

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषत्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ – ୪)

108 Upanishad (Vol – 4)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ପୂର୍ବାଭାଷ

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ମାତାପିତୃଭ୍ୟାଂ ନମଃ ।

ସର୍ବଭ୍ୟୋ ଗୁରୁଭ୍ୟୋ ନମଃ ।

ଶ୍ରୀ ମହାଗଣପତୟେ ନମଃ ।

ଶ୍ରୀ ସରସ୍ୱତ୍ୟେ ନମଃ ।

ସର୍ବଭ୍ୟୋ ଦେବେଭ୍ୟୋ ନମଃ ।

ଶ୍ରୀ ବେଦାୟ ନମଃ ।

ଶ୍ରୀ ବେଦପୁରୁଷାୟ ନମଃ ।

୧୪ ଅପ୍ରେଲ, ୨୦୨୧, ଏବେ ମଧ୍ୟ କୋଭିଡ ମହାମାରୀର ପ୍ରକୋପ ଜାରି ରହିଛି, ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ କଟକଣା ବଳବତ୍ତର ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ସ୍କୁଲ, କଲେଜ ଓ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନମାନ ବନ୍ଦ ରହିଛି । ଏ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ମୋ ପାଖରେ ବିଶେଷ କିଛି କାମ ନାହିଁ । "ଉକ୍ ବେଦ"କୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତର ଓ ପ୍ରକାଶିତ କରିବାପରେ, ପାଠକମାନେ ଅନ୍ୟ “ପ୍ରାଚୀନ ସାଂସ୍କୃତିକ ସାହିତ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ” ମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତର କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ; ବିଶେଷଭାବରେ "ଉପନିଷଦ" ମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତର କରିବାକୁ ଅନେକ ଅନୁରୋଧ ଆସିଥିଲା । ତେଣୁ ମୋର ଆଗାମୀ ପ୍ରକଳ୍ପ "ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ପ୍ରାଥମିକତା ହୋଇଗଲା, ଓ ଏହା ଉପରେ କାମ କରିବାକୁ ଲାଗିପଡ଼ିଲି । ଏଥର ଚିନ୍ତାକଳି ଯେ, ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତର ଲୋକେ ସମ୍ମିଳିତହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକଲେ ଏହା ସୁନ୍ଦର ଓ ସହଜ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରି, ଏହାକୁ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱାଗତ କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଶେଷରେ ୧୫ ଜଣିଆ ଏକ ଦଳଗଠନ ହୋଇପାରିଲା । କର୍ମମୟ ଜୀବନରେ ସମୟର ଅଭାବରୁ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାଥାଇ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଇପାରିନଥିଲେ ।

"ଉପନିଷଦ"କୁ "ଜ୍ଞାନକାଣ୍ଡ" କୁହାଯାଏ, ଏହା ବିଶେଷକରି ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ବିଷୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଛି, ତଥା ଏହା "ବେଦ"ର ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର ବା ଅଂଶ ଅଟେ । "ଉପନିଷଦ" ରଚନା କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହାଥିଲା ଯେ, - ଯେଉଁମାନେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବେଦ ପଠନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ଏକ ବିଶେଷତ୍ୱ ବିଷୟମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛାଅଛି, ସେମାନେ ଏହାକୁ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ଅଧ୍ୟାପନା କରିପାରିବେ । ସେଥିପାଇଁ ମହାପୁରୁଷମାନେ ବେଦରୁ ଏହାର ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମାନଙ୍କୁ "ଉପନିଷଦ"ରେ ରଚନା କରିଥିଲେ । ଏହାକୁହାଯାଏ ଯେ, ଖ୍ରୀ.ପୂ ୭୦୦ରୁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କର ରଚନା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଅନେକ ମହାପୁରୁଷମାନେ ଅନେକ "ଉପନିଷଦ" ରଚନା କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ବୈଦିକ ସମାଜ କେବଳ ୧୦୮ଟି ଉପନିଷଦ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି କେବଳ ବେଦରୁ, ସେଇମାନଙ୍କୁ ମାନ୍ୟତା ଦେଇଛନ୍ତି । ସେହି ୧୦୮ଟି ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି ।

୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦ" ଏକ ପୁରୁଣା ପୁସ୍ତକକୁ ଆଧାରକରି ଏହି "ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି "ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ସମୁଦାୟ ୧୦୮ଟି "ଉପନିଷଦ" ରହିଅଛି । ଏଥିରେ ସମୁଦାୟ ୨୦୪୨ 'ପୁଷ୍ପା', ୭୬୭୯ 'ମନ୍ତ୍ର', ୩୩୪୭୭ 'ଧାଡ଼ି', ୧୫୮୩୬୭ 'ଶବ୍ଦ' ଓ ୧୦୯୫୬୦୩ 'ଅକ୍ଷର' ରହିଅଛି । ଏହାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଝେବ ସାଇଟ୍ ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି ।

"ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ରୂପାନ୍ତରିତ ସରିବା ପରେ, ଏହା ଠିକ୍ ରେ ରୂପାନ୍ତର ହେଲା କି ନାହିଁ, ତାହାର ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (ପ୍ରୁଫ୍-ରିଡ଼ିଙ୍ଗ୍) ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ମୂଳ ଦସ୍ତାବେଜ ସଙ୍ଗରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଦସ୍ତାବେଜର ଯାଞ୍ଚ କରିବାପାଇଁ, ୧୫ ଜଣ ଅଲଗା ଅଲଗା ଶୁଦ୍ଧିକରଣ କାମରେ ଲାଗିଥିଲେ । ସେମାନେ ହେଲେ, ଶ୍ରୀମତୀ ସସ୍ମିତା ମହାପାତ୍ର (ଭୁବନେଶ୍ୱର), ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା (ସମ୍ବଲପୁର), ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ଦାଶ (କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା), ଶ୍ରୀ ଶିଶିର କୁମାର ବିଷୋୟୀ (ଗଞ୍ଜାମ), ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ମୟ ମିଶ୍ର (ମୟୂରଭଞ୍ଜ), ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର (ବଲାଙ୍ଗୀର), ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ଶତପଥୀ (ଗଞ୍ଜାମ), ଶ୍ରୀ ଓମ ପ୍ରକାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ (କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା), ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ (ଗଞ୍ଜାମ), ଶ୍ରୀ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ (ଦେବଗଡ଼), ଓ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପରିଡ଼ା (କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା) ।

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର (ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା) ଏହାର ଉପଦେଷ୍ଟା ଓ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରାଇଥିଲେ । ମୁଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ସମସ୍ତ ଯୋଗଦାନକାରୀ ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛି । ତାଙ୍କର ଉପଦେଷ୍ଟା, ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଓ ସୁଧାରୀକରଣ ସର୍ବଦା ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ରହିବ ।

ଶେଷରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଯୋଗଦାନ ପାଇଁ ଏହି ପୁସ୍ତକ "ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିଛି । ଆଶାକରୁଛି ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ତ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ,

ସଂପାଦକ,

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା, ଭାରତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି - ଚେନ୍ନାଇ, ତାମିଲନାଡୁ, ଭାରତ ।

ଉତ୍ସର୍ଗ

ଏହି ପୁସ୍ତକ "ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସମସ୍ତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସେବାରେ ଓ ସାର୍ବଜନୀନ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରୁଛି ।

ବଶମ୍ଭୁତ

ସଂପାଦକ

ନିବେଦନ

ଏହି ପୁସ୍ତକ "ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ"ଟି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପଠନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତିଆରି କରାଯାଇଛି ଓ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡିଜିଟାଲ ରୂପରେ ମୁକ୍ତ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ଏହାର କୌଣସି ବ୍ୟାପାରୀକରଣ ନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ଯଦି କେହି ଏହାର ପ୍ରକାଶନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ସଂପାଦକଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ସଂପାଦକ,

ଯଦକ୍ଷରପଦଭ୍ରଷ୍ଟଂ ମାତ୍ରାହିନଂ ତୁ ଯଦ୍-ଭବେତ୍ ।
ତତ୍-ସର୍ବ ଶ୍ଯମତାଂ ଦେବ ନରାୟଣ ନମୋଽସ୍ତୁତେ ॥
ବିସର୍ଗବିମୁମାତ୍ରାଣି ପଦପାଦାକ୍ଷରାଣି ଚ ।
ନୁ୍ୟନାନି ଚାତିରିକ୍ତାନି ଶ୍ଯମସ୍ତୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ॥
ଓମ୍ ତତ୍ ସତ୍ । ସର୍ବମ୍ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣାର୍ପଣାମସ୍ତୁ ।
ଓମ୍ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।

Sources ସୂତ୍ର	"ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ରୂପାନ୍ତର କରିବାପାଇଁ ଏକ ଅତି ପୁରୁଣା ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । • ପୁସ୍ତକ ନାମ - ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ • କର୍ତ୍ତା - ଶ୍ରୀମଦ ନାରାୟଣ ରାମ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ - "କାବ୍ୟତୀର୍ଥ" • ପ୍ରକାଶିତ ବର୍ଷ - ୧୯୪୮, ଶକାବ୍ଦ - ୧୮୭୦ । • ପ୍ରକାଶକ - ନିର୍ଣ୍ଣୟସାଗର ମୁଦ୍ରଣାଳୟ, ବମ୍ବେ (ମୁମ୍ବାଇ) । • www.sanskritdocuments.org • www.archive.org
Send Corrections to ଭୁଲ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଗାଯୋଗ	prakash@scholarshoppe.com
Site access ଞ୍ଜେବ ସାଇଟ୍	www.scholarshoppe.com/veda-odia/

ଏହି 'ଦସ୍ତାବିଜ ବା ପୁସ୍ତକ'ଟି ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଡିଜିଟାଲ୍ ରୂପାନ୍ତର ଅଟେ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା,

ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

astrosant@gmail.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading)

ଶ୍ରୀମତୀ ସସ୍ମିତା ମହାପାତ୍ର
ସମ୍ପାଦିକା - "ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି"
ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଓଡ଼ିଶା

mohapatrasasmita89@yahoo.in

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା
ଜିଲ୍ଲା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ବୈଦିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ପରିଷଦ,
ସମ୍ବଲପୁର, ଓଡ଼ିଶା

klpandajsg@gmail.com

ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର
ବଲାଙ୍ଗୀର, ଓଡ଼ିଶା

mehertaranisen1@gmail.com

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ଦାଶ
ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

dasharun609@gmail.com

ଶ୍ରୀ ଓମ ପ୍ରକାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ
ମଧ୍ୟାଞ୍ଚଳୀ, ଶ୍ରୀବଳଦେବଜୀୟୁ,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

opsarangi@gmail.com

ଶ୍ରୀ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ
ଦେବଗଡ଼, ଓଡ଼ିଶା

kumuda.youngindia@gmail.com

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପରିଡ଼ା

ସଂସାରଦାଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଈ,

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

arunhkd12@gmail.com

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା । ଉପନିଷଦକୁ ବେଦର ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ 'ବେଦାନ୍ତ' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ 'ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା' ଓ 'ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ଷ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଦେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ୍ ରହୁଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ ୧୦୮ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ - ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ ଦଶୋପନିଷଦ, ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ ୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଉକ୍ ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁକ୍ତଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହୁତ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୨	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବକ୍ରସୂତୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଣ୍ଡିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜୀବା ଲ, ଜବାଳି	ଯୋଗରୂପାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍ୱୟ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ୱତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସତ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ୱ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଇଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ମୁକ୍ତିକା	ଜାବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ୟାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାବ୍- ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖ-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ଧ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂକ୍ଷ୍ମ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ୱମେଧ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ- ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୃଦୟାବଳୀ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଳ, ଶରଭ, ଭୃଗୁଜାବାଳ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାନ୍ତିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସମୁଦାୟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ତ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ସୂଚୀପତ୍ର

ଅବ୍ୟକ୍ତ ଉପନିଷଦ	20
ବାସୁଦେବ ଉପନିଷଦ	15
ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ଉପନିଷଦ	184
ଗରୁଡ଼ ଉପନିଷଦ	190
ଗୋପାଳତାପିନୀ ଉପନିଷଦ	155
ହୟଗ୍ରୀବ ଉପନିଷଦ	179
କଲିଙ୍ଗତରଣ ଉପନିଷଦ	33
କୃଷ୍ଣ ଉପନିଷଦ	174
ମହାନାରାୟଣ ଉପନିଷଦ	74
ନାରାୟଣ ଉପନିଷଦ	29
ନୃସିଂହତାପନୀୟ ଉପନିଷଦ	42
ଶ୍ରୀରାମରହସ୍ୟ ଉପନିଷଦ	107
ଶ୍ରୀରାମତାପିନୀ ଉପନିଷଦ	130
ତାରସାର ଉପନିଷଦ	36

ବୈଷ୍ଣବ ଉପନିଷଦ

(Vaishnava Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ବାସୁଦେବ ଉପନିଷଦ

(Basudevopanisat / Basudeva Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀମତୀ ସସ୍ମିତା ମହାପାତ୍ର

ବାସୁଦେବୋପନିଷତ୍ / ବାସୁଦେବ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ବାସୁଦେବୋପନିଷତ୍ ॥

ଯୁକ୍ତବର୍ତ୍ତଦୟାଗାରଂ ଯୁକ୍ତ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ।
ବସୁତୋ ଯୁନ୍ନିରାଧାରଂ ବାସୁଦେବପଦଂ ଭଜେ ॥

ଓଁ ଆପ୍ୟାୟନ୍ତୁ ମମାଙ୍ଗାନି ବାକ୍ପ୍ରାଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମଥୋ ବଲମିତ୍ରିୟାଣି ଚ ॥
ସର୍ବାଣି ସର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମୋପନିଷଦଂ ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକୁର୍ଯ୍ୟାଂ ମା ମା ବ୍ରହ୍ମ
ନିରାକରୋଦନିରାକରଣମସ୍ତୁନିରାକଣଂ ମେସୁ ତଦାତ୍ମନି ନିରତେ ଯ ଉପନିଷସୁ
ଧର୍ମାସ୍ତେ ମୟି ସନ୍ତ ତେ ମୟି ସନ୍ତ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

(ଉର୍ଧ୍ବପୁଣ୍ଡ୍ରବିଧିଜିଜ୍ଞାସା)

ଓଁ ନମସ୍ତୃତ୍ୟ ଭଗବାନ୍ନାରଦଃ ସର୍ବେଶ୍ୱରଂ ବାସୁଦେବଂ ପପ୍ରଚ୍ଛ
ଅଧୀହି ଭଗବନ୍ନୂର୍ଧ୍ବପୁଣ୍ଡ୍ରବିଧିଂ ଦ୍ରବ୍ୟମନ୍ତସ୍ଥାନାଦିସହିତଂ ମେ ବ୍ରହ୍ମୀତି ।

(ଗୋପୀଚନ୍ଦନସ୍ୱରୂପମ୍)

ତଂ ହୋବାଚ ଭଗବାନ୍-ବାସୁଦେବୋ ବୈକୁଣ୍ଠସ୍ଥାନାଦୁତ୍ପନ୍ନଂ ମମ ପ୍ରୀତିକରଂ
ମଦ୍-ଭକ୍ତୈର୍ବ୍ରହ୍ମାଦିଭିର୍ଧାରିତଂ ବିଷ୍ଣୁଚନ୍ଦନଂ ମମାଙ୍ଗେ ପ୍ରତିଦିନମାଲିପ୍ତଂ ଗୋପୀଭିଃ
ପ୍ରକ୍ଷାଳନାଢ୍ଘୋପୀଚନ୍ଦନମାଖ୍ୟାତଂ ମଦଙ୍ଗଲେପନଂ ପୁଣ୍ୟଂ ଚକ୍ରତୀର୍ଥାନ୍ତଃସ୍ଥିତଂ
ଚକ୍ରସମାୟୁକ୍ତଂ ପୀତବର୍ଣ୍ଣଂ ମୁକ୍ତିସାଧନଂ ଭବତି ।

(ଗୋପୀଚନ୍ଦନୋଦ୍ଧାରଧାରଣୟୋର୍ବିଧାନମ୍)

ଅଥ ଗୋପୀଚନ୍ଦନଂ ନମସ୍କୃତ୍ୱାଦୃତ୍ୟା ।

ଗୋପୀଚନ୍ଦନ ପାପଘ୍ନୁ ବିଷ୍ଣୁଦେହସମୁଦ୍-ଭବ ।

ଚକ୍ରାଙ୍କିତ ନମସ୍କୃତ୍ୟାଂ ଧାରଣାନ୍ତୁକ୍ତିଦୋ ଭବ ।

ଇମଂ ମେ ଗଙ୍ଗେ ଇତି ଜଳମାଦାୟ ବିଷ୍ଣୋର୍ନୂକମିତି ମର୍ଦ୍ଦୟେତ୍ ।

ଅତୋ ଦେବା ଅବନ୍ତୁ ନ ଇତ୍ୟେତନ୍ନୁକ୍ତୈର୍ବିଷ୍ଣୁଗାୟତ୍ରୀ କେଶବାଦିନାମଭିର୍ବା ଧାରୟେତ୍ ।

(ବ୍ରହ୍ମଚାର୍ଯ୍ୟାଦୀନାଂ ଧାରଣାପ୍ରକାରଃ)

ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ବାନପ୍ରସ୍ଥୋ ବା ଲଲାଟହୃଦୟକଣ୍ଠବାହୁମୂଳେଷୁ

ବୈଷ୍ଣବଗାୟତ୍ରୀ କୃଷ୍ଣାଦିନାମଭିର୍ବା ଧାରୟେତ୍ ।

ଇତି ତ୍ରିବାରମଭିମନ୍ୟ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦାପାଶେ ଦ୍ୱାରକାନିଲୟାବୃତ ।

ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଣ୍ଡରୀକାକ୍ଷ ରକ୍ଷ ମାଂ ଶରଣାଗତମ୍ ।

ଇତି ଧ୍ୟାତ୍ୱା ଗୃହସ୍ଥୋ ଲଲାଟାଦିଦ୍ୱାଦଶସ୍ଥଳେଷ୍ୱନାମିକାଙ୍ଗୁଲ୍ୟା

ବୈଷ୍ଣବଗାୟତ୍ରୀ କେଶବାଦିନାମଭିର୍ବା ଧାରୟେତ୍ ।

ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ଗୃହସ୍ଥୋ ବା ଲଲାଟହୃଦୟକଣ୍ଠବାହୁମୂଳେଷୁ

ବୈଷ୍ଣବଗାୟତ୍ରୀ କୃଷ୍ଣାଦିନାମଭିର୍ବା ଧାରୟେତ୍ ।

ୟତିସ୍ତର୍ଜନ୍ୟା ଶିରୋଲଲାଟହୃଦୟେଷୁ ପ୍ରଣବେନୈବ ଧାରୟେତ୍ ।

(ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରସ୍ୟ ତ୍ରିମୂର୍ତ୍ୟାଦିରୂପତ୍ୱମ୍)

ବ୍ରହ୍ମାଦୟସ୍ତ୍ରୟୋ ମୂର୍ତ୍ତୟସ୍ତ୍ରିସ୍ରୋ ବ୍ୟାହୃତୟସ୍ତ୍ରୀଣି ଛନ୍ଦାଂସି

ତ୍ରୟୋଃଶ୍ଚ ଇତି ଜ୍ୟୋତିଷ୍ମତ୍ତସ୍ୟକ୍ଷ କାଳାସ୍ତ୍ରିସ୍ରୋଽବସ୍ଥାସ୍ୟୟ

ଆତ୍ମାନଃ ପୁଣ୍ଡ୍ରାତ୍ରୟ ଉର୍ଧ୍ୱା ଅକାର ଉକାରୋ ମକାର ଏତେ

ପ୍ରଣବମୟୋର୍ଧ୍ୱପୁଣ୍ଡ୍ରାସ୍ତଦାତ୍ମା ସଦେତଦୋମିତି । ତାନେକଧା ସମଭବତ୍ ।

ଉର୍ଧ୍ୱମୁନୁମୟତ ଇତ୍ୟୋଂକାରାଧିକାରୀ । ତସ୍ମାଦୂର୍ଧ୍ୱପୁଣ୍ଡ୍ରଂ ଧାରୟେତ୍ ।

ପରମହଂସୋ ଲଲାଟେ ପ୍ରଣବେନୈକମୂର୍ଧ୍ୱପୁଣ୍ଡ୍ରଂ ବା ଧାରୟେତ୍ ।

(ବାସୁଦେବଧ୍ୟାନପ୍ରକାରଃ)

ତତ୍ତ୍ୱପ୍ରଦୀପପ୍ରକାଶଂ ସ୍ୱାତ୍ତ୍ୱାନଂ ପଶ୍ୟନ୍ୟୋଗୀ ମସ୍ତ୍ରାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି ।

ଅଥବା ନ୍ୟସ୍ତଦ୍ୱଦୟପୁଣ୍ଡ୍ରମଧ୍ୟେ ବା ।

ହୃଦୟକମଳମଧ୍ୟେ ବା ତସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ବହିଃଶିଖା ଅଶୀୟୋର୍ଧ୍ୱା ବ୍ୟବସ୍ଥିତା ।

ନୀଲତୋୟଦମଧ୍ୟସ୍ଥାଦ୍ୱିଦ୍ୟୁଲ୍ଲେଖେବ ଭାସ୍ୱରା ।

ନୀବାରଶୁକବଉନ୍ମୁ ବିଦ୍ୟୁଲ୍ଲେଖେବ ଭାସ୍ୱରା ।

ତସ୍ୟାଃ ଶିଖାୟା ମଧ୍ୟେ ପରମାତ୍ମା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଇତି ।

ଅତଃ ପୁଣ୍ଡ୍ରସ୍ଥଂ ହୃଦୟପୁଣ୍ଡ୍ରରୀକେଷୁ ତମଭ୍ୟସ୍ତେତ୍ ।

କ୍ରମାଦେବଂ ସ୍ୱାତ୍ତ୍ୱାନଂ ଭାବୟେନ୍ନାଂ ପରଂ ହରିମ୍ ।

ଏକାଗ୍ରମନସା ଯୋ ମାଂ ଧ୍ୟାୟତେ ହରିମବ୍ୟୟମ୍ ।

ହୃଦ୍‌ଈ ତ ସ୍ୱାତ୍ତ୍ୱାନଂ ସ ମୁକ୍ତୋ ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।

ମଦ୍ରୁପମଦ୍‌ୟଂ ବ୍ରହ୍ମ ଆଦିମଧ୍ୟାନ୍ତବର୍ଜିତମ୍ । ସ୍ୱପ୍ରଭଂ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦଂ ଭକ୍ତ୍ୟା ଜାନାତି ଚାବ୍ୟୟମ୍ ।

(ବାସୁଦେବସ୍ୟ ସର୍ବାତ୍ମତ୍ୱମ୍)

ଏକୋ ବିଷ୍ଣୁରନେକେଷୁ ଜଙ୍ଗମସ୍ଥାବରେଷୁ ଚ । ଅନୁସ୍ମ୍ୟତୋ ବସତ୍ୟାତ୍ମା ଭୂତେଷ୍ୱହମବସ୍ଥିତଃ ।

ତୈଲଂ ତିଲେଷୁ କାଷ୍ଠେଷୁ ବହିଃ କ୍ଷୀରେ ଘୃତଂ ଯଥା ।

ଗନ୍ଧଃ ପୁଷ୍ପେଷୁ ଭୂତେଷୁ ତଥାତ୍ମାବସ୍ଥିତୋ ହ୍ୟହମ୍ ।

(ବାସୁଦେବଧ୍ୟାନସ୍ଥାନେଷୁ ଗୋପୀଚନ୍ଦନଧାରଣମ୍)

ବ୍ରହ୍ମରନ୍ତ୍ରେ ଭୂବୋର୍ମଧ୍ୟେ ହୃଦୟେ ଚିଦ୍ରବିଂ ହରିମ୍ ।

ଗୋପୀଚନ୍ଦନମାଲିନ୍ଦ୍ୟ ତତ୍ର ଧ୍ୟାତ୍ୱାପୁୟାପୁରମ୍ ।

ଉର୍ଧ୍ୱଦଣ୍ଡୋର୍ଧ୍ୱରେତାଶ୍ଚ ଉର୍ଧ୍ୱପୁଣ୍ଡ୍ରୋର୍ଧ୍ୱୟୋଗବାନ୍ ।

ଉର୍ଧ୍ୱଂ ପଦମବାପ୍ନୋତି ଯତିରୂର୍ଧ୍ୱତତୁଷ୍ଟବାନ୍ ।

ଇତ୍ୟେତନ୍ନିଶ୍ଚିତଂ ଜ୍ଞାନଂ ମଦ୍-ଭକ୍ତ୍ୟା ସିଧ୍ୟତି ସ୍ୱୟମ୍ ।

ନିତ୍ୟମେକାଗ୍ରଭକ୍ତିଃ ସ୍ୟାଦ୍ଗୋପୀଚନ୍ଦନଧାରଣାତ୍ ।

(ଗୋପୀଚନ୍ଦନଭସ୍ମନୋଧାରଣବିଧିଃ)

ବ୍ରାହ୍ମାଣାନାଂ ତୁ ସର୍ବେଷାଂ ବୈଦିକାନାମନୁଷ୍ଠମମ୍ ।
 ଗୋପୀଚନ୍ଦନବାରିତ୍ୟାମୁର୍ଧ୍ବପୁଷ୍ପଂ ବିଧୀୟତେ ।
 ଯେ ଗୋପୀଚନ୍ଦନାଭାବେ ତୁଳସୀମୂଳମୃତ୍ତିକାମ୍ ।
 ମୁମୁକ୍ଷୁର୍ଧାରୟେନ୍ନିତ୍ୟମପରୋକ୍ଷାତ୍ମସିଦ୍ଧୟେ ।
 ଅତିରାତ୍ରାଗ୍ନିହୋତ୍ରଭସ୍ମନାଗ୍ନେର୍ଭସିତମିଦଂ ବିଷ୍ଣୁସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣି
 ପଦେତି ମନ୍ତ୍ରେର୍ବୈଷ୍ଣବଗାୟତ୍ର୍ୟା ପ୍ରଣବେନୋଜ୍ଜ୍ୱଳନଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ।
 ଏବଂ ବିଧିନା ଗୋପୀଚନ୍ଦନଂ ଚ ଧାରୟେତ୍ ।
 ଯସ୍ତୁଧୀତେ ବା ସ ସର୍ବପାତକେଭ୍ୟଃ ପୂତୋ ଭବତି ।
 ପାପବୁଦ୍ଧିସ୍ତସ୍ୟ ନ ଜାୟତେ ସ ସର୍ବେଷୁ ଚୀର୍ଥେଷୁ ସ୍ନାତୋ ଭବତି ।
 ସ ସର୍ବେର୍ଯ୍ୟଜ୍ଞେର୍ଯ୍ୟଜିତୋ ଭବତି । ସ ସର୍ବେର୍ଦେବୈଃ ପୂଜ୍ୟୋ ଭବତି ।
 ଶ୍ରୀମନ୍ନାରାୟଣେ ମୟାଚକ୍ଷିଲା ଭକ୍ତିଷ୍ଠ ଭବତି ।
 ସ ସମ୍ୟଗ୍ ଜ୍ଞାନଂ ଚ ଲବ୍ଧ୍ୱା ବିଷ୍ଣୁସାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି ।
 ନ ଚ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ନ ଚ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ଇତ୍ୟାହ ଭଗବାନ୍-ବାସୁଦେବଃ ।
 ଯସ୍ତେତଦ୍ୱାଧ୍ୟାତେ ସୋଽପ୍ୟେବମେବ ଭବତୀତ୍ୟାଂ ସତ୍ୟମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ଆପ୍ୟାୟନ୍ତୁ ମମାଜ୍ଞାନି ବାକ୍ପ୍ରାଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମଥୋ ବଲମିଦ୍ରିୟାଣି ଚ ॥
 ସର୍ବାଣି ସର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମୋପନିଷଦଂ ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକୁର୍ଯ୍ୟାଂ ମା ମା ବ୍ରହ୍ମ
 ନିରାକରୋଦନିରାକରଶମସ୍ତୁନିରାକଣଂ ମେସୁ ତଦାତ୍ମନି ନିରତେ ଯ ଭପନିଷସୁ
 ଧର୍ମାସ୍ତେ ମୟି ସନ୍ତ ତେ ମୟି ସନ୍ତ ॥
 ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ବାସୁଦେବୋପନିଷସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଅବ୍ୟକ୍ତ ଉପନିଷଦ

(Avyaktopanisat / Avyakta Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ

ଅବ୍ୟକ୍ତୋପନିଷଦ୍ / ଅବ୍ୟକ୍ତ ଉପନିଷଦ୍ / ଅବ୍ୟକ୍ତନୃସିଂହୋପନିଷଦ୍

॥ ଅଥ ଅବ୍ୟକ୍ତୋପନିଷଦ୍ ॥

ସ୍ଵାଜ୍ଞାନାସୁରରାତ୍ନାସସ୍ଵଜ୍ଞାନନରକେସରୀ ।
ପ୍ରତିୟୋଗିବିନିର୍ମୁକ୍ତଂ ବ୍ରହ୍ମମାତ୍ରଂ କରୋତୁ ମାମ୍ ॥

ଓଁ ଆପ୍ୟାୟନ୍ତୁ ମମାଜ୍ଞାନି ବାକ୍ପ୍ରାଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମଥୋ ବଲମିତ୍ରିୟାଣି ଚ ॥
ସର୍ବାଣି ସର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମୋପନିଷଦଂ ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକୁର୍ଯ୍ୟାଂ ମା ମା ବ୍ରହ୍ମ
ନିରାକରୋଦନିରାକରଣମସ୍ତୁନିରାକଣଂ ମେସୁ ତଦାତ୍ମନି ନିରତେ ଯ ଉପନିଷସ୍ତୁ
ଧର୍ମାସ୍ତେ ମୟି ସନ୍ତ ତେ ମୟି ସନ୍ତ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

(ସୃଷ୍ଟେଃ ପୁରା ନିର୍ବିଶେଷବ୍ରହ୍ମସ୍ଥିତିଃ)
ପୁରା କିଲେଦଂ ନ କିଂଚନାସୀନ୍ନ ଦୈର୍ଘ୍ୟାନ୍ତରିକ୍ଷଂ ନ ପୃଥିବୀ କେବଳଂ
ଜ୍ୟୋତୀରୂପମନାଦ୍ୟନନ୍ତମନଶ୍ଚସ୍ଥୂଲରୂପମରୂପଂ ରୂପବଦବିଜ୍ଞେୟଂ ଜ୍ଞାନରୂପମାନନ୍ଦମୟମାସୀତ୍ ।

(ପରମେଷ୍ଟିପ୍ରାଦୁଭବିଃ)
ତଦନନ୍ୟଓଦ୍ଵେଧାତୁଈରିତମେକଂ ରକ୍ତମପରମ୍ ।
ତତ୍ର ଯଦ୍ରକ୍ତଂ ତତ୍-ପୁଂସୋ ରୂପମଭୂତ୍ । ଯଜ୍ଞରିତଂ ତନ୍ନାୟାୟାଃ ।
ତୌ ସମଗଚ୍ଛତଃ । ତୟୋର୍ବାୟମେବମନନ୍ଦତ୍ । ତଦବର୍ଧତ୍ ।
ତଦଶ୍ରମଭୂଜୈମମ୍ । ତପୁରିଶମମାନମଭୂତ୍ ।
ତତଃ ପରମେଷ୍ଟୀ ବ୍ୟଜାୟତ ।

(ପରମେଷ୍ଠିନଃ ସ୍ବକୃତ୍ୟଜିଜ୍ଞାସା)

ସୋଽଭିଜିଜ୍ଞାସତ କିଂ ମେ କୁଲଂ କିଂ ମେ କୃତ୍ୟମିତି ।

ତଂ ହ ବାଗଦୃଶ୍ୟମାନାଃଭ୍ୟୁବାଚ ଭୋ ଭୋ ପ୍ରଜାପତେ

ତ୍ବମବ୍ୟକ୍ତାଦୁପନ୍ନୋଽସି ବ୍ୟକ୍ତଂ, ତେ କୃତ୍ୟମିତି ।

କିମବ୍ୟକ୍ତଂ ଯସ୍ମାଦହମାସିଷମ୍ । କିଂ ତଦ୍ବ୍ୟକ୍ତଂ ଯନ୍ନେ କୃତ୍ୟମିତି ।

ସାଂବ୍ରବୀଦବିଜ୍ଞେୟଂ ହି ତତ୍ରୌମ୍ୟ ତେଜଃ । ଯଦବିଜ୍ଞେୟଂ ତଦବ୍ୟକ୍ତମ୍ ।

ତଚ୍ଚେଜ୍ଞିଜ୍ଞାସସି ମାଂବଗଚ୍ଛେତି ।

ସ ହୋବାଚ କୈଷା ତ୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମବାଗ୍ୟଦସି ଶଂସାତ୍ମାନମିତି ।

ସା ବ୍ରହ୍ମବୀଉପସା ମାଂ ବିଜିଜ୍ଞାସସ୍ବେତି ।

ସ ହ ସହସ୍ରଂ ସମା ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟୁବାସାଧ୍ୟୁବାସ ॥ ୧॥

(ପରମେଷ୍ଠିନଃ ଆନୁଷ୍ଠୁଭୀବିଦ୍ୟାଦର୍ଶନମ୍)

ଅଥାପଶ୍ୟଦୃତମାନୁଷ୍ଠୁଭୀଂ ପରମାଂ ବିଦ୍ୟାଂ ଯସ୍ୟାଙ୍ଗାନ୍ୟନ୍ୟେ ମନ୍ତ୍ରାଃ ।

ୟତ୍ର ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ । ବିଶ୍ବେଦେବାଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତାଃ ।

ୟସ୍ମାଂ ନ ବେଦ କିମନ୍ୟୈର୍ବେଦୈଃ କରିଷ୍ୟତି ।

(ଆନୁଷ୍ଠୁଭୀବିଦ୍ୟାୟା ନୃସିଂହଦର୍ଶନମ୍)

ତାଂ ବିଦିତ୍ବା ସ ଚ ରକ୍ତଂ ଜିଜ୍ଞାସୟାମାସ ।

ତାମେବମନୂତାନାଂ ଗାୟନ୍ତ୍ରୀସିଷ୍ଟ ।

ସହସ୍ରଂ ସମା ଆଦ୍ୟନ୍ତ୍ରନିହିତୋଜ୍ଞାରେଣ ପଦାନ୍ୟଗାୟତ୍ ।

ସହସ୍ରଂ ସମାସ୍ତଥୈବାକ୍ଷରଶଃ ।

ତତୋଽପଶ୍ୟନ୍ଦ୍ୟୋତିର୍ମୟଂ ଶ୍ରିୟାଲିଙ୍ଗିତଂ ସୁପର୍ଣ୍ଣରଥଂ ଶେଷଫଣାକ୍ତାଦିତମୌଲିଂ

ମୃଗମୁଖଂ ନରବପୁଷଂ ଶଶିସୂର୍ଯ୍ୟହବ୍ୟବାହନାତ୍ମକନୟନବ୍ରହ୍ମମ୍ ।

(ନୃସିଂହସ୍ତୁତିଃ)

ତତଃ ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଣିପପାତ ନମୋ ନମ ଇତି ।

ତଥୈବଚାଥ ତମସ୍ତୌତ୍ ।

ଉଗ୍ରମିତ୍ୟାହ ଉଗ୍ରଃ ଖଲୁ ବା ଏଷ ମୃଗରୂପତ୍ବାତ୍ ।

ବୀରମିତ୍ୟାହ ବୀରୋ ବା ଏଷ ବୀର୍ଯ୍ୟବତ୍ତ୍ବାତ୍ ।

ମହାବିଷ୍ଣୁମିତ୍ୟାହ ମହତାଂ ବା ଅୟଂ ମହାନ୍ରୋଦଧୀ ବ୍ୟାପ୍ୟ ସ୍ଥିତଃ

ଜ୍ୱଲନ୍ତମିତ୍ୟାହ ଜ୍ୱଲନ୍ନିବ ଖଲୁସ୍ତ୍ରାବବସ୍ଥିତଃ ।

ସର୍ବତୋମୁଖମିତ୍ୟାହ ସର୍ବତଃ ଖଲୁୟଂ ମୁଖବାନ୍ନିଶ୍ଚରୂପତ୍ବାତ୍ ।

ନୃସିଂହମିତ୍ୟାହ ଯଥା ଯଜୁରେବୈତତ୍ ।

ଭୀଷଣମିତ୍ୟାହ ଭୀଷା ବା ଅସ୍ତ୍ରାଦାଦିତ୍ୟ ଉଦେତି ଭୀତଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରମା

ଭୀତୋ ବାୟୁର୍ବାତି ଭୀତୋଽଗ୍ନିର୍ଦହତି ଭୀତଃ ପର୍ଜନ୍ୟୋ ବର୍ଷତି ।

ଭଦ୍ରମିତ୍ୟାହ ଭଦ୍ରଃ ଖଲୁୟଂ ଶ୍ରିୟା ଜୁଷ୍ଠଃ ।

ମୃତ୍ୟୋର୍ମୃତ୍ୟୁମିତ୍ୟାହ ମୃତ୍ୟୋର୍ବା ଅୟଂ ମୃତ୍ୟୁରମୃତତ୍ତ୍ବଂ ପ୍ରଜାନାମନୁଦାନାନ୍ ।

ନମାମୀତ୍ୟାହ ଯଥା ଯଜୁରେବୈତତ୍ ।

ଅହମିତ୍ୟାହ ଯଥା ଯଜୁରେବୈତତ୍ ॥ ୨॥

(ବ୍ୟକ୍ତସ୍ୱରୂପମ୍)

ଅଥ ଭଗବାଂସ୍ତମବ୍ରବୀତ୍-ପ୍ରଜାପତେ ପ୍ରୀତୋଽହଂ କିଂ ତବେଽପ୍ସିତଂ ତଦାଶଂସ୍ତେତି ।

ସ ହୋବାତ ଭଗବନ୍ନବ୍ୟକ୍ତାଦୁପ୍ନୋଽସ୍ଥି ବ୍ୟକ୍ତଂ ମମ କୃତ୍ୟମିତି ପୁରାଂଶ୍ରାବି ।

ତତ୍ରାବ୍ୟକ୍ତଂ ଭବାନିତ୍ୟଜ୍ଞାୟି ବ୍ୟକ୍ତଂ ମେ କଥୟେତି ।

ବ୍ୟକ୍ତଂ ବୈ ବିଶ୍ୱଂ ଚରାଚରାତ୍ମକମ୍ ।

ୟଦ୍ବ୍ୟାଜ୍ୟତେ ତଦ୍ବ୍ୟକ୍ତସ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତତ୍ୱମିତି ।

(ଜଗସ୍ତୁଷ୍ଟ୍ୟୁପାୟୋ ଧ୍ୟାନୟଜ୍ଞଃ)

ସ ହୋବାତ ନ ଶକ୍ନୋମି ଜଗସ୍ତୁଷ୍ଟୁମୁପାୟଂ ମେ କଥୟେତି ।
ତମୁବାତ ପୁରୁଷଃ ପ୍ରଜାପତେ ଶୃଣୁ ସ୍ତୁଷ୍ଟେରୁପାୟଂ ପରମଂ ଯଂ ବିଦିତ୍ବା ସର୍ବଂ ଜ୍ଞାସ୍ୟସି ।
ସର୍ବତ୍ର ଶକ୍ଷ୍ୟସି ସର୍ବଂ କରିଷ୍ୟସି । ମୟ୍ୟଗ୍ନୌ ସ୍ବାତ୍ମାନଂ ହବିର୍ଧ୍ୟାୟେଉୟେବାଂନୁଷ୍ଠୁଭର୍ତା ।
ଧ୍ୟାନୟଜ୍ଞୋଽୟମେବ ।

(ଧ୍ୟାନୟଜ୍ଞମହିମା)

ଏତଦ୍ୱୈ ମହୋପନିଷଦେବାନାଂ ଗୁହ୍ୟମ୍ ।
ନ ହ ବା ଏତସ୍ୟ ସାମ୍ନା ନର୍ତ୍ତା ନ ଯଜୁଷାଂଧ୍ୟୋ ନୁ ବିଦ୍ୟତେ ।
ୟ ଇମା ବେଦ ସ ସର୍ବାନ୍-କାମାନବାପ୍ୟ ସର୍ବାଂଲ୍ଲୋକାଞ୍ଜିତ୍ବା
ମାମେବାତ୍ମ୍ୟପୈତି ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ଯ ଏବଂ ବେଦେତି ।। ୩।।

(ଧ୍ୟାନୟଜ୍ଞେନ ପରମେଷ୍ଠିନଃ ସର୍ବଜ୍ଞତ୍ବାଦିଲାଭଃ)

ପ୍ରଜାପତିସ୍ତଂ ଯଜ୍ଞାୟ ବସୀୟାଂସମାତ୍ମାନଂ ମନ୍ୟମାନୋ ମନୋୟଜ୍ଞେନେଜେ ।
ସପ୍ରଶବୟା ତୟୈବର୍ତା ହବିର୍ଧ୍ୟାତ୍ୱାଂଽତ୍ମାନମାତ୍ମନ୍ୟଗ୍ନୌ ଭୁବୁୟାତ୍ ।
ସର୍ବମଜାନାସ୍ତର୍ବତ୍ରାଶକସ୍ତର୍ବମକରୋତ୍ ।

(ଅନ୍ୟସ୍ୟାପି ଧ୍ୟାନୟଜ୍ଞେନ ସର୍ବଜ୍ଞତ୍ବାଦିଲାଭଃ)

ୟ ଏବଂ ବିଦ୍ୱାନିମଂ ଧ୍ୟାନୟଜ୍ଞମନୁତିଷ୍ଠେସ୍ତ ସର୍ବଜ୍ଞୋଽନନ୍ତଶକ୍ତିଃ ସର୍ବକର୍ତା ଭବତି ।
ସ ସର୍ବାଂଲ୍ଲୋକାଞ୍ଜିତ୍ବା ବ୍ରହ୍ମ ପରଂ ପ୍ରାପ୍ନୋତି ।। ୪।।

(ଲୋକତ୍ରୟାଦିସୃଷ୍ଟିଃ)

ଅଥ ପ୍ରଜାପତିର୍ଲୋକାନ୍ ସିସୃକ୍ଷମାଶସ୍ତସ୍ୟା ଏବ ବିଦ୍ୟାୟା ଯାନି ତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରାଣି ତେଭ୍ୟସ୍ତ୍ରୀଂଲ୍ଲୋକାନ୍ ।
ଅଥ ଦ୍ୱେ ଦ୍ୱେ ଅକ୍ଷରେ ତାଭ୍ୟାମୁଭୟତୋ ଦଧାର ।
ତସ୍ୟା ଏବର୍ତ୍ତୋ ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶଦ୍-ଭିରକ୍ଷରୈସ୍ତ୍ରାନ୍ଦେବାନ୍ନିର୍ମମେ ।
ସର୍ବୈରେବ ସ ଇନ୍ଦ୍ରୋଽଭବତ୍ । ତସ୍ମାଦିନ୍ଦ୍ରୋ ଦେବାନାମଧିକୋଽଭବତ୍ ।
ୟ ଏବଂ ବେଦ ସମାନାନାମଧିକୋ ଭବେତ୍ ।

(ବସୁରୁଦ୍ରାଦିତ୍ୟସ୍ତୁଷ୍ଟିଃ)

ତସ୍ୟା ଏକାଦଶଭିଃ ପାଦୈରେକାଦଶ ରୁଦ୍ରାନ୍ନିର୍ମମେ ।

ତସ୍ୟା ଏକାଦଶଭିରେକାଦଶାଦିତ୍ୟାନ୍ନିର୍ମମେ । ସର୍ବୈରେବ ସ ବିଷ୍ଣୁରଭବତ୍ ।

ତସ୍ମାଦ୍ବିଷ୍ଣୁରାଦିତ୍ୟାନାମଧିକୋଽଭବତ୍ । ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ସମାନାନାମଧିକୋ ଭବେତ୍ ।

ସ ତତୁର୍ଭିଷ୍ଣୁତୁର୍ଭିରକ୍ଷରୈର୍ଘ୍ନୋ ବସୁନଜନୟତ୍ ।

ସ ତସ୍ୟା ଆଦ୍ୟୈର୍ଦ୍ଵାଦଶଭିରକ୍ଷରୈର୍ବ୍ରାହ୍ମଣମଜନୟତ୍ ।

ଦଶଭିର୍ଦଶଭିର୍ବିଷ୍ଣୁଷତେ । ତସ୍ମାଦ୍-ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ମୁଖ୍ୟୋ ଭବତି ।

ଏବଂ ତନ୍ମୁଖ୍ୟୋ ଭବତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ।

ତୁଷ୍ଟୀଂ ଶୂଦ୍ରମଜନୟତ୍ସ୍ବାକ୍ଷୁଦ୍ରୋ ନିର୍ବିଦ୍ୟୋଽଭବତ୍ ।

(ଅହୋରାତ୍ରସ୍ତୁଷ୍ଟିଃ)

ନ ବେଦଂ ଦିବା ନ ନକ୍ତମାସୀଦବ୍ୟାବୃତମ୍ ।

ସ ପ୍ରଜାପତିରାନୁଷ୍ଠୁଭାଭ୍ୟାମର୍ଧର୍ଗାଭ୍ୟାମହୋରାତ୍ରାବକଳ୍ମୟତ୍ ।

(ବେଦଛନ୍ଦସ୍ତୁଷ୍ଟିଃ)

ତତୋ ବୈ୍ୟକ୍ଷତ୍ ବ୍ୟୋବାସ୍ତା ଭକ୍ଷତି । ଅଥୋ ତମ ଏବାପହତେ ।

ଋଗ୍-ବେଦମସ୍ୟା ଆଦ୍ୟାପ୍ତାଦାଦକଳ୍ମୟତ୍ । ଯଜୁର୍ଦ୍ବିତୀୟାତ୍ ।

ସାମ ତୃତୀୟାତ୍ । ଅଥର୍ବାଙ୍ଗିରସଶ୍ଚତୁର୍ଥାତ୍ ।

ୟଦଷ୍ଟାକ୍ଷରପଦା ତେନ ଗାୟତ୍ରୀ । ଯଦେକାଦଶପଦା ତେନ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ।

ୟଞ୍ଜତୁଷ୍ଟଦା ତେନ ଜଗତୀ । ଯଦ୍ଘାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରା ତେନାନୁଷ୍ଟୁପ୍ ।

ସା ବା ଏଷା ସର୍ବାଣି ଛନ୍ଦାଂସି । ଯ ଇମାଂ ସର୍ବାଣି ଛନ୍ଦାଂସି ବେଦ ।

ସର୍ବଂ ଜଗଦାନୁଷ୍ଠୁଭ ଏବୋପନ୍ନମନୁଷ୍ଠୁପ୍ସତିଷ୍ଠିତଂ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠତି ଯଶ୍ଚୈବଂ ବେଦ ॥ ୫॥

(ସ୍ତ୍ରୀପୁରୁଷମିଥୁନସୃଷ୍ଟିଃ)

ଅଥ ଯଦା ପ୍ରଜାଃ ସୃଷ୍ଟା ନ ଜାୟନ୍ତେ ପ୍ରଜାପତିଃ କଥଂ ହିମାଃ
ପ୍ରଜାଃ ସୃଜେୟମିତି ଚିନ୍ତୟନ୍ନୁଗ୍ରମିତୀମାମୃତଂ ଗାତୁମୁପାକ୍ରାମତ୍ ।
ତତଃ ପ୍ରଥମପାଦାଦୁଗ୍ରରୂପୋ ଦେବଃ ପ୍ରାଦୁରଭୂତ୍ ।
ଏକଃ ଶ୍ୟାମଃ ପୁରତୋ ରକ୍ତଃ ପିନାକୀ ସ୍ତ୍ରୀପୁଂସରୂପସ୍ତଂ
ବିଭଜ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀପୁ ତସ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀରୂପଂ ପୁଂସି ଚ ପୁଂରୂପଂ ବ୍ୟଧାତ୍ ।
ସ ଉଭାଭ୍ୟାମଂଶାଭ୍ୟାଂ ସର୍ବମାଦିଷ୍ଟଃ । ତତଃ ପ୍ରଜାଃ ପ୍ରଜାୟନ୍ତେ ।
ୟ ଏବଂ ବେଦ ପ୍ରଜାପତେଃ ସୋଽପି ତ୍ର୍ୟମ୍ବକ ଇମାମୃତମୁଦ୍ଘାୟନ୍ନୁଦ୍ଘୃଷିତଜଟାକଲ୍ଲାପଃ
ପ୍ରତ୍ୟଗ୍-ଜ୍ୟୋତିଷ୍ୟାତୁନ୍ୟେବ ରକ୍ତାରମିତି ।

(ଇନ୍ଦ୍ରାଶ୍ୟାୟିକା)

ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୈ କିଲ ଦେବାନାମନୁଜାବର ଆସୀତ୍ ।
ତଂ ପ୍ରଜାପତିରବ୍ରବୀଦ୍ଧୁଃ ଦେବାନାମପିପତିର୍ଭବେତି । ସୋଽଗଚ୍ଛତ୍ ।
ତଂ ଦେବା ଉତୁରନୁଜାବରୋଽସି ତ୍ୱମସ୍ମାକଂ କୁତସ୍ତବାପିପତ୍ୟମିତି ।
ସ ପ୍ରଜାପତିମଭ୍ୟେତ୍ୟୋବାଚୈବଂ ଦେବା ଉତୁରନୁଜାବରସ୍ୟ କୁତସ୍ତବାପିପତ୍ୟମିତି ।
ତଂ ପ୍ରଜାପତିରିନ୍ଦ୍ରଂ ତ୍ରିକଲଶୈରମୃତପୂର୍ଣ୍ଣେରାନୁଷ୍ଠୁଭାଽଭିମନ୍ତ୍ରିତୈରଭିଷିତ୍ୟ
ତଂ ସୁଦର୍ଶନେନ ଦକ୍ଷିଣତୋ ରରକ୍ଷ ପାଞ୍ଚଜନ୍ୟେନ ବାମତୋ ଦୃଘେନୈନ ସୁରକ୍ଷିତୋଽଭବତ୍ ।
ରୌକ୍ଳେ ଫଲକେ ସୂର୍ଯ୍ୟବର୍ଚସି ମନ୍ଥମାନୁଷ୍ଠୁଭଂ ବିନ୍ୟସ୍ୟ ତଦସ୍ୟ କଣ୍ଠେ ପ୍ରତ୍ୟମୁଞ୍ଚିତ୍ ।
ତତଃ ସୁଦୁର୍ନିରୀକ୍ଷୋଽଭବତ୍ । ତସ୍ମୈ ବିଦ୍ୟାମାନୁଷ୍ଠୁଭୀଂ ପ୍ରାଦାତ୍ ।
ତତୋ ଦେବାସ୍ତମାପିପତ୍ୟାୟାନୁମେନିରେ । ସ ସ୍ୱରାତଭୂତ୍ । ଯ ଏବଂ ବେଦ ସ୍ୱରାତ୍ ଭବେତ୍ ।
ସୋଽମନ୍ୟତ ପୃଥିବୀମପି କଥମପାଂ ଜୟେୟମିତି । ସ ପ୍ରଜାପତିମୁପାଧାବତ୍ ।
ତସ୍ମାତ୍-ପ୍ରଜାପତିଃ କମଠାକାରମିନ୍ଦ୍ରନାଗଭୁଜଗେନ୍ଦ୍ରାଧାରଂ ଭଦ୍ରାସନଂ ପ୍ରାଦାତ୍ ।
ସ ପୃଥିବୀମଭ୍ୟଜୟତ୍ । ତତଃ ସ ଉଭୟୋର୍ଲୋକୟୋରପିପତିରଭୂତ୍ ।
ୟ ଏବଂ ବେଦୋଭୟୋର୍ଲୋକୟୋରପିପତିର୍ଭବତି । ସ ପୃଥିବୀଂ ଜୟତି ।

(ପରମାତ୍ମପ୍ରତିଷ୍ଠାସାଧନମ୍)

ଯୋ ବା ଅପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ଶିଥିଲଂ ଭ୍ରାତୃବେଭ୍ୟଃ ପରମାତ୍ମାନଂ ମନ୍ୟତେ ।

ସ ଏତମାସୀନମଧିତିଷ୍ଠେତ୍ ।

ପ୍ରତିଷ୍ଠିତୋଽଶିଥିଲୋ ଭ୍ରାତୃବ୍ୟେଭ୍ୟା ବସୀୟାନ୍ଭବତି ଯୁକ୍ତୈବଂ ବେଦ ଯୁକ୍ତୈବଂ ବେଦ ॥ ୭॥

(ଏତଦ୍ବିଦ୍ୟାଽଧ୍ୟୟନଫଳମ୍)

ୟ ଇମାଂ ବିଦ୍ୟାମଧୀତେ ସ ସର୍ବାନ୍-ବେଦାନଧୀତେ ।

ସ ସର୍ବେଃ କ୍ରତୁଭିର୍ଯଜତେ ।

ସ ସର୍ବତୀର୍ଥେଷୁ ସ୍ନାତି ।

ସ ମହାପାତକୋପପାତକୈଃ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।

ସ ବ୍ରହ୍ମବର୍ଚ୍ଚସଂ ମହଦାପୁୟାତ୍ ।

ଆ ବ୍ରହ୍ମଣଃ ପୂର୍ବାନାକଲ୍ମାଂଶ୍ଚୋତ୍ତରାଂଶ୍ଚ ବଂଶ୍ୟାନ୍ପୁନୀତେ ।

ନୈନମପସ୍ମାରାଦୟୋ ରୋଗା ଆଦିଧେୟଃ ।

ସୟୁଷାଃ ସପ୍ରେତପିଶାତା ଅପ୍ୟେନଂ ସ୍ୱଷ୍ଟା ଦୃଷ୍ଟା ଶୁଦ୍ଧା ବା

ପାପିନଃ ପୁଣ୍ୟାଲ୍ଲୋକାନବାପୁୟଃ ।

ଚିନ୍ତିତମାତ୍ରାଦସ୍ୟ ସର୍ବେଽର୍ଥାଃ ସିଦ୍ଧ୍ୟେୟଃ ।

ପିତରମିବୈନଂ ସର୍ବେ ମନ୍ୟନ୍ତେ ।

ରାଜାନଶ୍ଚାସ୍ୟାଦେଶକାରିଣୋ ଭବନ୍ତି ।

ନ ଚାଚାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟତିରିକ୍ତଂ ଶ୍ରେୟାଂସଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ନମସ୍କୁର୍ଯାତ୍ ।

ନ ଚାସ୍ତାଦୁପାବରୋହେତ୍ । ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତଶ୍ଚ ଭବତି ।

ଦେହାନ୍ତେ ତମସଃ ପରଂ ଧାମ ପ୍ରାପୁୟାତ୍ ।

ୟତ୍ର ବିରାଟ୍ ନୃସିଂହୋଽବତୀସତେ ତତ୍ର ଖଲୁପାସତେ ।

ତସ୍ମିନ୍ନୁପଧ୍ୟାନପରା ମୁନୟ ଆକଲ୍ମାନ୍ତେ ତସ୍ମିନ୍ନେବାତ୍ମନି ଲୀୟନ୍ତେ ।

ନ ଚ ପୁନରାବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ।

(ଏତଦ୍ବିଦ୍ୟାସଂପ୍ରଦାନବିଧିଃ)

ନ ଚେମାଂ ବିଦ୍ୟାମଶ୍ରଦ୍ଧଧାନାୟ ବ୍ରହ୍ମନ୍ନାସ୍ତୁୟାବତେ ନାନୁଚାନାୟ
ନାବିଷ୍ଣୁଭକ୍ତାୟ ନାନୃତିନେ ନାତପସେ ନାଦାକ୍ତାୟ ନାଶାକ୍ତାୟ ନାଦୀକ୍ଷିତାୟ
ନାଧର୍ମଶୀଳାୟ ନ ହିଂସକାୟ ନାବ୍ରହ୍ମଚାରିଣ ଇତ୍ୟେଷୋପନିଷତ୍ ।।

ଓଁ ଆପ୍ୟାୟନ୍ତୁ ମମାଙ୍ଗାନି ବାକ୍ପ୍ରାଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମଥୋ ବଲମିଦ୍ରିୟାଣି ଚ ।।
ସର୍ବାଣି ସର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମୋପନିଷଦଂ ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକୁର୍ଯ୍ୟାଂ ମା ମା ବ୍ରହ୍ମ
ନିରାକରୋଦନିରାକରଣମସ୍ତୁନିରାକଣଂ ମେସୁ ତଦାତ୍ମନି ନିରତେ ଯ ଉପନିଷସୁ
ଧର୍ମାସ୍ତେ ମୟି ସନ୍ତ ତେ ମୟି ସନ୍ତ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

ହରିଃ ଓଁ ତତ୍ତ୍ୱତ୍ ।।

।। ଇତି ଅବ୍ୟକ୍ତୋପନିଷସମାପ୍ତା ।।

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ନାରାୟଣ ଉପନିଷଦ

(Narayanopanisat / Narayana Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଓମ ପ୍ରକାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍ / ନାରାୟଣ ଉପନିଷଦ୍ / ନାରାୟଣାଧର୍ବଶୀର୍ଷ

॥ ଅଥ ନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍ ॥

ମାୟାତନ୍ତ୍ରାର୍ଯ୍ୟମଖିଲଂ ଯଦ୍ବୋଧାଦ୍ୟାତ୍ୟପଦ୍ମବମ୍ ।

ତ୍ରିପାନ୍ନାରାୟଣାଖ୍ୟଂ ତନ୍ମଲୟେ ସ୍ବାତ୍ମମାତ୍ରତଃ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।

ତେଜସ୍ବିନାବଧୀତମସୁ । ମା ବିଦ୍ବିଷାବହୈ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

(ନାରାୟଣାତ୍ ସର୍ବଚେତନାଚେତନଜନ୍ମ)

ଓଁ ଅଥ ପୁରୁଷୋ ହ ବୈ ନାରାୟଣୋଽକାମୟତ ପ୍ରଜାଃ ସୃଜେୟେତି ।

ନାରାୟଣାତ୍-ପ୍ରାଣୋ ଜାୟତେ ମନଃ ସର୍ବେନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ଚ ।

ଖଂ ବାୟୁର୍ଜ୍ୟୋତିରାପଃ ପୃଥିବୀ ବିଶ୍ବସ୍ୟ ଧାରିଣୀ ।

ନାରାୟଣାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମା ଜାୟତେ । ନାରାୟଣାଦ୍-ରୁଦ୍ରୋ ଜାୟତେ ।

ନାରାୟଣାଦିନ୍ଦ୍ରୋ ଜାୟତେ । ନାରାୟଣାତ୍-ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଜାୟତେ ।

ନାରାୟଣାଦ୍ବାଦଶାଦିତ୍ୟା ରୁଦ୍ରା ବସବଃ ସର୍ବାଣି କ୍ଷନ୍ଦାଂସି ।

ନାରାୟଣାଦେବ ସମୁପ୍ତଦ୍ୟନ୍ତେ । ନାରାୟଣାତ୍-ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ।

ନାରାୟଣେ ପ୍ରଲୀୟନ୍ତେ । ଏତଦ୍ବିଶ୍ବେଦଶିରୋଽଧୀତେ ॥ ୧ ॥

(ନାରାୟଣସ୍ୟ ସର୍ବାତ୍ମତ୍ୱମ୍)

ଅଥ ନିତ୍ୟୋ ନାରାୟଣଃ । ବ୍ରହ୍ମା ନାରାୟଣଃ । ଶିବଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ ।
 ଶକ୍ରଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ । କାଲଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ । ଦିଶଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ ।
 ବିଦିଶଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ । ଉର୍ଧ୍ୱଂ ଚ ନାରାୟଣଃ ।
 ଅଧଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ । ଅନ୍ତର୍ଭିଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ ।
 ନାରାୟଣ ଏବେଦଂ ସର୍ବଂ ଯଦ୍-ଭୂତଂ ଯଜ୍ଜ ଭବ୍ୟମ୍ ।
 ନିଷ୍କଲଙ୍କୋ ନିରଞ୍ଜନୋ ନିର୍ବିକଲ୍ମୋ ନିରାଶ୍ୟାତଃ
 ଶୁଦ୍ଧୋ ଦେବ ଏକୋ ନାରାୟଣୋ ନ ଦ୍ୱିତୀୟୋଽସ୍ତି କଶ୍ଚିତ୍ ।
 ଯଃ ଏବଂ ବେଦ ସ ବିଷ୍ଣୁରେବ ଭବତି ସ ବିଷ୍ଣୁରେବ ଭବତି ।
 ଯଃ ଏତଦ୍ୟଜୁର୍ବେଦଶିରୋଽଧୀତେ ॥ ୨ ॥

(ନାରାୟଣାଷ୍ଟାକ୍ଷରମନ୍ତ୍ରଃ)

ଓଁମିତ୍ୟଗ୍ରେ ବ୍ୟାହରେତ୍ । ନମ ଇତି ପଞ୍ଚାତ୍ ।
 ନାରାୟଣାୟେତ୍ୟୁପରିଷ୍ଠାତ୍ ।
 ଓଁମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରମ୍ । ନମ ଇତି ଦ୍ୱେ ଅକ୍ଷରେ ।
 ନାରାୟଣାୟେତି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରାଶି ।
 ଏତଦ୍ୱୈ ନାରାୟଣସ୍ୟାଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ପଦମ୍ ।
 ଯୋ ହ ବୈ ନାରାୟଣସ୍ୟାଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ପଦମଧ୍ୟେତି ।
 ଅନପବ୍ରୁବଃ ସର୍ବମାୟୁରେତି ।
 ବିନ୍ଦତେ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଂ ରାୟସ୍ତୋଷଂ ଗୌପତ୍ୟଂ
 ତତୋଽମୃତତ୍ୱମଶ୍ନୁତେ ତତୋଽମୃତତ୍ୱମଶ୍ନୁତ ଇତି ।
 ଏତସ୍ମାମବେଦଶିରୋଽଧୀତେ ॥ ୩ ॥

(ନାରାୟଣପ୍ରଣବଃ)

ପ୍ରତ୍ୟଗାନନ୍ଦଂ ବ୍ରହ୍ମପୁରୁଷଂ ପ୍ରଣବସ୍ବରୂପମ୍ । ଅକାର ଉକାରୋ ମକାର ଇତି ।
ତା ଅନେକଧା ସମଭବଉଦେତଦୋମିତି ଯମୁକ୍ତା ମୁତ୍ୟତେ ଯୋଗୀ ଜନ୍ମସଂସାରବନ୍ଧନାତ୍ ।
ଓଁ ନମୋ ନାରାୟଣାୟେତି ମଂତ୍ରୋପାସକୋ ବୈକୁଣ୍ଠଭୁବନଂ ଗମିଷ୍ୟତି ।
ତଦିଦଂ ପୁଣ୍ଡରୀକଂ ବିଜ୍ଞାନଘନଂ । ତସ୍ମାନ୍ନତିଦାଭମାତ୍ରମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟା ଦେବକୀପୁତ୍ରୋ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟା ମଧୁସୂଦନଃ ।
ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟଃ ପୁଣ୍ଡରୀକାକ୍ଷୋ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟୋ ବିଷ୍ଣୁରତ୍ୟୁତ ଇତି ।
ସର୍ବଭୂତସ୍ଥମେକଂ ବୈ ନାରାୟଣଂ କାରଣପୁରୁଷମକାରଣଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ଓମ୍ ।
ଏତଦଧର୍ବଶିରୋୟୋଃଧୀତେ ॥ ୪ ॥

(ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟୟନ୍ନଫଳମ୍)

ପ୍ରାତରଧୀୟାନ୍ନୋ ରାତ୍ରିକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
ସାୟମଧୀୟାନ୍ନୋ ଦିବସକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
ତସ୍ମାନ୍ନପ୍ରାତରଧୀୟାନ୍ନୋଽପାପୋ ଭବତି ।
ମଧ୍ୟାହ୍ନମାଦିତ୍ୟାଭିମୁଖୋଽଧୀୟାନ୍ନଃ ପଞ୍ଚମହାପାତକୋପପାତକାତ୍-ପ୍ରମୁତ୍ୟତେ ।
ସର୍ବବେଦପାରାୟଣପୁଣ୍ୟଂ ଲଭତେ । ନାରାୟଣସାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି ।
ଶ୍ରୀମନ୍ନାରାୟଣସାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି ଯଃ ଏବଂ ବେଦ ॥ ୫ ॥ ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ବିନାବଧୀତମସ୍ତୁ । ମା ବିଦ୍ବିଷାବହୈ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ନାରାୟଣୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

କଳିସଂତରଣ ଉପନିଷଦ

(Kalisantaranopanishat / Kalisantarana Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ଦାଶ

କଲିପ୍ରଂତରଣୋପନିଷତ୍ / କଲିପ୍ରଂତରଣ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ କଲିପ୍ରଂତରଣୋପନିଷତ୍ ॥

ଯୁଦ୍ଧିବ୍ୟନାମ ସ୍ଥରତାଂ ସଂସାରୋ ଗୋପ୍-ପଦାୟତେ ।

ସା ନବ୍ୟଭକ୍ତିର୍ଭବତି ତଦ୍ରାମପଦମାଶ୍ରୟେ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଜ୍ଞରବାବହୈ ।

ତେଜସ୍ବିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ବିଷାବହୈ ।

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

(ଭଗବନ୍ନାମସ୍ଥରଣମାତ୍ରେଣ କଲିପ୍ରତ୍ତରଣମ୍)

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଦ୍ଵାପରାନ୍ତେ ନାରଦୋ ବ୍ରହ୍ମାଣଂ ଜଗାମ କଥଂ ଭଗବନ୍ ଗାଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ୍-କଲିଂ ସଂତରେୟମିତି ।

ସ ହୋବାତ ବ୍ରହ୍ମା ସାଧୁ ପୃଷ୍ଟୋଽସ୍ମି ସର୍ବଶୁତିରହସ୍ୟଂ

ଗୋପ୍ୟଂ ତଚ୍ଛୁ ଯେନ କଲିପ୍ରଂସାରଂ ତରିଷ୍ୟସି ।

ଭଗବତ ଆଦିପୁରୁଷସ୍ୟ ନାରାୟଣସ୍ୟ ନାମୋଚ୍ଚାରଣମାତ୍ରେଣ ନିର୍ଧୃତକଲିର୍ଭବତି ।

(ପରବ୍ରହ୍ମବରଣବିନାଶକଷୋଡଶନାମାନି)

ନାରଦଃ ପୁନଃ ପପ୍ରକ୍ତ ତନ୍ନାମ କିମିତି । ସ ହୋବାତ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ ।

ହରେ ରାମ ହରେ ରାମ ରାମ ରାମ ହରେ ହରେ ।

ହରେ କୃଷ୍ଣ ହରେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ହରେ ହରେ ॥ ୧ ॥

ଇତି ଷୋଡଶକଂ ନାମ୍ନାଂ କଲିକଲ୍ଲଷନାଶନମ୍ ।

ନାତଃ ପରତରୋପାୟଃ ସର୍ବବେଦେଷୁ ଦୃଶ୍ୟତେ ॥ ୨ ॥

ଇତି ଷୋଡଶକଳାବୃତସ୍ୟ ଜୀବସ୍ୟାବରଣବିନାଶନମ୍ ।
ତତଃ ପ୍ରକାଶତେ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ମେଘାପାୟେ ରବିରଶ୍ଳିମଶ୍ଚଲୀବେତି ।

(ନାମଜପମହିମା)

ପୁନର୍ନାରଦଃ ପପ୍ରଚ୍ଛ ଭଗବନ୍-କୋଽସ୍ୟ ବିଧିରିତି ।
ତଂ ହୋବାଚ ନାସ୍ୟ ବିଧିରିତି ।
ସର୍ବଦା ଶୁଚିରଶୁଚିର୍ବା ପଠନ୍-ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ସଲୋକତାଂ ସମୀପତାଂ ସରୂପତାଂ ସାୟୁଜ୍ୟମେତି ।
ୟଦାଽସ୍ୟ ଷୋଡଶୀକସ୍ୟ ସାର୍ପତ୍ରିକୋଟୀର୍ଜପତି ତଦା ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଂ ତରତି ।
ତରତି ବୀରହତ୍ୟାମ୍ । ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣସ୍ତେୟାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
ପିତୃଦେବମନୁଷ୍ୟାଶାମପକାରାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
ସର୍ବଧର୍ମପରିତ୍ୟାଗପାପାହନ୍ୟଃ ଶୁଚିତାମାୟୁୟାତ୍ ।
ସଦ୍ୟୋ ମୁଚ୍ୟତେ ସଦ୍ୟୋ ମୁଚ୍ୟତେ ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥ ୩॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଜ୍ଞରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ବିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ଵିଷାବହୈ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀକଲିଙ୍ଗଂତରଣୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ତାରସାର ଉପନିଷଦ

(Taarasaaropanisat / Taarasaara Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଓମ ପ୍ରକାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ତାରସାରୋପନିଷତ୍ / ତାରସାର ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ତାରସାରୋପନିଷତ୍ ॥

ଯନ୍ନାରାୟଣତାରାର୍ଥସତ୍ୟଜ୍ଞାନସୁଖାକୃତି ।

ତ୍ରିପାନ୍ନାରାୟଣାକାରଂ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମେବାସ୍ମି କେବଲମ୍ ॥

ଓଁ ପୂର୍ଣ୍ଣମଦଃ ପୂର୍ଣ୍ଣମିଦଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍-ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦତ୍ୟତେ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମାଦାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମେବାବଶିଷ୍ୟତେ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

(ଅବିମୁକ୍ତୋପାସନୋପଦେଶଃ)

ବୃହସ୍ପତିରୁବାଚ ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟଂ ଯଦନ୍ନୁ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବାନାଂ

ଦେବୟଜନଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ବ୍ରହ୍ମସଦନଂ ତସ୍ମାଦ୍ୟତ୍ର

କୃତନ ଗଚ୍ଛେତ୍ତଦେବ ମନୋତେତି ।

ଇଦଂ ବୈ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବାନାଂ ଦେବୟଜନଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ

ବ୍ରହ୍ମସଦନମବିମୁକ୍ତଂ ବୈ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବାନାଂ ଦେବୟଜନଂ

ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ବ୍ରହ୍ମସଦନମ୍ ।

ଅତ୍ର ହି ଜନ୍ତୋଃ ପ୍ରାଣେଷୁକ୍ରମମାଣେଷୁ ରୁଦ୍ରସ୍ତାରକଂ ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ୟାତସ୍ତେ

ୟେନାସ୍ରାବମୃତୀ ଭୂତ୍ୱା ମୋକ୍ଷୀ ଭବତି ।

ତସ୍ମାଦବିମୁକ୍ତମେବ ନିଷେବେତ । ଅବିମୁକ୍ତଂ ନ ବିମୁକ୍ଷେତ୍ ।

ଏବମେବୈଷ ଭଗବନ୍ନିତି ବୈ ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟଃ ॥ ୧॥

(ନାରାୟଣସୁକ୍ଷ୍ମାକ୍ଷରତାରକମ୍)

ଅଥ ହୈନଂ ଭାରଦ୍ବାଜଃ ପପ୍ରଚ୍ଛ ଯୁକ୍ତିବଲ୍ଲ୍ୟଂ କିଂ ତାରକମ୍ ।

କିଂ ତାରୟତୀତି ସ ହୋବାଚ ଯୁକ୍ତିବଲ୍ଲ୍ୟଃ ।

ଓଁ ନମୋ ନାରାୟଣାୟେତି ତାରକଂ ଚିଦାତ୍ମକମିତ୍ୟୁପାସିତବ୍ୟମ୍ ।

ଓମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରମାତ୍ମସ୍ବରୂପମ୍ । ନମ ଇତି ଦ୍ବ୍ୟକ୍ଷରଂ ପ୍ରକୃତିସ୍ବରୂପମ୍ ।

ନାରାୟଣାୟେତି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରଂ ପରଂବ୍ରହ୍ମସ୍ବରୂପମ୍ ଇତି । ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ସୋଽମୃତୋ ଭବତି ।

ଓମିତି ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି । ନକାରୋ ବିଷ୍ଣୁର୍ଭବତି । ମକାରୋ ରୁଦ୍ରୋ ଭବତି ।

ନକାର ଇଶ୍ବରୋ ଭବତି । ରକାରୋଽଶ୍ବଂ ବିରାଡ୍ ଭବତି । ଯକାରଃ ପୁରୁଷୋ ଭବତି ।

ଶକାରୋ ଭଗବାନ୍ଭବତି । ଯକାରଃ ପରମାତ୍ମା ଭବତି ।

ଏତଦ୍ୱୈ ନାରାୟଣସ୍ୟାକ୍ଷରଂ ବେଦ ପରମପୁରୁଷୋ ଭବତି ॥

॥ ତାରସାରୋପନିଷସ୍ତୁ ଋଗ୍-ବେଦଃ ପ୍ରଥମଃ ପାଦଃ ॥ ୧॥

(ନାରାୟଣସୁକ୍ଷ୍ମାକ୍ଷରତାରକମ୍)

ଓମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ । ତଦେବୋପାସିତବ୍ୟମ୍ ।

ଏତଦେବ ସୁକ୍ଷ୍ମାକ୍ଷରଂ ଭବତି । ତଦେତଦକ୍ଷାତ୍ମକୋଽଶ୍ବଧା ଭବତି ।

ଅକାରଃ ପ୍ରଥମାକ୍ଷରୋ ଭବତି । ଉକାରୋ ଦ୍ବିତୀୟାକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

ମକାରସ୍ତୃତୀୟାକ୍ଷରୋ ଭବତି । ବିନ୍ଦୁସ୍ତୁଚୀୟାକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

ନାଦଃ ପଞ୍ଚମାକ୍ଷରୋ ଭବତି । କଳା ଷଷ୍ଠାକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

କଳାତୀତା ସପ୍ତମାକ୍ଷରୋ ଭବତି । ତପୁରଶ୍ଚାଷ୍ଟମାକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

ତାରକତ୍ବାଦାରକୋ ଭବତି । ତଦେବ ତାରକଂ ବ୍ରହ୍ମ ତ୍ବଂ ବିଦ୍ଧି ।

ତଦେବୋପାସିତବ୍ୟମ୍ ॥ ୧॥

(ପ୍ରଣବାବୟବଦେବତାଃ)

ଅତ୍ରେତେ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି —

ଅକାରାଦଭବଦ୍-ବ୍ରହ୍ମା ଜାମ୍ବବାନିତିସଂଜ୍ଞକଃ ।

ଉକାରାକ୍ଷରସଂଭୂତ ଉପେନ୍ଦ୍ରୋ ହରିନାୟକଃ ॥ ୧॥

ମକାରାକ୍ଷରସଂଭୂତଃ ଶିବସ୍ତୁ ହନୁମାନ୍ସ୍ତୁତଃ ।

ବିନ୍ଦୁରୀଶ୍ଵରସଂଜ୍ଞସ୍ତୁ ଶତ୍ରୁଘ୍ନଶ୍ଚକ୍ରାତ୍ ସ୍ଵୟମ୍ ॥ ୨॥

ନାଦୋ ମହାପ୍ରଭୁର୍ଜ୍ୟେଷ୍ଠୋ ଭରତଃ ଶଙ୍ଖନାମକଃ ।

କଳାୟାଃ ପୁରୁଷଃ ସାକ୍ଷୀଲକ୍ଷ୍ମଣୋ ଧରଣୀଧରଃ ॥ ୩॥

କଳାତୀତା ଭଗବତୀ ସ୍ଵୟଂ ସୀତେତି ସଂଜ୍ଞିତା ।

ତପ୍ତରଃ ପରମାତ୍ମା ଚ ଶ୍ରୀରାମଃ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଃ ॥ ୪॥

(ଶ୍ରୀରାମସ୍ୟ ସର୍ବାତ୍ମକତ୍ଵମ୍)

ଓମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରମିଦଂ ସର୍ବମ୍ ।

ତସ୍ୟୋପବ୍ୟାଖ୍ୟାନଂ ଭୂତଂ ଭବ୍ୟଂ

ଭବିଷ୍ୟଦ୍ୟଜ୍ଞାନ୍ୟତ୍ତ୍ଵମନ୍ତ୍ରବର୍ଣ୍ଣଦେବତାଛନ୍ଦୋରକ୍ତଲାଶକ୍ତିସ୍ତୃଷ୍ଟ୍ୟାତ୍ମକମିତି ।

ୟ ଏବଂ ବେଦ ॥

॥ ତାରସାରୋପନିଷସ୍ତୁୟୁକ୍ତୁର୍ବେଦୋ ଦ୍ଵିତୀୟଃ ପାଦଃ ॥ ୨॥

(ଜାମ୍ବବଦାଦ୍ୟଷ୍ଟତନୁମନ୍ତ୍ରାଃ)

ଅଥ ହୈନଂ ଭାରଦ୍ଵାଜୋ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟମୁବାଚାଥ କୈର୍ମନ୍ତ୍ରେଃ

ପରମାତ୍ମା ପ୍ରୀତୋ ଭବତି ସ୍ଵାତ୍ମାନଂ ଦର୍ଶୟତି ତନ୍ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବ ଇତି ।

ସ ହୋବାଚ ଯାଜ୍ଞିବଲ୍ୟଃ ।

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନକାରବାଚ୍ୟା
ଜାମ୍ବବାନ୍‌ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧॥

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନୁକାରବାଚ୍ୟ
ଉପେନ୍ଦ୍ରସ୍ବରୂପୋ ହରିନାୟକୋ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨॥

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନୁକାରବାଚ୍ୟଃ
ଶିବସ୍ବରୂପୋ ହନୁମାନ୍‌ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩॥

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନ୍‌ବିନ୍ଦୁସ୍ବରୂପଃ
ଶତ୍ରୁଘ୍ନୋ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪॥

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନ୍ନାଦସ୍ବରୂପୋ
ଭରତୋ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୫॥

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନ୍‌କଲ୍ଲାସ୍ବରୂପୋ
ଲକ୍ଷ୍ମଣୋ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୬॥

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନ୍‌କଲ୍ଲାତୀତା
ଭଗବତୀ ସୀତା ଚିତ୍ତରୂପା ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୭॥

ୟଥା ପ୍ରଥମମନ୍ତ୍ରୋକ୍ତବାଦ୍ୟନ୍ତୌ ତଥା ସର୍ବମନ୍ତ୍ରେଷୁ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟମ୍ ।
ଭକାରବାଚ୍ୟ ଉପେନ୍ଦ୍ରସ୍ବରୂପୋ ହରିନାୟକଃ ୨ ମକାରବାଚ୍ୟଃ ଶିବସ୍ବରୂପୋ ହନୁମାନ୍ ୩
ବିନ୍ଦୁସ୍ବରୂପଃ ଶତ୍ରୁଘ୍ନଃ ୪ ନାଦସ୍ବରୂପୋ ଭରତଃ ୫ କଲ୍ଲାସ୍ବରୂପୋ ଲକ୍ଷ୍ମଣଃ ୬ କଲ୍ଲାତୀତା
ଭଗବତୀ ସୀତା ଚିତ୍ତରୂପା ୭ ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାଂସ୍ତପୁରଃ
ପରମପୁରୁଷଃ ପୁରାଣପୁରୁଷୋଽଗମୋ ନିତ୍ୟଶୁଦ୍ଧରୁଦ୍ରମୁକ୍ତସତ୍ୟପରମାନନ୍ତାଦ୍‌ୟମ୍‌ପରିପୂର୍ଣ୍ଣଃ
ପରମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମୈବାହଂ ରାମୋଽସ୍ମି ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୮॥

(ବିଦ୍ୟାପଠନମନ୍ତ୍ରାର୍ଥଜ୍ଞାନୟୋଃ ଫଲମ୍)

ଏତଦଷ୍ଟବିଧମନ୍ତ୍ରଂ ଯୋଃଧୀତେ ସୋଃଶ୍ନୁୟୁତୋ ଭବତି ।
ସ ବାୟୁପୁତୋ ଭବତି । ସ ଆଦିତ୍ୟପୁତୋ ଭବତି ।
ସ ସ୍ଥାଣୁପୁତୋ ଭବତି । ସ ସର୍ବେର୍ଦେବୈର୍ଜ୍ଞାତୋ ଭବତି ।
ତେନେତିହାସପୁରାଣାନଂ ରୁଦ୍ରାଣାଂ ଶତସହସ୍ରାଣି ଜପ୍ତାନି ଫଳାନି ଭବନ୍ତି ।
ଶ୍ରୀମନ୍ନାରାୟଣାଷ୍ଟାକ୍ଷରାନୁସ୍ଥରଶେନ ଗାୟତ୍ରୀଃ ଶତସହସ୍ରଂ ଜପ୍ତଂ ଭବତି ।
ପ୍ରଣବାନାମୟୁତଂ ଜପ୍ତଂ ଭବତି । ଦଶପୂର୍ବାନ୍ନଶୋଭରାନ୍ପୁନାତି ।
ନାରାୟଣପଦମବାପ୍ନୋତି ଯଃ ଏବଂ ବେଦ ।
ତଦ୍ଦିଷ୍ଟୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ସଦା ପଶ୍ୟନ୍ତି ସୁରୟଃ । ଦିବୀବ ଚକ୍ଷୁରାତତମ୍ ।
ତଦ୍ଦିପ୍ରାସୋ ବିପନ୍ୟବୋ ଜାଗୃବାଂସଃ ସମିକ୍ଷତେ । ବିଷ୍ଣୋର୍ଯୁପରମଂ ପଦମ୍ ॥
ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ତାରସାରୋପନିଷତ୍ସୁ ସାମବେଦସ୍ତୃତୀୟଃ ପାଦଃ ॥ ୩ ॥

ଓଁ ପୂର୍ଣ୍ଣମଦଃ ପୂର୍ଣ୍ଣମିଦଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍-ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦତ୍ୟତେ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମାଦାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମେବାବଶିଷ୍ୟତେ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ତାରସାରୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ନୃସିଂହତାପନୀୟ ଉପନିଷଦ

(Nrusimhataapaniyopanisat / Nrusimhataapaniya Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର

ନୃସିଂହତାପନୀୟୋପନିଷତ୍ / ନୃସିଂହତାପନୀୟ ଉପନିଷଦ
(ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷତ୍ ଏବଂ ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷତ୍)

॥ ଅଥ ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷତ୍ ॥

ୟତ୍ତୁର୍ଯ୍ୟୋଜ୍ଞାରାଗ୍ରପରାଭୁମିସ୍ଥିରବରାସନମ୍ ।
ପ୍ରତିୟୋଗିବିନିର୍ମୁକ୍ତତୁର୍ଯ୍ୟତୁର୍ଯ୍ୟମହଂ ମହଃ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତ୍ରିୟଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗୁଁସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଜଗ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ୍ୟୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଓଁ ଆପୋ ବା ଇଦମାସନ୍ ସଲିଲମେବ ସ ପ୍ରଜାପତିରେକଃ ପୁଷ୍କରପର୍ଣ୍ଣେ ସମଭବଉସ୍ୟାନ୍ତର୍ମନସି
କାମଃ ସମବର୍ତ୍ତତେଦଂ ସୃଜେୟମିତି ତସ୍ମାଦ୍ୟତ୍-ପୁରୁଷୋ ମନସାଽଭିଗଚ୍ଛତି ତଦ୍ୱାତା ବଦତି
ତହ୍ନର୍ମଣା କରୋତି ତଦେଷାଭ୍ୟକ୍ତା ———

କାମସ୍ତଦଗ୍ରେ ସମବର୍ତ୍ତତାପି ମନସୋ ରେତଃ ପ୍ରଥମଂ ଯଦାସୀତ୍ ।
ସତୋ ବନ୍ଧୁମସତି ନିରବିନ୍ଦନ୍ଦୃଦି ପ୍ରତୀକ୍ଷ୍ୟ କବୟୋ ମନୀଷେତ୍ୟୁପୈନଂ
ତଦୁପନମତି ଯଜ୍ଞାମୋ ଭବତି ସ ତପୋଽତପ୍ୟତ ସ ତପସ୍ତପ୍ତା ସ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ
ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁଭମପଶ୍ୟାତ୍ତେନ ବୈ ସର୍ବମିଦମସୃଜତ ଯଦିଦଂ କିଂଚ
ତସ୍ମାତ୍ସର୍ବମିଦମାନୁଷ୍ଠୁଭମିତ୍ୟାଚକ୍ଷତେ ଯଦିଦଂ କିଂଚାନୁଷ୍ଠୁଭୋ ବା ଇମାନି ଭୂତାନି
ଜାୟନ୍ତେଽନୁଷ୍ଠୁଭା ଜାତାନି ଜୀବନ୍ତ୍ୟନୁଷ୍ଠୁଭଂ ପ୍ରୟନ୍ତ୍ୟଭିସଂବିଶନ୍ତି ତସ୍ୟୈଷା
ଭବତ୍ୟନୁଷ୍ଠୁପ୍-ପ୍ରଥମା ଭବତ୍ୟନୁଷ୍ଠୁରୁଦ୍ଧମା ଭବତି ବାଗ୍ନା ଅନୁଷ୍ଠୁବ୍-ବାଚୈବ ପ୍ରୟନ୍ତି
ବାଚୈବୋଦ୍ୟନ୍ତି ପରମା ବା ଏଷା ଛନ୍ଦସାଂ ଯଦନୁଷ୍ଠୁବିତି ॥ ୧॥

ସସାଗରାଂ ସପର୍ବତାଂ ସପ୍ରଦୀପାଂ ବସୁଂଧରାଂ ତସ୍ମାନ୍ନଃ ପ୍ରଥମଂ ପାଦଂ
 ଜାନୀୟାଦ୍ୟକ୍ଷଗନ୍ଧର୍ବାଦ୍ଭରୋଗଶସେବିତମନ୍ତ୍ରରିକ୍ଷଂ ତସ୍ମାନ୍ନୋ ଦ୍ଵିତୀୟଂ ପାଦଂ
 ଜାନୀୟାଦ୍ବସୁରୁଦ୍ରାଦିତ୍ୟୋଃ ସର୍ବେର୍ଦେବୈଃ ସେବିତଂ ଦିବଂ ତସ୍ମାନ୍ନସ୍ତୃତୀୟଂ ପାଦଂ
 ଜାନୀୟାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମସ୍ପରୁପଂ ନିରଞ୍ଜନଂ ପରମବ୍ୟୋମ୍ନିକଂ ତସ୍ମାନ୍ନଶ୍ଚତୁର୍ଥଂ
 ପାଦଂ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଂମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
 ଋଗ୍ୟଜୁଃସାମାଧର୍ବାଣଶ୍ଚତ୍ଵାରୋ ବେଦାଃ ସାଙ୍ଗାଃ ସଶାଖାଶ୍ଚତ୍ଵାରଃ ପାଦା ଭବନ୍ତି ।
 କିଂ ଧ୍ୟାନଂ କିଂ ଦୈବତଂ କାନ୍ୟଙ୍ଗାନି କାନି ଦୈବତାନି କିଂ ଛନ୍ଦଃ କ ରଷିରିତି ।। ୨।।

ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିଃ ସ ଯୋ ହ ବୈ ତସ୍ମାଦିତ୍ରସ୍ୟାଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ପଦଂ
 ଶ୍ରିୟାଃଭିଷିକ୍ତଂ ତସ୍ମାନ୍ନୋଂଞଂ ବେଦ ଶ୍ରିୟା ହୈବାଭିଷିତ୍ୟତେ ସର୍ବେ ବେଦାଃ
 ପ୍ରଣବାଦିକାସ୍ତଂ ପ୍ରଣବଂ ତସ୍ମାନ୍ନୋଂଞଂ ବେଦ, ସ ତ୍ରୀଂଲୋକାଞ୍ଜୟତି ଚତୁର୍ବିଂଶତ୍ୟକ୍ଷରା
 ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀର୍ଯୁକ୍ତସ୍ତସ୍ମାନ୍ନୋଂଞଂ ବେଦ , ସ ଆୟୁର୍ଯ୍ୟଶଃକୀର୍ତ୍ତିଜ୍ଞାନୈଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟବାନ୍ଭବତି,
 ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାଙ୍ଗଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଂମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି , ସାବିତ୍ରୀଂ
 ପ୍ରଣବଂ ଯଜୁର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀଂ ସ୍ଵୀଶୁଦ୍ରାୟ ନେଚ୍ଛତି , ଦ୍ଵାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ
 ସୋଂମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି , ସାବିତ୍ରୀଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀଂ ଯଜୁଃ ପ୍ରଣବଂ ଯଦି ଜାନୀୟାଦ୍ସ୍ଵୀଶୁଦ୍ରଃ ସ ମୃତୋଽଧୋ
 ଗଚ୍ଛତି ତସ୍ମାନ୍ନର୍ବଦା ନାଚକ୍ଷେ ଯଦ୍ୟାଚକ୍ଷେ ସ ଆଚାର୍ଯ୍ୟସ୍ତେନୈବ ମୃତୋଽଧୋ ଗଚ୍ଛତି ।। ୩।।

ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିରଗ୍ନିର୍ବୈ ବେଦା ଇଦଂ ସର୍ବଂ ବିଶ୍ଵାନି ଭୂତାନି ପ୍ରାଣା ବା ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣି
 ପଶବୋଽନୁମତୃତଂ ସମ୍ରାଟ୍ସ୍ଵରାଜ୍-ବିରାଟ୍ତସ୍ମାନ୍ନଃ ପ୍ରଥମଂ ପାଦଂ ଜାନୀୟାଦ୍ଋଗ୍ୟଜୁଃସାମାଧର୍ବରୂପଃ
 ସୂର୍ଯ୍ୟୋଽକ୍ତରାଦିତ୍ୟୋ ହିରଣ୍ମୟଃ ପୁରୁଷସ୍ତସ୍ମାନ୍ନୋ ଦ୍ଵିତୀୟଂ ପାଦଂ ଜାନୀୟାଦ୍ୟ ଓଷଧୀନାଂ
 ପ୍ରଭବତି ତାରାପତିଃ ସୋମସ୍ତସ୍ମାନ୍ନସ୍ତୃତୀୟଂ ପାଦଂ ଜାନୀୟାସ୍ତ ବ୍ରହ୍ମା ସ ଶିବଃ ସ ହରିଃ
 ସ ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସୋଂଗ୍ନଃ ସୋଂକ୍ଷରଃ ପରମଃ ସ୍ଵରାଟ୍ ତସ୍ମାନ୍ନଶ୍ଚତୁର୍ଥଂ ପାଦଂ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ
 ସୋଂମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।

ଓଁ ଉଗ୍ରଂ ପ୍ରଥମସ୍ୟାଦ୍ୟଂ ଜ୍ଞଲଂ ଦ୍ଵିତୀୟସ୍ୟାଦ୍ୟଂ ନୃସିଂ ତୃତୀୟସ୍ୟାଦ୍ୟଂ ମୃତ୍ୟୁଂ
ଚତୁର୍ଥସ୍ୟାଦ୍ୟଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଃମୃତତ୍ତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ,
ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାମ ଯତ୍ର କୁତ୍ରଚିନ୍ନାଚକ୍ଷେ ଯଦି ଦାତୁମପେକ୍ଷତେ ପୁତ୍ରାୟ ଶୁଶ୍ରୂଷବେ
ଦାସ୍ୟତ୍ୟନ୍ୟସ୍ତୈ ଶିଷ୍ୟାୟ ଚେତି ।। ୪।।

କ୍ଷୀରୋଦାର୍ଣ୍ଣବଶାୟିନଂ ନୃକେସରିଂ ଯୋଗିଧ୍ୟେୟଂ ପରମଂ ପଦଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ
ଜାନୀତେ ସୋଃମୃତତ୍ତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି , ବୀରଂ ପ୍ରଥମସ୍ୟାର୍ଥାନ୍ତ୍ୟଂ ତଂସ ଦ୍ଵିତୀୟସ୍ୟାର୍ଥାନ୍ତ୍ୟଂ
ହଂଭୀ ତୃତୀୟସ୍ୟାର୍ଥାନ୍ତ୍ୟଂ ମୃତ୍ୟୁଂ ଚତୁର୍ଥସ୍ୟାର୍ଥାନ୍ତ୍ୟଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ
ସୋଃମୃତତ୍ତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି , ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାମ ଯେନ କେନଚିଦାଚାର୍ଯ୍ୟମୁଖେନ ଯୋ ଜାନୀତେ
ସ ତେନୈବ ଶରୀରେଣ ସଂସାରାନୁଚ୍ୟତେ ମୋଚୟତି ମୁମୁକ୍ଷୁର୍ଭବତି ଜପାଢେନୈବ
ଶରୀରେଣ ଦେବତାଦର୍ଶନଂ କରୋତି , ତସ୍ମାଦିଦମେବ ମୁଖ୍ୟ ଦ୍ଵାରଂ କଲୌ ନାନ୍ୟେଷାଂ
ଭବତି , ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାଙ୍ଗଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସ ମୁମୁକ୍ଷୁର୍ଭବତି ।। ୫।।

ଓଁ ଋତଂ ସତ୍ୟଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷଂ ନୃକେସରିବିଗ୍ରହମ୍ ।
କୃଷ୍ଣପିଙ୍ଗଲମୂର୍ଧ୍ନରେତଂ ବିରୂପାକ୍ଷଂ ଶଂକରଂ ନୀଲଲୋହିତମୁମାପତିଂ ପଶୁପତିଂ
ପିନାକୀନଂ , ହ୍ୟମିତଦ୍ୟତିମୀଶାନଃ ସର୍ବବିଦ୍ୟାନାମୀଶ୍ଵରଃ ସର୍ବଭୂତାନାଂ
ବ୍ରହ୍ମାପିପତିର୍ବ୍ରହ୍ମଣୋଽପିପତିର୍ଯୋ ଯଜୁର୍ବେଦବାଚ୍ୟସ୍ତଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ
ଜାନୀତେ ସୋଃମୃତତ୍ତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ମହା ପ୍ରଥମାନ୍ତାର୍ଥସ୍ୟାଦ୍ୟମ୍ ।
ର୍ବତୋ ଦ୍ଵିତୀୟାନ୍ତାର୍ଥସ୍ୟାଦ୍ୟଂ , ଷଣ୍ଠଂ ତୃତୀୟାନ୍ତାର୍ଥସ୍ୟାଦ୍ୟଂ , ନାମା ଚତୁର୍ଥାନ୍ତାର୍ଥସ୍ୟାଦ୍ୟଂ
ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଃମୃତତ୍ତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ତସ୍ମାଦିଦଂ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦମୟଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ତମେବଂ ବିଦ୍ଵାନମୃତ ଇହ ଭବତି ।
ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାଙ୍ଗଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଃମୃତତ୍ତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।। ୬।।

ବିଶ୍ୱସୃଜ ଏତେନ ବୈ ବିଶ୍ୱମିଦମସୃଜତ୍ତ୍ୱ ଯଦ୍ୱିଶ୍ୱମସୃଜତ୍ତ୍ୱ ତସ୍ମାଦ୍ୱିଶ୍ୱସୃଜେ ।
ବିଶ୍ୱମେନାନନ୍ତୁ ପ୍ରଜାୟତେ ବ୍ରହ୍ମଣଃ ସାୟୁଜ୍ୟଂ ସଲୋକତାଂ ଯାନ୍ତି ତସ୍ମାଦିଦଂ
ସାଙ୍ଗଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ବିଷ୍ଣୁଂ ପ୍ରଥମସ୍ୟାନ୍ତ୍ୟଂ ମୁଖଂ ଦ୍ୱିତୀୟସ୍ୟାନ୍ତ୍ୟଂ ଭଦ୍ରଂ ତୃତୀୟସ୍ୟାନ୍ତ୍ୟଂ ମ୍ୟହଂ
ଚତୁର୍ଥସ୍ୟାନ୍ତ୍ୟଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ୟୋଃସୌ ସୋଽବେଦୟାଦିଦଂ କିଂ ଚାତୁନି ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟାନୁଷ୍ଠତ୍ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ
ଜାନୀତେ ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ସ୍ତ୍ରୀପୁଂସୋର୍ବା ଯଃ ଇହୈବ ସ୍ଥାତୁମପେକ୍ଷତେ ସ ସର୍ବୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟଂ ଦଦାତି ଯତ୍ର
କୁତ୍ରାପି ମିୟତେ ଦେହାନ୍ତେ ଦେବଃ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ତାରକଂ ବ୍ୟାଚକ୍ଷେ ,
ୟେନାସାବମୃତୀ ଭୂତ୍ୱା ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାମମଧ୍ୟଗଂ ଜପତି ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାମାଙ୍ଗଂ ପ୍ରଜାପତିସ୍ତସ୍ମାଦିଦଂ
ସାମାଙ୍ଗଂ ପ୍ରଜାପତିର୍ଯ୍ଯ ଏବଂ ବେଦେତି ମହୋପନିଷତ୍ ।
ୟ ଏତାଂ ମହୋପନିଷଦଂ ବେଦ ସ କୃତପୁରୁଷ୍ଟରଣୋଽପି
ମହାବିଷ୍ଣୁର୍ଭବତି ମହାବିଷ୍ଣୁର୍ଭବତୀତି ॥ ୭॥

॥ ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପ୍ରଥମୋପନିଷତ୍ ॥ ୧॥

ଦେବା ହ ବୈ ମୃତ୍ୟୋଃ ପାପୁଭ୍ୟଃ ସଂସାରାକାବିଭୀୟସ୍ତେ ପ୍ରଜାପତିମୁପାଧାବଂସ୍ତେଭ୍ୟ
ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ପ୍ରାୟଜ୍ଞତ୍ତେନ ବୈ ସର୍ବେ ମୃତ୍ୟୁମଜୟନ୍ସର୍ବେ
ପାପୁନମତରନ୍ସଂସାରାକାତରଂସ୍ତସ୍ମାଦ୍ୟୋ ମୃତ୍ୟୋଃ ପାପୁଭ୍ୟଃ ସଂସାରାକ ବିଭୀୟସ୍ତ
ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ପ୍ରାୟଜ୍ଞତ୍ତେନ ବୈ ସର୍ବେ ମୃତ୍ୟୁମଜୟନ୍ସର୍ବେ
ପାପୁନମତରନ୍ସଂସାରାକାତରଂସ୍ତସ୍ମାଦ୍ୟୋ ମୃତ୍ୟୋଃ ପାପୁଭ୍ୟଃ ସଂସାରାକ ବିଭୀୟସ୍ତ
ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ପ୍ରତିଗୃହ୍ଣୀୟାସ୍ତ ମୃତ୍ୟୁଂ ଜୟତି ସ ପାପୁନଂ ତରତି
ସ ସଂସାରଂ ତରତି ତସ୍ୟ ହ ବୈ ପ୍ରଣବସ୍ୟ ଯା ପୂର୍ବା ମାତ୍ରା ପୃଥିବ୍ୟକାରଃ ସ
ରଗ୍ଭିରୃଗ୍ବେଦୋ ବ୍ରହ୍ମା ବସବୋ ଗାୟତ୍ରୀ ଗାର୍ହପତ୍ୟଃ ସା ସାମ୍ନଃ ପ୍ରଥମଃ ପାଦୋ ଭବତି ,
ଦ୍ୱିତୀୟଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠଃ ସ ଉକାରଃ ସ ଯଜୁର୍ଭୟଜୁର୍ବେଦୋ ବିଷ୍ଣୁ ରୁଦ୍ରାସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟୁଋଷିଶାଗ୍ନିଃ ସା ସାମ୍ନୋ
ଦ୍ୱିତୀୟଃ ପାଦୋ ଭବତି , ତୃତୀୟା ଦ୍ୟୌଃ ସ ମକାରଃ ସ ସାମଭିଃ ସାମବେଦୋ ରୁଦ୍ରା
ଆଦିତ୍ୟା ଜଗତ୍ୟାହବନୀୟଃ ସ ସାମ୍ନସ୍ତୃତୀୟଃ ପାଦୋ ଭବତି , ଯାବସାନେଃସ୍ୟ
ଚତୁର୍ଥ୍ୟର୍ଥମାତ୍ରା ସ ସୋମଲୋକ ଓଂକାରଃ ସୋଽଧର୍ବଶୈର୍ମତ୍ତୈରଧର୍ବବେଦଃ
ସଂବର୍ତ୍ତକୋଽଗ୍ନିର୍ମରୁତୋ ବିରାଡେକ ରଷିର୍ଭାସୁତୀ ସା ସାମ୍ନଶ୍ଚତୁର୍ଥଃ ପାଦୋ ଭବତି ।। ୧।।

ଅଷ୍ଟାକ୍ଷରଃ ପ୍ରଥମଃ ପାଦୋ ଭବତ୍ୟଷ୍ଟାକ୍ଷରାସ୍ତ୍ରୟଃ ପାଦା ଭବନ୍ତି , ଏବଂ ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରାଣି
ସଂପଦ୍ୟନ୍ତେ ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରା ବା ଅନୁଷ୍ଠୁବ୍ଭବତି , ଅନୁଷ୍ଠୁଭା ସର୍ବମିଦଂ ସୃଷ୍ଟମନୁଷ୍ଠୁଭା
ସର୍ବମୁପସଂହୃତଂ ତସ୍ୟ ହି ପଞ୍ଚାଙ୍ଗାନି ଭବନ୍ତି , ଚତ୍ୱାରଃ ପାଦାଶ୍ଚତ୍ୱାର୍ଯ୍ୟଙ୍ଗାନି ଭବନ୍ତି ,
ସପ୍ରଣବଂ ସର୍ବଂ ପଞ୍ଚମଂ ଭବତି ।

ଓଁ ହୃଦୟାୟ ନମଃ । ଓଁ ଶିରସେ ସ୍ୱାହା ।

ଓଁ ଶିଖାୟୈ ବଷଟ୍ । ଓଁ କବଚାୟ ହୁମ୍ ।

ଓଁ ଅସ୍ତ୍ରାୟ ଫଡିତି ପ୍ରଥମଂ ପ୍ରଥମେନ ଯୁଜ୍ୟତେ ଦ୍ୱିତୀୟଂ ଦ୍ୱିତୀୟେନ

ତୃତୀୟଂ ତୃତୀୟେନ ଚତୁର୍ଥଂ ଚତୁର୍ଥେନ ପଞ୍ଚମଂ ପଞ୍ଚମେନ ବ୍ୟତିଷିକ୍ତା ବା

ଇମେ ଲୋକାସ୍ତସ୍ମାଦ୍ବ୍ୟତିଷିକ୍ତାନ୍ୟଙ୍ଗାନିଭବନ୍ତ୍ୟାମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରମିଦଂ ସର୍ବଂ

ତସ୍ମାତ୍-ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରମୁଭୟତ ଓଂକାରୋ ଭବତୀତ୍ୟକ୍ଷରାଣାଂ ନ୍ୟାସମୁପଦିଶନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମବାଦିନଃ ।। ୨।।

ତସ୍ୟ ହ ବା ଉଗ୍ରଂ ପ୍ରଥମଂ ସ୍ଥାନଂ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଂମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ,
 ବୀରଂ ଦ୍ୱିତୀୟଂ ସ୍ଥାନଂ ମହାବିଷ୍ଣୁଂ ତୃତୀୟଂ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଂ ଚତୁର୍ଥଂ ସର୍ବତୋମୁଖଂ ପଞ୍ଚମଂ
 ନୃସିଂହଂ ଷଷ୍ଠଂ ଭୀଷଣଂ ସପ୍ତମଂ ଭଦ୍ରମଷ୍ଟମଂ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁଂ ନବମଂ ନମାମି
 ଦଶମମହମିତ୍ୟେକାଦଶଂ ସ୍ଥାନଂ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଂମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
 ଏକାଦଶପଦା ବା ଅନୁଷ୍ଠୁବ୍ଭବତ୍ୟନୁଷ୍ଠୁଭା ସର୍ବମିଦଂ ସୃଷ୍ଟମନୁଷ୍ଠୁଭା ସର୍ବମୁପସଂହୃତଂ
 ତସ୍ମାତ୍ସର୍ବମିଦମାନୁଷ୍ଠୁଭଂ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଂମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ॥ ୩॥

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ନଥ କସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତ ଉଗ୍ରମିତି ,
 ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିର୍ଯସ୍ମାସ୍ତମହିମ୍ନା ସର୍ବାଂଲ୍ଲୋକାନ୍ସର୍ବାନ୍ଦେବାନ୍ସର୍ବାନାତ୍ମନଃ
 ସର୍ବାଣି ଭୂତାନୁ୍ୟଦୃଶାତ୍ୟଜସ୍ରଂ ସୃଜତି ବିସୃଜତି ବିବାସୟତ୍ର୍ୟାଦ୍-ଗ୍ରାହ୍ୟତ ଉଦ୍-ଗୃହ୍ୟତେ ।
 ସୁହି ଶୁତଂ ଗର୍ଭସଦଂ ଯୁବାନଂ ମୃଗଂ ନଭୀମମୁପହନ୍ତୁମୁଗ୍ରମ୍ ।
 ମୃତା ଜରିତ୍ରେ ସିଂହ ସ୍ତବାନୋ ଅନ୍ୟଂ ତେ ଅସ୍ମନ୍ନିବପନ୍ତୁ ସେନାଃ ।
 ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତ ଉଗ୍ରମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ବୀରମିତି ଯସ୍ମାସ୍ତମହିମ୍ନା ସର୍ବାଂଲ୍ଲୋକାନ୍ସର୍ବାନ୍ଦେବାନ୍ସର୍ବାନାତ୍ମନଃ
 ସର୍ବାଣି ଭୂତାନି ବିରମତି ବିରାମୟତ୍ୟଜସ୍ରଂ ସୃଜତି ବିସୃଜତି ବାସୟତି ।
 ଯତୋ ବୀରଃ କର୍ମଣ୍ୟଃ ସୁଦକ୍ଷୋ ଯୁକ୍ତଗ୍ରାବା ଜାୟତେ ଦେବକାମଃ ।
 ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ବୀରମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ମହାବିଷ୍ଣୁମିତି ।
 ଯଃ ସର୍ବାଂଲ୍ଲୋକାନ୍-ବ୍ୟାପ୍ନୋତି ବ୍ୟାପୟତି ସ୍ନେହୋ ଯଥା
 ପଲଲପିଶ୍ତମୋତପ୍ରୋତମନୁପ୍ରାପ୍ତଂ ବ୍ୟତିଷକ୍ତୋ ବ୍ୟାପ୍ୟତେ ବ୍ୟାପୟତେ ।
 ଯସ୍ମାନ୍ନ ଜାତଃ ପରୋଽନ୍ୟୋଽସ୍ତି ଯ ଆବିବେଶ ଭୁବନାନି ବିଶ୍ୱା ।
 ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଜୟା ସଂବିଦାନସ୍ତୀଣି ଜ୍ୟୋତୀଂଷି ସତତେ ସ ଷୋଡ଼ଶୀତି ।
 ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ମହାବିଷ୍ଣୁମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ଜ୍ଞାନତ୍ତମିତି ଯସ୍ତାସ୍ତମହିମ୍ନା
ସର୍ବାଂଲୋକାନ୍ ସର୍ବାନ୍ଦେବାନ୍ ସର୍ବାନାତ୍ମନଃ ସର୍ବାଣି ଭୂତାନି
ସ୍ବତେଜସା ଜ୍ଞାତି ଜ୍ଞାନୟତି ଜ୍ଞାତ୍ୟତେ ଜ୍ଞାନୟତେ ।
ସବିତା ପ୍ରସବିତା ଦୀପ୍ତୋ ଦୀପୟନ୍ଦୀପ୍ୟମାନଃ ।
ଜ୍ଞଲଞ୍ଜୁଲିତା ତପନ୍ନିତପନ୍ ସଂତପନ୍ନୋତନୋ ରୋତମାନଃ ଶୋଭନଃ ଶୋଭମାନଃ କଲ୍ୟାଣଃ ।
ତସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ଜ୍ଞାନତ୍ତମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ସର୍ବତୋ ମୁଖମିତି ।
ୟସ୍ତାଦନିନ୍ଦ୍ରିୟୋଽପି ସର୍ବତଃ ପଶ୍ୟତି ସର୍ବତଃ ଶୃଣୋତି
ସର୍ବତୋ ଗଚ୍ଛତି ସର୍ବତ ଆଦତ୍ତେ ସ ସର୍ବଗଃ ସର୍ବତସ୍ତ୍ରିଷ୍ଠତି ।
ଏକଃ ପୁରସ୍ତାଦ୍ୟ ଇଦଂ ବଭୂବ ଯତୋ ବଭୂବ ଭୁବନସ୍ୟ ଗୋପାଃ ।
ୟମପ୍ୟେତି ଭୁବନଂ ସାଂପରାୟେ ନମାମି ତମହଂ ସର୍ବତୋମୁଖମ୍ ।
ତସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ସର୍ବତୋମୁଖମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ନୃସିଂହମିତି ।
ୟସ୍ତାସ୍ତର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ନା ବୀର୍ଯ୍ୟତମଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମଶ୍ଚ ସିଂହୋ ବୀର୍ଯ୍ୟତମଃ
ଶ୍ରେଷ୍ଠତମଶ୍ଚ ତସ୍ତାନ୍ନୃସିଂହ ଆସୀଦ୍ପୁରମେଶ୍ବରୋ ଜଗଦ୍ଧିତଂ ବା ଏତଦ୍ବ୍ରହ୍ମପକ୍ଷରଂ ଭବତି ।
ପ୍ରତଦ୍ବିଷ୍ଣୁଃ ସ୍ତବତେ ବୀର୍ଯ୍ୟୟ ମୃଗୋ ନଭୀମଃ କୁଚରୋ ଗିରିଷ୍ଠାଃ ।
ୟସ୍ୟୋରୁଷ୍ଟ ତ୍ରିଷ୍ଟୁ ବିକ୍ରମଶେଷ୍ପି ଯିୟନ୍ତି ଭୁବନାନି ବିଶ୍ବା ।
ତସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ନୃସିଂହମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ଭୀଷଣମିତି ।
ୟସ୍ତାଦ୍ୟସ୍ୟ ରୂପଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ବା ସର୍ବେ ଲୋକାଃ ସର୍ବେ ଦେବାଃ ସର୍ବାଣି
ଭୂତାନି ଭୀତ୍ୟା ପଲୟନ୍ତେ ସ୍ବୟଂ ଯତଃ କୁତଶ୍ଚିନ୍ନ ବିଭେତି ।
ଭୀଷାଃ ସ୍ତାଦ୍ଭୀତଃ ପବତେ ଭୀଷୋଦେତି ସ୍ବୟଃ ।
ଭୀଷାଃ ସ୍ତାଦଗ୍ନିଶ୍ଚେନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚ ମୃତ୍ୟୁର୍ଧାବତି ପଞ୍ଚମ । ତସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ଭୀଷଣମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ଭଦ୍ରମିତି ।

ୟସ୍ମାସ୍ତ୍ୱୟଂ ଭଦ୍ରୋ ଭୂତ୍ୱା ସର୍ବଦା ଭଦ୍ରଂ ଦଦାତି ରୋଚନୋ

ରୋଚନାଃ ଶୋଭନଃ ଶୋଭନାଃ କଲ୍ୟାଣଃ ।

ଭଦ୍ରଂ କର୍ତ୍ତେତିଃ ଶୃଣୁୟାମ ଦେବାଃ ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଞ୍ଜେସୁଷୁବାଂସସ୍ତନୁଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।

ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ଭଦ୍ରମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁମିତି ।

ୟସ୍ମାସ୍ତ୍ୱମହିମ୍ନା ସ୍ୱଭକ୍ତାନାଂ ସ୍ତୁତ ଏବ ମୃତ୍ୟୁମପମୃତ୍ୟୁଂ ଚ ମାରୟତି ।

ୟ ଆତ୍ମଦା ବଲଦା ଯସ୍ୟ ବିଶ୍ୱ ଉପାସତେ ପ୍ରଶିଷଂ ଯସ୍ୟ ଦେବାଃ ।

ୟସ୍ୟ ଛାୟାମୃତଂ ଯୋ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁଃ କସ୍ତୈ ଦେବାୟ ହବିଷା ବିଧେମ ।

ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ନମାମୀତି ।

ୟସ୍ମାଦ୍ୟଂ ସର୍ବେ ଦେବା ନମନ୍ତି ମୁମୁକ୍ଷବୋ ବ୍ରହ୍ମବାଦିନଶ୍ଚ ।

ପ୍ର ନୂନଂ ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ତତିର୍ମନ୍ତ୍ରଂ ବଦତ୍ୟକ୍ଥ୍ୟମ୍ ।

ୟସ୍ମିନ୍ନିନ୍ଦ୍ରୋ ବରୁଣୋ ମିତ୍ରୋ ଅର୍ଯ୍ୟମା ଦେବା ଓକାଂସି ଚକ୍ରିରେ ।

ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ନମାମୀତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେହମିତି । ଅହମସ୍ମି ପ୍ରଥମଜା ଋତାଣାସ୍ୟ ।

ପୂର୍ବଂ ଦେବେଭ୍ୟୋ ଅମୃତସ୍ୟ ନାଶାଭାୟି । ଯୋ ମା ଦଦାତି ସ ଇଦେବ ମାଣବାଃ ।

ଅହମନୁମନୁମଦନ୍ତମାଗାନ୍ତି । ଅହଂ ବିଶ୍ୱଂ ଭୁବନମଭ୍ୟଭବାମ୍ ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ୟୋତିଃ । ଯ ଏବଂ ବେଦେତ୍ୟପନିଷତ୍ ॥ ୪॥

॥ ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ହିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୨॥

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ନାନୁଷ୍ଠୁଭସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରରାଜସ୍ୟ
 ନାରସିଂହସ୍ୟ ଶକ୍ତିଂ ବୀଜଂ ଚ ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବ ଇତି ।
 ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିର୍ମାୟା ବା ଏଷା ନାରସିଂହୀ ସର୍ବମିଦଂ
 ସୃଜତି ସର୍ବମିଦଂ ରକ୍ଷତି ସର୍ବମିଦଂ ସଂହରତି ।
 ତସ୍ମାନ୍ନାୟାମେତାଂ ଶକ୍ତିଂ ବିଦ୍ୟାଦ୍ୟ ଏତାଂ ମାୟାଂ ଶକ୍ତିଂ ବେଦ ସ ପାପ୍ତାନଂ
 ତରତି ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ମହତୀଂ ଶ୍ରିୟମଶ୍ନୁତେ ମୀମାଂସନ୍ତେ
 ବ୍ରହ୍ମବାଦିନୋ ହସ୍ତା ବା ଦୀର୍ଘା ବା ପୁତ୍ରା ଚେତି ।
 ଯଦି ହସ୍ତା ଭବତି ସର୍ବଂ ପାପ୍ତାନଂ ଦହତ୍ୟମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି,
 ଯଦି ଦୀର୍ଘା ଭବତି ମହତୀଂ ଶ୍ରିୟମାପ୍ୟୁୟାଦମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି,
 ଯଦି ପୁତ୍ରା ଭବତି ଜ୍ଞାନବାନ୍ଭବତ୍ୟମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
 ତଦେତଦୃଷିଶୋକ୍ତଂ ନିଦର୍ଶନମ୍ —
 ସଞ୍ଜଂ ପାହି ଯ ରଜୀଷୀ ତରୁତ୍ରଃ ଶ୍ରିୟଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀମୈପଲ୍ଲମମ୍ବିକାଂ
 ଗାଂ ଷଷ୍ଠୀଂ ଚ ଯାମିନ୍ଦ୍ରସେନେତ୍ୟୁତ ଆହୁସ୍ତାଂ ବିଦ୍ୟାଂ ବ୍ରହ୍ମଯୋନିଂ
 ସରୂପାଂ ତାମିହାୟୁଷେ ଶରଣଂ ପ୍ରପଦ୍ୟେ ।
 ସର୍ବେଷାଂ ବା ଏତଦ୍-ଭୂତାନାମାକାଶଃ ପରାୟଣଂ
 ସର୍ବାଣି ହ ବା ଇମାନି ଭୂତାନ୍ୟାକାଶାଦେବ ଜାୟନ୍ତେ ।
 ଆକାଶାଦେବ ଜାତାନି ଜୀବନ୍ତ୍ୟାକାଶଂ ପ୍ରୟନ୍ତ୍ୟଭିସଂବିଶନ୍ତି ।
 ତସ୍ମାଦାକାଶଂ ବୀଜଂ ବିଦ୍ୟାଭିଦେତଦୃଷିଶୋକ୍ତଂ ନିଦର୍ଶନମ୍ —
 ହଂସଃ ଶୁଚିଷଦ୍ବସୁରନ୍ତରିକ୍ଷସଞ୍ଜୋତା ବେଦିଷଦତିଥିର୍ଭୁରୋଶସତ୍ ।
 ନୃଷଦ୍ବରସଦୃତସଦ୍ୟୋମସଦକ୍ତା ଗୋଜା ଋତଜା ଅଦ୍ରିଜା ଋତଂ ବୃହତ୍ ।
 ଯ ଏବଂ ବେଦେତି ମହୋପନିଷତ୍ ॥ ୧॥

॥ ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ତୃତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୩॥

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ନାନୁଷ୍ଠୁଭସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରରାଜସ୍ୟ
 ନାରସିଂହସ୍ୟାଙ୍ଗମନ୍ତ୍ରାନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବ ଇତି ।
 ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଣବଂ ସାବିତ୍ରୀଂ ଯଜୁର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀଂ ନୃସିଂହଗାୟତ୍ରୀମିତ୍ୟଙ୍ଗାନି
 ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଃମୃତତ୍ତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
 ଓମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରମିଦଂ ସର୍ବଂ ତସ୍ୟୋପବ୍ୟାଖ୍ୟାନଂ ଭୂତଂ ଭବତ୍-ଭବିଷ୍ୟଦିତି ସର୍ବମୋଂକାର
 ଏବ ଯଜ୍ଞାନ୍ୟତ୍ରିକାଳାତୀତଂ ତଦପ୍ୟୋଂକାର ଏବ ସର୍ବଂ ହ୍ୟେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାୟମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମ
 ସୋଃୟମାତ୍ମା ଚତୁଷ୍ଟାଙ୍ଗାଗରିତସ୍ଥାନୋ ବହିଃପ୍ରଜଃ ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଏକୋନବିଂଶତିମୁଖଃ
 ସ୍ଥୁଲଭୂତ୍ସୈଶ୍ୱାନରଃ ପ୍ରଥମଃ ପାଦଃ ସ୍ୱପ୍ନସ୍ଥାନେଃ ଛତ୍ରପ୍ରଜଃ ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଏକୋନବିଂଶତିମୁଖଃ
 ପ୍ରବିବିକ୍ତଭୂକ୍ତେଜସୋ ଦ୍ୱିତୀୟଃ ପାଦୋ ଯତ୍ର ସୁପ୍ତୋ ନ କଂଚନ କାମଂ କାମୟତେ ନ କଂଚନ
 ସ୍ୱପ୍ନଂ ପଶ୍ୟତି ତସ୍ମିଷ୍ଠପ୍ତଂ ସୁଷୁପ୍ତସ୍ଥାନ ଏକୀଭୂତଃ ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନ ଏବାନନ୍ଦମୟୋ
 ହ୍ୟାନନ୍ଦଭୂକ୍-ଚେତୋମୁଖଃ ପ୍ରାଜ୍ଞସ୍ତୃତୀୟଃ ପାଦ ଏଷ ସର୍ବେଶ୍ୱର ଏଷ ସର୍ବଜ୍ଞ
 ଏଷୋଃଛର୍ଯ୍ୟମ୍ୟେଷ ଯୋନିଃ ସର୍ବସ୍ୟ ପ୍ରଭବାପ୍ୟୟୌ ହି ଭୂତାନାଂ ନ ବହିଃପ୍ରଜଂ ନାଛତ୍ରପ୍ରଜଂ
 ନୋଭୟତଃପ୍ରଜଂ ନ ପ୍ରଜଂ ନାପ୍ରଜଂ ନ
 ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନମଦୃଷ୍ଟମବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟମଗ୍ରାହ୍ୟମଲକ୍ଷଣମଲିଙ୍ଗମଚିତ୍ର୍ୟମବ୍ୟପଦେଶ୍ୟ-
 ମେକାତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟସାରଂ ପ୍ରପଞ୍ଚୋପଶମଂ ଶିବମଦ୍ୱୈତଂ ଚତୁର୍ଥଂ ମନ୍ୟନ୍ତେ ସ
 ଆତ୍ମା ସ ବିଜ୍ଞେୟଃ ॥ ୧॥

ଅଥ ସାବିତ୍ରୀ ଗାୟତ୍ରୀୟା ଯା ଯଜୁଷା ପ୍ରୋକ୍ତା ତୟା ସର୍ବମିଦଂ ବ୍ୟାପ୍ତଂ ଘୃଣିରିତି
 ଦ୍ୱେ ଅକ୍ଷରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଇତି ତ୍ରୀଣାଦିତ୍ୟ ଇତି ତ୍ରିଣ୍ୟେତଦ୍ୱୈ ସାବିତ୍ରସ୍ୟାଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ପଦଂ
 ଶ୍ରିୟାଭିଷିକ୍ତଂ ଯ ଏବଂ ବେଦ ଶ୍ରିୟା ହୈବାଭିଷିତ୍ୟତେ ।
 ତଦେତଦୃଚାଃତ୍ୱ୍ୟକ୍ତଂ—

ରଚୋ ଅକ୍ଷରେ ପରମେ ବ୍ୟୋମନ୍ୟସ୍ତ୍ରିନ୍ଦେବା ଅଧି ବିଶ୍ୱେ ନିଷେଦୁଃ ।
 ଯସ୍ତନ୍ନ ବେଦ କିମୃଚା କରିଷ୍ୟତି ଯ ଇତ୍ତଦ୍ୱିଦୁସ୍ତ ଇମେ ସମାସତ ଇତି ।
 ନ ହ ବା ଏତସ୍ୟାର୍ଚା ନ ଯଜୁଷା ନ ସାମ୍ନାଃର୍ଥୋଽସ୍ତି ଯଃ ସାବିତ୍ରୀଂ ବେଦେତି ।
 ଓ ଭୂର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀର୍ଭୂବଲକ୍ଷ୍ମୀଃ ସୁବଃକାଲକର୍ଣ୍ଣୀ ।

ତନ୍ନୋ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଃ ପ୍ରଚୋଦୟାଦିତ୍ୟେଷା ବୈ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀର୍ଯୁକ୍ତର୍ଗାୟତ୍ରୀ
ଚତୁର୍ବିଂଶତ୍ୟକ୍ଷରା ଭବତି ଗାୟତ୍ରୀ ବା ଇଦଂ ସର୍ବଂ ଯୁଦିଦଂ କିଂଚ ତସ୍ମାଦ୍ୟ
ଏତାଂ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଂ ଯାଜୁଷୀଂ ବେଦ ମହତୀଂ ଶ୍ରିୟମଶୁତେ ।

ଓଁ ନୃସିଂହାୟ ବିଦ୍ମହେ ବଜ୍ରନଖାୟ ଧୀମହି ।

ତନ୍ନଃ ସିଂହଃ ପ୍ରଚୋଦୟାଦିତ୍ୟେଷା ବୈ ନୃସିଂହଗାୟତ୍ରୀ ଦେବାନାଂ ବେଦାନାଂ
ନିଦାନଂ ଭବତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ସ ନିଦାନବାନ୍ଭବତି ।। ୨।।

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ନଥ କୈର୍ମନ୍ତ୍ରିର୍ଦେବଃ ସୁତଃ ପ୍ରୀତୋ ଭବତି
ସ୍ବାତ୍ମାନଂ ଦର୍ଶୟତି ତନ୍ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବ ଇତି । ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିଃ ।

ଓଁ ଉଂ ଓଂ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ

ବ୍ରହ୍ମା ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୧।।

ଓଁ ଗ୍ରଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ

ବିଷ୍ଣୁସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୨।।

ଓଁ ବୀଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ

ମହେଶ୍ୱରସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୩।।

ଓଁ ରଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ

ପୁରୁଷସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୪।।

ଓଁ ମଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚେଶ୍ୱରସ୍ତସ୍ମୈ

ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୫।।

ଓଁ ହାଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟା

ସରସ୍ୱତୀ ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୬।।

ଓଁ ବିଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟା

ଶ୍ରୀସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୭।।

ଓଁ ଷ୍ଟଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟା

ଗୌରୀ ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୮।।

ଓଁ ଙ୍ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟା

ପ୍ରକୃତିସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୯||

ଓଁ ଲଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟା

ବିଦ୍ୟା ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୦||

ଓଁ ତଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚୋଂକାରସ୍ତସ୍ତୈ

ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୧||

ଓଁ ସଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚତସ୍ରୋଽଧ୍ୟମାତ୍ରାସ୍ତସ୍ତୈ

ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୨||

ଓଁ ବଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନେ

ଚ ବେଦାଃ ସାଙ୍ଗାଃ ସଶାଖାସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୩||

ଓଁ ତୋଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନେ

ପଞ୍ଚାଗ୍ନୟସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୪||

ଓଁ ମୁଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଃ

ସସ୍ତ ବ୍ୟାହୃତୟସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୫||

ଓଁ ଖଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନେ

ଚାଷ୍ଠୌ ଲୋକପାଲାସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୬||

ଓଁ ନୃଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନେ

ଚାଷ୍ଠୌ ବସବସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୭||

ଓଁ ସିଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନେ

ଚ ରୁଦ୍ରାସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୮||

ଓଁ ହଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନେ

ଚାଦିତ୍ୟାସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୯||

ଓଁ ହିଂ ଭିଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନେ

ଚାଷ୍ଠୌ ଗ୍ରହାସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୨୦||

ଓଁ ଶଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାନ୍ତି
 ପଞ୍ଚ ମହାଭୂତାନ୍ତି ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୭୧।।
 ଓଁ ଶଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚ କାଲସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୭୨।।
 ଓଁ ଭଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚ ମନୁସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୭୩।।
 ଓଁ ବ୍ରଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚ ମୃତ୍ୟୁସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୭୪।।
 ଓଁ ମୃଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚ ଯୁମସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୭୫।।
 ଓଁ ଭୃଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚ ଛକସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୭୬।।
 ଓଁ ମୃଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚ ପ୍ରାଣସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୭୭।।
 ଓଁ ଭୃଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୭୮।।
 ଓଁ ନଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚ ସୋମସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୭୯।।
 ଓଁ ମାଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚ
 ବିରାଟ୍ପୁରୁଷସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୮୦।।
 ଓଁ ମ୍ୟଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚ ଜୀବସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୮୧।।
 ଓଁ ହଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚ ସର୍ବଂ ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୮୨।।
 ଇତି ତାନ୍ପ୍ରଜାପତିରବ୍ରବୀଦେତୈର୍ଦ୍ଧାତ୍ରିଂଶନ୍ନୁତ୍ତୈର୍ନିତ୍ୟଂ ଦେବଂ ସୁବତେ
 ତତୋ ଦେବଃ ପ୍ରୀତୋ ଭବତି ସ୍ବାତ୍ମାନଂ ଦର୍ଶୟତି ।
 ତସ୍ମାଦ୍ୟ ଏତୈର୍ମନ୍ତୈର୍ନିତ୍ୟଂ ଦେବଂ ସ୍ତ୍ରୋତି ସ ଦେବଂ ପଶ୍ୟତି ସ ସର୍ବଂ ପଶ୍ୟତି
 ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ଯ ଏବଂ ବେଦେତି ମହୋପନିଷତ୍ ।। ୩।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୁରାଣପଦ୍ୟାବଳୀ ଚତୁର୍ଥ୍ୟାବଳୀ ।। ୪।।

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବମ୍ନହାଚକ୍ରଂ ନାମ ଚକ୍ରଂ ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବ
 ଇତି ସାର୍ବକାମିକଂ ମୋକ୍ଷଦ୍ବାରଂ ଯୁଦ୍ୟୋଗିନ ଉପଦିଶନ୍ତି ସ ହୋବାଚ
 ପ୍ରଜାପତିଃ ଷଡରଂ ବା ଏତସ୍ମୁଦର୍ଶନଂ ମହାଚକ୍ରଂ ତସ୍ମାତ୍ଷଡରଂ
 ଭବତି ଷଟ୍ପତ୍ରଂ ଚକ୍ରଂ ଭବତି ଷଡ୍ ବା ଋତବ ଋତୁଭିଃ ସଂମିତଂ
 ଭବତି ମଧ୍ୟେ ନାଭିର୍ଭବତି ନାଭ୍ୟାଂ ବା ଏତେଃରାଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ।
 ମାୟାୟା ବା ଏତସ୍ତର୍ବଂ ବେଷ୍ଟିତଂ ଭବତି ନାଭ୍ୟାନଂ ମାୟା ଯୁଗତି
 ତସ୍ମାନ୍ନାୟାୟା ବହିର୍ବେଷ୍ଟିତଂ ଭବତି ।
 ଅଥାଷ୍ଟାରମଷ୍ଟପତ୍ରଂ ଚକ୍ରଂ ଭବତ୍ୟଷ୍ଟାକ୍ଷରା ବୈ ଗାୟତ୍ରୀ ଗାୟତ୍ରୀ ସଂମିତଂ
 ଭବତି ବହିର୍ମାୟାୟା ବେଷ୍ଟିତଂ ଭବତି କ୍ଷେତ୍ରଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ବା ମାୟୈଷା ସଂପଦ୍ୟାତେ ।
 ଅଥ ଦ୍ବାଦଶାରଂ ଦ୍ବାଦଶପତ୍ରଂ ଚକ୍ରଂ ଭବତି ଦ୍ବାଦଶାକ୍ଷରା ବୈ ଜଗତୀ
 ଜଗତୀ ସଂମିତଂ ଭବତି ବହିର୍ମାୟାୟା ବେଷ୍ଟିତଂ ଭବତି ।
 ଅଥ ଷୋଡଶାରଂ ଷୋଡଶପତ୍ରଂ ଚକ୍ରଂ ଭବତି ଷୋଡଶକଲୋ ବୈ ପୁରୁଷଃ
 ପୁରୁଷ ଏବେଦଂ ସର୍ବଂ ପୁରୁଷେଣ ସଂମିତଂ ଭବତି ମାୟାୟା ବହିର୍ବେଷ୍ଟିତଂ ଭବତି ।
 ଅଥ ଦ୍ବାତ୍ରିଂଶଦରଂ ଦ୍ବାତ୍ରିଂଶପତ୍ରଂ ଚକ୍ରଂ ଭବତି ଦ୍ବାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରା ବା ଅନୁଷ୍ଟୁବନୁଷ୍ଟୁଭା
 ସଂମିତଂ ଭବତି ବହିର୍ମାୟାୟା ବେଷ୍ଟିତଂ ଭବତ୍ୟରୈର୍ବା ଏତସ୍ତୁବଜ୍ଞଂ ଭବତି ବେଦା ବା
 ଏତେଃରାଃ ପତ୍ତୈର୍ବା ଏତସ୍ତର୍ବତଃ ପରିକ୍ରାମତି ଛନ୍ଦାଂସି ବୈ ପତ୍ରାଣି ॥ ୧॥

ତଦେବଂ ଚକ୍ରଂ ସୁଦର୍ଶନଂ ମହାଚକ୍ରଂ ତସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ନାଭ୍ୟାଂ ତାରକଂ ଭବତି
 ଯୁଦକ୍ଷରଂ ନାରସିଂହମେକାକ୍ଷରଂ ତଦ୍-ଭବତି ଷଟ୍ସୁ ପତ୍ତେଷୁ ଷଡକ୍ଷରଂ ସୁଦର୍ଶନଂ
 ଭବତ୍ୟଷ୍ଟସୁ ପତ୍ତେଷୁ ଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ନାରାୟଣଂ ଭବତି ଦ୍ବାଦଶସୁ ପତ୍ତେଷୁ ଦ୍ବାଦଶାକ୍ଷରଂ
 ବାସୁଦେବଂ ଭବତି ।
 ଷୋଡଶସୁ ପତ୍ତେଷୁ ମାତୃକାଦ୍ୟାଃ ସବିନ୍ଦୁକାଃ ଷୋଡଶ କଲା ଭବନ୍ତି ।
 ଦ୍ବାତ୍ରିଂଶସୁ ପତ୍ତେଷୁ ଦ୍ବାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଟୁଭଂ ଭବତି ।
 ତଦ୍ବା ଏତସ୍ମୁଦର୍ଶନଂ ମହାଚକ୍ରଂ ସାର୍ବକାମିକଂ ମୋକ୍ଷଦ୍ବାରମୃତ୍ତଂ ଯଜୁର୍ମୟଂ
 ସାମମୟଂ ବ୍ରହ୍ମମୟମମୃତମୟଂ ଭବତି ।

ତସ୍ୟ ପୁରସ୍ତାଦ୍ୱସବ ଆସତେ ରୁଦ୍ରା ଦକ୍ଷିଣତ ଆଦିତ୍ୟାଃ ପଶ୍ଚାଦ୍ୱିଶ୍ୱେ ଦେବା
ଉତ୍ତରତୋ ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁମହେଶ୍ୱରା ନାଭ୍ୟାଂ ସୂର୍ଯ୍ୟାଚନ୍ଦ୍ରମସୌ ପାର୍ଶ୍ୱୟୋଃ ।

ତଦେତଦ୍ୱଚାଂଭ୍ୟାକ୍ତମ୍ ———

ରତୋ ଅକ୍ଷରେ ପରମେ ବ୍ୟୋମନ୍ୟସ୍ମିନ୍ନେବା ଅଧି ବିଶ୍ୱେ ନିଷେଦୁଃ ।
ୟସ୍ତଂ ନ ବେଦ କିମୃଚା କରିଷ୍ୟତି ଯଃ ଇତ୍ତଦ୍ୱିଦୁସ୍ତ ଇମେ ସମାସତ ଇତି ।
ତଦେତନ୍ନହାଚକ୍ରଂ ବାଲୋ ବା ଯୁବା ବା ବେଦ ସ ମହାନ୍ଭବତି ସ ଗୁରୁର୍ଭବତି
ସ ସର୍ବେଷାଂ ମନ୍ତ୍ରାଣାମୁପଦେଷ୍ଟା ଭବତ୍ୟନୁଷ୍ଠୁଭା ହୋମଂ କୁର୍ଯ୍ୟଦନୁଷ୍ଠୁଭାର୍ଚନଂ
ତଦେତଦ୍ରକ୍ଷୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱଂ ମୃତ୍ୟୁତାରକଂ ଗୁରୁତୋ ଲବ୍ଧଂ କଶ୍ଚେ ବାହୌ ଶିଖାୟାଂ ବା
ବଧ୍ନୀତ ସପ୍ତଦ୍ୱୀପବତୀ ଭୂମିର୍ଦକ୍ଷିଣାର୍ଥଂ ନାବକଳ୍ପତେ ତସ୍ମାକ୍ଚ୍ଛନ୍ଦୟା ଯାଂ
କାଂଚିଦ୍ୟାତ୍ର ଦକ୍ଷିଣା ଭବତି ॥ ୨॥

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ନାନୁଷ୍ଠୁଭସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରରାଜସ୍ୟ ଫଲଂ ନୋ ବ୍ରୁହି
ଭଗବ ଇତି ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିର୍ଯଂ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁଭଂ
ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସୋଂଗ୍ନିପୂତୋ ଭବତି ସ ବାୟୁପୂତୋ ଭବତି ସ ଆଦିତ୍ୟପୂତୋ
ଭବତି ସ ସୋମପୂତୋ ଭବତି ସ ସତ୍ୟପୂତୋ ଭବତି ସ ବ୍ରହ୍ମପୂତୋ ଭବତି
ସ ବିଷ୍ଣୁପୂତୋ ଭବତି ସ ରୁଦ୍ରପୂତୋ ଭବତି ସ ବେଦପୂତୋ ଭବତି
ସ ସର୍ବପୂତୋ ଭବତି ସ ସର୍ବପୂତୋ ଭବତି ॥

॥ ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୧॥

ୟଂ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁଭଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସ ମୃତ୍ୟୁଂ ତରତି
ସ ପାପ୍ତାନଂ ତରତି ସ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଂ ତରତି ସ ଭୂଶହତ୍ୟାଂ ତରତି ସ ବୀରହତ୍ୟାଂ
ତରତି ସ ସର୍ବଂ ତରତି ସ ସର୍ବଂ ତରତି ॥

॥ ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଦ୍ୱିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୨॥

ୟ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସୋଽଗ୍ନିଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି
ସ ବାୟୁଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ଆଦିତ୍ୟଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ସ୍ତୋମଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ଭଦକଂ
ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ସର୍ବାନ୍-ଦେବାନ୍-ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ସର୍ବାନ୍-ଗ୍ରହାନ୍-ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ବିଷଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି
ସ ବିଷଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୩ ।।

ୟ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସ ଭୂଲୋକଂ ଜୟତି
ସ ଭୂବଲୋକଂ ଜୟତି ସ ସ୍ୱର୍ଲୋକଂ ଜୟତି ସ ମହର୍ଲୋକଂ ଜୟତି ସ ଜନୋଲୋକଂ
ଜୟତି ସ ତପୋଲୋକଂ ଜୟତି ସ ସତ୍ୟଲୋକଂ ଜୟତି ସ ସର୍ବଲୋକଂ ଜୟତି
ସ ସର୍ବଲୋକଂ ଜୟତି ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୪ ।।

ୟ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସ ମନୁଷ୍ୟାନାକର୍ଷୟତି
ସ ଦେବାନାକର୍ଷୟତି ସ ନାଗାନାକର୍ଷୟତି ସ ଯକ୍ଷାନାକର୍ଷୟତି
ସ ଗ୍ରହାନାକର୍ଷୟତି ସ ସର୍ବାନାକର୍ଷୟତି ସ ସର୍ବାନାକର୍ଷୟତି ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପଞ୍ଚମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୫ ।।

ୟ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସୋଽଗ୍ନିଷ୍ଟୋମେନ
ୟଜତେ ସ ଉକ୍-ଧ୍ୟେନ ଯଜତେ ସ ଷୋଡଶିନା ଯଜତେ ସ ବାଜପେୟେନ
ୟଜତେ ସୋଽତିରାତ୍ରେଣ ଯଜତେ ସୋଽପ୍ତୋର୍ଯ୍ୟାମେଣ ଯଜତେ ସୋଽଶ୍ୱମେଧେନ
ୟଜତେ ସ ସର୍ବେଃ କ୍ରତୁଭିର୍ଯଜତେ ସ ସର୍ବେଃ କ୍ରତୁଭିର୍ଯଜତେ ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଷଷ୍ଠୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୬ ।।

ଯ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସ ରତୋଧୀତେ
ସ ଯଜୁର୍ଗ୍ବିଷଧୀତେ ସ ସାମାନ୍ୟଧୀତେ ସୋଽଧର୍ବଣଧୀତେ ସୋଽଞ୍ଜିରସଧୀତେ
ସ ଶାଖା ଅଧୀତେ ସ ପୁରାଣାନ୍ୟଧୀତେ ସ କଳ୍ପାନଧୀତେ ସ ଗାଥା ଅଧୀତେ ସ
ନାରାଶଂସୀରଧୀତେ ସ ପ୍ରଣବଧୀତେ ଯଃ ପ୍ରଣବଧୀତେ ସ ସର୍ବଧୀତେ ସ ସର୍ବଧୀତେ ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୭।।

ଅନୁପନୀତଶତମେକମେକେନୋପନୀତେନ ତତ୍ତ୍ୱମନୁପନୀତଶତମେକମେକେନ
ଗୃହସ୍ଥେନ ତତ୍ତ୍ୱମଂ ଗୃହସ୍ଥଶତମେକମେକେନ ବାନପ୍ରସ୍ଥେନ ତତ୍ତ୍ୱମଂ
ବାନପ୍ରସ୍ଥଶତମେକମେକେନ ଯତିନା ତତ୍ତ୍ୱମଂ ଯତିନାଂ ତୁ ଶତଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ରୁଦ୍ରଜାପକେନ ତତ୍ତ୍ୱମଂ ରୁଦ୍ରଜାପିଶତମେକମେକେନାଧର୍ବଶିରଃଶିଖାଧ୍ୟାୟକେନ
ତତ୍ତ୍ୱମମଧର୍ବଶିରଃଶିଖାଧ୍ୟାୟକଶତମେକମେକେନ ମନ୍ତ୍ରରାଜଜାପକେନ ତତ୍ତ୍ୱମଂ ତଦ୍ୱା
ଏତପୂରମଂ ଧାମ ମନ୍ତ୍ରରାଜାଧ୍ୟାୟକସ୍ୟ ଯତ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ନ ତପତି ଯତ୍ର ନ ବାୟୁର୍ବାତି ଯତ୍ର ନ
ଚନ୍ଦ୍ରମାସ୍ତପତି ଯତ୍ର ନ ନକ୍ଷତ୍ରାଣି ଭାନ୍ତି ଯତ୍ର ନାଗ୍ନିର୍ଦହତି ଯତ୍ର ନ ମୃତ୍ୟୁଃ ପ୍ରବିଶତି ଯତ୍ର ନ
ଦୁଃଖଂ ସଦାନନ୍ଦଂ ପରମାନନ୍ଦଂ ଶାଶ୍ୱତଂ ଶାନ୍ତଂ ସଦାଶିବଂ ବ୍ରହ୍ମାଦିବନ୍ଦିତଂ ଯୋଗିଧ୍ୟେୟଂ
ଯତ୍ର ଗତ୍ୱା ନ ନିବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ଯୋଗିନଃ ।

ତଦେତଦୃତାତ୍ମ୍ୟକ୍ତମ୍ ———

ତଦ୍ୱିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ସଦା ପଶ୍ୟନ୍ତି ସୁରୟଃ ।

ଦିବୀବ ଚକ୍ଷୁରାତତମ୍ । ତଦ୍ୱିପ୍ରାସୋ ବିପନ୍ୟବୋ ଜାଗୃବାଂସଃ ସମିକ୍ଷତେ ।

ବିଷ୍ଣୋର୍ଯ୍ଯପୂରମଂ ପଦମିତି ତଦେତନ୍ନିଷ୍କାମସ୍ୟ ଭବତି ତଦେତନ୍ନିଷ୍କାମସ୍ୟ ଭବତି ।। ୩।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୮।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପଞ୍ଚମୋପନିଷତ୍ ।। ୫।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ।।

ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷତ୍

ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟଂ ତୁର୍ଯ୍ୟତୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକଂ ମହଃ ।

ପରମାଦୈତସାମ୍ରାଜ୍ୟଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମୁପଲଭ୍ୟତେ ॥

ଓଁ ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବୁବନ୍ନଶୋରଣୀୟଂ ସମିମମାତ୍ମାନମୋଂକାରଂ ନୋ
ବ୍ୟାଚକ୍ଷେତି ତଥେତ୍ୟାମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରମିଦଂ ସର୍ବଂ ତସ୍ୟୋପବ୍ୟାଖ୍ୟାନଂ ଭୂତଂ
ଭବଦ୍-ଭବିଷ୍ୟଦିତି ସର୍ବମୋଂକାର ଏବ ଯଜ୍ଞାନ୍ୟତ୍ରିକାଳାତୀତଂ ତଦପ୍ୟୋଂକାର ଏବ ॥
ସର୍ବଂ ହ୍ୟେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାୟମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମ ତମେତମାତ୍ମାନମୋମିତି ବ୍ରହ୍ମଣୈକୀକୃତ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମ
ଚାତ୍ମନୋମିତ୍ୟେକୀକୃତ୍ୟ ତଦେକମଜରମମରମମୃତମଭୟମୋମିତ୍ୟନ୍ତୁଭୟ
ତସ୍ମିନ୍ନିଦଂ ସର୍ବଂ ତ୍ରିଶରୀରମାରୋପ୍ୟ ତନ୍ନୟଂ ହି ତଦେବେତି ସଂହରେଦୋମିତି
ତଂ ବା ଏତଂ ତ୍ରିଶରୀରମାତ୍ମାନଂ ତ୍ରିଶରୀରଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମାନୁସଂଦଧ୍ୟାତ୍ମଲୁପ୍ତାତ୍ମଲୁପ୍ତକ୍ଷ୍ମାକ
ସୁକ୍ଷ୍ମତ୍ୱାସୁକ୍ଷ୍ମଭୂକ୍ତାଜୈକ୍ୟାଦାନନ୍ଦଭୋଗାକ ସୋଽୟମାତ୍ମା ଚତୁଷ୍ଟାଙ୍ଗାଗରିତସ୍ଥାନଃ ସ୍ଥୂଳପ୍ରକ୍ତିଃ
ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଏକୋନବିଂଶତିମୁଖଃ ସ୍ଥୂଳଭୁକ୍ତତୁରାତ୍ମା ବିଶ୍ୱୋ ବୈଶ୍ୱାନରଃ ପ୍ରଥମଃ ପାଦଃ
ସ୍ୱପ୍ନସ୍ଥାନଃ ସୁକ୍ଷ୍ମପ୍ରକ୍ତିଃ ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଏକୋନବିଂଶତିମୁଖଃ ସୁକ୍ଷ୍ମଭୁକ୍ତତୁରାତ୍ମା ତୈଜସୋ
ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭୋ ଦ୍ୱିତୀୟଃ ପାଦୋ ଯତ୍ର ସୁପ୍ତୋ ନ କଂଚନ କାମଂ କାମୟତେ ନ
କଂଚନ ସ୍ୱପ୍ନଂ ପଶ୍ୟତି ତସୁଷୁପ୍ତମ୍ ॥

ସୁଷୁପ୍ତସ୍ଥାନ ଏକୀଭୂତଃ ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନ ଏବାନନ୍ଦମୟୋ ହ୍ୟାନନ୍ଦଭୁକ୍-ଚେତୋମୁଖଶ୍ଚତୁରାତ୍ମା
ପ୍ରାଜ୍ଞ ଇଶ୍ୱରସ୍ତୃତୀୟଃ ପାଦ ଏଷ ସର୍ବେଶ୍ୱର ଏଷ ସର୍ବଜ୍ଞ ଏଷୋଽନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମେଷ ଯୋନିଃ ସର୍ବସ୍ୟ
ପ୍ରଭବାପ୍ୟୟୌ ହି ଭୂତାନାଂ ତ୍ରୟମପ୍ୟେତସୁଷୁପ୍ତଂ ସ୍ୱପ୍ନଂ ମାୟାମାତ୍ରଂ ଚିଦେକରସୋ
ହ୍ୟୟମାତ୍ମାଽଥ ଚତୁର୍ଥଶ୍ଚତୁରାତ୍ମା ତୁରୀୟାବସିତତ୍ୱାଦେକୈକସ୍ୟୋତାନୁଜ୍ଞାତ୍ରନୁଜ୍ଞାବିକଳ୍ଲୈସ୍ତୟମତ୍ରାପି
ସୁଷୁପ୍ତଂ ସ୍ୱପ୍ନଂ ମାୟାମାତ୍ରଂ ଚିଦେକରସୋ ହ୍ୟଥାୟମାଦେଶୋ ନ ସ୍ଥୂଳପ୍ରକ୍ତିଂ ନ ସୁକ୍ଷ୍ମପ୍ରକ୍ତିଂ
ନୋଭୟତଃପ୍ରକ୍ତିଂ ନ ପ୍ରକ୍ତିଂ ନାପ୍ରକ୍ତିଂ ନ ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନମଦୃଷ୍ଟମବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟମଗ୍ରାହ୍ୟମଲକ୍ଷଣ-

ମଚିତ୍ର୍ୟମବ୍ୟପଦେଶ୍ୟମେକାତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟସାରଂ ପ୍ରପଞ୍ଚୋପଶମଂ ଶିବଂ ଶାନ୍ତମଦ୍ୱୈତଂ ଚତୁର୍ଥଂ
ମନ୍ୟନ୍ତେ ସ ଏବାତ୍ମା ସ ବିଜ୍ଞେୟ ଇଶ୍ୱରଗ୍ରାସସ୍ତୁରୀୟତୁରୀୟଃ ।। ୧।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସୁପ୍ରଥମଃ ଖଣ୍ଡଃ ।। ୧।।

ତଂ ବା ଏତମାତ୍ମାନଂ ଜାଗ୍ରତ୍ୟସ୍ୱପ୍ନମସୁଷୁପ୍ତଂ ସ୍ୱପ୍ନେଽଜାଗ୍ରତମସୁଷୁପ୍ତଂ ସୁଷୁପ୍ତେଽଜାଗ୍ରତମସ୍ୱପ୍ନଂ
ତୁରୀୟେଽଜାଗ୍ରତମସ୍ୱପ୍ନମସୁଷୁପ୍ତମବ୍ୟଭିଚାରିଣଂ ନିତ୍ୟାନନ୍ତସଦେକରସଂ ହ୍ୟେବଂ ଚକ୍ଷୁଷୋ
ଦ୍ରଷ୍ଟା ଶ୍ରୋତ୍ରସ୍ୟ ଦ୍ରଷ୍ଟା ବାଚୋ ଦ୍ରଷ୍ଟା ମନସୋ ଦ୍ରଷ୍ଟା ବୁଦ୍ଧେର୍ଦ୍ରଷ୍ଟା ପ୍ରାଣସ୍ୟ ଦ୍ରଷ୍ଟା ତମସୋ
ଦ୍ରଷ୍ଟା ସର୍ବସ୍ୟ ଦ୍ରଷ୍ଟା ତତଃ ସର୍ବସ୍ଥାନସ୍ଥାନେନା ବିଲକ୍ଷଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଷଃ ସାକ୍ଷୀ ଶ୍ରୋତ୍ରସ୍ୟ ସାକ୍ଷୀ
ବାଚଃ ସାକ୍ଷୀ ମନସଃ ସାକ୍ଷୀଃ ବୁଦ୍ଧେଃ ସାକ୍ଷୀ ପ୍ରାଣସ୍ୟ ସାକ୍ଷୀ ତମସଃ ସାକ୍ଷୀ ସର୍ବସ୍ୟ ସାକ୍ଷୀ
ତତୋଽବିକ୍ରିୟୋ ମହାଚୈତନ୍ୟୋଽସ୍ଥାନସର୍ବସ୍ଥାତ୍-ପ୍ରିୟତମ ଆନନ୍ଦଘନଂ ହ୍ୟେବମସ୍ଥାନସର୍ବସ୍ଥାତ୍-ପୁରତଃ
ସୁବିଭାତମେକରସମେବାଜରମମରମମୃତମଭୟଂ ବ୍ରହ୍ମେବାପ୍ୟଜୟେନଂ ଚତୁଷ୍ଟାଦଂ
ମାତ୍ରାଭିରୋଂକାରେଣ ଚୈକୀକୁର୍ଯ୍ୟାଜ୍ଞାଗରିତସ୍ଥାନଶ୍ଚତୁରାତ୍ମା ବିଶ୍ଳୋ ବୈଶ୍ୱାନରଶ୍ଚତୁରୁପୋଽକାର
ଏବ ଚତୁରୁପୋ ହ୍ୟୟମକାରଃ ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିରକାରରୂପୈରାପ୍ତେରାଦିମତ୍ତାଦୃ
ସ୍ଥୂଳତ୍ୱାସୂକ୍ଷ୍ମତ୍ୱାଦୃଜତ୍ୱାସାକ୍ଷିତ୍ୱାକାପ୍ନୋତି ହ ବା ଇଦଂ ସର୍ବମାଦିଶ୍ଚ ଭବତି ଯ ଏବଂ ବେଦ ।।

ସ୍ୱପ୍ନସ୍ଥାନଶ୍ଚତୁରାତ୍ମା ତୈଜସୋ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଶ୍ଚତୁରୁପ ଉକାର ଏବ ଚତୁରୁପୋ ହ୍ୟୟମକାରଃ
ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିରକାରରୂପୈରୁକ୍ତର୍ଷାଦୁଭୟତ୍ୱାଦୃ ସ୍ଥୂଳତ୍ୱାସୂକ୍ଷ୍ମତ୍ୱାଦୃଜତ୍ୱାସାକ୍ଷିତ୍ୱାକୋକ୍ତର୍ଷତି
ହ ବୈ ଜ୍ଞାନସଂତତିଂ ସମାନଶ୍ଚ ଭବତି ଯ ଏବଂ ବେଦ ।।

ସୁଷୁପ୍ତସ୍ଥାନଶ୍ଚତୁରାତ୍ମା ପ୍ରାଜ୍ଞ ଇଶ୍ୱରଶ୍ଚତୁରୁପୋ ମକାର ଏବ ଚତୁରୁପୋ ହ୍ୟୟମକାରଃ
ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିରକାରରୂପୈର୍ମତେରପୀତେର୍ବା ସ୍ଥୂଳତ୍ୱାସୂକ୍ଷ୍ମତ୍ୱାଦୃଜତ୍ୱାସାକ୍ଷିତ୍ୱାକ
ମିନୋତି ହ ବା ଇଦଂ ସର୍ବମପୀତିଶ୍ଚ ଭବତି ଯ ଏବଂ ବେଦ ।।

ମାତ୍ରା ମାତ୍ରାଃ ପ୍ରତିମାତ୍ରାଃ କୁର୍ଯ୍ୟଦଥ ତୁରୀୟ ଇଶ୍ବରଗ୍ରାସଃ ସ୍ବରାତ୍ ସ୍ବୟମୀଶ୍ବରଃ
 ସ୍ବପ୍ରକାଶଶ୍ଚତୁରାତ୍ତୋତାନୁଜ୍ଞାତନୁଜ୍ଞାବିକଳ୍ପେରୋତୋ ହ୍ୟୟମାତ୍ତା ଯଥେଦଂ
 ସର୍ବମନ୍ତକାଲେ କାଲାଗ୍ନିସ୍ବୟଂ ଉତ୍ତ୍ରେରନୁଜ୍ଞାତା ହ୍ୟୟମାତ୍ତାଃସ୍ୟ ସର୍ବସ୍ୟ ସ୍ବାତ୍ତାନଂ
 ଦଦାତୀଦଂ ସର୍ବଂ ସ୍ବାତ୍ତାନମେବ କରୋତି ଯଥା ତମଃ ସବିତାଃନୁଜ୍ଞେକରସୋ
 ହ୍ୟୟମାତ୍ତା ତିଦ୍ରୁପ ଏବ ଯଥା ଦାହ୍ୟଂ ଦଗ୍ଧାଃଗ୍ନିରବିକଳ୍ପେ
 ହ୍ୟୟମାତ୍ତାଃବାହ୍ନୋଗୋଚରତ୍ବାଜିଦ୍ରୁପଶ୍ଚତୁରୁପ ଓଂକାର ଏବ ଚତୁରୁପୋ
 ହ୍ୟୟମୋଂକାର ଓତାନୁଜ୍ଞାତନୁଜ୍ଞାବିକଳ୍ପେରୋଂକାରରୁପେରାତ୍ରେବ ନାମରୁପାତ୍ତକଂ ହୀଦଂ
 ସର୍ବଂ ତୁରୀୟତ୍ବାଜିଦ୍ରୁପତ୍ବାଦ୍ବୋତତ୍ବାଦନୁଜ୍ଞାତ୍ବାଦନୁଜ୍ଞାତ୍ବାଦବିକଳ୍ପରୁପତ୍ବାଜାବିକଳ୍ପରୁପଂ
 ହୀଦଂସର୍ବଂ ନୈବ ତତ୍ର କାଚନ ଭିଦାଃସ୍ତ୍ୟଥ ତସ୍ୟାୟମାଦେଶୋଽମାତ୍ରଶ୍ଚତୁର୍ଥୋଽବ୍ୟବହାୟଃ
 ପ୍ରପଞ୍ଚୋପଶମଃ ଶିବୋଽଦ୍ବୈତ ଓଂକାର ଆତ୍ରେବ ସଂବିଶତ୍ୟାତ୍ତନାତ୍ତାନଂ ଯ ଏବଂ ବେଦେଷ
 ବୀରୋ ନାରସିଂହେନ ବାନୁଷ୍ଟଭା ମନ୍ତ୍ରରାଜେନ ତୁରୀୟଂ ବିଦ୍ୟାଦେଷ ହ୍ୟାତ୍ତାନଂ ପ୍ରକାଶୟତି
 ସର୍ବସଂହାରସମର୍ଥଃ ପରିଭବାସହଃ ପ୍ରଭୁର୍ବ୍ୟାପ୍ତଃ ସଦୋଜ୍ଞଲୋଽବିଦ୍ୟାକାର୍ଯ୍ୟହୀନଃ ସ୍ବାତ୍ତବନ୍ଧହରଃ
 ସର୍ବଦା ଦ୍ବୈତରହିତ ଆନନ୍ଦରୁପଃ ସର୍ବାଧିଷ୍ଠାନସନ୍ନାତ୍ରୋ ନିରସ୍ତାବିଦ୍ୟାତମୋମୋହୋଽହମେବେତି
 ତସ୍ମାଦେବମେବେମମାତ୍ତାନଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମାନୁସଂଦଧ୍ୟାଦେଷ ବୀରୋ ନୃସିଂହ ଏବ ॥ ୨॥

॥ ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁତିତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୨॥

ତସ୍ୟ ହ ବୈ ପ୍ରଣବସ୍ୟ ଯା ପୂର୍ବା ମାତ୍ରା ସା ପ୍ରଥମପାଦୋଭୟତୋ ଭବତି ।।
 ଦ୍ଵିତୀୟା ଦ୍ଵିତୀୟସ୍ୟ ତୃତୀୟା ତୃତୀୟସ୍ୟ ଚତୁର୍ଥୋତାନୁଜ୍ଞାତ୍ରନୁଜ୍ଞାବିକଳ୍ପରୂପା
 ତୟା ତୁରୀୟଂ ଚତୁରାତ୍ମାନସନ୍ନିଷ୍ୟ ଚତୁର୍ଥପାଦେନ ଚ ତୟା ତୁରୀୟେଣାନୁଚିତ୍ତୟନ୍-ଗ୍ରସେତସ୍ୟ
 ହ ବା ଏତସ୍ୟ ପ୍ରଣବସ୍ୟ ଯା ପୂର୍ବା ମାତ୍ରା ସା ପୃଥିବ୍ୟକାରଃ ସ ଋତ୍ଵିରୂଘେଦୋ
 ବ୍ରହ୍ମା ବସବୋ ଗାୟତ୍ରୀ ଗାର୍ହପତ୍ୟଃ ସା ପ୍ରଥମଃ ପାଦୋ ଭବତି ।।
 ଭବତି ଚ ସର୍ବେଷୁ ପାଦେଷୁ ଚତୁରାତ୍ମା ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିର୍ଦ୍ଵିତୀୟାଃ ଛରିକ୍ଷଂ ସ
 ଉକାରଃ ସ ଯଜୁର୍ଭୟଜୁର୍ବେଦୋ ବିଷ୍ଣୁରୁଦ୍ରାସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟୁକ୍ଷିଣାଗ୍ନିଃ ସା ଦ୍ଵିତୀୟଃ ପାଦୋ ଭବତି ।।
 ଭବତି ଚ ସର୍ବେଷୁ ପାଦେଷୁ ଚତୁରାତ୍ମା ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିର୍ଦ୍ଵିତୀୟା ଦୈତ୍ୟଃ ସ
 ମକାରଃ ସ ସାମଭିଃ ସାମବେଦୋ ରୁଦ୍ରାଦିତ୍ୟା ଜଗତ୍ୟା ଜଗତ୍ୟାହବନୀୟଃ ସା
 ତୃତୀୟଃ ପାଦୋ ଭବତି ।।
 ଭବତି ଚ ସର୍ବେଷୁ ପାଦେଷୁ ଚତୁରାତ୍ମା ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିର୍ଦ୍ଵିତୀୟାଃ ବସାନେଃ ସ୍ୟ
 ଚତୁର୍ଥ୍ୟର୍ଥମାତ୍ରା ସା ସୋମଲୋକ ଓଂକାରଃ ସୋଂଧର୍ବଶୈର୍ମତ୍ତ୍ଵିରଥର୍ବବେଦଃ
 ସଂବର୍ତ୍ତକୋଂଗ୍ନିର୍ମରୂତୋ ବିରାଡେକରକ୍ଷିର୍ଭାସ୍ତୃତୀ ସ୍ତୃତା ସା ଚତୁର୍ଥଃ ପାଦୋ ଭବତି ।।
 ଭବତି ଚ ସର୍ବେଷୁ ପାଦେଷୁ ଚତୁରାତ୍ମା ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିର୍ମାତ୍ରା ମାତ୍ରାଃ
 ପ୍ରତିମାତ୍ରାଃ କୃତ୍ଵୋତାନୁଜ୍ଞାତ୍ରନୁଜ୍ଞାବିକଳ୍ପରୂପଂ ଚିତ୍ତୟନ୍-ଗ୍ରସେତ ଜ୍ଞୋଂମୃତୋ
 ହୃତସଂବିହଃ ଶୁଭଃ ସଂବିଷ୍ଟୋ ନିର୍ବିଘ୍ନ ଇମମସ୍ତନିୟମେନ୍ନୁଭୂୟେହେଦଂ ସର୍ବଂ
 ଦୃଷ୍ଟ୍ଵାଂସୁପ୍ରପଞ୍ଚିହୀନୋଽଥ ସକଲଃ ସାଧାରୋଂମୃତମୟଶ୍ଚତୁରାତ୍ମା
 ସର୍ବମୟଶ୍ଚତୁରାତ୍ମାଂଥ ମହାପୀଠେ ସପରିବାରଂ ତମେତଂ ଚତୁଃସପ୍ତାତ୍ମାନଂ
 ଚତୁରାତ୍ମାନଂ ମୂଳାଗ୍ନାବଗ୍ନିରୂପଂ ପ୍ରଣବଂ ସଂଦଧ୍ୟାସପ୍ତାତ୍ମାନଂ ଚତୁରାତ୍ମାନମକାରଂ
 ବ୍ରହ୍ମାଣଂ ନାଭୌ ସପ୍ତାତ୍ମାନଂ ଚତୁରାତ୍ମାନମୁକାରଂ ବିଷ୍ଣୁଂ ହୃଦୟେ ସପ୍ତାତ୍ମାନଂ ଚତୁରାତ୍ମାନଂ
 ମକାରଂ ରୁଦ୍ରଂ ଭୂମଧ୍ୟେ ସପ୍ତାତ୍ମାନଂ ଚତୁରାତ୍ମାନଂ ଚତୁଃସପ୍ତାତ୍ମାନଂ
 ଚତୁରାତ୍ମାନମୋଂକାରଂ ସର୍ବେଶ୍ଵରଂ ଦ୍ଵାଦଶାକ୍ତେ ।।
 ସପ୍ତାତ୍ମାନଂ ଚତୁରାତ୍ମାନଂ ଚତୁଃସପ୍ତାତ୍ମାନଂ
 ଚତୁରାତ୍ମାନମାନନ୍ଦାମୃତରୂପମୋଂକାରଂ ଷୋଡଶାକ୍ତେ ।।

ଅଥାନନ୍ଦାମୃତେନୈତାଂଶ୍ଚତୁର୍ଥା ସଂପୃଜ୍ୟ ତଥା ବ୍ରହ୍ମାଣମେବ ବିଷ୍ଣୁମେବ
ରୁଦ୍ରମେବ ବିଭକ୍ତାଂସ୍ତ୍ରୀନେବାବିଭକ୍ତାଂସ୍ତ୍ରୀନେବ ଲିଙ୍ଗରୂପାନେବ
ଚ ସଂପୃଜ୍ୟୋପହାରୈଶ୍ଚତୁର୍ଥାଽଥ ଲିଙ୍ଗାନ୍ ସଂହୃତ୍ୟ ତେଜସା ଶରୀରତ୍ରୟଂ
ସଂବ୍ୟାପ୍ୟ ତଦଧିଷ୍ଠାନମାତ୍ମାନଂ ସଂଜ୍ଞାଲ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵେଜ ଆତ୍ମଚୈତନ୍ୟରୂପଂ
ବଲମବଶ୍ଚତ୍ୟ ତସ୍ୟ ଗୁଣୈରୈକ୍ୟଂ ସଂପାଦ୍ୟ ମହାସ୍ଥୂଲଂ ମହାସୂକ୍ଷ୍ମେ
ମହାସୁକ୍ଷ୍ମଂ ମହାକାରଣେ ଚ ସଂହୃତ୍ୟ ମାତ୍ରାଭିରୋତାନୁଜ୍ଞାତ୍ରନୁଜ୍ଞାବିକଳ୍ପରୂପଂ
ଚିତ୍ତୟନ୍ ଗ୍ରସେତ୍ ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ତୃତୀୟାଂଶଶ୍ଚ ।। ୩।।

ତଂ ବା ଏତମାତ୍ମାନଂ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମୋଂକାରଂ ତୁରୀୟୋଂକାରାଗ୍ରବିଦ୍ୟୋତମନୁଷ୍ଠତା
ନତ୍ତା ପ୍ରସାଦ୍ୟୋମିତି ସଂହୃତ୍ୟାହମିତ୍ୟନୁସଂଦଧ୍ୟାଦଧୈତମେବାତ୍ମାନଂ
ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମୋଂକାରଂ ତୁରୀୟୋଂକାରାଗ୍ରବିଦ୍ୟୋତମେକାଦଶାତ୍ମାନମାତ୍ମାନଂ
ନାରସିଂହଂ ନତ୍ତୋମିତି ସଂହରନ୍ନନୁସଂଦଧ୍ୟାତ୍ ।।
ଅଧୈତମେବାମାତ୍ମାନଂ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମୋଂକାରଂ ତୁରୀୟୋଂକାରାଗ୍ରବିଦ୍ୟୋତଂ ପ୍ରଣବେନ
ସଂଚିତ୍ର୍ୟାନୁଷ୍ଠତା ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍ମସୁ ନବାତ୍ମକଂ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍ମାନଂ ପରମାତ୍ମାନଂ
ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ସଂଭାବ୍ୟାହମିତ୍ୟାତ୍ମାନମାଦାୟ ମନସା ବ୍ରହ୍ମଣୈକୀକୁର୍ଯ୍ୟାଦନୁଷ୍ଠତୈବ
ବୈଷ ଉ ଏବ ତ୍ରେଷ ହି ସର୍ବତ୍ର ସର୍ବଦା ସର୍ବାତ୍ମା ସିଂହୋଽସୌ ପରମେଶ୍ଵରୋଽସୌ
ହି ସର୍ବତ୍ର ସର୍ବଦା ସର୍ବାତ୍ମା ସନ୍ ସର୍ବମଖି ନୃସିଂହ ଏବୈକଲ ଏଷ ତୁରୀୟ
ଏଷ ଏବୋଗ୍ର ଏଷ ଏବ ବୀର ଏଷ ଏବ ମହାନେଷ ଏବ ବିଷ୍ଣୁରେଷ
ଏବ ଜ୍ଵଲନ୍ନେଷ ଏବ ସର୍ବତୋମୁଖ ଏଷ ଏବ ନୃସିଂହ ଏଷ ଏବ
ଭୀଷଣ ଏଷ ଏବ ଭଦ୍ର ଏଷ ଏବ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁରେଷ ଏବ
ନମାମ୍ୟେଷ ଏବାହମେବଂ ଯୋଗାରୂଢୋ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟେବାନୁଷ୍ଠତଂ ସଂଦଧ୍ୟାଦୋଂକାର ଇତି ।।

ତଦେତୌ ଶ୍ଳୋକୌ ଭବତଃ ———

ସଂସ୍ରଭ୍ୟ ସିଂହଂ ସ୍ୱସ୍ତତାନ୍-ଗୁଣଧୀନ୍-ସଂଯୋଜ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖେରୂଷଭସ୍ୟ ହତ୍ୱା ।।

ବଶ୍ୟାଂ ସ୍ଫୁରନ୍ତୀମସତୀଂ ନିପୀତ୍ୟ ସଂଭକ୍ଷ୍ୟ ସିଂହେନ ସ ଏଷ ବୀରଃ ।।

ଶୃଙ୍ଖପ୍ରୋତାନ୍-ପଦା ସ୍ଫୁଷ୍ଟା ହତ୍ୱା ତାମଗ୍ରସସ୍ତୟନ୍ ।

ନତ୍ୱା ଚ ବହୁଧା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ନୃସିଂହଃ ସ୍ୱୟମୁଦ୍ଭାବିତି ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଚତୁର୍ଥଃଶ୍ଳୋକଃ ।। ୪।।

ଅଧୈଷ ଏବାକାର ଆପ୍ରତମାର୍ଥ ଆତ୍ମନ୍ୟେବ ନୃସିଂହେ ବ୍ରହ୍ମଣି ବର୍ତତ ଏଷ ହ୍ୟେବାପ୍ରତମ
ଏଷ ହି ସାକ୍ଷ୍ୟେଷ ଈଶ୍ୱରୋଽତ ସର୍ବଗତୋ ନ ହୀଦଂ ସର୍ବମେଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଇଦଂ ସର୍ବଂ
ୟଦୟମାତ୍ମା ମାୟାମାତ୍ରମେଷ ଏବୋଗ୍ର ଏଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ବୀର ଏଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ
ଏଷ ଏବ ମହାନେଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ବିଷ୍ଣୁରେଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ଜ୍ୱଲନ୍ନେଷ
ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ସର୍ବତୋମୁଖ ଏଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ନୃସିଂହ ଏବ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ
ଏଷ ଏବ ଭୀଷଣ ଏଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ଭଦ୍ର ଏଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁରେଷ
ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ନମାମ୍ୟେଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏବ ଏବାହମେଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଆତ୍ମେବ
ନୃସିଂହୋ ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ଯ ଏବଂ ବେଦ ।

ସୋଽକାମୋ ନିଷ୍କାମ ଆପ୍ରକାମ ଆତ୍ମକାମୋ ନ ତସ୍ୟ ପ୍ରାଣା ଉକ୍ରାମନ୍ତ୍ୟତ୍ତ୍ୱେବ ସମବନୀୟତ୍ତେ
ବ୍ରହ୍ମେବ ସନ୍-ବ୍ରହ୍ମାପ୍ୟେତ୍ୟଧୈଷୋ ଏବାକାର ଉକ୍ତୃଷ୍ଟତମାର୍ଥ ଆତ୍ମନ୍ୟେବ ନୃସିଂହେ ଦେବେ
ବ୍ରହ୍ମଣି ବର୍ତତେ ।।

ତସ୍ମାଦେଷ ସତ୍ୟସ୍ୱରୂପୋ ନ ହ୍ୟନ୍ୟଦସ୍ତ୍ୟମେୟମନାତ୍ମପ୍ରକାଶମେଷ ହି ସ୍ୱପ୍ରକାଶୋଽସଙ୍ଖ୍ୟାନ୍ୟନ୍
ବୀକ୍ଷତ ଆତ୍ମାଽତୋ ନାନ୍ୟପ୍ରଥାପ୍ରାପ୍ତିରାତ୍ମମାତ୍ରଂ ହ୍ୟେତଦୁକ୍ତୃଷ୍ଟମେଷ ଏବୋଗ୍ର ଏଷ ହ୍ୟେବାକ୍ତୃଷ୍ଟ
ଏଷ ଏବ ବୀର ଏଷ ହ୍ୟେବାକ୍ତୃଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ମହାନେଷ ହ୍ୟେବାକ୍ତୃଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ବିଷ୍ଣୁରେଷ
ହ୍ୟେବାକ୍ତୃଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ଜ୍ୱଲନ୍ନେଷ ହ୍ୟେବାକ୍ତୃଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ସର୍ବତୋମୁଖ ଏଷ ହ୍ୟେବାକ୍ତୃଷ୍ଟ

ଏଷ ଏବ ନୃସିଂହ ଏଷ ହ୍ୟେବୋକ୍ତୁଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ଭୀଷଣ ଏଷ ହ୍ୟେବୋକ୍ତୁଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ଭଦ୍ର ଏଷ
ହ୍ୟେବୋକ୍ତୁଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁରେଷ ହ୍ୟେବୋକ୍ତୁଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ନମାମ୍ୟେଷ ହ୍ୟେବୋକ୍ତୁଷ୍ଟ
ଏଷ ଏବାହମେଷ ହ୍ୟେବୋକ୍ତୁଷ୍ଟସ୍ତସ୍ମାଦାତ୍ମାନମେବୈବଂ ଜାନୀୟାଦାତ୍ମୈବ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ
ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ।।

ସୋଃକାମୋ ନିଷ୍କାମ ଆପ୍ରକାମ ଆତ୍ମକାମୋ ନ ତସ୍ୟ ପ୍ରାଣା ଉକ୍ରାମନ୍ତ୍ୟତ୍ତୈବ ସମବନୀୟନ୍ତେ ।।
ବ୍ରହ୍ମୈବ ସନ୍-ବ୍ରହ୍ମାପ୍ୟେତ୍ୟଥୈଷ ଏବ ମକାରୋ ମହାବିଭୂତ୍ୟର୍ଥ ଆତ୍ମନୈ୍ୟବ ନୃସିଂହେ ଦେବେ
ପରେ ବ୍ରହ୍ମଣି ବର୍ତତେ ତସ୍ମାଦୟମନଲ୍ଲୋଃଭିନ୍ନରୂପଃ ସ୍ୱପ୍ରକାଶୋ ବ୍ରହ୍ମୈବବ୍ୟାପ୍ରତମ
ଉକ୍ତୁଷ୍ଟତମ ଏତଦେବ ବ୍ରହ୍ମାପି ସର୍ବଜ୍ଞଂ ମହାମାୟଂ ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବୋଗ୍ରମେତଜ୍ଞି
ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ବୀରମେତଜ୍ଞି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ମହାଦେତଜ୍ଞି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ
ବିଷ୍ଣୁ-ବେତଜ୍ଞି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ଜ୍ଞଲଦେତଜ୍ଞି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ସର୍ବତୋମୁଖମେତଜ୍ଞି
ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ନୃସିଂହମେତଜ୍ଞି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ଭୀଷଣମେତଜ୍ଞି
ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ଭଦ୍ରମେତଜ୍ଞି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁତଜ୍ଞି
ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ନମାମ୍ୟେତଜ୍ଞି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବାହମେତଜ୍ଞି ମହାବିଭୂତି
ତସ୍ମାଦକାରୋକାରାଭ୍ୟାମିମମାତ୍ମାନମାପ୍ରତମମୁକ୍ତୁଷ୍ଟତମଂ ଚିନ୍ମାତ୍ରଂ ସର୍ବଦ୍ରଷ୍ଟାରଂ ସର୍ବସାକ୍ଷିଣଂ
ସର୍ବଗ୍ରାସଂ ସର୍ବପ୍ରେମାୟୁଦଂ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦମାତ୍ରମେକରସଂ
ପୁରତୋଃସ୍ଥାସ୍ତର୍ବସ୍ଥାସ୍ତୁବିଭାତମନ୍ନିଷ୍ୟାପ୍ରତମମୁକ୍ତୁଷ୍ଟତମଂ
ଚିନ୍ମାତ୍ରଂ ମହାବିଭୂତି ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦମାତ୍ରମେକରସଂ ପରମେବ ବ୍ରହ୍ମ ମକାରେଣ ଜାନୀୟାଦାତ୍ମୈବ
ନୃସିଂହୋ ଦେବଃ ପରମେବ ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ।।
ସୋଃକାମୋ ନିଷ୍କାମ ଆପ୍ରକାମ ଆତ୍ମକାମୋ ନ ତସ୍ୟ ପ୍ରାଣା ଉକ୍ରାମନ୍ତ୍ୟତ୍ତୈବ
ସମବନୀୟନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମୈବ ସନ୍-ବ୍ରହ୍ମାପ୍ୟେତୀତି ହ ପ୍ରଜାପତିରୁବାଚ ।।

॥ ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପଞ୍ଚମଃଶ୍ଳୋକଃ ॥ ୫॥

ତେ ଦେବା ଇମମାତ୍ମାନଂ ଜ୍ଞାତୁମୈଚ୍ଛନ୍ସାନ୍ଦ୍ରାସୁରଃ ପାପ୍ତା ପରିଜଗ୍ରାସ ।।

ତ ଐକ୍ଷତ୍ତ ହଜ୍ଜେନମାସୁରଂ ପାପ୍ତାନଂ ଗ୍ରସାମ ଇତି ।।

ଏତମେବୋଂକାରାଗ୍ରବିଦ୍ୟୋତଂ ତୁରୀୟତୁରୀୟମାତ୍ମାନମୁଗ୍ରମନୁଗ୍ରଂ ବୀରମବୀରଂ
ମହାନ୍ତମମହାନ୍ତଂ ବିଷ୍ଣୁମବିଷ୍ଣୁଂ ଜ୍ଞଲନ୍ତମଜ୍ଞଲନ୍ତଂ ସର୍ବତୋମୁଖମସର୍ବତୋମୁଖଂ
ନୃସିଂହମନୃସିଂହଂ ଭୀଷଣମଭୀଷଣଂ ଭଦ୍ରମଭଦ୍ରଂ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁମମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁଂ
ନମାମ୍ୟନମାମ୍ୟହମନହଂ ନୃସିଂହାନୁଷ୍ଠୁଭୈବ ବ୍ରୁଧିରେ ତେଭ୍ୟା ହାସାବାସୁରଃ ପାପ୍ତା
ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଘନଂ ଜ୍ୟୋତିରଭବଉସ୍ଥାନପକ୍ୱକଷାୟ ଇମମେବୋଂକାରାଗ୍ରବିଦ୍ୟୋତଂ
ତୁରୀୟତୁରୀୟମାତ୍ମାନଂ ନୃସିଂହାନୁଷ୍ଠୁଭୈବ ଜାନୀୟାଉସ୍ୟାସୁରଃ ପାପ୍ତା ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଘନଂ
ଜ୍ୟୋତିର୍ଭବତି ।।

ତେ ଦେବା ଜ୍ୟୋତିଷ ଉତ୍ତିତୀର୍ଷବୋ ଦ୍ୱିତୀୟାନ୍-ଭୟମେବ ପଶ୍ୟନ୍ତଂ
ଇମମେବୋଂକାରାଗ୍ରବିଦ୍ୟୋତଂ ତୁରୀୟତୁରୀୟମାତ୍ମାନଂ ନୃସିଂହାନୁଷ୍ଠୁଭାନ୍ନିଷ୍ୟ ପ୍ରଣବେନୈବ
ତସ୍ମିନ୍ନବସ୍ଥିତାସ୍ତେଭ୍ୟସ୍ତଜ୍ଞୋତିରସ୍ୟ ସର୍ବସ୍ୟ ପୁରତଃ ସୁବିଭାତମବିଭାତମଦ୍ୱୈତମଚିତ୍ର୍ୟମଲିଙ୍ଗଂ
ସ୍ୱପ୍ରକାଶମାନନ୍ଦଘନଂ ଶୂନ୍ୟମଭବତ୍ ।।

ଏବଂବିସ୍ତ୍ରପ୍ରକାଶଂ ପରମେବ ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ତେ ଦେବାଃ ପୁତ୍ରେଷଶାୟାଶ୍ଚ ବିଠ୍ଠେଷଶାୟାଶ୍ଚ
ଲୋକୈଷଶାୟାଶ୍ଚ ସସାଧନେଭ୍ୟା ବ୍ୟୁଢ୍ଵାୟ ନିରାଗାରା ନିଷ୍ପରିଗ୍ରହା ଅଶିଶା ଅୟଜ୍ଞୋପବୀତା
ଅନ୍ଧା ବଧିରା ମୁରୁଃ କ୍ଳୀବା ମୂକା ଉନ୍ମୁଖା ଇବ ପରିବର୍ତ୍ତମାନାଃ ଶାନ୍ତା ଦାନ୍ତା ଉପରତାସ୍ତ୍ରୁତିକ୍ଷବଃ
ସମା ହିତା ଆତ୍ମରତୟ ଆତ୍ମକ୍ରୀତା ଆତ୍ମମିଥୁନା ଆତ୍ମାନନ୍ଦାଃ ପ୍ରଣବମେବ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମାତ୍ମପ୍ରକାଶଂ
ଶୂନ୍ୟଂ ଜାନନ୍ତସ୍ତ୍ରୈବ ପରିସମାପ୍ତାସ୍ତସ୍ଥାଘେବାନାଂ ବ୍ରତମାଚରନ୍ନୋଂକାରେ ପରେ ବ୍ରହ୍ମଶି
ପର୍ଯ୍ୟବସିତୋ ଭବେସୁ ଆତ୍ମନୈ୍ୟବାତ୍ମାନଂ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମ ପଶ୍ୟତି ।।

ତଦେଷ ଶ୍ଳୋକଃ ———

ଶୃଙ୍ଖେଷ୍ଟଶୃଙ୍ଖଂ ସଂଯୋଜ୍ୟ ସିଂହଂ ଶୃଙ୍ଖେଷୁ ଯୋଜୟେତ୍ ।

ଶୃଙ୍ଖାଭ୍ୟାଂ ଶୃଙ୍ଖମାବଧ୍ୟ ତ୍ରୟୋ ଦେବା ଉଦାସତ ଇତି ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଷଷ୍ଠଃଶ୍ଳୋକଃ ।। ୬।।

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ତୁୟ ଏବ ନୋ ଭଗବାନ୍ନିଜ୍ଞାପୟନ୍ତିତି
ତଥେତ୍ୟଜତ୍ୱାଦମରତ୍ୱାଦଜରତ୍ୱାଦମୃତତ୍ୱାଦଭୟତ୍ୱାଦଶୋକତ୍ୱାଦମୋହତ୍ୱାଦନଶନାୟତ୍ୱାଦ-
ପିପାସତ୍ୱାଦଦ୍ୱୈତତ୍ୱାଜ୍ଞାକାରେଣେମମାତ୍ମାନମନ୍ନିଷ୍ୟାଦୁକ୍ଳଷ୍ଟତ୍ୱାଦୁଦୁପ୍ପାଦକତ୍ୱାଦୁଦୁତ୍-ପ୍ରବେଷ୍ଟତ୍ୱା-
ଦୁଦୁଞ୍ଜପୟିତୃତ୍ୱାଦୁଦୁଞ୍ଜଷ୍ଟତ୍ୱାଦୁଦୁଞ୍ଜର୍ତ୍ତତ୍ୱାଦୁଦୁପ୍ଥବାରକତ୍ୱାଦୁଦୁଦ୍-ଗ୍ରାସକତ୍ୱାଦୁଦୁଦ୍-ଭ୍ରାତୃତ୍ୱା-
ଦୁଦୁଞ୍ଜୀର୍ଣ୍ଣବିକୃତିତ୍ୱାଜ୍ଞାକାରେଣ ପରମଂ ସିଂହମନ୍ନିଷ୍ୟାକାରମିମମାତ୍ମାନମୁକାରପୂର୍ବାର୍ଥମାକୃଷ୍ୟ
ସିଂହୀକୃତ୍ୟୋଞ୍ଜରାର୍ଥେନ ତଂ ସିଂହମାକୃଷ୍ୟ
ମହତ୍ୱାନୁହସ୍ତାନୁନତ୍ୱାନୁକ୍ରତ୍ୱାନୁହାଦେବତ୍ୱାନୁହେଶ୍ୱରତ୍ୱାନୁହାସତ୍ୱା-
ନୁହାତିତ୍ୱାନୁହାନନ୍ଦତ୍ୱାନୁହାପ୍ରଭୁତ୍ୱାଜ୍ଞ ମକାରାର୍ଥେନାନେନାତ୍ମନୈକୀକୁର୍ଯ୍ୟାଦଶରୀରୋ
ନିରିନ୍ଦ୍ରିୟୋଽପ୍ରାଣୋଽତମାଃ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦମାତ୍ରଃ ସ ସ୍ୱରାତ୍ ଭବତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ।।

କସ୍ତୃମିତ୍ୟହମିତି ହୋବାଚୈବମେବେଦଂ ସର୍ବଂ ତସ୍ମାଦହମିତି ସର୍ବାଭିଧାନଂ
ତସ୍ୟାଦିରୟମକାରଃ ସ ଏବ ଭବତି ।।

ସର୍ବଂ ହ୍ୟୟମାତ୍ମାୟଂ ହି ସର୍ବାନ୍ତରୋ ନ ହୀଦଂ ସର୍ବଂ ନିରାତ୍ମକମାତ୍ମୈବେଦଂ ସର୍ବଂ
ତସ୍ମାତ୍ସର୍ବାତ୍ମକେନାକାରେଣ ସର୍ବାତ୍ମକମାତ୍ମାନମନ୍ନିଜ୍ଞେଦ୍-ବ୍ରହ୍ମୈବେଦଂ ସର୍ବଂ
ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦରୂପଂ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦରୂପମିଦଂ ସର୍ବଂ ସର୍ବୀଦଂ ସର୍ବଂ ତସ୍ମିନ୍ନିତି ଚିଦ୍ବୀଦଂ ସର୍ବଂ
କାଶତେ କାଶତେ ଚେତି କିଂ ସଦିତୀଦମିଦଂ ନେତ୍ୟନ୍ତୁଭୂତିରିତି କୈଷେତୀୟମିୟଂ
ନେତ୍ୟବଚନେନୈବାନ୍ତୁଭବନ୍ତୁବାଚୈବମେବ ଚିଦାନନ୍ଦାବପ୍ୟବଚନେନୈବାନ୍ତୁଭବନ୍ତୁବାଚ
ସର୍ବମନ୍ୟଦପି ସ ପରମ ଆନନ୍ଦସ୍ତସ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଣୋ ନାମ ବ୍ରହ୍ମେତି ତସ୍ୟାନ୍ତ୍ୟୋଽୟଂ
ମକାରଃ ସ ଏବ ଭବତି ତସ୍ମାନୁକାରେଣ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମାନିଜ୍ଞେକ୍ଷିମିଦମେବମିତୁ୍ୟ
ଇତ୍ୟେବାହାବିଚିକ୍ଷିତ୍ୱଂସ୍ତସ୍ମାଦକାରେଣେମମାତ୍ମାନମନ୍ନିଷ୍ୟ ମକାରେଣ
ବ୍ରହ୍ମଣା ସଂଦଧ୍ୟାଦୁକାରେଣାବିଚିକ୍ଷିତ୍ୱନ୍ନଶରୀରୋ ନିରିନ୍ଦ୍ରିୟୋଽପ୍ରାଣୋଽତମାଃ
ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦମାତ୍ରଃ ସ ସ୍ୱରାତ୍ ଭବତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ।।

ବ୍ରହ୍ମ ବା ଇଦଂ ସର୍ବମତ୍ତଦ୍ବାଦୁଗ୍ରହାଦ୍ବାଋତ୍ତାନ୍ନହତ୍ବାଦ୍--
 ବିଷ୍ଣୁତ୍ବାଜ୍ଞଲତ୍ବାସ୍ତର୍ବତୋମୁଖତ୍ବାନୃସିଂହତ୍ବାଦ୍-ଭୀଷଣତ୍ବାଦ୍-ଭଦ୍ର--
 ତ୍ବାନ୍ନୃତ୍ୟମୃତ୍ୟୁତ୍ବାନ୍ନମାମିତ୍ବାଦହଂତ୍ବାଦିତି ସତତଂ
 ହୋତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମୋଗ୍ରହାଦ୍ବାଋତ୍ତାନ୍ନହତ୍ବାଦ୍ବିଷ୍ଣୁତ୍ବାଜ୍ଞଲତ୍ବା--
 ସ୍ତର୍ବତୋମୁଖତ୍ବାନୃସିଂହତ୍ବାଦ୍-ଭୀଷଣତ୍ବାଦ୍-ଭଦ୍ରତ୍ବା--
 ନୃତ୍ୟମୃତ୍ୟୁତ୍ବାନ୍ନମାମିତ୍ବାଦହଂତ୍ବାଦିତି ତସ୍ମାଦକାରେଣ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମାନୃଷ୍ୟ ମକାରେଣ
 ମନଆଦ୍ୟବିତାରଂ ମନଆଦିସାକ୍ଷିମନ୍ତ୍ରୀଞ୍ଚେତ୍ସ ଯଦୈତସ୍ତର୍ବମୁପେକ୍ଷତେ ତଦୈତସ୍ତର୍ବମସ୍ମିନ୍ପ୍ରବିଶତି
 ସ ଯଦା ପ୍ରବୁଧ୍ୟତେ ତଦୈତସ୍ତର୍ବମସ୍ମାଦେବୋଞ୍ଜିଷ୍ଠତି ସ ଏତସ୍ତର୍ବଂ ନିରୁହ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟୁହ୍ୟ ସଂପୀତ୍ୟ
 ସଂଜ୍ଞାଲ୍ୟ ସଂଭକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ବାତ୍ତ୍ବାନମେଷାଂ ଦଦାତ୍ୟତ୍ୟଗ୍ରୋଽତିବୀରୋଽତିମହାନତି--
 ବିଷ୍ଣୁରତିଜ୍ଞଲନୃତିସର୍ବତୋମୁଖୋଽତିନୃସିଂହୋଽତିଭୀଷଣୋଽତି--
 ଭଦ୍ରୋଽତିମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁରତିନମାମ୍ୟତ୍ୟହଂ ଭୂତ୍ବା ସ୍ତେ ମହିମ୍ନି ସଦା ସମାସତେ ତସ୍ମାଦେନମକାରାର୍ଥେନ
 ପରେଣ ବ୍ରହ୍ମଣୈକୀକୃର୍ଯ୍ୟାଦୁକାରେଣାବିଚିକିତ୍ସନ୍ନଶରୀରୋ ନିରିନ୍ଦ୍ରିୟୋଽପ୍ରାଣୋଽତମାଃ
 ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦମାତ୍ରଃ ସ ସ୍ବରାତ୍ ଭବତି ଯ ଏବଂ ବେଦ ।।

ତଦେଷ ଶ୍ଳୋକଃ ----

ଶୃଙ୍ଗଂ ଶୃଙ୍ଗାର୍ଥମାକୃଷ୍ୟ ଶୃଙ୍ଗେଶାନେନ ଯୋଜୟେତ୍ ।
 ଶୃଙ୍ଗମେନଂ ପରେ ଶୃଙ୍ଗେ ତମତେନାପି ଯୋଜୟେତ୍ ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ସପ୍ତମଃଶ୍ଳୋକଃ ।। ୭।।

ଅଥ ତୁରୀୟୋଶୋତଶ୍ଚ ପ୍ରୋତଶ୍ଚ ହ୍ୟୟମାତ୍ମା ସିଂହୋଽସ୍ମିନ୍ ହି ସର୍ବମୟଂ ହି ସର୍ବାତ୍ମାୟଂ ହି
 ସର୍ବଂ ନୈବାତୋଽଦ୍ୟୁୟୋ ହ୍ୟୟମାତ୍ମୈକଲ ଏବାବିକଲ୍ଲୋ ନ ହି ବସ୍ତୁ ସଦୟଂ ହ୍ୟୋତ ଇବ
 ସଦନୋଽୟଂ ଚିଦ୍ଧନ ଆନନ୍ଦଘନ ଏକରସୋଽବ୍ୟବହାୟଃ କେନଚନାଦ୍ବିତୀୟ ଓତଶ୍ଚ
 ପ୍ରୋତଶ୍ଚୈଷ ଓଂକାର ଏବଂ ନୈବମିତି ପୃଷ୍ଠ ଓମିତ୍ୟେବାହ ବାଗ୍ନା ଓଂକାରୋ ବାଗେବେଦଂ
 ସର୍ବଂ ନ ହ୍ୟଶବ୍ଦମିବେହାସ୍ତି ଚିନ୍ତୟୋ ହ୍ୟୟମୋଂକାରଶ୍ଚିନ୍ତୟମିଦଂ ସର୍ବଂ ତସ୍ମାପୁରମେଶ୍ବର
 ଏବୈକମେବ ତଦ୍-ଭବତ୍ୟେତଦମୃତମଭୟମେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ବୈ ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ହି ବୈ ବ୍ରହ୍ମ
 ଭବତି ଯଃ ଏବଂ ବେଦେତି ରହସ୍ୟମନୁଜ୍ଞାତା ହ୍ୟୟମାତ୍ମୈଷ ହ୍ୟସ୍ୟ ସର୍ବସ୍ୟ ସ୍ବାତ୍ମାନମନୁଜାନାତି
 ନ ହୀଦଂ ସର୍ବଂ ସ୍ବତ ଆତ୍ମବନ୍ନ ହ୍ୟୟମୋତୋ
 ନାନୁଜ୍ଞାତାଽସଙ୍ଗତ୍ବାଦବିକାରିତ୍ବାଦସତ୍ବାଦନ୍ୟସ୍ୟାନୁଜ୍ଞାତା ହ୍ୟୟମୋଂକାର ଓମିତି ହ୍ୟନୁଜାନାତି
 ବାଗ୍ନା ଓକାରୋ ବାଗେବେଦଂ ସର୍ବମନୁଜାନାତି ଚିନ୍ତୟୋ ହ୍ୟୟମୋକାରଶ୍ଚିଦ୍ବୀଦଂ ସର୍ବଂ
 ନିରାତ୍ମକମାତ୍ମସାକ୍ଷରୋତି ତସ୍ମାପୁରମେଶ୍ବର ଏବୈକମେବ
 ତଦ୍-ଭବତ୍ୟେତଦମୃତମଭୟମେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ବୈ ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ହି ବୈ ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ଯଃ ଏବଂ
 ବେଦେତି ରହସ୍ୟମନୁଜ୍ଞୈକରସୋ ହ୍ୟୟମାତ୍ମା ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନ ଏବାୟଂ ହ୍ୟସ୍ମାସର୍ବସ୍ବାତ୍-ପୁରତଃ
 ସୁବିଭାତୋଽତଶ୍ଚିଦ୍ଧନ ଏବ ନ ହ୍ୟୟମୋତୋ ନାନୁଜ୍ଞାତାଽଽମ୍ୟଂ ହୀଦଂ ସର୍ବମସଦେବାନୁଜ୍ଞୈରରସୋ
 ହ୍ୟୟମୋକାର ଓଂମିତି ହ୍ୟେବାନୁଜାନାତି ବାଗ୍ନା ଓଂକାରୋ ବାଗେବ ହ୍ୟନୁଜାନାତି ଚିନ୍ତୟୋ
 ହ୍ୟୟମୋଂକାରଶ୍ଚିଦେବ ହ୍ୟନୁଜ୍ଞା ତସ୍ମାପୁରମେଶ୍ବର ଏବୈକମେବ
 ତଦ୍-ଭବତ୍ୟେତଦମୃତମଭୟମେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ବୈ ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ହି ବୈ ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ଯଃ ଏବଂ
 ବେଦେତି ରହସ୍ୟମବିକଲ୍ଲୋ ହ୍ୟୟମାତ୍ମାଽଦ୍ବିତୀୟତ୍ବାଦବିକଲ୍ଲୋ
 ହ୍ୟୟମୋଂକାରୋଽଦ୍ବିତୀୟତ୍ବାଦେବ ଚିନ୍ତୟୋ ହ୍ୟୟମୋଂକାରସ୍ତସ୍ମାପୁରମେଶ୍ବର ଏବୈକମେବ
 ତଦ୍-ଭବତ୍ୟବିକଲ୍ଲୋ ନାବିକଲ୍ଲୋଽପି ନାତ୍ର କାତନ ଭିଦାଽସ୍ତି ନୈବାତ୍ର କାତନ ଭିଦାଽସ୍ତ୍ୟତ୍ର
 ଭିଦାମିବ ମନ୍ୟମାନଃ ଶତଧା ସହସ୍ରଧା ଭିନ୍ନୋ ମୃତ୍ୟୋମୃତ୍ୟୁମାପ୍ନୋତି ତଦେତଦଦୃୟଂ
 ସ୍ବପ୍ରକାଶଂ ମହାନନ୍ଦମାତ୍ମୈବୈତଦମୃତମଭୟମେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ବୈ ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ହି ବୈ
 ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ଯଃ ଏବଂ ବେଦେତି ରହସ୍ୟମ୍ ।।

॥ ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଅଷ୍ଟମଃଖଣ୍ଡଃ ॥ ୮ ॥

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ତିମମେବ ନୋ ଭଗବନ୍ନୋଂକାରମାତ୍ମାନମୁପଦିଶେତି
ତଥେତ୍ୟପଦ୍ରଷ୍ଟାଃନୁମନ୍ତ୍ରିଷ ଆତ୍ମା ସିଂହଶ୍ଚିଦ୍ରୂପ ଏବାବିକାରୋ ହ୍ୟପଲବ୍ଧା ସର୍ବତ୍ର
ନ ହ୍ୟସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱୈତସିଦ୍ଧିରାତ୍ମୈବ ସିଦ୍ଧୋଽଦ୍ୱିତୀୟୋ ମାୟାୟା ହ୍ୟନ୍ୟଦିବ ସ ବା ଏଷ ଆତ୍ମା
ପର ଏବୈଶୈବ ସର୍ବଂ ତଥା ହି ପ୍ରାଜ୍ଞେ ସୈଷାଂବିଦ୍ୟା ଜଗସୂର୍ବମାତ୍ମା ପରମାତ୍ମୈବ
ସ୍ୱପ୍ରକାଶୋଽପ୍ୟବିଷୟଜ୍ଞାନତ୍ୱାଜ୍ଞାନନ୍ନେବ ହ୍ୟତ୍ର ନ ବିଜାନାତୁନୁଭୂତେର୍ମାୟା ତ
ତମୋରୂପାଂନୁଭୂତେସ୍ତଦେତଦ୍ଭୂତଂ ମୋହାତ୍ମକମନନ୍ତଂ ତୁଚ୍ଛମିଦଂ ରୂପମସ୍ୟାସ୍ୟ
ବ୍ୟଞ୍ଜିକା ନିତ୍ୟନିବୃତ୍ତାଂପି ମୁଦୈରାତ୍ମେବ ଦୃଷ୍ଟାଂସ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱମସତ୍ତ୍ୱଂ ଚ ଦର୍ଶୟତି
ସିଦ୍ଧତ୍ୱାସିଦ୍ଧତ୍ୱାଭ୍ୟାଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତ୍ୱେନ ସୈଷା ବଚର୍ବାଜସାମାନ୍ୟବଦନେକବଚଶକ୍ତିରେକୈବ ।।

ତଦ୍ୟଥା ବଚର୍ବାଜସାମନ୍ୟମେକମନେକାନ୍ସ୍ୱାବ୍ୟତିରିକ୍ତାନୁଚାନ୍ସର୍ବାଜାନୁପାଦ୍ୟ ତତ୍ର
ତତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ସଞ୍ଜିଷ୍ଠତ୍ୟେବମେବୈଷା ମାୟା ସ୍ୱାବ୍ୟତିରିକ୍ତାନି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣାନି କ୍ଷେତ୍ରାଣି ଦର୍ଶୟତି
ଜୀବେଶାବାଭାସେନ କରୋତି ମାୟା ଚାବିଦ୍ୟା ଚ ସ୍ୱୟମେବ ଭବତି ସୈଷା ବିଚିତ୍ରା ସୁଦୃଢା
ବହୁଜ୍ଞୁରା ସ୍ୱୟଂ ଗୁଣଭିନ୍ନାଂଜ୍ଞୁରେଷ୍ପି ଗୁଣଭିନ୍ନା ସର୍ବତ୍ର ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁଶିବରୂପିଣୀ ଚୈତନ୍ୟଦୀପ୍ତା
ତସ୍ମାଦାତ୍ମନ ଏବ ତ୍ୱୈବିଧ୍ୟଂ ସର୍ବତ୍ର ଯୋନିତୃମପ୍ୟଭିମନ୍ତ୍ରା ଜୀବୋ ନିୟନ୍ତ୍ରେଶ୍ୱରଃ
ସର୍ବାହଂମାନୀ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭସ୍ତ୍ରୂପ ଇଶ୍ୱରବଦ୍ୟକ୍ତଚୈତନ୍ୟଃ ସର୍ବଗୋ ହ୍ୟେଷ ଇଶ୍ୱରଃ
କ୍ରିୟାଜ୍ଞାନାତ୍ମା ସର୍ବଂ ସର୍ବମୟଂ ସର୍ବେ ଜୀବାଃ ସର୍ବମୟଃ ସର୍ବାବସ୍ଥାସୁ ତଥାପ୍ୟଲ୍ଲାଃ
ସ ବା ଏଷ ଭୂତାନୀନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ବିରାଜଂ ଦେବତାଃ କୋଶାଂଶ୍ଚ ସୃଷ୍ଟା ପ୍ରବିଶ୍ୟାମୁଦେ
ମୁଦ ଇବ ବ୍ୟବହରନ୍ନାସ୍ତେ ମାୟାୟୈବ ତସ୍ମାଦଦୃୟ ଏବାୟମାତ୍ମା ସନ୍ନାତ୍ତୋ ନିତ୍ୟଃ ଶୁଦ୍ଧୋ
ବୁଦ୍ଧଃ ସତ୍ୟୋ ମୁକ୍ତୋ ନିରଞ୍ଜନୋ ବିଭୁରଦୃୟ ଆନନ୍ଦଃ ପରଃ ପ୍ରତ୍ୟଗେକରସଃ
ପ୍ରମାଣୈରେତୈରବଗତଃ ସତ୍ତ୍ୱାମାତ୍ରଂ ହୀଦଂ ସର୍ବଂ ସଦେବ ପୁରସ୍ତାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଚଂ ହି ବ୍ରହ୍ମ ନ
ହ୍ୟତ୍ର କିଂଚାନାନୁଭୂୟତେ ନାବିଦ୍ୟାଂନୁଭବାତ୍ତନି ସ୍ୱପ୍ରକାଶେ ସର୍ବସାକ୍ଷିଣ୍ୟବିକ୍ରିୟେଽଦୃୟେ
ପଶ୍ୟତେହାପି ସନ୍ନାତ୍ରମସଦନ୍ୟସୂତ୍ୟଂ ହୀତ୍ୱଂ ପୁରସ୍ତାଦୟୋନିଃ ସ୍ୱାତ୍ମସ୍ଥମାନନ୍ଦଚିଦ୍ଧନଂ
ସିଦ୍ଧଂ ହ୍ୟସିଦ୍ଧଂ ତଦ୍ୱିଷ୍ଣୁରୀଶାନୋ ବ୍ରହ୍ମାଂନ୍ୟଦପି ସର୍ବଂ ସର୍ବଗଂ ସର୍ବମତ ଏବ
ଶୁଦ୍ଧୋଽବାଧ୍ୟସ୍ପରୂପୋ ବୁଦ୍ଧଃ ସୁଖରୂପ ଆତ୍ମା ନ ହ୍ୟେତନ୍ନିରାତ୍ମକମପି ନାତ୍ମା ପୁରତୋ
ହି ସିଦ୍ଧୋ ନ ହୀଦଂ ସର୍ବଂ କଦାଚିଦାତ୍ମା ହି ସ୍ୱମହିମସ୍ତୋ ନିରପେକ୍ଷ ଏକ ଏବ ସାକ୍ଷୀ

ସ୍ୱପ୍ରକାଶଃ କିଂ ତନ୍ନିତ୍ୟମାତ୍ମାତ୍ର ହ୍ୟେବ ନ ବିଚିକିତ୍ରାମେତଦ୍ଵିତଂ ସର୍ବଂ ସାଧୟତି ଦ୍ରଷ୍ଟା
 ଦ୍ରଷ୍ଟୁଃ ସାକ୍ଷ୍ୟବିକ୍ରିୟଃ ସିଦ୍ଧୋ ନିରବିଦ୍ୟୋ ବାହ୍ୟାନ୍ତରବୀକ୍ଷଣାସ୍ତୁବିଶ୍ୱସ୍ତମସଃ
 ପରସ୍ତାଦ୍-ବ୍ରୂତୈଷ ଦୃଷ୍ଟୋଽଦୃଷ୍ଟୋ ବେତି ଦୃଷ୍ଟୋଽବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟୋଽପ୍ୟଲ୍ଲୋ ନାଲ୍ଲଃ
 ସାକ୍ଷ୍ୟବିଶେଷୋଽନ୍ୟୋଽସ୍ତୁଷଦୁଃଖୋଽଦୃୟଃ ପରମାତ୍ମା ସର୍ବଜ୍ଞୋଽନନ୍ତୋଽଭିନ୍ନୋଽଦୃୟଃ
 ସର୍ବଦାଽସଂବିତ୍ତିର୍ମାୟୟା ନାସଂବିତ୍ତିଃ ସ୍ୱପ୍ରକାଶେ ଯୁୟମେବ ଦୃଷ୍ଟଃ କିମଦୃୟେନ ଦ୍ୱିତୀୟମେବ
 ନ ଯୁୟମେବ ବ୍ରୁହ୍ୟେବ ଭଗବନ୍ନିତି ଦେବା ଉଚ୍ଚୁର୍ଯୁୟମେବ ଦୃଶ୍ୟତେ ତେନାତ୍ମଜ୍ଞା ଅସଞ୍ଜୋ
 ହ୍ୟୟମାତ୍ମାତ୍ରତୋ ଯୁୟମେବ ସ୍ୱପ୍ରକାଶା ଇଦଂ ହି ସମ୍ରାଂବିନ୍ନୟତ୍ୱାଦ୍ୟୟମେବ ନେତି
 ହୋରୁର୍ହତ୍ତାସଞ୍ଜା ବୟମିତି ହୋରୁଃ କଥଂ ପଶ୍ୟନ୍ତୀତି ହୋବାଚ ନ ବୟଂ ବିଦ୍ମ ଇତି
 ହୋରୁସ୍ତତୋ ଯୁୟମେବ ସ୍ୱପ୍ରକାଶା ଇତି ହୋବାଚ ନ ଚ ସମ୍ରାଂବିନ୍ନାୟା ଏତୌ ହି
 ପୁରସ୍ତାସ୍ତୁବିଭାତମବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟମେବାଦୃୟଂ ଜ୍ଞାତୋ ହ୍ୟେବୈଷ ବିଜ୍ଞାତୋ ବିଦିତାବିଦିତାପୁର
 ଇତି ହୋରୁଃ ସ ହୋବାଚ ତଦ୍ୱା ଏତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାଦୃୟଂ ବ୍ରହ୍ମତ୍ୱାନିତ୍ୟଂ ଶୁଦ୍ଧଂ ବୁଦ୍ଧଂ ମୁକ୍ତଂ ସତ୍ୟଂ
 ସୁକ୍ଷ୍ମଂ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣମଦୃୟଂ ସଦାନନ୍ଦଂଚିନ୍ମାତ୍ରମାତ୍ମେବାବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟଂ କେନଚନ
 ତଦେତଦାତ୍ମାନମୋମିତ୍ୟପଶ୍ୟନ୍ତଃ ପଶ୍ୟତ ତଦେତସ୍ତତ୍ୟମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମୈବ ବ୍ରହ୍ମାତ୍ମେବାତ୍ର
 ହ୍ୟେବ ନ ବିଚିକିତ୍ରାମିତ୍ୟୋଂ ସତ୍ୟଂ ତଦେତପୁଷ୍ତିତା ଏବ
 ପଶ୍ୟନ୍ତ୍ୟତଃକ୍ଷଣକ୍ଷଣମୟର୍ଗମରୂପମରସମଗନ୍ଧମବ୍ୟକ୍ତମନା-
 ଦାତବ୍ୟମଗନ୍ଧବ୍ୟମବିସର୍ଜୟିତବ୍ୟମନାନନ୍ଦୟିତବ୍ୟମମନ୍ତ୍ରବ୍ୟମବୋଦବ୍ୟମନହଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟମ-
 ତେତୟିତବ୍ୟମପ୍ରାଣୟିତବ୍ୟମନପାନୟିତବ୍ୟମବ୍ୟାନୟିତବ୍ୟମନୁଦାନୟିତବ୍ୟମସମାନୟିତବ୍ୟମ-
 ନିନ୍ଦିୟମବିଷୟମକରଣମଲକ୍ଷଣମସଞ୍ଜମଗୁଣମବିକ୍ରିୟମବ୍ୟପଦେଶ୍ୟମସତ୍ତ୍ୱମରଜସ୍ୱମ-
 ତମୟମମାୟମପୌପନିଷଦମେବ ସୁବିଭାତଂ ସକୃଦ୍ବିଭାତଂ ପୁରତୋଽସ୍ତାସ୍ତର୍ବସ୍ତାସୁବିଭାତମଦୃୟଂ
 ପଶ୍ୟତାହଂ ସ ସୋଽହମିତି ସ ହୋବାଚ କିମେଷ ଦୃଷ୍ଟୋଽଦୃଷ୍ଟୋ ବେତି ଦୃଷ୍ଟୋ
 ବିଦିତାବିଦିତାପୁର ଇତି ହୋରୁଃ କ୍ୱୈଷା କଥମିତି ହୋରୁଃ କିଂ ତେନ ନ କିଂଚନେତି
 ହୋରୁର୍ଯୁୟମାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରୂପା ଇତି ନ ତେତ୍ୟାହୋମିତ୍ୟନୁଜାନୀଧ୍ୱଂ ବ୍ରୂତୈନମିତି
 ଜ୍ଞାତୋଽଜ୍ଞାତଶ୍ଚେତି ହୋରୁର୍ନ ଚୈବମିତି ହୋରୁରିତି ବ୍ରୂତୈବୈନମାତ୍ମସିଦ୍ଧମିତି ହୋବାଚ
 ପଶ୍ୟାମ ଏବ ଭଗବନ୍ନ ଚ ବୟଂ ପଶ୍ୟାମୋ ନୈବ ବୟଂ ବକ୍ତୁଂ ଶକ୍ନୁମୋ ନମସ୍ତେଽସ୍ତୁ

ଭଗବନ୍-ପ୍ରସାଦେତି ହୋରୁର୍ନ ଭେତବ୍ୟଂ ପୃଚ୍ଛତେତି ହୋବାଚ କୈଷାଂନୁଜ୍ଞେତ୍ୟସ
ଏବାତ୍ତେତି ହୋବାଚ ତେ ହୋରୁର୍ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ବୟଂ ତ ଇତୀତି ହ
ପ୍ରଜାପତିର୍ଦେବାନନୁଶଶାସାନୁଶଶାସେତି ।।

ତଦେଷ ଶ୍ଳୋକଃ —

ଓତମୋତେନ ଜାନୀୟାଦନୁଜ୍ଞାତାରମାତ୍ରରମ୍ ।

ଅନୁଜ୍ଞାମଦ୍ବୟଂ ଲଭ୍ୟା ଉପଦ୍ରଷ୍ଟାରମାବ୍ରଜେଦିତୁ୍ୟପଦ୍ରଷ୍ଟାରମାବ୍ରଜେଦିତି ।। ୧ ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ନବମଃଶ୍ଳୋକଃ ।। ୯ ।।

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଶ୍ରୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଂସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।

ଓଁ ସ୍ବସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ବସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ବବେଦାଃ ।

ସ୍ବସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ବସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।।

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତମାତ୍ରା ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତମାତ୍ରା ।।

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ମହାନାରାୟଣ ଉପନିଷଦ

(Mahanarayanopanisat / Mahanarayana Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ମହାନାରାୟଣୋପନିଷତ୍ / ମହାନାରୟଣ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ମହାନାରାୟଣୋପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ବି ନାବଧୀତମସୁ । ମା ବିଦ୍ବିଷାବହୈ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ପ୍ରଥମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଓଁ ନମୋ ମହତେ ନାରାୟଣାୟ ॥
ଅମ୍ବସ୍ୟପାରେ ଭୁବନସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ନାକସ୍ୟ ପୃଷ୍ଠେ ମହତୋ ମହୀୟାନ୍ ।
ଶୁକ୍ରେଣ ଜ୍ୟୋତୀଂଷି ସମନୁପ୍ରବିଷ୍ଠଃ ପ୍ରଜାପତିଶ୍ଚରତି ଗର୍ଭେ ଅନ୍ତଃ ॥ ୧ ॥
ୟସ୍ମିନ୍ନିଦଂ ସଂ ଚ ବି ଚୈତି ସର୍ବଂ ଯସ୍ମିନ୍-ଦେବା ଅଧି ବିଶ୍ବେ ନିଷେଦୁଃ ।
ତଦେବ ଭୂତଂ ତଦୁ ଭବ୍ୟମାନମିଦଂ ତଦକ୍ଷରେ ପରମେ ବ୍ୟୋମନ୍ ॥ ୨ ॥
ୟେନାବୃତଂ ଖଂ ଚ ଦିବଂ ମହୀ ଚ ଯେନାଦିତ୍ୟସ୍ତପତି ତେଜସା ଭ୍ରାଜସା ଚ ।
ୟମନ୍ତଃ ସମୁଦ୍ରେ କବୟୋ ବଦନ୍ତି ତଦକ୍ଷରେ ପରମେ ପ୍ରଜାଃ ॥ ୩ ॥
ୟତଃ ପ୍ରସୂତା ଜଗତଃ ପ୍ରସୂତୀ ତୋୟେନ ଜୀବାନ୍ତ୍ବିସସର୍ଜ ଭୂମ୍ୟାମ୍ ।
ୟତ ଓଷଧୀଞ୍ଚିଃ ପୁରୁଷାନ୍-ପଶୁଂଶ୍ଚ ବିବେଶ ଭୂତାନି ଚରାଚରାଣି ॥ ୪ ॥
ଅତଃ ପରଂ ନାନ୍ୟଦଶୀୟମ୍ ହି ପରାପୁରଂ ଯନ୍ନହତୋ ମହାତ୍ମନ୍ ।
ୟଦେକମବ୍ୟକ୍ତମନନ୍ତରୂପଂ ବିଶ୍ବଂ ପୁରାଣଂ ତମସଃ ପରସ୍ତାତ୍ ॥ ୫ ॥

ତଦେବର୍ତ୍ତଂ ତଦ୍ ସତ୍ୟମାତ୍ମସ୍ତଦେବ ବ୍ରହ୍ମ ପରମଂ କବୀନାମ୍ ।
ଇଷ୍ଟାପୂର୍ତ୍ତଂ ବହୁଧା ଜାତଂ ଜାୟମାନଂ ବିଶ୍ଵଂ ବିଭର୍ତ୍ତି ଭୁବନସ୍ୟ ନାଭିଃ ॥ ୬ ॥

ତଦେବାଗ୍ନିସ୍ତଦ୍ଘାୟସ୍ତସ୍ମୟସ୍ତଦ୍ଘୃତମାଃ ।
ତଦେବ ଶୁକ୍ରମମୃତଂ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ ତଦାପଃ ସ ପ୍ରଜାପତିଃ ॥ ୭ ॥

ସର୍ବେ ନିମେଷା ଜଞ୍ଜିରେ ବିଦ୍ୟୁତଃ ପୁରୁଷାଦପି ।
କଲ୍ମା ମୁହୂର୍ତ୍ତାଃ କାଷ୍ଠାଶ୍ଵାହୋରାତ୍ରାଶ୍ଚ ସର୍ବଶଃ ॥ ୮ ॥

ଅର୍ଧମାସା ମାସା ଋତବଃ ସଂବସ୍ତରଶ୍ଚ କଳ୍ପତାମ୍ ।
ସ ଆପଃ ପ୍ରଦୁଧେ ଉଭେ ଇମେ ଅନ୍ତରିକ୍ଷମଥୋ ସୁବଃ ॥ ୯ ॥

ନୈନମୁର୍ଧ୍ନଂ ନ ତିର୍ଯ୍ୟଞ୍ଚଂ ନ ମଧ୍ୟେ ପରିଜଗ୍ରଭତ୍ ।
ନ ତସ୍ୟେଶେ କଣ୍ଠନ ତସ୍ୟ ନାମ ମହଦ୍ୟଶଃ ॥ ୧୦ ॥

ନ ସଦୃଶେ ତିଷ୍ଠତି ରୂପମସ୍ୟ ନ ଚକ୍ଷୁଷା ପଶ୍ୟତି କଣ୍ଠନୈନମ୍ ।
ହୃଦା ମନୀଷା ମନସାଭିକ୍ଳୁପ୍ତୋ ଯ ଏନଂ ବିଦୁରମୃତାସ୍ତେ ଭବନ୍ତି ॥ ୧୧ ॥

ଅଦ୍-ଭ୍ୟଃ ସମୂତୋ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ ଇତ୍ୟଶ୍ନୌ ॥ ୧୨ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ପ୍ରଥମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧ ॥

॥ ଦ୍ଵିତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଏଷ ହି ଦେବଃ ପ୍ର ଦିଶୋଽନୁ ସର୍ବାଃ ପୂର୍ବୋ ହି ଜାତଃ ସ ଉ ଗର୍ଭେ ଅନ୍ତଃ ।
ସ ବିଜାୟମାନଃ ସ ଜନିଷ୍ୟମାଶଃ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ମୁଖସ୍ତିଷ୍ଠତି ସର୍ବତୋମୁଖଃ ॥ ୧ ॥

ବିଶ୍ଵତଶ୍ଚକ୍ଷୁରୁତ ବିଶ୍ଵତୋମୁଖୋ ବିଶ୍ଵତୋବାହୁରୁତ ବିଶ୍ଵତସ୍ତାତ୍ ।
ସଂ ବାହୁଭ୍ୟାଂ ଧମତି ସଂ ପତତ୍ତ୍ରେର୍ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଜନୟନ୍ନେବ ଏକଃ ॥ ୨ ॥

ବେନସ୍ତପ୍ତଶ୍ୟନ୍ତିଶ୍ଚା ଭୁବନାନ୍ ବିଦ୍ବାନ୍ ଯତ୍ର ବିଶ୍ଵଂ ଭବତ୍ୟେକନୀତମ୍ ।
ୟସ୍ମିନ୍ନିଦଂ ସଂ ଚ ବି ଚୈକଂ ସ ଓତଃ ପ୍ରୋତଶ୍ଚ ବିଭୁଃ ପ୍ରଜାସୁ ॥ ୩ ॥

ପ୍ର ତଦ୍ଵୋଚେ ଅମୃତଂ ନୁ ବିଦ୍ବାନ୍ ଗନ୍ଧର୍ବୋ ନାମ ନିହିତଂ ଗୁହାସୁ ।
ତ୍ରୀଣି ପଦା ନିହିତା ଗୁହାସୁ ଯସ୍ତଦ୍ଵେଦ ସ ପିତୁଃ ପିତାସତ୍ ॥ ୪ ॥

ସ ନୋ ବନ୍ଧୁର୍ଜନିତା ସ ବିଧାତା ଧାମାନି ବେଦ ଭୁବନାନ୍ ବିଶ୍ଵା ।
ୟତ୍ର ଦେବା ଅମୃତତ୍ଵମାନଶାନାସ୍ତୃତୀୟେ ଧାମାନ୍ୟତ୍ଵ୍ୟରୟନ୍ତ ॥ ୫ ॥

ପରି ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଯୁକ୍ତି ସଦ୍ୟଃ ପରି ଲୋକାନ୍ ପରି ଦିଶଃ ପରି ସୁବଃ ।
ରତସ୍ୟ ତନ୍ତ୍ରଂ ବିତତଂ ବିବୃତ୍ୟ ତଦପଶ୍ୟତ୍ତଦଭବତ୍-ପ୍ରଜାସୁ ॥ ୬ ॥

ପରୀତ୍ୟ ଲୋକାନ୍ ପରୀତ୍ୟ ଭୂତାନ୍ ପରୀତ୍ୟ ସର୍ବାଃ ପ୍ରତିଶୋ ଦିଶଶ୍ଚ ।
ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଥମଜା ରତସ୍ୟାତ୍ମନାତ୍ମାନମଭିସମ୍ଭବ ॥ ୭ ॥

ସଦସସ୍ତତିମଦ୍-ଭୂତଂ ପ୍ରିୟମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ କାମ୍ୟମ୍ ।
ସନ୍ନିଂ ମେଧାମୟାସିଷମ୍ ॥ ୮ ॥

ଉଦ୍ଧୀପ୍ୟସ୍ତୁ ଜାତବେଦୋଽପଘ୍ନନ୍ନିରୂତିଂ ମମ ।
ପଶୁଂଶ୍ଚ ମହ୍ୟମାବହ ଜୀବନଂ ଚ ଦିଶୋ ଦିଶ ॥ ୯ ॥

ମା ନୋ ହିଂସ୍ରୀଜ୍ଞାତବେଦୋ ଗାମଶ୍ଚ ପୁରୁଷଂ ଜଗତ୍ ।
ଅବିଭ୍ରଦଗ୍ନୁ ଆଗହି ଶ୍ରିୟା ମା ପରିପାତୟ ॥ ୧୦ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍ବିଦ୍ଵିତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୨॥

॥ ତୃତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ତତ୍-ପୁରୁଷସ୍ୟ ବିଦ୍ମହେ ସହସ୍ରାକ୍ଷସ୍ୟ ମହାଦେବସ୍ୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ରୁଦ୍ରଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧ ॥
ତତ୍-ପୁରୁଷାୟ ବିଦ୍ମହେ ମହାଦେବାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ରୁଦ୍ରଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୨ ॥
ତତ୍-ପୁରୁଷାୟ ବିଦ୍ମହେ ନନ୍ଦିକେଶ୍ଵରାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ବୃଷଭଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୩ ॥
ତତ୍-ପୁରୁଷାୟ ବିଦ୍ମହେ ବକ୍ରତୁଣ୍ଡାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଦନ୍ତି ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୪ ॥
ଷଣ୍ଢାୟ ବିଦ୍ମହେ ମହାସେନାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନଃ ଷଷ୍ଠଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୫ ॥
ପାବକାୟ ବିଦ୍ମହେ ସପ୍ତଜିହ୍ଵାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ବୈଶ୍ଵାନରଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୬ ॥
ବୈଶ୍ଵାନରାୟ ବିଦ୍ମହେ ଲାଲେଲାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଅଗ୍ନିଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୭ ॥
ଭାସ୍କରାୟ ବିଦ୍ମହେ ଦିବାକରାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନଃ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୮ ॥
ଦିବାକରାୟ ବିଦ୍ମହେ ମହାଭ୍ୟୁତିକରାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନ ଆଦିତ୍ୟଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୯ ॥
ଆଦିତ୍ୟାୟ ବିଦ୍ମହେ ସହସ୍ରକିରଣାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଭାନୁଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୦ ॥
ତିଷ୍ଠ ଶୃଙ୍ଗାୟ ବିଦ୍ମହେ ବକ୍ରପାଦାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ବୃଷଭଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୧ ॥
କାତ୍ୟାୟନୈ୍ୟ ବିଦ୍ମହେ କନ୍ୟାକୁମାରୈ୍ୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୨ ॥
ମହାଶୂଳିନୈ୍ୟ ବିଦ୍ମହେ ମହାଦୁର୍ଗାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଭଗବତୀ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୩ ॥
ସୁଭଗାୟ ବିଦ୍ମହେ କାମମାଳିନୈ୍ୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଗୌରୀ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୪ ॥
ତତ୍-ପୁରୁଷାୟ ବିଦ୍ମହେ ସୁପର୍ଣ୍ଣପକ୍ଷାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଗରୁଡଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୫ ॥
ନାରାୟଣାୟ ବିଦ୍ମହେ ବାସୁଦେବାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ବିଷ୍ଣୁଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୬ ॥
ନୃସିଂହାୟ ବିଦ୍ମହେ ବଜ୍ରନଖାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନଃ ସିଂହଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୭ ॥
ଚତୁର୍ମୁଖାୟ ବିଦ୍ମହେ କମଣ୍ଡଲୁଧରାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୮ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍‌ତୃତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୩ ॥

॥ ଚତୁର୍ଥଃ ଶାସ୍ତ୍ରଃ ॥

ସହସ୍ରପରମା ଦେବୀ ଶତମୂଳା ଶତାଂକୁରା ।
ସର୍ବଂ ହରତୁ ମେ ପାପଂ ଦୂର୍ବା ଦୁଃସ୍ବପ୍ନନାଶିନୀ ॥ ୧ ॥

ଦୂର୍ବା ଅମୃତସମୂତାଃ ଶତମୂଳାଃ ଶତାଂକୁରାଃ ।
ଶତଂ ମେ ଘ୍ନନ୍ତି ପାପାନି ଶତମାୟୁର୍ବିବର୍ଧତି ॥ ୨ ॥

କାଣ୍ଡାକ୍ଷାପୁରୋହତୀ ପରୁଷଃ ପରୁଷଃ ପରି ।
ଏବା ନୋ ଦୂର୍ବେ ପ୍ରତନ୍ନୁ ସହସ୍ରେଣ ଶତେନ ଚ ॥ ୩ ॥

ଅଶ୍ବକ୍ରାନ୍ତେ ରଥକ୍ରାନ୍ତେ ବିଷ୍ଣୁକ୍ରାନ୍ତେ ବସୁନ୍ଧରେ ।
ଶିରସା ଧାରିତା ଦେବି ରକ୍ଷସ୍ବ ମାଂ ପଦେ ପଦେ ॥ ୪ ॥

ଉଦ୍ଧୃତାସି ବରାହେଣ କୃଷ୍ଣେନ ଶତବାହୁନା ।
ଭୂମିର୍ଧନୁର୍ଧରିତ୍ରୀ ଚ ଧରଣୀ ଲୋକଧାରିଣୀ ।
ତେନ ଯା ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତାସି କାଶ୍ୟପେନାଭିମନ୍ତ୍ରିତା ॥ ୫ ॥

ମୃତ୍ତିକେ ହର ମେ ପାପଂ ଯନ୍ତୁୟା ଦୁଷ୍ମତଂ କୃତମ୍ ।
ତ୍ବୟା ହତେନ ପାପେନ ଜୀବାମି ଶରଦଃ ଶତମ୍ ॥ ୬ ॥

ବାତା କୃତଂ କର୍ମକୃତଂ ମନସା ଦୁର୍ବିଚିନ୍ତିତମ୍ ।
ତ୍ବୟା ହତେନ ପାପେନ ଗନ୍ଧାମି ପରମାଂ ଗତିମ୍ ।
ମୃତ୍ତିକେ ଦେହି ମେ ପୁଷ୍ଟିଂ ତ୍ବୟି ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ॥ ୭ ॥

ଗନ୍ଧଦ୍ବାରାଂ ଦୁରାଧର୍ଷାଂ ନିତ୍ୟପୁଷ୍ଟାଂ କରୀଷିଣୀମ୍ ।
ଇଶ୍ବରୀଂ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ତାମିହୋପହୃୟେ ଶ୍ରିୟମ୍ ॥ ୮ ॥

ଓଁ ଭୂର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀର୍ଭୂର୍ବଲ୍ଲକ୍ଷ୍ମୀଃ ସୁବଃ କାଲକର୍ଣ୍ଣୀ ତନ୍ନୋ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୯ ॥

ପଦ୍ମପ୍ରଭେ ପଦ୍ମସୁନ୍ଦରି ଧର୍ମରତୟେ ସ୍ବାହା ।। ୧୦ ।।

ହିରଣ୍ୟଗୁଁଗଂ ବରୁଣଂ ପ୍ରପଦ୍ୟେ ତୀର୍ଥଂ ମେ ଦେହି ଯୁଚିତଃ ।

ୟନ୍ନୟା ଭୁକ୍ତମସାଧୁନାଂ ପାପେଭ୍ୟଶ୍ଚ ପ୍ରତିଗ୍ରହଃ ।। ୧୧ ।।

ୟନ୍ନେ ମନସା ବାଚା କର୍ମଣା ବା ଦୁଷ୍ଟତଂ କୃତମ୍ ।

ତନ୍ନେ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବରୁଣୋ ବୃହସ୍ପତିଃ ସବିତା ଚ ପୁନଃ ପୁନଃ ପୁନଃ ।। ୧୨ ।।

ସୁମିତ୍ରିୟା ନ ଆପ ଓଷଧୟଃ ସନ୍ତୁ ।

ଦୁର୍ମିତ୍ରିୟାସ୍ତସ୍ତୈ ଭୂୟାସୁର୍ଯ୍ୟୋଽସ୍ତ୍ରାନ୍ଦେଷ୍ଟି ଯଂ ଚ ବୟଂ ଦ୍ବିଷ୍ଣୁଃ ।। ୧୩ ।।

।। ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦିତତ୍ତ୍ୱର୍ଥଃ ଖଣ୍ଡଃ ।। ୪ ।।

।। ପଞ୍ଚମଃ ଖଣ୍ଡଃ ।।

ନମୋଽଗ୍ନୟେଽସୁମତେ ନମ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ନମୋ ବରୁଣାୟ ନମୋ ବାରୁଣ୍ୟେ ନମୋଽଦ୍-ଭ୍ୟଃ ।

ୟଦପାଂ କୂରଂ ଯଦମେଧ୍ୟଂ ଯଦଶାନ୍ତଂ ତଦପଗଚ୍ଛତାତ୍ ।। ୧ ।।

ଅତ୍ୟାଶନାଦତୀପାନାଦ୍ୟଜ ଉଗ୍ରାତ୍-ପ୍ରତିଗ୍ରହାତ୍ ।

ତନ୍ନେ ବରୁଣୋ ରାଜା ପାଣିନା ହ୍ୟବମର୍ଶତୁ ।। ୨ ।।

ସୋଽହମପାପୋ ବିରଜୋ ନିର୍ମୁକ୍ତୋ ମୁକ୍ତିକିଲ୍ବିଷଃ ।

ନାକସ୍ୟ ପୃଷ୍ଠମାରୁହ୍ୟ ଗଚ୍ଛେଦ୍-ବ୍ରହ୍ମସଲୋକତାମ୍ ।। ୩ ।।

ଇମଂ ମେ ଗଙ୍ଗେ ଯମୁନେ ସରସ୍ୱତି ଶୁଭ୍ରଦ୍ରି ସ୍ତ୍ରୋମଂ ସତତା ପରୁଷୟା ।

ଅସିକ୍ନୟା ମରୁଦୃଧେ ବିତସ୍ତୟାର୍ଜୀକୀୟେ ଶୃଣୁହ୍ୟା ସୁଷୋମୟା ।। ୪ ।।

ଋତଂ ଚ ସତ୍ୟଂ ଚାଭୀଜାଉପସୋଽଧ୍ୟଜାୟତ ।

ତତୋ ରାତ୍ର୍ୟଜାୟତ ତତଃ ସମୁଦ୍ରୋ ଅର୍ଣ୍ଣବଃ ।। ୫ ।।

ସମୁଦ୍ରାଦର୍ଶ୍ୱବାଦଧି ସଂବସ୍ତରୋ ଅଜାୟତ ।
ଅହୋରାତ୍ରାଣି ବିଦଧଦ୍ୱିଶ୍ୱସ୍ୟ ମିଷତୋ ବଶୀ ॥ ୭ ॥

ସୂର୍ଯ୍ୟାଚନ୍ଦ୍ରମସୌ ଧାତା ଯଥାପୂର୍ବମକଳ୍ପୟତ୍ ।
ଦିବଂ ଚ ପୃଥିବୀଂ ଚାନ୍ତରିକ୍ଷମଥୋ ସ୍ୱଃ ॥ ୮ ॥

ୟତ୍-ପୃଥିବ୍ୟା ରଜଃ ସ୍ୱମାନ୍ତରିକ୍ଷେ ବିରୋଦସୀ ।
ଇମାସ୍ତଦାପୋ ବରୁଣଃ ପୁନାତ୍ୱଘମର୍ଷଣଃ ॥ ୮ ॥

ଏଷ ସର୍ବସ୍ୟ ଭୂତସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ଭୁବନସ୍ୟ ଗୋପ୍ତା ।
ଏଷ ପୁଣ୍ୟକୃତାଂ ଲୋକାନେଷ ମୃତ୍ୟୋ ହିରଶ୍ଚୟଃ ।
ଦ୍ୟାବାପୃଥିବ୍ୟୋର୍ହିରଶ୍ଚୟଂ ସଂଶୃତଂ ସୁବଃ ।
ସ ନଃ ସୁବଃ ସଂଶିଶାଧି ॥ ୯ ॥

ଆତ୍ମଂ ଜ୍ୱଲତି ଜ୍ୟୋତିରହମସ୍ମି ।
ଜ୍ୟୋତିର୍ଜ୍ୱଲତି ବ୍ରହ୍ମାହମସ୍ମି ।
ୟୋଃହମସ୍ମି ବ୍ରହ୍ମାହମସ୍ମି ।
ଅହମେବାହଂ ମାଂ ଭୁହୋମି ସ୍ୱାହା ॥ ୧୦ ॥

ଅକାର୍ଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟକୀର୍ଣ୍ଣୀ ସ୍ତେନୋ ଭୃଶହା ଗୁରୁତଲ୍ଲଗଃ ।
ବରୁଣୋଽପାମଘମର୍ଷଣସ୍ତସ୍ମାତ୍-ପାପାତ୍-ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ॥ ୧୧ ॥

ରଜୋ ଭୂମିସ୍ତ୍ୱମ୍ନାରୋଦୟସ୍ତ୍ୱ ପ୍ରବଦନ୍ତି ଧୀରାଃ ।
ପୁନନ୍ତୁ ଋଷୟଃ ପୁନନ୍ତୁ ବସବଃ ପୁନାତୁ ବରୁଣ ପୁନାତ୍ୱଘମର୍ଷଣଃ ॥ ୧୨ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦିପଞ୍ଚମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୫ ॥

॥ ଷଷ୍ଠ ଖଣ୍ଡ ॥

ଆକ୍ରାନ୍ତସମୁଦ୍ରଃ ପ୍ରଥମେ ବିଧର୍ମନ୍ ଜନୟନ୍ ପ୍ରଜା ଭୁବନସ୍ୟ ରାଜା ।
ବୃଷା ପବିତ୍ରେ ଅଧି ସାନୋ ଅବ୍ୟେ ବୃହସ୍ତୋମୋ ବାବୃଧେ ସୁବାନ ଇନ୍ଦୁଃ ॥ ୧ ॥

ଜାତବେଦସ୍ତେ ସୁନବାମ ସୋମମରାତୀୟତୋ ନିଦହାତି ବେଦଃ ।
ସ ନଃ ପର୍ଷଦତି ଦୁର୍ଗାଣି ବିଶ୍ଵା ନାବେବ ସିନ୍ଧୁଂ ଦୁରିତାତ୍ୟଗ୍ନିଃ ॥ ୨ ॥

ତାମଗ୍ନିବର୍ଣ୍ଣାଂ ତପସା ଜ୍ଵଳନ୍ତୀଂ ବୈରୋଚନୀଂ କର୍ମଫଲେଷୁ ଭୁଷାମ୍ ।
ଦୁର୍ଗାଂ ଦେବୀଂ ଶରଣମହଂ ପ୍ରପଦ୍ୟେ ସୁତରସିତରସେ ନମଃ ॥ ୩ ॥

ଅଗ୍ନେ ତ୍ଵଂ ପାରୟା ନବ୍ୟା ଅସ୍ଥାନ ସ୍ଵସ୍ତିଭିରତି ଦୁର୍ଗାଣି ବିଶ୍ଵା ।
ପୁଷ୍ଟ ପୃଥ୍ଵୀ ବହୁଲା ନ ଉର୍ବୀ ଭବା ତୋକାୟ ତନୟାୟ ଶଂୟୋଃ ॥ ୪ ॥

ବିଶ୍ଵାନି ନୋ ଦୁର୍ଗହା ଜାତବେଦଃ ସିନ୍ଧୁର୍ନ ନାବା ଦୁରିତାତିପର୍ଷି ।
ଅଗ୍ନେ ଅତ୍ରିବନ୍ନମସା ଗୁଣାନୋଽସ୍ତ୍ରାକଂ ବୋଧ୍ୟାବିତା ତନୁନାମ୍ ॥ ୫ ॥

ପୃତନାଜିତଂ ସହମାନମଗ୍ନିମୁଗ୍ରଂ ହୁବେମ ପରମାସୁଧସ୍ଥାତ୍ ।
ସ ନଃ ପର୍ଷଦତିଦୁର୍ଗାଣି ବିଶ୍ଵା କ୍ଷାମଢେବୋ ଅତିଦୁରିତାତ୍ୟଗ୍ନିଃ ॥ ୬ ॥

ପ୍ରତ୍ନୋ ହି କମୀତ୍ୟା ଅଧୁରେଷୁ ସନାତ ହୋତା ନବ୍ୟଶ୍ଚ ସସ୍ତି ।
ସ୍ଵାଂ ଚାଗ୍ନେ ତନ୍ନଂ ପିପ୍ରୟସ୍ଵାସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ଚ ସୌଭଗମାୟଜସ୍ଵ ॥ ୭ ॥

ପରସ୍ତାଦ୍ୟଶୋ ଗୁହାସୁ ମମ ସୁପର୍ଣ୍ଣପକ୍ଷାୟ ଧୀମହି ।
ଶତବାହୁନା ପୁନରଜାୟତ ସୁବୋ ରାଜା ସଧସ୍ତା ତ୍ରୀଣି ଚ ॥ ୮ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍‌ଷଷ୍ଠ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୬ ॥

॥ ସପ୍ତମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଓଁ ଭୂରଗ୍ନୟେ ପୃଥିବ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା ।
ଭୂବୋ ବାୟୁବେଃ ଛରିକ୍ଷାୟ ସ୍ୱାହା ।
ସୁବରାଦିତ୍ୟାୟ ଦିବେ ସ୍ୱାହା ।
ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବରନ୍ଧ୍ରମସେ ଦିଗ୍ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ।
ନମୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱଧା ପିତୃଭ୍ୟୋ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବରଗ୍ନିରୋମ୍ ॥ ୧ ॥

ଭୂରନ୍ନମଗ୍ନୟେ ପୃଥିବ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା ।
ଭୂବୋଽନ୍ନଂ ବାୟୁବେଃ ଛରିକ୍ଷାୟ ସ୍ୱାହା ।
ସୁବରନ୍ନମାଦିତ୍ୟାୟ ଦିବେ ସ୍ୱାହା ।
ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବରନ୍ନଂ ଚନ୍ଦ୍ରମସେ ଦିଗ୍ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ।
ନମୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱଧା ପିତୃଭ୍ୟୋ ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବରନ୍ନମୋମ୍ ॥ ୨ ॥

ଭୂରଗ୍ନୟେ ଚ ପୃଥିବ୍ୟୈ ଚ ମହତେ ଚ ସ୍ୱାହା ।
ଭୂବୋ ବାୟୁବେ ଚାଛରିକ୍ଷାୟ ଚ ମହତେ ଚ ସ୍ୱାହା ।
ସୁବରାଦିତ୍ୟାୟ ଚ ଦିବେ ଚ ମହତେ ଚ ସ୍ୱାହା ।
ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବରନ୍ଧ୍ରମସେ ଚ ନକ୍ଷତ୍ରେଭ୍ୟଃ ଦିଗ୍ଭ୍ୟଃ ମହତେ ଚ ସ୍ୱାହା ।
ନମୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱଧା ପିତୃଭ୍ୟୋ ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବର୍ମହରୋମ୍ ॥ ୩ ॥

ପାହି ନୋ ଅଗ୍ନି ଏନସେ ସ୍ୱାହା ।
ପାହି ନୋ ବିଶ୍ୱବେଦସେ ସ୍ୱାହା ।
ୟଞ୍ଜିଂ ପାହି ବିଭାବସୋ ସ୍ୱାହା ।
ସର୍ବଂ ପାହି ଶତକ୍ରତୋ ସ୍ୱାହା ॥ ୪ ॥

ୟସ୍ମିନ୍ନସ୍ମାନ୍ମୁଷତୋ ବିଶ୍ବରୂପସ୍ଥମୋଭ୍ୟସ୍ଥମାଂସ୍ୟାବିବେଶ ।
ସତାଂ ଶକ୍ୟଃ ପ୍ରୋକାଚୋପନିଷଦିନ୍ଦ୍ରୋ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ଋଷିଭ୍ୟୋ ନମୋ
ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ବଧା ପିତୃଭ୍ୟୋ ଭୂର୍ଭୁବଃସ୍ବରସ୍ଥମ ଓଁ ॥ ୫ ॥

ନମୋ ବ୍ରହ୍ମଣେ ଧାରଣଂ ମେ ଅସ୍ତୁନିରାକରଣଂ ଧାରୟିତା ଭୂୟାସଂ
କର୍ଣ୍ଣୟୋଃ ଶ୍ରୁତଂ ମା ଚ୍ୟୋତ୍ସଂ ମମାମୁଷ୍ୟ ଓଁ ॥ ୬ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ସପ୍ତମଃଖଣ୍ଡଃ ॥ ୭ ॥

॥ ଅଷ୍ଟମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଋତଂ ତପଃ ସତ୍ୟଂ ତପଃ ଶ୍ରୁତଂ ତପଃ ଶାନ୍ତଂ ତପୋ ଦାନଂ ତପୋ ଯଜ୍ଞସ୍ତପୋ ଭୂର୍ଭୁବଃ
ସ୍ବରବ୍ରହ୍ମେତଦୁପାସ୍ମୈତତ୍ତପଃ ॥ ୧ ॥

ୟଥା ବୃକ୍ଷସ୍ୟ ସଂପୁଷ୍ପିତସ୍ୟ ଦୂରାଦ୍ଭାନ୍ନୋ ବାତ୍ୟେବଂ ପୁଣ୍ୟସ୍ୟ କର୍ମଣୋ ଦୂରାଦ୍ଭାନ୍ନୋ ବାତି ।
ୟଥାସିଧାରାଂ କର୍ତ୍ତେଃବହିତାମବକ୍ରାମେଦ୍ୟଦ୍ୟୁ୍ୟ ବେହ ବେହବା ବିହ୍ବଲିଷ୍ୟାମି କର୍ତ୍ତଂ
ପତିଷ୍ୟାମୀତ୍ୟେବମନୃତାଦାତ୍ମାନଂ ଭୁଗୁଢ୍ଵେତ୍ ॥ ୨ ॥

ଅଶୋରଣୀୟାନ୍ନହତୋ ମହୀୟାନ୍ନାତ୍ମା ଗୁହାୟାଂ ନିହିତୋଽସ୍ୟ ଜନ୍ତୋଃ ।
ତମକ୍ରତୁଂ ପଶ୍ୟତି ବୀତଶୋକୋ ଧାତୁଃ ପ୍ରସାଦାନ୍ନହିମାନମୀଶମ୍ ॥ ୩ ॥

ସପ୍ତ ପ୍ରାଣାଃ ପ୍ରଭବନ୍ତି ତସ୍ମାସ୍ତପ୍ରାର୍ଚିଷଃ ସମିଧଃ ସପ୍ତ ଜିହ୍ବାଃ ।
ସପ୍ତ ଇମେ ଲୋକା ଯେଷୁ ଚରନ୍ତି ପ୍ରାଣା ଗୁହାଶୟା ନିହିତାଃ ସପ୍ତ ସପ୍ତ ॥ ୪ ॥

ଅତଃ ସମୁଦ୍ରା ଗିରୟଶ୍ଚ ସର୍ବେ ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ରୀୟନ୍ତେ ସିନ୍ଧବଃ ସର୍ବରୂପାଃ ।
ଅତଶ୍ଚ ବିଶ୍ବା ଓଷଧୟୋ ରସଶ୍ଚ ଯେନୈଷ ଭୂତୈସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟତେ ହ୍ୟନ୍ତରାତ୍ମା ॥ ୫ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦିଅଷ୍ଟମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୮ ॥

॥ ନବମଃ ଶ୍ଳୋକ ॥

ବ୍ରହ୍ମା ଦେବାନାଂ ପଦବାଃ କବୀନାମୃଷିର୍ବିପ୍ରାଣାଂ ମହିଷୋ ମୃଗାଣାମ୍ ।
ଶ୍ୟାମୋ ଗୃଧ୍ରାଣାଂ ସ୍ୱଧିତିର୍ବନାନାଂ ସୋମଃ ପବିତ୍ରମତ୍ୟେତି ରେଭନ୍ ॥ ୧ ॥

ଅଜାମେକାଂ ଲୋହିତଶୁକ୍ଳକୃଷ୍ଣାଂ ବହ୍ମୀଂ ପ୍ରଜାଂ ଜନୟନ୍ତୀଂ ସରୂପାମ୍ ।
ଅଜୋ ହ୍ୟେକୋ ଭୃଷମାଶୋଽନୁଶେତେ ଜହାତ୍ୟେନାଂ ଭୁକ୍ତଭୋଗାମଜୋଽନ୍ୟଃ ॥ ୨ ॥

ହଂସଃ ଶୁଚିଷଦ୍ୱସୁରନ୍ତରିକ୍ଷସଜ୍ଞୋତା ବେଦିଷଦତିଥିର୍ଦୁରୋଶସତ୍ ।
ନୃଷଦ୍ୱରସଦୃତସଦ୍ୟୋମସଦକ୍ତା ଗୋଜା ଋତଜା ଅଦ୍ରିଜା ଋତଂ ବୃହତ୍ ॥ ୩ ॥

ୟସ୍ମାନ୍ନ ଜାତଃ ପରୋ ଅନ୍ୟୋ ଅସ୍ତି ଯଃ ଆବିବେଶ ଭୁବନାନି ବିଶ୍ୱା ।
ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଜୟା ସଂବିଦାନସ୍ତୀଶି ଜ୍ୟୋତୀଂଷି ସତତେ ସ ସୋତଶୀ ॥ ୪ ॥

ବିଧର୍ତାରଂ ହବାମହେ ବସୋଃ କୁବିଦ୍ବନାତି ନଃ ।
ସବିତାରଂ ନୃତକ୍ଷସମ୍ ॥ ୫ ॥

ଅଦ୍ୟା ନୋ ଦେବ ସବିତଃ ପ୍ରଜାବସ୍ତାବାଃ ସୌଭଗମ୍ ।
ପରା ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନିୟଂ ସୁବ ॥ ୬ ॥

ବିଶ୍ୱାନି ଦେବ ସବିତର୍ଦୁରିତାନି ପରାସୁବ ।
ୟତ୍ତ୍ରଂ ତନ୍ନ ଆସୁବ ॥ ୭ ॥

ମଧୁ ବାତା ଋତାୟତେ ମଧୁ କ୍ଷରନ୍ତି ସିନ୍ଧବଃ ।
ମାଧ୍ୱୀର୍ନଃ ସନ୍ତୋଷଧୀଃ ॥ ୮ ॥

ମଧୁନକ୍ତମୁତୋଷସୋ ମଧୁମପ୍ତାର୍ଥବଂ ରଜଃ ।
ମଧୁ ଘୌରସ୍ତୁ ନଃ ପିତା ॥ ୯ ॥

ମଧୁମାନ୍ନୋ ବନସ୍ପତିର୍ମଧୁମାଁ ଅସ୍ତୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ।
ମାଧୁୀର୍ଗୀବୋ ଭବନ୍ତୁ ନଃ ॥ ୧୦ ॥

ଘୃତଂ ମିମିକ୍ଷେ ଘୃତମସ୍ୟ ଯୋନିର୍ଘୃତେ ଶ୍ରିତୋ ଘୃତମୁସ୍ୟ ଧାମ ।
ଅନୁଷ୍ଠଧମାବହ ମାଦୟସ୍ତୁ ସ୍ବାହାକୃତଂ ବୃଷଭ ବକ୍ଷି ହବ୍ୟମ୍ ॥ ୧୧ ॥

ସମୁଦ୍ରାଦୂର୍ମର୍ମଧୁମାଁ ଭଦାରଦୁପାଂଶୁନା ସମମୃତତୃମାନତ୍ ।
ଘୃତସ୍ୟ ନାମ ଗୁହ୍ୟଂ ଯଦସ୍ତ୍ରି ଜିହ୍ବା ଦେବାନାମମୃତସ୍ୟ ନାଭିଃ ॥ ୧୨ ॥

ବୟଂ ନାମ ପ୍ରବ୍ରବାମା ଘୃତସ୍ୟାସ୍ମିନ୍ନ୍ୟଜ୍ଞେ ଧାରୟାମା ନମୋଭିଃ ।
ଉପ ବ୍ରହ୍ମା ଶୃଣବଚ୍ଛତ୍ୟମାନଂ ଚତୁଃଶୃଙ୍ଗୋଽବମୀଢ୍ଵୌର ଏତତ୍ ॥ ୧୩ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦିନବମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୯ ॥

॥ ଦଶମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଚତ୍ବାରି ଶୃଙ୍ଗା ତ୍ରୟୋ ଅସ୍ୟ ପାଦା ଦ୍ବେ ଶୀର୍ଷେ ସପ୍ତ ହସ୍ତାସୋ ଅସ୍ୟ ।
ତ୍ରିଧା ବଜ୍ରୋ ବୃଷଭୋ ରୋରବୀତି ମହୋ ଦେବୋ ମର୍ତ୍ତ୍ୟା ଆବିବେଶ ॥ ୧ ॥

ତ୍ରିଧା ହିତଂ ପଶିଭିର୍ଗୁହ୍ୟମାନଂ ଗବି ଦେବାସୋ ଘୃତମନ୍ନୁବିନ୍ଦନ୍ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଏକଂ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏକଂ ଜଜାନ ବେନାଦେକଂ ସ୍ବଧୟା ନିଷ୍ଠତୟୁଃ ॥ ୨ ॥

ୟୋ ଦେବାନାଂ ପ୍ରଥମଂ ପୁରସ୍ତାଦ୍ବିଶ୍ବାଧିକୋ ରୁଦ୍ରୋ ମହର୍ଷିଃ ।
ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଂ ପଶ୍ୟତ ଜାୟମାନଂ ସ ନୋ ଦେବଃ ଶୁଭୟା ସ୍ତୃତ୍ୟା ସଂଯୁନକ୍ତି ॥ ୩ ॥

ୟସ୍ମାପୂର୍ବଂ ନାପରମସ୍ତ୍ରି କିଞ୍ଚିଦ୍ୟସ୍ମାନ୍ନାଶୀୟୋ ନ ଜ୍ୟାୟୋଽସ୍ତ୍ରି କଶ୍ଚିତ୍ ।
ବୃକ୍ଷ ଇବ ସ୍ତବ୍ଧୋ ଦିବି ତିଷ୍ଠତ୍ୟେକସ୍ତେନେଦଂ ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ପୁରୁଷେଶ ସର୍ବମ୍ ॥ ୪ ॥

ନ କର୍ମଣା ନ ପ୍ରଜୟା ଧନେନ ତ୍ୟାଗେନୈକେ ଅମୃତତ୍ୱମାନଶୁଃ ।
ପରେଣ ନାକଂ ନିହିତଂ ଗୁହାୟାଂ ବିଭ୍ରାଜତେ ଯଦ୍ୟତୟୋ ବିଶନ୍ତି ॥ ୫ ॥

ବେଦାନ୍ତବିଜ୍ଞାନସୁନିଶ୍ଚିତାର୍ଥାଃ ସନ୍ନ୍ୟାସୟୋଗାଦ୍ୟତୟଃ ଶୁଦ୍ଧସତ୍ତ୍ୱାଃ ।
ତେ ବ୍ରହ୍ମଲୋକେଷୁ ପରାନ୍ତକାଳେ ପରାମୃତାଃ ପରିମୁଚ୍ୟନ୍ତି ସର୍ବେ ॥ ୬ ॥

ଦହଂ ବିପାପୁଂ ବରଂ ବେଶ୍ମଭୂତଂ ଯତ୍-ପୁଣ୍ଡରୀକଂ ପୁରମଧ୍ୟସଂସ୍ଥମ୍ ।
ତତ୍ରାପି ଦହଂ ଗଗନଂ ବିଶୋକସ୍ତସ୍ମିନ୍ୟଦନ୍ତସ୍ତଦୁପାସିତବ୍ୟମ୍ ॥ ୭ ॥

ୟୋ ବେଦାଦୌ ସ୍ୱରଃ ପ୍ରୋକ୍ତୋ ବେଦାନ୍ତେ ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଃ ।
ତସ୍ୟ ପ୍ରକୃତିଲୀନସ୍ୟ ଯଃ ପରଃ ସ ମହେଶ୍ୱରଃ ॥ ୮ ॥

ଅଜୋଽନ୍ୟଃ ସୁବିଭା ନାଭିଃ ସର୍ବମସୈବ ॥ ୯ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦିଦଶମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୦ ॥

॥ ଏକାଦଶଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ସହସ୍ରଶୀର୍ଷଂ ଦେବଂ ବିଶ୍ୱାଖ୍ୟଂ ବିଶ୍ୱଶମ୍ଭୁବମ୍ ।
ବିଶ୍ୱଂ ନାରାୟଣଂ ଦେବମକ୍ଷରଂ ପରମଂ ପ୍ରଭୁମ୍ ॥ ୧ ॥

ବିଶ୍ୱତଃ ପରମଂ ନିତ୍ୟଂ ବିଶ୍ୱଂ ନାରାୟଣଂ ହରିମ୍ ।
ବିଶ୍ୱମେବେଦଂ ପୁରୁଷସ୍ତଦ୍ୱିଶ୍ୱମୁପଜୀବତି ॥ ୨ ॥

ପତିଂ ବିଶ୍ୱସ୍ୟାତ୍ରେଶ୍ୱରଂ ଶାଶ୍ୱତଂ ଶିବମରୂପମ୍ ।
ନାରାୟଣଂ ମହାଜ୍ଞେୟଂ ବିଶ୍ୱାତ୍ମାନଂ ପରାୟଣମ୍ ॥ ୩ ॥

ନାରାୟଣଃ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ଵଂ ନାରାୟଣଃ ପରଃ ।
ନାରାୟଣଃ ପରୋ ଜ୍ୟୋତିରାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ପରଃ ॥ ୪ ॥

ନାରାୟଣଃ ପରୋ ଧ୍ୟାତା ଧ୍ୟାନଂ ନାରାୟଣଃ ପରଃ ।
ପରାଦପି ପରଶ୍ଚାସ୍ତୁ ତସ୍ମାଦ୍ୟସ୍ତୁ ପରାପରଃ ॥ ୫ ॥

ୟଞ୍ଚ କିଞ୍ଚିଦ୍ଭଗତ୍ୟସ୍ମିନ୍ମୃଗ୍ୟତେ ଶୂନ୍ୟତେଽପି ବା ।
ଅନ୍ତର୍ବହିଷ୍ଠ ତତ୍ତ୍ଵର୍ବଂ ବ୍ୟାପ୍ୟ ନାରାୟଣଃ ସ୍ଥିତଃ ॥ ୬ ॥

ଅନନ୍ତମବ୍ୟୟଂ କବିଂ ସମୁଦ୍ରେତଂ ବିଶ୍ଵଶମ୍ଭବମ୍ ।
ପଦ୍ମକୋଶପ୍ରତୀକାଶଂ ସୁଷିରଂ ଚାପ୍ୟଧୋମୁଖମ୍ ॥ ୭ ॥

ଅଧୋନିଷ୍ଠ୍ୟା ବିତସ୍ତ୍ୟାଂ ତୁ ନାଭ୍ୟାମୁପରି ତିଷ୍ଠତି ।
ହୃଦୟଂ ତଦ୍ଵିଜାନୀୟାଦ୍ଵିଶ୍ଵସ୍ୟାୟତନଂ ମହତ୍ ॥ ୮ ॥

ସତତଂ ତୁ ଶିରାଭିସ୍ତୁ ଲମ୍ବତ୍ୟାକୋଶସନ୍ନିଭମ୍ ।
ତସ୍ୟାନ୍ତେ ସୁଷିରଂ ସୁକ୍ଷ୍ମଂ ତସ୍ମିନ୍ନସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ॥ ୯ ॥

ତସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ମହାନଗ୍ନିର୍ବିଶ୍ଵାର୍ଚ୍ଚିବିଶ୍ଵତୋମୁଖଃ ।
ସୋଽଗ୍ରଭୁଗ୍ନିଭଜଂତିଷ୍ଠନ୍ନାହାରମକ୍ଷୟଃ କବିଃ ॥ ୧୦ ॥

ସନ୍ତ୍ରାପୟତି ସ୍ଵଂ ଦେହମାପାଦତଲମସ୍ତକମ୍ ।
ତସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ବହିଶିଶା ଅଶୀୟୋର୍ଧ୍ଵା ବ୍ୟବସ୍ଥିତା ॥ ୧୧ ॥

ନୀଲତୋୟଦମଧ୍ୟସ୍ଥା ବିଦ୍ୟୁଲ୍ଲେଖେବ ଭାସୁରା ।
ନୀବାରଶୁକବଉନ୍ମୀ ପୀତାଭା ସ୍ୟାଉନୁପମା ॥ ୧୨ ॥

ତସ୍ୟାଃ ଶିଖାୟା ମଧ୍ୟେ ପରମାତ୍ମା ବ୍ୟବସ୍ଥିତଃ ।
ସ ବ୍ରହ୍ମା ସ ଶିବଃ ସେନ୍ଦ୍ରଃ ସୋଽକ୍ଷରଃ ପରମଃ ସ୍ଵରାଟ୍ ॥ ୧୩ ॥

ଅଥାତୋ ଯୋଗ ଜିହ୍ଵା ମେ ମଧୁବାଦିନୀ ।
ଅହମେବ କାଲୋ ନାହଂ କାଲସ୍ୟ ॥ ୧୪ ॥

ନାରାୟଣଃ ସ୍ଥିତୋ ବ୍ୟବସ୍ଥିତଶ୍ଚତ୍ଵାରି ତ ॥ ୧୫ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଏକାଦଶଃଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୧ ॥

॥ ଦ୍ଵାଦଶଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଉତଂ ସତ୍ୟଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷଂ କୃଷ୍ଣପିଂଗଲମ୍ ।
ଉର୍ଧ୍ଵରେତଂ ବିରୂପାକ୍ଷଂ ବିଶ୍ଵରୂପାୟ ବୈ ନମଃ ॥ ୧ ॥

ଆଦିତ୍ୟୋ ବା ଏଷ ଏତନ୍ନଶ୍ଚଲଂ ତପତି ।
ତତ୍ର ତା ଋତସ୍ତଦୃତାଂ ମଣ୍ଡଳଂ ସ ଋତାଂ ଲୋକୋଽଥ ଯୁ ଏଷ ଏତସ୍ମିନ୍ନଶ୍ଚଲେ
ଅର୍ଚ୍ଚିଷି ପୁରୁଷସ୍ତାନି ଯଜୁଂଷି ସ ଯଜୁଷାଂ ମଣ୍ଡଳଂ ସ ଯଜୁଷାଂ ଲୋକୋଽଥ ଯୁ
ଏଷ ଏତସ୍ମିନ୍ନଶ୍ଚଲେ ଅର୍ଚ୍ଚିର୍ଦୀପ୍ୟତେ ତାନି ସାମାନି ସ ସାମ୍ନାଂ ମଣ୍ଡଳଂ ସ ସାମ୍ନାଂ
ଲୋକଃ ସୈଷା ତ୍ରୟୋବ ବିଦ୍ୟା ତପତି ଯୁ ଏଷୋଽନ୍ତରାଦିତ୍ୟେ ହିରଣ୍ଘୟଃ ପୁରୁଷଃ ॥ ୨ ॥

ଆଦିତ୍ୟୋ ବୈ ତେଜ ଓଜୋ ବଲଂ ଯୁଶଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମାତ୍ତ୍ଵା ମନୋ
ମନ୍ଥ୍ୟର୍ମନ୍ଥୁର୍ମୃତ୍ୟୁଃ ସତ୍ୟୋ ମିତ୍ରୋ ବାୟୁରାକାଶଃ ।
ପ୍ରାଣୋ ଲୋକପାଲକଃ । କିଂ ତସ୍ମତ୍ୟମନ୍ନମାୟୁରମୃତୋ ଜୀବୋ ବିଶ୍ଵଃ ।
କତମଃ ସ୍ଵୟମ୍ନୁ ପ୍ରଜାପତିଃ ସଂବସ୍ତର ଇତି ।
ସଂବସ୍ତରୋଽସାବାଦିତ୍ୟୋ ଯୁ ଏଷ ପୁରୁଷ ଏଷ ଭୂତାନାମଧିପତିଃ ।
ବ୍ରହ୍ମଣଃ ସାୟୁଜ୍ୟଂ ସଲୋକତାମାପ୍ନୋତ୍ୟେତାସାମେବ ଦେବତାନାଂ ସାୟୁଜ୍ୟଂ
ସାର୍ଞ୍ଵିତାଂ ସମାନଲୋକତାମାପ୍ନୋତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦେତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥ ୩ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଦ୍ଵାଦଶଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୨ ॥

॥ ତ୍ରୟୋଦଶଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଘୃଣିଃ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଦିତ୍ୟ ଓମ୍ ।

ଅର୍ଚ୍ଚୟନ୍ତି ତପଃ ସତ୍ୟଂ ମଧୁ କ୍ଷରନ୍ତି ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ ତଦାପି

ଆପୋ ଜ୍ୟୋତୀରସୋଽମୃତଂ ବ୍ରହ୍ମ ଭୂର୍ଭୁବଃସ୍ୱରୋମ୍ ॥ ୧ ॥

ସର୍ବୋ ବୈ ରୁଦ୍ରସ୍ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ।

ପୁରୁଷୋ ବୈ ରୁଦ୍ରସ୍ତନ୍ନହୋ ନମୋ ନମଃ ।

ବିଶ୍ୱଂ ଭୂତଂ ଭବ୍ୟଂ ଭୁବନଂ ଚିତ୍ରଂ ବହୁଧା ଜାତଂ ଜାୟମାନଂ ଚ ଯତ୍ ।

ସର୍ବା ହ୍ୟେଷ ରୁଦ୍ରସ୍ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ॥ ୨ ॥

କଦୁଦ୍ରାୟ ପ୍ରଚେତସେ ମୀଦୁଷ୍ଟମାୟ ତବ୍ୟସେ ।

ବୋଚେମ ଶକ୍ତମଂ ହୃଦେ ।

ସର୍ବୋହ୍ୟେଷ ରୁଦ୍ରସ୍ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ॥ ୩ ॥

ନମୋ ହିରଣ୍ୟବାହବେ ହିରଣ୍ୟବର୍ଣ୍ଣାୟ ହିରଣ୍ୟରୂପାୟ ହିରଣ୍ୟପତୟେ ।

ଅମ୍ବିକାପତୟେ ଭମାପତୟେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪ ॥

ୟସ୍ୟ ବୈକଂକତ୍ୟଗ୍ନିହୋତ୍ରହବଣୀ ଭବତି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତାଃ

ପ୍ରତ୍ୟେବାସ୍ୟାହୁତୟସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟକ୍ତ୍ୟଥୋ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତୈଃ ॥ ୫ ॥

କୃଶ୍ନସ୍ତ ପାଜ ଇତି ପଞ୍ଚି ॥ ୬ ॥

ଅଦିତିର୍ଦେବା ଗନ୍ଧର୍ବା ମନୁଷ୍ୟାଃ ପିତରୋଽସୁରାସ୍ତ୍ରେଷାଂ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ମାତା ମେଦିନୀ

ପୃଥିବୀ ମହତୀ ମହୀ ସାବିତ୍ରୀ ଗାୟତ୍ରୀ ଜଗଦୁ୍ୟର୍ବୀ ପୃଥ୍ୱୀ ବହୁଲା ବିଶ୍ୱା ଭୂତା ।

କତମା କା ଯା ସା ସତ୍ୟେତ୍ୟମୃତେତି ବସିଷ୍ଠଃ ॥ ୭ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍‌ତ୍ରୟୋଦଶଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୩ ॥

॥ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ଆପୋ ବା ଇଦଂ ସର୍ବଂ ବିଶ୍ୱା ଭୂତାନ୍ୟାପଃ ପ୍ରାଣୋ ବା ଆପଃ
ପଶବ ଆପୋ ଅନ୍ନମାପୋଽମୃତମାପଃ ସମ୍ରାତାପୋ ବିରାତାପଃ
ସ୍ୱରାତାପଶ୍ଚନ୍ଦାଂସ୍ୟାପୋ ଜ୍ୟୋତୀଂସ୍ୟାପୋ ଯଜ୍ଞଂସ୍ୟାପଃ
ସତ୍ୟମାପଃ ସର୍ବା ଦେବତା ଆପୋ ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବରାପ ଓମ୍ ॥ ୧ ॥

ଆପଃ ପୁନନ୍ତୁ ପୃଥିବୀଂ ପୃଥିବୀ ପୂତା ପୁନାତୁ ମାମ୍ ।
ପୁନନ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ତତିର୍ବ୍ରହ୍ମପୂତା ପୁନାତୁ ମାମ୍ ।
ୟଦୁଚ୍ଛିଷ୍ଟମତୋଜ୍ୟଂ ଯଦ୍ୱା ଦୁଷ୍ଟରିତଂ ମମ୍ ।
ସର୍ବଂ ପୁନନ୍ତୁ ମାମାପୋ ଅସତାଂ ଚ ପ୍ରତିଗ୍ରହଂ ସ୍ୱାହା ॥ ୨ ॥

ଅଗ୍ନିଶ୍ଚ ମା ମନ୍ୟଶ୍ଚ ମନ୍ୟପତୟଶ୍ଚ ମନ୍ୟକୃତେଭ୍ୟଃ ପାପେଭ୍ୟୋ ରକ୍ଷତ୍ତାମ୍ ।
ୟଦହ୍ନା ପାପମକାର୍ଷଂ ମନସା ବାଚା ହସ୍ତାଭ୍ୟାଂ ପଦ୍-ଭ୍ୟାମୁଦରେଣ ଶିଶ୍ନା
ଅହସ୍ତଦବଲୁମ୍ବତୁ ଯଜ୍ଞିଞ୍ଚ ଦୁରିତଂ ମୟି ।
ଇଦମହଂ ମାମମୃତୟୋନୌ ସତ୍ୟେ ଜ୍ୟୋତିଷି ଜୁହୋମି ସ୍ୱାହା ॥ ୩ ॥

ସୂର୍ଯ୍ୟଶ୍ଚ ମା ମନ୍ୟଶ୍ଚ ମନ୍ୟପତୟଶ୍ଚ ମନ୍ୟକୃତେଭ୍ୟଃ ପାପେଭ୍ୟୋ ରକ୍ଷତ୍ତାମ୍ ।
ୟଦ୍ରାତ୍ର୍ୟା ପାପମକାର୍ଷଂ ମନସା ବାଚା ହସ୍ତାଭ୍ୟାଂ ପଦ୍-ଭ୍ୟାମୁଦରେଣ ଶିଶ୍ନା
ରାତ୍ରିସ୍ତଦବଲୁମ୍ବତୁ ଯଜ୍ଞିଞ୍ଚ ଦୁରିତଂ ମୟି ।
ଇଦମହଂ ମାମମୃତୟୋନୌ ସୂର୍ଯ୍ୟେ ଜ୍ୟୋତିଷି ଜୁହୋମି ସ୍ୱାହା ॥ ୪ ॥

ଅହର୍ନୌ ଅତ୍ୟପୀପରଦ୍ରାତ୍ରିନୌ ଅତିପାରୟଦ୍ରାତ୍ରିନୌ ଅତ୍ୟପୀପରଦହର୍ନୌ
ଅତିପାରୟତ୍ ॥ ୫ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଖଣ୍ଡ ॥ ୧୪ ॥

॥ ପଞ୍ଚଦଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ଆୟାତୁ ବରଦା ଦେବୀ ଅକ୍ଷରଂ ବ୍ରହ୍ମସମ୍ବିତମ୍ ।
ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦସାଂ ମାତା ଇଦଂ ବ୍ରହ୍ମ ଜୁଷସ୍ବ ନଃ ॥

ଓଜୋଽସି ସହୋଽସି ବଲମସି ଭ୍ରାଜୋଽସି ଦେବାନାଂ ଧାମ
ନାମାସି ବିଶ୍ବମସି ବିଶ୍ବାୟୁଃ ସର୍ବମସି ସର୍ବାୟୁରଭିଭୁରୋମ୍ ।
ଗାୟତ୍ରୀମାବାହୟାମି ସାବିତ୍ରୀମାବାହୟାମି ସରସ୍ବତୀମାବାହୟାମି ॥ ୧ ॥

ଓଁ ଭୁଃ । ଓଁ ଭୁବଃ । ଓଂ ସ୍ବଃ । ଓଁ ମହଃ । ଓଁ ଜନଃ । ଓଁ ତପଃ ।
ଓଂ ସତ୍ୟଂ । ଓଁ ତସ୍ତ୍ରବିତୁର୍ବରେଣ୍ୟଂ ଭର୍ଗୋ ଦେବସ୍ୟ ଧୀମହି ।
ଧିୟୋ ଯୋ ନଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ । ଓମାପୋଜ୍ୟୋତୀରସୋଽମୃତଂ ବ୍ରହ୍ମ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ବରୋମ୍ ॥ ୨ ॥

ଓଂ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବର୍ମହର୍ଜନସ୍ତପଃ ସତ୍ୟଂ ମଧୁ କ୍ଷରନ୍ତି ।
ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ । ତଦାପ ଆପୋଜ୍ୟୋତୀରସୋଽମୃତଂ ବ୍ରହ୍ମ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ବରୋମ୍ ॥ ୩ ॥

ଓଂ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ । ଓଂ ତଦ୍ବିଧୁଃ । ଓଁ ତଦାତ୍ମା । ଓଂ ତସ୍ତ୍ରର୍ବମ୍ । ଓଂ ତଦ୍-ପୁରୋଂ ନମଃ ॥ ୪ ॥

ଭଉମେ ଶିଖରେ ଦେବୀ ଭୂମ୍ୟାଂ ପର୍ବତମୂର୍ଧନି ।
ବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟା ହ୍ୟନୁଜ୍ଞାତା ଗଚ୍ଛ ଦେବି ଯଥାସୁଖମ୍ ॥ ୫ ॥

ଓଁ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷସି ଭୂତେଷୁ ଗୁହାୟାଂ ବିଶ୍ବମୂର୍ତ୍ତିଷୁ ।
ଏବଂ ଯଜ୍ଞସ୍ତଂ ବିଷ୍ଣୁସ୍ତଂ ବସତ୍କାରସ୍ତଂ ରୁଦ୍ରସ୍ତଂ ବ୍ରହ୍ମା ତ୍ବଂ ପ୍ରଜାପତିଃ ॥ ୬ ॥

ଅମୃତୋପସ୍ତରଶମସି ॥ ୭ ॥

ପ୍ରାଣେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି ପ୍ରାଣାୟ ସ୍ବାହା ।
ଅପାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି ଅପାନାୟ ସ୍ବାହା ।
ବ୍ୟାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି ବ୍ୟାନାୟ ସ୍ବାହା ।
ଉଦାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି ଉଦାନାୟ ସ୍ବାହା ।
ସମାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି ସମାନାୟ ସ୍ବାହା ॥ ୮ ॥

ପ୍ରାଣେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି । ଶିବୋମାବିଶାପ୍ରଦାହାୟ । ପ୍ରାଣାୟ ସ୍ବାହା ॥
ଅପାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି । ଶିବୋମାବିଶାପ୍ରଦାହାୟ । ଅପାନାୟ ସ୍ବାହା ॥
ବ୍ୟାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି । ଶିବୋମାବିଶାପ୍ରଦାହାୟ । ବ୍ୟାନାୟ ସ୍ବାହା ॥
ଉଦାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି । ଶିବୋମାବିଶାପ୍ରଦାହାୟ । ଉଦାନାୟ ସ୍ବାହା ॥
ସମାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି । ଶିବୋମାବିଶାପ୍ରଦାହାୟ । ସମାନାୟ ସ୍ବାହା ॥ ୯ ॥

ଅମୃତାପିଧାନମସି ।
ବ୍ରହ୍ମଣି ସ ଆତ୍ମାମୃତତ୍ବାୟ ॥ ୧୦ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ପଞ୍ଚଦଶଃଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୫ ॥

॥ ଷୋଡଶ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଶ୍ରଦ୍ଧାୟାଂ ପ୍ରାଣେ ନିବିଶ୍ୟାମୃତଂ ହୃତମ୍ । ପ୍ରାଣମନ୍ନେନାପ୍ୟାୟସ୍ବ ॥
ଅପାନେ ନିବିଶ୍ୟାମୃତଂ ହୃତମ୍ । ଅପାନମନ୍ନେନାପ୍ୟାୟସ୍ବ ॥
ବ୍ୟାନେ ନିବିଶ୍ୟାମୃତଂ ହୃତମ୍ । ବ୍ୟାନମନ୍ନେନାପ୍ୟାୟସ୍ବ ॥
ଉଦାନେ ନିବିଶ୍ୟାମୃତଂ ହୃତମ୍ । ଉଦାନମନ୍ନେନାପ୍ୟାୟସ୍ବ ॥
ସମାନେ ନିବିଶ୍ୟାମୃତଂ ହୃତମ୍ । ସମାନମନ୍ନେନାପ୍ୟାୟସ୍ବ ॥
ବ୍ରହ୍ମଣି ସ ଆତ୍ମାମୃତତ୍ବାୟ ॥ ୧ ॥

ପ୍ରଣାନାଂ ଗ୍ରନ୍ଥିରସି ରୁଦ୍ରମାବିଶାନ୍ତକସ୍ତେନାନେନାପ୍ୟାୟୁ ॥ ୨ ॥

ଅଂଗୁଷ୍ଠମାତ୍ରଃ ପୁରୁଷୋ ଅଂଗୁଷ୍ଠଂ ଚ ସମାଶ୍ରିତଃ ।
ଲଗଃ ସର୍ବସ୍ୟ ଜଗତଃ ପ୍ରଭୁଃ ପ୍ରୀଣାତି ବିଶ୍ୱଭୁକ୍ ॥ ୩ ॥

ମେଧା ଦେବୀ ଜୁଷମାଣା ନ ଆଗାଦ୍ବିଶ୍ୱାତୀ ଭଦ୍ରା ସୁମନସ୍ୟମାନା ।
ତ୍ୱୟା ଜୁଷ୍ଟା ଜୁଷମାଣା ଦୁରୁକ୍ତାନ୍ ବୃହଦ୍ବଦେମ ବିଦଧେ ସୁବିରାଃ ॥
ତ୍ୱୟା ଜୁଷ୍ଟ ଋଷିର୍ଭବତୁ ଦେବୀ ତ୍ୱୟା ବ୍ରହ୍ମା ଗତଶ୍ରୀରୁତ ତ୍ୱାୟା ।
ତ୍ୱୟା ଜୁଷ୍ଟଶ୍ଚିତ୍ରଂ ବିନ୍ଦତେ ବସୁ ସା ନୋ ଜୁଷସ୍ତୁ ଦ୍ରବିଣେନ ମେଧେ ॥ ୪ ॥

ମେଧାଂ ମେ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଦଦାତୁ ମେଧାଂ ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀ ।
ମେଧାଂ ମେ ଅଶ୍ୱିନାରୁଭାବାଧିତ୍ୱାଂ ପୁଷ୍କରସ୍ରଜୌ ॥ ୫ ॥

ଅୟ୍ୱରାସୁ ଚ ଯା ମେଧା ଗନ୍ଧର୍ବେଷୁ ଚ ଯନ୍ତ୍ରନଃ ।
ଦୈବୀ ମେଧା ମନୁଷ୍ୟଜା ସା ମାଂ ମେଧା ସୁରଭିର୍ଜୁଷତାମ୍ ॥ ୬ ॥

ଆ ମାଂ ମେଧା ସୁରଭିର୍ବିଶ୍ୱରୂପା ହିରଣ୍ୟବର୍ଣ୍ଣା ଜଗତୀ ଜଗମ୍ୟା ।
ଉର୍ଜସ୍ୱତୀ ପୟସା ପିନ୍ଦୁମାନା ସା ମାଂ ମେଧା ସୁପ୍ରତୀକା ଜୁଷତାମ୍ ॥ ୭ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଷୋଡଶଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୭ ॥

॥ ସପ୍ତଦଶଃ ଶ୍ଳୋଃ ॥

ସଦ୍ୟୋଜାତଂ ପ୍ରପଦ୍ୟାମି ସଦ୍ୟୋଜାତାୟ ବୈ ନମଃ ।

ଭବେ ଭବେ ନାତିଭବେ ଭଜସ୍ବ ମାଂ ଭବୋଦ୍-ଭବାୟ ନମଃ ॥ ୧ ॥

ବାମଦେବାୟ ନମୋ ଜ୍ୟେଷ୍ଠାୟ ନମଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠାୟ ନମୋ ରୁଦ୍ରାୟ ନମଃ କାଲୀୟ ନମଃ

କଲବିକରଣାୟ ନମୋ ବଲବିକରଣାୟ ନମୋ ବଲପ୍ରମଥନାୟ ନମଃ

ସର୍ବଭୂତଦମନାୟ ନମୋ ମନୋନ୍ମନାୟ ନମଃ ॥ ୨ ॥

ଅଘୋରେଭ୍ୟୋଃଽଥ ଘୋରେଭ୍ୟା ଘୋର ଘୋରତରେଭ୍ୟଃ ।

ସର୍ବତଃ ସର୍ବ ସର୍ବେଭ୍ୟା ନମସ୍ତେ ଅସ୍ତୁ ରୁଦ୍ରରୂପେଭ୍ୟଃ ॥ ୩ ॥

ତତ୍-ପୁରୁଷାୟ ବିଦ୍ମହେ ମହାଦେବାୟ ଧୀମହି ।

ତନ୍ନୋ ରୁଦ୍ରଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୪ ॥

ଇଶାନଃ ସର୍ବବିଦ୍ୟାନାମୀଶ୍ବରଃ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ବ୍ରହ୍ମାଧିପତିର୍ବ୍ରହ୍ମଣୋଽଧିପତିର୍ବ୍ରହ୍ମା

ଶିବୋ ମେ ଅସ୍ତୁ ସଦାଶିବୋମ୍ ॥ ୫ ॥

ବ୍ରହ୍ମ ମେତୁ ମାମ୍ । ମଧୁ ମେତୁ ମାମ୍ । ବ୍ରହ୍ମ ମେଽବ ମଧୁ ମେତୁ ମାମ୍ ।

ୟସ୍ତେ ସୋମ ପ୍ରଜାବହୋଽତି ସୋ ଅହମ୍ । ଦୁଃଖପ୍ରହନ୍ନୁରୁଷ୍ଟହା ।

ୟାଂସ୍ତେ ସୋମ ପ୍ରାଣାଂସ୍ତାଞ୍ଜୁହୋମି ॥

ତ୍ରିସୁପର୍ଣ୍ଣମୟାଚିତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ଦଦ୍ୟାତ୍ ।

ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଂ ବା ଏତେ ଘୃତି ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣାସ୍ତ୍ରିସୁପର୍ଣ୍ଣ ପଠନ୍ତି ତେ ସୋମଂ

ପ୍ରାପୁବନ୍ତ୍ୟାସହସ୍ରାପଂକ୍ତିଂ ପୁନନ୍ତି ॥ ୬ ॥ ୭ ॥

ବ୍ରହ୍ମମେଧୟା ମଧୁମେଧୟା ବ୍ରହ୍ମ ମେଧେ ମଧୁମେଧୟା ॥
 ଅଦ୍ୟା ନୋ ଦେବ ସବିତଃ ପ୍ରଜାବତ୍ରାବୀଃ ସୌଭଗଂ ।
 ପରା ଦୁଃସ୍ବପ୍ନିୟଂ ସୁବ ॥
 ବିଶ୍ବାନି ଦେବ ସବିତର୍ଦୁରିତାନି ପରାସୁବ ।
 ଯଦ୍-ଭଦ୍ରଂ ତନ୍ନ ଆସୁବ ॥
 ମଧୁ ବାତା ଋତାୟତେ ମଧୁ କ୍ଷରନ୍ତି ସିନ୍ଧବଃ ।
 ମାଧ୍ବୀର୍ନଃ ସନ୍ତୋଷଧୀଃ ॥
 ମଧୁ ନକ୍ତମୁତୋଷସୋ ମଧୁମପ୍ତାର୍ଥବଂ ରଜଃ ।
 ମଧୁ ଦ୍ୟୌରସ୍ତୁ ନଃ ପିତା ॥
 ମଧୁମାନୋ ବନସ୍ବତିର୍ମଧୁମାଁ ଅସ୍ତୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ।
 ମାଧ୍ବୀର୍ଗାବୋ ଭବନ୍ତୁ ନଃ ॥
 ଯ ଇମଂ ତ୍ରିସୁପର୍ଣ୍ଣମୟାଚିତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟା ଦଦ୍ୟାତ୍ ।
 ବ୍ରୁଣହତ୍ୟାଂ ବା ଏତେ ଘ୍ନନ୍ତି ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣାସ୍ତ୍ରିସୁପର୍ଣ୍ଣ
 ପଠନ୍ତି ତେ ସୋମଂ ପ୍ରାପୁବନ୍ତ୍ୟାସହସ୍ରାପ୍ତଂ ଘ୍ନନ୍ତି ॥ ଓଁ ॥ ୭ ॥

ଓଁ ବ୍ରହ୍ମମେଧବା ମଧୁମେଧବା ବ୍ରହ୍ମ ମେଧେ ମଧୁମେଧବା ॥
 ବ୍ରହ୍ମା ଦେବାନାଂ ପଦବୀଃ କବିନାମୃଷିର୍ବିପ୍ରାଣାଂ ମହିଷୋ ମୃଗାଣାମ୍ ।
 ଶ୍ୟେନୋ ଗୃଧ୍ରାଣାଂ ସ୍ବପିତିର୍ବନାନାଂ ସୋମଃ ପବିତ୍ରମତ୍ୟେତି ରେଭନ୍ ॥
 ହଂସଃ ଶୁଚିଷଦ୍ବସୁରନ୍ତରିକ୍ଷସଜ୍ଞୋତା ବେଦିଷଦତିଥିର୍ଦୁରୋଶସତ୍ ।
 ନୃଷଦ୍ବରସଦୃତସଞ୍ଜ୍ୟୋମସଦକ୍ତା ଗୋଜା ଋତଜା ଅଦ୍ରିଜା ଋତଂ ବୃହତ୍ ॥
 ଯ ଇମଂ ତ୍ରିସୁପର୍ଣ୍ଣମୟାଚିତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟା ଦଦ୍ୟାତ୍ ।
 ବୀରହତ୍ୟାଂ ବା ଏତେ ଘ୍ନନ୍ତି ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣାସ୍ତ୍ରିସୁପର୍ଣ୍ଣ ପଠନ୍ତି ତେ ସୋମଂ
 ପ୍ରାପୁବନ୍ତ୍ୟାସହସ୍ରାପ୍ତଂ ଘ୍ନନ୍ତି ॥ ଓଁ ॥ ୮ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ସପ୍ତଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୧୭ ॥

॥ ଅଷ୍ଟଦଶଃ ଶ୍ଳୋ ॥

ଦେବକୃତସୈନ୍ଧବୋଽବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।
ମନୁଷ୍ୟକୃତସୈନ୍ଧବୋଽବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।
ପିତୃକୃତସୈନ୍ଧବୋଽବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।
ଆତ୍ମକୃତସୈନ୍ଧବୋଽବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।
ଅନ୍ୟକୃତସୈନ୍ଧବୋଽବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।
ୟଦିବା ତ ନକ୍ତଂ ତୈନଶ୍ଚକୃମ ତସ୍ୟାବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।
ୟଦ୍ଦିଦ୍ବାଂସଶ୍ଚାବିଦ୍ବାଂସଶ୍ଚୈନଶ୍ଚକୃମ ତସ୍ୟାବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।
ୟଞ୍ଜାହମେନୋ ବିଦ୍ବାଂସଶ୍ଚାବିଦ୍ବାଂସଶ୍ଚୈନଶ୍ଚକୃମ ତସ୍ୟାବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।
ୟସ୍ତପତ୍ତଶ୍ଚ ଜାଗ୍ରତଶ୍ଚୈନଶ୍ଚକୃମ ତସ୍ୟାବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।
ୟସ୍ତୁଷ୍ମପ୍ତଶ୍ଚ ଜାଗ୍ରତଶ୍ଚୈନଶ୍ଚକୃମ ତସ୍ୟାବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।
ଏନସ ଏନସୋଽବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ॥ ୧ ॥

କାମୋଽକାର୍ଷୀନ୍ନାହଂ କରୋମି କାମଃ କରୋତି କାମଃ କର୍ତ୍ତା କାମଃ କାରୟିତା ।
ଏତଞ୍ଜେ କାମ କାମାୟ ସ୍ବାହା ॥ ୨ ॥

ମନୁ୍ୟରକାର୍ଷୀନ୍ନାହଂ କରୋମି ମନୁ୍ୟଃ କରୋତି ମନୁ୍ୟଃ କର୍ତ୍ତା ମନୁ୍ୟଃ କାରୟିତା ।
ଏତଞ୍ଜେ ମନେ୍ୟା ମନ୍ୟବେ ସ୍ବାହା ॥ ୩ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଅଷ୍ଟଦଶଃଶ୍ଳୋ ॥ ୧୮ ॥

॥ ଏକୋନବିଂଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ତିଲାଃ କୃଷ୍ଣାସ୍ତିଲାଃ ଶ୍ୱେତାସ୍ତିଲାଃ ସୌମ୍ୟା ବଶାନୁଗାଃ ।

ତିଲାଃ ପୁନନ୍ତୁ ମେ ପାପଂ ଯୁକ୍ତିଞ୍ଜିଦ୍ଭୁରିତଂ ମୟି ସ୍ୱାହା ।

ୟନ୍ତେ ମନସା ବାଚା କର୍ମଣା ବା ଦୁଷ୍ଟତଂ କୃତମ୍ ।

ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନଂ ଦୁର୍ଜନସ୍ପର୍ଶଂ ତିଲାଃ ଶାନ୍ତିଂ କୁର୍ବନ୍ତୁ ସ୍ୱାହା ।

ଚୌରସ୍ୟାନ୍ନଂ ନବଗ୍ରାଞ୍ଜଂ ବ୍ରହ୍ମହା ଗୁରୁତଲ୍ଲଗଃ ।

ଗୋସ୍ତେୟଂ ସୁରାପାନଂ ଭୃଶହତ୍ୟାଂ ତିଲାଃ ଶମୟନ୍ତୁ ସ୍ୱାହା ।

ଗଣାନ୍ନଂ ଗଣିକାନ୍ନଂ କୁଷ୍ମାନ୍ନଂ ପତିତାନ୍ନଂ ଭୃକ୍ତା ବୃଷଲୀଭୋଜନମ୍ ।

ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରଜା ଚ ମେଧା ଚ ତିଲାଃ ଶାନ୍ତିଂ କୁର୍ବନ୍ତୁ ସ୍ୱାହା ।

ଶ୍ରୀଷ୍ଠ ପୁଷ୍ପୀଶ୍ଵାନୃଣ୍ୟଂ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟଂ ବହୁପୁତ୍ରିଣମ୍ ।

ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରଜା ଚ ମେଧା ଚ ତିଲାଃ ଶାନ୍ତିଂ କୁର୍ବନ୍ତୁ ସ୍ୱାହା ॥ ୧ ॥

ଅଗ୍ନୟେ ସ୍ୱାହା । ବିଶ୍ୱେଭ୍ୟା ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ଧୂବାୟ ଭୂମାୟ ସ୍ୱାହା ।

ଧୂବକ୍ଷିତୟେ ସ୍ୱାହା । ଧୂମାୟ ସ୍ୱାହା । ଅରୁ୍ୟତକ୍ଷିତୟେ ସ୍ୱାହା ।

ଅଗ୍ନୟେ ସ୍ୱିଷ୍ଟକୃତେ ସ୍ୱାହା । ଧର୍ମାୟ ସ୍ୱାହା । ଅଧର୍ମାୟ ସ୍ୱାହା ।

ଅଦ୍-ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ଓଷଧିବନସ୍ପତିଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ରକ୍ଷୋଦେବଜନେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ।

ଗୃହ୍ୟାଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ଅବସାନେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ଅବସାନପତିଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ।

ସର୍ବଭୂତେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । କାମାୟ ସ୍ୱାହା । ଅନ୍ତରିକ୍ଷାୟ ସ୍ୱାହା ।

ୟଦେଜତି ଜଗତି ଯଜ୍ଞ ଚେଷ୍ଟତି ନାନେଧା ଭାଗୋ ଯଜ୍ଞାମ୍ନେ ସ୍ୱାହା ।

ପୃଥିବ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା । ଅନ୍ତରିକ୍ଷାୟ ସ୍ୱାହା । ଦିବେ ସ୍ୱାହା । ସୂର୍ଯ୍ୟାୟ ସ୍ୱାହା ।

ଚନ୍ଦ୍ରମସେ ସ୍ୱାହା । ନକ୍ଷତ୍ରେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସ୍ୱାହା । ବୃହସ୍ପତୟେ ସ୍ୱାହା ।

ପ୍ରଜାପତୟେ ସ୍ୱାହା । ବ୍ରହ୍ମଣେ ସ୍ୱାହା । ସ୍ୱଧା ପିତୃଭ୍ୟଃ । ନମୋ ରୁଦ୍ରାୟ ପଶୁପତୟେ ସ୍ୱାହା ।

ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ପିତୃଭ୍ୟଃ ସ୍ୱଧା ଅସ୍ତୁ । ଭୂତେଭ୍ୟା ନମଃ । ମନୁଷ୍ୟେଭ୍ୟା ହୃତ୍ତା ।

ପରମେଷ୍ଠିନେ ସ୍ୱାହା ॥ ୨ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଏକୋନବିଂଶଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୯ ॥

॥ ବିଂଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ଯେ ଭୂତାଃ ପ୍ରଚରନ୍ତି ଦିବାନକ୍ତଂ ବଲିମିଚ୍ଛନ୍ତେ ବିଭୁଦସ୍ୟ ପ୍ରେଷାଃ ।
ତେଭ୍ୟା ବଲିଂ ପୁଷ୍ଟିକାମୋ ହରାମି ମୟି ପୁଷ୍ଟିଂ ପୁଷ୍ଟିପତିର୍ଦଧାତୁ ସ୍ବାହା ॥ ୧ ॥

ସଜୋଷା ଇନ୍ଦ୍ର ସଗଣୋ ମରୁଦ୍-ଭିଃ ସୋମଂ ପିବ ବୃତ୍ରହଞ୍ଜୁର ବିଦ୍ବାନ୍ ।
ଜହି ଶତ୍ରୁଂରପମୃଧୋ ନୁଦସ୍ତ୍ରାଧାଭୟଂ କୃଣୁହି ବିଶ୍ବତୋ ନଃ ॥ ୨ ॥

ତ୍ରାତାରମିନ୍ଦ୍ରମବିତାରମିନ୍ଦ୍ରଂ ହବେ ହବେ ସୁହବଂ ଶୁରମିନ୍ଦ୍ରମ୍ ।
ହୃୟାମି ଶକ୍ରଂ ପୁରୁହୂତମିନ୍ଦ୍ରଂ ସ୍ବସ୍ତି ନୋ ମଘବା ଧାତ୍ବିନ୍ଦ୍ରଃ ॥ ୩ ॥

ୟତ ଇନ୍ଦ୍ର ଭୟାମହେ ତତୋ ନୋ ଅଭୟଂ କୃଧି ।
ମଘବଞ୍ଜୁରୁ ତବ ତନ୍ନ ଉତିଭିର୍ବିଦ୍ବିଷୋ ବିମୃଧୋ ଜହି ॥ ୪ ॥

ସ୍ବସ୍ତିଦା ବିଶାମ୍ପତିର୍ବୃତ୍ରହା ବିଂମୃଧୋ ବଶୀ ।
ବୃଷେନ୍ଦ୍ରଃ ପୁର ଏତୁ ନଃ ସୋମପା ଅଭୟଂକରଃ ॥ ୫ ॥

ଉର୍ଧ୍ବ ଉ ସ୍ବ ଶ ଉତୟେ ତିଷ୍ଠା ଦେବୋ ନ ସନିତା ।
ଉର୍ଧ୍ବୋ ବାଜସ୍ୟ ସନିତା ଯଦଞ୍ଜିଭିର୍ବାଗଦ୍-ଭିର୍ବିହୃୟାମହେ ॥ ୬ ॥

ତରଣିର୍ବିଶ୍ବଦର୍ଶତୋ ଜ୍ୟୋତିଷ୍ଟଦସି ସୂର୍ଯ୍ୟ ।
ବିଶ୍ବମାଭାସି ରୋଚନମ୍ ॥ ୭ ॥

ଉପୟାମ ଗୃହୀତୋଽସି ସୂର୍ଯ୍ୟାୟ ତ୍ବା ଭ୍ରାଜସ୍ବତ ଏଷ ତେ ଯୋନିଃ ସୂର୍ଯ୍ୟାୟ ତ୍ବା ଭ୍ରାଜସ୍ବତେ ॥ ୮ ॥

ବିଷ୍ଣୁମୁଖା ବୈ ଦେବାଶ୍ଚନ୍ଦୋଭିରିମାଁଲ୍ଲୋକାନନପଜୟାମଭ୍ୟଜୟନ୍ ॥ ୯ ॥

ଶ୍ରୀ ମେ ଭଜତ ।
ଅଲକ୍ଷ୍ମୀ ମେ ନମ୍ୟତ ॥ ୧୦ ॥

ମହାଁ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବଜ୍ରବାହୁଃ ଷୋଡଶୀ ଶର୍ମ ଯଜ୍ଞତୁ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ମଘବା କରୋତୁ ହନ୍ତ ପାପ୍ମାନଂ ଯୋଃସ୍ତାୟେଷ୍ଟି ॥ ୧୧ ॥

ଶରୀରଂ ଯଜ୍ଞଃ ଶମଲଂ କୁସିଦଂ ତସ୍ମିନ୍ନସୀଦତୁ ଯୋଃସ୍ତାୟେଷ୍ଟି ॥ ୧୨ ॥

ବରୁଣସ୍ୟ ସ୍ୱମ୍ଭନମସି ବରୁଣସ୍ୟ ସ୍ୱମ୍ଭସର୍ଜନମସି ।

ଉନ୍ନୁକ୍ତୋ ବରୁଣସ୍ୟ ପାଶଃ ॥ ୧୩ ॥

ତ୍ରୀଶି ପଦା ବିଚକ୍ରମେ ବିଷ୍ଣୁର୍ଗୋପା ଅଦାଭ୍ୟଃ ।

ଇତୋ ଧର୍ମାଶି ଧାରୟନ୍ ॥ ୧୪ ॥

ପ୍ରାଣାପାନବ୍ୟାନୋଦାନସମାନା ମେ ଶୁଧ୍ୟନ୍ତାମ୍ ।

ଜ୍ୟୋତିରହଂ ବିରଜା ବିପାପ୍ତା ଭୂୟାସଂ ସ୍ୱାହା ॥ ୧୫ ॥

ବାହ୍ନନଶ୍ଚକ୍ଷୁଃଶ୍ରୋତ୍ରଜିହ୍ୱାଘ୍ରାଣରେତୋରୁଦ୍ୟାକୃତିସଂକଳ୍ପା ମେ ୦ ॥ ୧୬ ॥

ଶିରଃପାଣିପାଦପାର୍ଶ୍ୱପୃଷ୍ଠୋଦରଜଂଘାଶିଶ୍ନୋପସ୍ଥପାୟବୋ ମେ ୦ ॥ ୧୭ ॥

ତ୍ୱକ୍ଚର୍ମମାଂସରୁଧିରସ୍ନାୟୁମେଦୋସ୍ଥିମଜ୍ଜା ମେ ୦ ॥ ୧୮ ॥

ଶବ୍ଦସ୍ପର୍ଶରସରୂପଗନ୍ଧା ମେ ୦ ॥ ୧୯ ॥

ପୃଥିବ୍ୟପ୍ରେଜୋବାୟୁକାଶା ମେ ୦ ॥ ୨୦ ॥

ଅନ୍ନମୟପ୍ରାଣମୟମନୋମୟବିଜ୍ଞାନମୟାନନ୍ଦମୟା ମେ ୦ ॥ ୨୧ ॥

ବିଚିଚି ସ୍ୱାହା ॥ ୨୨ ॥

ଶଖୋଲ୍ଲାୟ ସ୍ୱାହା ॥ ୨୩ ॥

ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ପୁରୁଷାହରିତପିଂଗଲ ଲୋହିତାକ୍ଷ ଦେହି ଦେହି ଦଦାପୟିତା ମେ ଶୁଧ୍ୟାହ୍ନାନ୍ ।
ଜ୍ୟୋତିରହଂ ୦ ।। ୨୪ ।।

ଶୁକ୍ରଶୋଣିତଓଜାଂସି ମେ ଶୁଧ୍ୟାହ୍ନାନ୍ ।
ଜ୍ୟୋତିରହଂ ବିରଜା ବିପାପ୍ତା ଭୂୟାସଂ ସ୍ନାହା ।। ୨୫ ।।

।। ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ବିଂଶଖଣ୍ଡଃ ।। ୨୦ ।।

।। ଏକବିଂଶ ଖଣ୍ଡଃ ।।

ଓଁ ସ୍ନାହା ।। ୧ ।।

ସତ୍ୟଂ ପରଂ ପରଂ ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟେନ ନ ସୁବର୍ଗାଲ୍ଲୋକାକ୍ୟବନ୍ତେ
କଦାଚନ ସତାଂ ହି ସତ୍ୟଂ ତସ୍ମାତ୍ସତ୍ୟେ ରମନ୍ତେ ।।

ତପ ଇତି ତପୋ ନାନଶନାପୂରଂ ଯୁଦ୍ଧି ପରଂ ତପସ୍ତଦ୍ଧୂର୍ଧର୍ଷଂ
ତଦ୍ଭୁରାଧର୍ଷଂ ତସ୍ମାତ୍ତପସି ରମନ୍ତେ ।।

ଦମ ଇତି ନିୟତଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣସ୍ତସ୍ମାଦମେ ରମନ୍ତେ ।।

ଶମ ଇତ୍ୟରଣ୍ୟେ ମୁନୟସ୍ତସ୍ମାଦ୍ଧମେ ରମନ୍ତେ ।।

ଦାନମିତି ସର୍ବାଣି ଭୂତାନି ପ୍ରଶଂସନ୍ତି ଦାନାନୁତିଦୁଷ୍ଟରଂ ତସ୍ମାଦାନେ ରମନ୍ତେ ।।

ଧର୍ମ ଇତି ଧର୍ମେଣ ସର୍ବମିଦଂ ପରିଗୃହୀତଂ ଧର୍ମାନୁତିଦୁଷ୍ଟରଂ ତସ୍ମାଦଧର୍ମେ ରମନ୍ତେ ।।

ପ୍ରଜନନମିତି ଭୂୟାଂସସ୍ତସ୍ମାଦ୍-ଭୂୟିଷାଃ ପ୍ରଜାୟନ୍ତେ ତସ୍ମାଦ୍-ଭୂୟିଷାଃ ।

ପ୍ରଜନନେ ରମନ୍ତେ ।।

ଅଗ୍ନୟ ଇତ୍ୟାହୁସ୍ତସ୍ମାଦଗ୍ନୟ ଆଧାତବ୍ୟାଃ ।।

ଅଗ୍ନିହୋତ୍ରମିତ୍ୟାହୁସ୍ତସ୍ମାଦଗ୍ନିହୋତ୍ରେ ରମନ୍ତେ ।।

ୟଞ୍ଜ ଇତି ଯୁଞ୍ଜୋ ହି ଦେବାନାଂ ଯୁଞ୍ଜେନ ହି ଦେବା ଦିବଂ ଗତାସ୍ତସ୍ମାଦ୍ୟଞ୍ଜେ ରମନ୍ତେ ।।

ମାନସମିତି ବିଦ୍ବାଂସସ୍ତସ୍ମାଦ୍ବିଦ୍ବାଂସ ଏବ ମାନସେ ରମନ୍ତେ ।।

ନ୍ୟାସ ଇତି ବ୍ରହ୍ମା ବ୍ରହ୍ମା ହି ପରଃ ପରୋ ହି ବ୍ରହ୍ମା ତାନି ବା

ଏତାନ୍ୟବରାଣି ତପାଂସି ନ୍ୟାସ ଏବାତ୍ୟରେତୟତ୍ ।

ୟ ଏବଂ ବେଦେତୁ୍ୟପନିଷତ୍ ।। ୭ ।।

।। ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଏକବିଂଶଃଶ୍ଳୋକଃ ।। ୨୧ ।।

।। ଦ୍ଵାବିଂଶଃ ଶ୍ଳୋକଃ ।।

ପ୍ରାଜାପତ୍ୟୋ ହାରୁଣିଃ ସୌପର୍ଣ୍ଣେୟଃ ପ୍ରଜାପତିଂ ପିତରମୁପସସାର
କିଂ ଭଗବନ୍ତଃ ପରମଂ ବଦନ୍ତୀତି ।

ତସ୍ମୈ ପ୍ରୋକ୍ତାତ ସତ୍ୟେନ ବାୟୁରାବାତି ସତ୍ୟେନାଦିତ୍ୟୋ ରୋଚତେ ଦିବି
ସତ୍ୟଂ ବାତଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସତ୍ୟେ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାତ୍ସତ୍ୟଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ତପସା ଦେବା ଦେବତାମଗ୍ର ଆୟଂସ୍ତପସରଞ୍ଷୟଃ ସୁବରନ୍ଧ୍ରବିନ୍ଦଂସ୍ତପସା
ସପତ୍ନାନ୍ପ୍ରଶୁଦାମାରାତୀସ୍ତପସି ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାଦ୍ଭୟଃ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ଦମେନ ଦାନ୍ତାଃ କିଲ୍ଲିଷମବଧୁନ୍ନୁକ୍ତି ଦମେନ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣଃ ସୁବରଗଚ୍ଛନ୍ଦମୋ
ଭୂତାନାଂ ଦୁରାଧର୍ଷଂ ଦମେ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାଦ୍ଭୟଃ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ଶମେନ ଶାନ୍ତାଃ ଶିବମାଚରନ୍ତି ଶମେନ ନାକଂ ମୁନୟୋଽନୁବିନ୍ଦନ୍ ।

ଶମୋ ଭୂତାନାଂ ଦୁରାଧର୍ଷଂ ଶମେ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାନ୍ନମଃ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ଦାନଂ ଯଜ୍ଞାନାଂ ବରୂଥଂ ଦକ୍ଷିଣା ଲୋକେ ଦାତାରଂ ସର୍ବଭୂତାନ୍ୟପତୀବନ୍ତି
ଦାନେନାରାତୀରପାନୁଦନ୍ତ ଦାନେନ ଦ୍ଵିଷନ୍ତୋ ମିତ୍ରା ଭବନ୍ତି ଦାନେ ସର୍ବଂ
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାନ୍ନାନଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ଧର୍ମୋ ବିଶ୍ଵସ୍ୟ ଜଗତଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲୋକେ ଧର୍ମିଷ୍ଠଂ ପ୍ରଜା ଉପସର୍ପନ୍ତି ଧର୍ମେଣ
ପାପମପନୁଦନ୍ତି ଧର୍ମେ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାନ୍ନମଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ପ୍ରଜନନଂ ବୈ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲୋକେ ସାଧୁପ୍ରଜାବାଂସ୍ତନ୍ତଃ ତନ୍ମାନଃ ପିତୃଣାମନୃଣୋ
ଭବତି ତଦେବ ତସ୍ୟାନୃଣଂ ତସ୍ମାତ୍-ପ୍ରଜନନଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ଅଗ୍ନିୟୋ ବୈ ତ୍ରୟୀ ବିଦ୍ୟା ଦେବୟାନଃ ପତ୍ନୀ ଗାର୍ହପତ୍ୟମୃକ୍ ପୃଥିବୀ
ରଥନ୍ତରମନ୍ମାହାର୍ଯ୍ୟପତନୋ ଯଜୁରନ୍ତରିକ୍ଷଂ ବାମଦେବ୍ୟମାହବନୀୟଃ
ସାମ ସୁବର୍ଗୋ ଲୋକୋ ବୃହତ୍ସ୍ଵାଦଗ୍ନୀନ୍ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ଅଗ୍ନିହୋତ୍ରଂ ସାୟମ୍ପ୍ରାତର୍ଗୃହାଣାଂ ନିଷ୍କୃତିଃ ସ୍ଵିଷ୍ଟଂ ସୁଦୁତଂ ଯଜ୍ଞକ୍ରତୁନାଂ ପ୍ରାୟଶଂ
ସୁବର୍ଗସ୍ୟ ଲୋକସ୍ୟ ଜ୍ୟୋତିସ୍ତସ୍ମାଦଗ୍ନିହୋତ୍ରଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ॥ ୧ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଦ୍ଵାବିଂଶତଶ୍ଵତଃ ॥ ୨୨ ॥

॥ ତ୍ରୟୋବିଂଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ୟଞ୍ଜି ଇତି ଯଞ୍ଜୋ ହି ଦେବାନାଂ ଯଞ୍ଜେନ ହି ଦେବା ଦିବଂ ଗତା ଯଞ୍ଜେନାସୁରାନପାନୁଦନ୍ତ
ୟଞ୍ଜେନ ହି ଦ୍ଵିଷନ୍ତୋ ମିତ୍ରା ଭବନ୍ତି ଯଞ୍ଜେ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାଦ୍ୟଜ୍ଞଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ମାନସଂ ବୈ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଂ ପବିତ୍ରଂ ମାନସେନ ମନସା ସାଧୁ ପଶ୍ୟତି ମାନସା
ରକ୍ଷୟଃ ପ୍ରଜା ଅସୃଜନ୍ତ ମାନସେ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାନ୍ମାନସଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ନ୍ୟାସ ଇତ୍ୟାହୁର୍ମନୀଷିଣୋ ବ୍ରହ୍ମାଣମ୍ । ବ୍ରହ୍ମା ବିଶ୍ଵଃ କତମଃ ।
ସ୍ଵୟମ୍ଭୁଃ ପ୍ରଜାପତିଃ ସଂବସୁର ଇତି ।

ସଂବସୁରୋଽସ୍ରାବାଦିତ୍ୟୋ ଯୁ ଏଷ ଆଦିତ୍ୟେ ପୁରୁଷଃ ସ ଏବ ପରମେଷ୍ଠୀ ବ୍ରହ୍ମାତ୍ମା ।

ୟାତିରାଦିତ୍ୟସ୍ତପତି ରଶ୍ମିଭିସ୍ତାଭିଃ ପର୍ଜନ୍ୟୋ ବର୍ଷତି ପର୍ଜନ୍ୟେନୌଷଧିବନସ୍ଵତୟଃ
ପ୍ରଜାୟନ୍ତ ଓଷଧିବନସ୍ଵତିଭିରନ୍ନଂ ଭବତ୍ୟନ୍ନେନ ପ୍ରାଣାଃ ପ୍ରାଣୈର୍ବଲଂ ବଲେନ ତପସ୍ତପସା
ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରଦ୍ଧୟା ମେଧା ମେଧୟା ମନୀଷା ମନୀଷୟା ମନୋ ମନସା ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତ୍ୟା ତିତ୍ତଂ ତିତ୍ତେନ
ସ୍ମୃତିଃ ସ୍ମୃତ୍ୟା ସ୍ମାରଂ ସ୍ମାରେଣ ବିଜ୍ଞାନଂ ବିଜ୍ଞାନେନାତ୍ମାନଂ ବେଦୟତି ।

ତସ୍ମାଦନ୍ନଂ ଦଦନ୍ତସର୍ବାଣ୍ୟେତାନି ଦଦାତ୍ୟନ୍ନାତ୍-ପ୍ରାଣା ଭବନ୍ତି ଭୂତାନାଂ
ପ୍ରାଣୈର୍ମନୋ ମନସଶ୍ଚ ବିଜ୍ଞାନଂ ବିଜ୍ଞାନାଦାନନ୍ଦୋ ବ୍ରହ୍ମୟୋନିଃ ।

ସ ବା ଏଷ ପୁରୁଷଃ ପଞ୍ଚିଧା ପଞ୍ଚାତ୍ମା ଯେନ ସର୍ବମିଦଂ
ପ୍ରୋତଂ ପୃଥିବୀ ଚାକ୍ଷରିକ୍ଷଂ ଚ ଦୈଋଣ୍ଡ
ଦିଶଶ୍ଚାବାକ୍ତରଦିଶାଶ୍ଚ ସର୍ବେଃ ସର୍ବମିଦଂ ଜଗତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ତ୍ରୟୋବିଂଶଖଣ୍ଡଃ ॥ ୨୩ ॥

॥ ଚତୁର୍ବିଂଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ସ ତୁତଂ ସ ଚ ଭବ୍ୟଂ ଜିଜ୍ଞାସାସକ୍ତିପୁରିତଂ ଜାରୟିଷ୍ୟାଃ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧାସତେୟା ମହସ୍ତ୍ବାଂସ୍ତପସୋପରିଷ୍ଠାଜ୍ଜାତ୍ୱା ତମେବଂ ମନସା ହୃଦା ଚ ଭୂୟୋ ନ
ମୃତ୍ୟୁମୁପୟାହି ବିଦ୍ୱାନ୍ ।
ତସ୍ମାନ୍ନ୍ୟାସମେଷାଂ ତପସାମତିରିକ୍ତମାତୁଃ ॥ ୧ ॥

ବସୁରଣ୍ୟା ବିଭୁରସି ପ୍ରାଣେ ତ୍ୱମସି ସନ୍ନାତା ବ୍ରହ୍ମନ୍ ତ୍ୱମସି ବିଶ୍ୱସୃକ୍
ତେଜୋଦାସ୍ତ୍ୱମସ୍ୟାଗ୍ନେର୍ବର୍ଚ୍ଚୋଦାସ୍ତ୍ୱମସି ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଦୁ୍ୟମ୍ନୋଦାସ୍ତ୍ୱମସି ଚନ୍ଦ୍ରମସ୍ୟ ।
ଉପୟାମ ଗୃହୀତୋଽସି ।
ବ୍ରହ୍ମଣେ ତ୍ୱା ମହସ ଓମିତ୍ୟାତ୍ମାନଂ ଯୁଜ୍ଞୀତ ।
ଏତଦ୍ୱୈ ମହୋପନିଷଦଂ ଦେବାନାଂ ଗୁହ୍ୟମ୍ ।
ୟ ଏବଂ ବେଦ ବ୍ରହ୍ମଣୋ ମହିମାନମାପ୍ନୋତି ତସ୍ମାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମଣୋ ମହିମାନମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥ ୨ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଚତୁର୍ବିଂଶଖଣ୍ଡଃ ॥ ୨୪ ॥

॥ ପଞ୍ଚବିଂଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ତସ୍ୟୈବଂବିଦୁଷୋ ଯଜ୍ଞସ୍ୟାତ୍ମା ଯଜମାନଃ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପତ୍ନୀ ଶରୀରମିଧୁ ଉରୋ ବେଦିର୍ଲୋମାନି
ବହିର୍ବେଦଃ ଶିଖା ହୃଦୟଂ ଯୂପଃ କାମ ଆଜ୍ୟଂ ମନ୍ତ୍ରଃ ପଶୁସ୍ତପୋଽଗ୍ନିର୍ଦମଃ ଶମୟିତା
ଦକ୍ଷିଣା ବାଗ୍-ଘୋତା ପ୍ରାଣ ଉଦ୍ଧାତା ଚକ୍ଷୁରଧ୍ୟର୍ଯୁର୍ମନୋ ବ୍ରହ୍ମା ଶ୍ରୋତ୍ରମଗ୍ନୀତ୍ ।

ୟାବଜ୍ଜିୟତେ ସା ଦୀକ୍ଷା ଯଦଗ୍ନାତି ତଦ୍ଭବିର୍ଯୁର୍ଯିବତି ତଦସ୍ୟ ସୋମପାନଂ ଯଦ୍ରମତେ
ତଦୁପସଦୋ ଯୁସ୍ତଞ୍ଜିରତ୍ୟୁପବିଶତ୍ୟୁଷ୍ମତେ ଚ ସ ପ୍ରବର୍ଣ୍ୟା ଯନ୍ତୁଷଂ ତଦାହବନୀୟୋ
ୟଦ୍ୟାହୁତୀରାହୁତୀ ଯଦସ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନଂ ତଦ୍ଭୁହୋତି ଯସ୍ମାୟସ୍ମାତରଞ୍ଜି ତସ୍ମିନ୍ଧୋ ଯସ୍ମାୟମ୍
ପ୍ରାତର୍ମଧ୍ୟାହ୍ନିନଂ ଚ ତାନି ସବନାନି ।

ଯେ ଅହୋରାତ୍ରେ ତେ ଦର୍ଶପୂର୍ଣ୍ଣମାସୌ ଯେ ଅର୍ଧମାସାଶ୍ଚ ମାସାଶ୍ଚ ତେ
ଚାତୁର୍ମାସ୍ୟାନି ଯ ଋତବସ୍ତେ ପଶୁବନ୍ଧା ଯେ ସଂବସ୍ତ୍ରାଶ୍ଚ ପରିବସ୍ତ୍ରାଶ୍ଚ
ତେହର୍ଗଣାଃ ସର୍ବବେଦସଂ ବା ଏତସ୍ତ୍ରତଂ ଯନ୍ନୁରଣଂ ତଦବତୁଥ ।

ଏତଦ୍ୱୈ ଜରାମର୍ଯ୍ୟମଗ୍ନିହୋତ୍ରଂ ସତ୍ରଂ ଯ ଏବଂ ବିଦ୍ୱାନୁଦଗୟନେ ପ୍ରମୀୟତେ
ଦେବାନାମେବ ମହିମାନଂ ଗତ୍ୱାଦିତ୍ୟସ୍ୟ ସାୟୁଜ୍ୟଂ ଗଚ୍ଛତ୍ୟଥ ଯୋ ଦକ୍ଷିଣେ
ପ୍ରମୀୟତେ ପିତୃଣାମେବ ମହିମାନଂ ଗତ୍ୱା ଚନ୍ଦ୍ରମସଃ ସାୟୁଜ୍ୟଂ ଗଚ୍ଛତି ।

ଏତୌ ବୈ ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ରମସୋର୍ମହିମାନୌ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ବିଦ୍ୱାନଭିଜୟତି ତସ୍ମାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମଣୋ
ମହିମାନମାପ୍ନୋତି ତସ୍ମାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମଣୋ ମହିମାନମାପ୍ନୋତୀତୁ୍ୟପନିଷତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ପଞ୍ଚବିଂଶତଶ୍ଚ ॥ ୨୫ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱି ନାବଧୀତମସୁ । ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଅଧର୍ବଣିୟା ମହାନାରାୟଣୋପନିଷସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଶ୍ରୀରାମରହସ୍ୟ ଉପନିଷଦ

(ShriRamRahasyopanishat / ShriRamRahasya Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପରିଡ଼ା

ଶ୍ରୀରାମରହସ୍ୟୋପନିଷତ୍ / ଶ୍ରୀରାମରହସ୍ୟ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଶ୍ରୀରାମରହସ୍ୟୋପନିଷତ୍ ॥

କୈବଲ୍ୟଶ୍ରୀସ୍ବରୂପେଣ ରାଜମାନଂ ମହୋଽବ୍ୟୟମ୍ ।

ପ୍ରତିଯୋଗିବିନିର୍ମୁକ୍ତଂ ଶ୍ରୀରାମପଦମାଶ୍ରୟେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଗୁଁସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ସ୍ବସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ବସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ବବେଦାଃ ।

ସ୍ବସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ବସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥

ଓଁ ରହସ୍ୟଂ ରାମତପନଂ ବାସୁଦେବଂ ଚ ମୁଦ୍ଧଲମ୍ ।

ଶାଶ୍ବିଲ୍ୟଂ ପୈଙ୍ଗଲଂ ଭିକ୍ଷୁଂ ମହଚ୍ଛାରୀରକଂ ଶିଖାମ୍ ॥ ୧ ॥

ସନକାଦ୍ୟା ଯୋଗିବର୍ଯ୍ୟା ଅନ୍ୟେ ଚ ରକ୍ଷୟସ୍ତଥା ।

ପ୍ରହ୍ଲାଦାଦ୍ୟା ବିଷ୍ଣୁଭକ୍ତା ହନୁମନ୍ତମଥାବ୍ରୁବନ୍ ॥ ୨ ॥

ବାୟୁପୁତ୍ର ମହାବାହୋ କିଂ ତତ୍ତ୍ଵଂ ବ୍ରହ୍ମବାଦିନାମ୍ ।

ପୁରାଣେଷ୍ଟଷ୍ଟାଦଶସ୍ତୁ ସ୍ବତିଷ୍ଟଷ୍ଟାଦଶସ୍ତପି ॥ ୩ ॥

ଚତୁର୍ବେଦେଷୁ ଶାସ୍ତ୍ରେଷୁ ବିଦ୍ୟାସ୍ବାଧ୍ୟାତ୍ତିକେଽପି ଚ ।

ସର୍ବେଷୁ ବିଦ୍ୟାଦାନେଷୁ ବିଦ୍ଧସ୍ବର୍ଯ୍ୟେଶଶକ୍ତିଷୁ ।

ଏତେଷୁ ମଧ୍ୟେ କିଂ ତତ୍ତ୍ଵଂ କଥୟ ତ୍ଵଂ ମହାବଲ ॥ ୪ ॥

ହନୁମାନ୍-ହୋବାଚ ।।

ଭୋ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ରାଣ୍ଡେବ ଋଷୟୋ ବିଷ୍ଣୁଭକ୍ତାସ୍ତଥୈବ ଚ ।

ଶୁଶ୍ରୁଧୁଂ ମାମକୀଂ ବାଚଂ ଭବବନ୍ଧବିନାଶିନୀମ୍ ।। ୫ ।।

ଏତେଷୁ ଚୈବ ସର୍ବେଷୁ ତତ୍ତ୍ଵଂ ଚ ବ୍ରହ୍ମ ତାରକମ୍ ।

ରାମ ଏବ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ରାମ ଏବ ପରଂ ତପଃ ।।

ରାମ ଏବ ପରଂ ତତ୍ତ୍ଵଂ ଶ୍ରୀରାମୋ ବ୍ରହ୍ମ ତାରକମ୍ ।। ୬ ।।

ବାୟୁପୁତ୍ରେଶୋକ୍ତାସ୍ତେ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ରା ଋଷୟୋ ବିଷ୍ଣୁଭକ୍ତା

ହନୁମନ୍ତଂ ପପ୍ରୁଃ ରାମସ୍ୟାଙ୍ଗାନି ନୋ ବ୍ରୁହୀତି ।

ହନୁମାନ୍-ହୋବାଚ ।।

ବାୟୁପୁତ୍ରଂ ବିଘ୍ନେଶଂ ବାଣୀଂ ଦୁର୍ଗାଂ କ୍ଷେତ୍ରପାଲକଂ ସୂର୍ଯ୍ୟଂ ଚନ୍ଦ୍ରଂ ନାରାୟଣଂ ନାରସିଂହଂ

ବାୟୁଦେବଂ ବାରାହଂ ତସ୍ତର୍ବାହ୍ନସମାତ୍ରାନ୍ସୀତାଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣଂ ଶତ୍ରୁଘ୍ନଂ ଭରତଂ ବିଭୀଷଣଂ

ସୁଗ୍ରୀବମଙ୍ଗଦଂ ଜାମ୍ବବନ୍ତଂ ପ୍ରଣବମେତାନି ରାମସ୍ୟାଙ୍ଗାନି ଜାନୀଥାଃ ।

ତାନ୍ୟଙ୍ଗାନି ବିନା ରାମୋ ବିଘ୍ନକରୋ ଭବତି ।

ପୁନର୍ବାୟୁପୁତ୍ରେଶୋକ୍ତାସ୍ତେ ହନୁମନ୍ତଂ ପପ୍ରୁଃ ।

ଆଞ୍ଜିନେୟ ମହାବଲ ବିପ୍ରାଣାଂ ଗୃହସ୍ଥାନାଂ ପ୍ରଣବାଧିକାରଃ କଥଂ ସ୍ୟାଦିତି ।

ସ ହୋବାଚ ଶ୍ରୀରାମ ଏବୋବାଚେତି ।

ୟେଷାମେବ ଷଡକ୍ଷରାଧିକାରୋ ବର୍ତ୍ତତେ ତେଷାଂ ପ୍ରଣବାଧିକାରଃ ସ୍ୟାନ୍ନାନ୍ୟେଷାମ୍ ।

କେବଲମକାରୋକାରମକାରାର୍ଥମାତ୍ରାସହିତଂ ପ୍ରଣବମୁହ୍ୟ

ୟୋ ରାମମନ୍ତଂ ଜପତି ତସ୍ୟ ଶୁଭକରୋଽହଂ ସ୍ୟାମ୍ ।

ତସ୍ୟ ପ୍ରଣବସ୍ଥାକାରସ୍ୟୋକାରସ୍ୟ ମକରାସ୍ୟାର୍ଥମାତ୍ରାୟାଶ୍ଚ ଋଷିଶ୍ଚନ୍ଦୋ ଦେବତା

ତତ୍ତ୍ଵଦୃଶ୍ୟାବଶ୍ୟାବସ୍ଥାନଂ ସ୍ଵରବେଦାଗ୍ନିଗୁଣାନୁକାର୍ଯ୍ୟନ୍ନହଂ ପ୍ରଣବମନ୍ତାଦ୍ବିଗୁଣଂ

ଜପ୍ତା ପଶ୍ଚାଦ୍ରାମମନ୍ତଂ ଯୋ ଜପେତ୍ ସ ରାମୋ ଭବତୀତି

ରାମେଶୋକ୍ତାସ୍ତସ୍ଥାତ୍ରାମାଙ୍ଗଂ ପ୍ରଣବଃ କଥିତ ଇତି ।।

ବିଭୀଷଣ ଉବାଚ ।।

ସିଂହାସନେ ସମାସୀନଂ ରାମଂ ପୌଲସ୍ତ୍ୟସୁଦନମ୍ ।

ପ୍ରଣମ୍ୟ ଦଣ୍ଡବଦ୍-ଭୂମୌ ପୌଲସ୍ତ୍ୟୋ ବାକ୍ୟମବ୍ରବୀତ୍ ।। ୭ ।।

ରଘୁନାଥ ମହାବାହୋ କେବଳଂ କଥିତଂ ତ୍ବୟା ।

ଅଙ୍ଗାନାଂ ସୁଲଭଂ ଚୈବ କଥନୀୟଂ ଚ ସୌଲଭମ୍ ।। ୮ ।।

ଶ୍ରୀରାମ ଉବାଚ ।।

ଅଥ ପଞ୍ଚ ଦଣ୍ଡକାନି ପିତୃଘ୍ନୋ ମାତୃଘ୍ନୋ ବ୍ରହ୍ମଘ୍ନୋ ଗୁରୁହନନଃ କୋଟିଯୁତିଘ୍ନୋଽନେକକୃତପାପୋ

ଘ୍ନୋ ମମ ଷଷ୍ଠବତିକୋଟିନାମାନି ଜପତି ସ ତେଭ୍ୟଃ ପାପେଭ୍ୟଃ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।

ସ୍ୱୟମେବ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦସ୍ୱରୂପୋ ଭବେନ୍ନ କିମ୍ ।

ପୁନରୁବାଚ ବିଭୀଷଣଃ ।।

ତତ୍ରାପ୍ୟଶକ୍ତୋଽୟଂ କିଂ କରୋତି ।

ସ ହୋବାଚେମମ୍ ।।

କୈକସେୟ ପୁରଂଶ୍ଚରଣବିଧାବଶକ୍ତୋ ଘ୍ନୋ ମମ ମହୋପନିଷଦଂ ମମ ଗୀତାଂ ମନ୍ତ୍ରାମସହସ୍ରଂ

ମଦ୍ବିଶ୍ୱରୂପଂ ମମାଷ୍ଟୋଋରଣତଂ ରାମଗତାଭିଧାନଂ ନାରଦୋକ୍ତସ୍ତବରାଜଂ ହନୁମତ୍-ପ୍ରୋକ୍ତଂ

ମନ୍ତ୍ରରାଜାତ୍ମକସ୍ତବଂ ସୀତାସ୍ତବଂ ଚ ରାମଷତକ୍ଷରୀତ୍ୟାଦିଭିର୍ମନ୍ତ୍ରେୟୋ ମାଂ ନିତ୍ୟଂ ସ୍ତ୍ରୋତି

ତସ୍ମଦ୍ଗୋ ଭବେନ୍ନ କିଂ ଭବେନ୍ନ କିମ୍ ।। ୯ ।।

ଇତି ରାମରହସ୍ୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୯ ।।

॥ ଦ୍ଵିତୀୟୋଧ୍ୟାୟଃ ॥

ସନକାଦ୍ୟା ମୁନୟୋ ହନୁମନ୍ତଂ ପପ୍ରୁଃ ।

ଆଞ୍ଜିନେୟ ମହାବଲ ତାରକବ୍ରହ୍ମଣୋ ରାମଚନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଗ୍ରାମଂ ନୋ ବ୍ରୁହୀତି ।

ହନୁମାନ୍-ହୋବାଚ ॥

ବହିର୍ଭ୍ରାଂ ଶୟନଂ ବିଷ୍ଣୋରଧିଚନ୍ଦ୍ରବିଭୂଷିତମ୍ ।

ଏକାକ୍ଷରୋ ମନୁଃ ପ୍ରୋକ୍ତୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ସୁରଦ୍ରୁମଃ ॥ ୧ ॥

ବ୍ରହ୍ମା ମୁନିଃ ସ୍ୟାଦ୍ଘାୟତ୍ରଂ ଛନ୍ଦୋ ରାମଃସ୍ୟ ଦେବତା ।

ଦୀର୍ଘାର୍ଥେନ୍ଦୁୟୁଜାଙ୍ଗାନି କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ବହ୍ମ୍ୟାତ୍ମନୋ ମନୋଃ ॥ ୨ ॥

ବୀଜଶକ୍ତ୍ୟାଦିବୀଜେନ ଇଷ୍ଟାର୍ଥେ ବିନିୟୋଜୟେତ୍ ।

ସରୟୂତୀରମନ୍ଦାରବେଦିକାପଙ୍କଜାସନେ ॥ ୩ ॥

ଶ୍ୟାମଂ ବିରାସନାସୀନଂ ଜ୍ଞାନମୁଦ୍ରୋପଶୋଭିତମ୍ ।

ବାମୋରୁନ୍ୟସ୍ତତଃସ୍ତ୍ରୀତାଲକ୍ଷ୍ମଣସଂଯୁତମ୍ ॥ ୪ ॥

ଅବେକ୍ଷମାଶମାତ୍ମାନମାତ୍ମନ୍ୟମିତତେଜସମ୍ ।

ଶୁଦ୍ଧସ୍ଫଟିକସଂକାଶଂ କେବଳଂ ମୋକ୍ଷକାତ୍-କ୍ଷୟା ॥ ୫ ॥

ଚିତ୍ରୟନ୍ପରମାତ୍ମାନଂ ଭାନୁଲକ୍ଷଂ ଜପେନ୍ନୁନୁମ୍ ।

ବହିର୍ନୀରାୟଣୋ ନାତ୍ୟୋ ଜାଠରଃ କେବଳୋଽପି ଚ ॥ ୬ ॥

ଦ୍ୟୁକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜୋଽୟଂ ସର୍ବାଭୀଷ୍ଟପ୍ରଦସ୍ତତଃ ।

ଏକାକ୍ଷରୋକ୍ରମୃଷ୍ୟାଦି ସ୍ୟାଦାଦ୍ୟେନ ସତଙ୍ଗକମ୍ ॥ ୭ ॥

ତାରମାୟାରମାନଙ୍ଗବାକ୍ସୁବୀଜୈଷ୍ଠ ଷଡ୍ବିଧଃ ।

ତ୍ର୍ୟକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ସ୍ୟାସ୍ତ୍ରୀଭୀଷ୍ଟଫଳପ୍ରଦଃ ॥ ୮ ॥

ଦ୍ୟୁକ୍ଷରଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଭଦ୍ରାନ୍ତୋ ଦ୍ଵିବିଧଶ୍ଚତୁରକ୍ଷରଃ ।
ରକ୍ଷାଦି ପୂର୍ବବଜ୍ଞେୟମେତୟୋଶ୍ଚ ବିଚକ୍ଷଣୈଃ ॥ ୯ ॥

ସପ୍ରତିଷ୍ଠୌ ରମୌ ବାୟୌ ହୃଦ୍ଵଞ୍ଚାଶ୍ଚୈ ମନୁର୍ମତଃ ।
ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରଋଷିଃ ପ୍ରୋକ୍ତଃ ପଞ୍ଚ-କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ନୋଽସ୍ୟ ଦେବତା ॥୧୦॥

ରାମଭଦ୍ରୋ ବୀଜଶକ୍ତିଃ ପ୍ରଥମାର୍ଣ୍ଣମିତି କ୍ରମାତ୍ ।
ଭୂମଧ୍ୟେ ହୃଦି ନାଭ୍ୟୁର୍ବୋଃ ପାଦୟୋର୍ବିନ୍ୟସେନ୍ନୁନୁମ୍ ॥ ୧୧ ॥

ଷତଙ୍ଗଂ ପୂର୍ବବଦ୍ଵିଦ୍ୟାନୁନ୍ଵାଶ୍ଚୈର୍ମନୁନାସ୍ତକମ୍ ।
ମଧ୍ୟେ ବନଂ କଳ୍ପତରୋର୍ମୂଳେ ପୁଷ୍ପଲତାସନେ ॥ ୧୨ ॥

ଲକ୍ଷ୍ମଣେନ ପ୍ରଗୁଣିତମକ୍ଷ-ଣଃ କୋଣେନ ସାୟକମ୍ ।
ଅବେକ୍ଷମାଣଂ ଜାନକ୍ୟା କୃତବ୍ୟଜନମୀଶ୍ଵରମ୍ ॥ ୧୩ ॥

ଜଟାଭାରଲସକ୍ଳୀର୍ଷଂ ଶ୍ୟାମଂ ମୁନିଗଣାବୃତମ୍ ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣେନ ଧୃତଛତ୍ରମଥବା ପୁଷ୍ପକୋପରି ॥ ୧୪ ॥

ଦଶାସ୍ୟମଥନଂ ଶାନ୍ତଂ ସସୁଗ୍ରୀବବିଭୀଷଣମ୍ ।
ଏବଂ ଲବ୍ଧ୍ଵା ଜୟାର୍ଥୀ ତୁ ବର୍ଣ୍ଣଲକ୍ଷଂ ଜପେନ୍ନୁନୁମ୍ ॥ ୧୫ ॥

ସ୍ଵକାମଶକ୍ତିବାଗ୍-ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରବାଦ୍ୟାଃ ପଞ୍ଚବର୍ଣ୍ଣକାଃ ।
ଷତକ୍ଷରଃ ଷଡ୍ଵିଧଃ ସ୍ୟାଦତୁର୍ବର୍ଗଫଳପ୍ରଦଃ ॥ ୧୬ ॥

ପଞ୍ଚାଶନ୍ନାତୃକାମନ୍ତ୍ରବର୍ଣ୍ଣପ୍ରତ୍ୟେକପୂର୍ବକମ୍ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଞ୍ଛାନୁଧାଦିଶ୍ଚ ତାରାଦିଃ ସ୍ୟାଦନେକଧା ॥ ୧୭ ॥

ଶ୍ରୀମାୟାମନ୍ତ୍ରପୈକୈକ ବୀଜାଦ୍ୟନ୍ତର୍ଗତୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ।
ଚତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣଃ ସ ଏବ ସ୍ୟାତ୍‌ଷଡ୍‌ବର୍ଣ୍ଣୋ ବାଚ୍ଛିତପ୍ରଦଃ ॥ ୧୮ ॥

ସ୍ବାହାନ୍ତୋ ହୁଂଫତନ୍ତୋ ବା ନତ୍ୟନ୍ତୋ ବା ଭବେଦୟମ୍ ।
ଅଷ୍ଟାବିଂଶତ୍ୟୁରଗତଭେଦଃ ଷଡ୍‌ବର୍ଣ୍ଣ ଇରିତଃ ॥ ୧୯ ॥

ବ୍ରହ୍ମା ସଂମୋହନଃ ଶକ୍ତିର୍ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତିରେବ ଚ ।
ଅଗସ୍ତ୍ୟଶ୍ଚ ଶିବଃ ପ୍ରୋକ୍ତା ମୁନୟୋଽନୁକ୍ରମାଦିମେ ॥ ୨୦ ॥

ଛନ୍ଦୋ ଗାୟତ୍ରୀସଂଜ୍ଞଂ ଚ ଶ୍ରୀରାମଶ୍ଳୋକ ଦେବତା ।
ଅଥବା କାମବୀଜାଦେର୍ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରୋ ମୁନିର୍ମନୋଃ ॥ ୨୧ ॥

ଛନ୍ଦୋ ଦେବ୍ୟାଦିଗାୟତ୍ରୀ ରାମଭଦ୍ରୋଽସ୍ୟ ଦେବତା ।
ବୀଜଶକ୍ତି ଯଥାପୂର୍ବଂ ଷଡ୍‌ବର୍ଣ୍ଣାନ୍ବିତ୍ୟସେକ୍ତମାତ୍ ॥ ୨୨ ॥

ବ୍ରହ୍ମରନ୍ତ୍ରେ ଭୁବୋର୍ମଧ୍ୟେ ହୃନ୍ନାଭ୍ୟରୁଷ୍ମ ପାଦୟୋଃ ।
ବୀଜୈଃ ଷଡ୍‌ଦୀର୍ଘୟୁକ୍ତୈର୍ବା ମନ୍ତ୍ରାଶ୍ଳୋକା ଷଡଞ୍ଜକମ୍ ॥ ୨୩ ॥

କାଲାମ୍ବୋଧରକାନ୍ତିକାନ୍ତମନିଶଂ ବୀରାସନାଧ୍ୟାସିତଂ
ମୁଦ୍ରାଂ ଜ୍ଞାନମୟୀଂ ଦଧାନମପରଂ ହସ୍ତାମୁଜଂ ଜାନୁନି ।
ସୀତାଂ ପାର୍ଶ୍ବଗତାଂ ସରୋରୁହକରାଂ ବିଦ୍ୟୁନ୍ନିଭାଂ ରାଘବଂ
ପଶ୍ୟନ୍ତଂ ମୁକୁଟାଙ୍ଗଦାଦିବିବିଧାକଲ୍ଲୋଦ୍ଭୁଲାଙ୍ଗଂ ଭଜେ ॥ ୨୪ ॥

ଶ୍ରୀରାମଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଭଦ୍ରାନ୍ତୋ ତେନ୍ତୋ ନତିୟୁତୋ ଦ୍ୱିଧା ।
ସପ୍ତାକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ସର୍ବକାମଫଳପ୍ରଦଃ ॥ ୨୫ ॥

ତାରାଦିସହିତଃ ସୋଽପି ଦ୍ୱିବିଧୋଽଷ୍ଟାକ୍ଷରୋ ମତଃ ।
ତାରଂ ରାମଶ୍ଚତୁର୍ଥ୍ୟତଃ କ୍ରୋଡାସ୍ତଂ ବହିତଲ୍ଲୁଗା ॥ ୨୬ ॥

ଅଷ୍ଟାଶ୍ୱେତଂ ପରୋ ମନ୍ତ୍ରୋ ରକ୍ଷାଦିଃ ସ୍ୟାତ୍ସତର୍ତ୍ତବତ୍ ।
ପୁନରଷ୍ଟାକ୍ଷରସ୍ୟାଥ ରାମ ଏବ ରକ୍ଷିଃ ସ୍ମୃତଃ ॥ ୨୭ ॥

ଗାୟତ୍ରଂ ଛନ୍ଦ ଇତ୍ୟସ୍ୟ ଦେବତା ରାମ ଏବ ତ ।
ତାରଂ ଶ୍ରୀବୀଜୟୁଗ୍ମଂ ତ ବୀଜଶକ୍ତ୍ୟାଦୟୋ ମତାଃ ॥ ୨୮ ॥

ଷତଙ୍ଗଂ ତ ତତଃ କୁର୍ଯ୍ୟାନ୍ନନ୍ଦାଶ୍ୱେରେବ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ।
ତାରଂ ଶ୍ରୀବୀଜୟୁଗ୍ମଂ ତ ରାମାୟ ନମ ଉଚ୍ଚରେତ୍ ॥ ୨୯ ॥

ଗ୍ଳୌମୋଂ ବୀଜଂ ବଦେନ୍ନାୟାଂ ହୃଦ୍ରାମାୟ ପୁନଶ୍ଚ ତାମ୍ ।
ଶିବୋମାରାମମନ୍ତ୍ରୋଽୟଂ ବସ୍ତୁର୍ଯୁ ବସ୍ତୁପ୍ରଦଃ ॥ ୩୦ ॥

ରକ୍ଷିଃ ସଦାଶିବଃ ପ୍ରୋକ୍ତୋ ଗାୟତ୍ରଂ ଛନ୍ଦ ଉଚ୍ୟତେ ।
ଶିବୋମାରାମତନ୍ତ୍ରୋଽତ୍ର ଦେବତା ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଃ ॥ ୩୧ ॥

ଦୀର୍ଘୟା ମାୟୟାଙ୍ଗାନି ତାରପଞ୍ଚାଶ୍ଚୟୁକ୍ତୟା ।
ରାମଂ ତ୍ରିନେତ୍ରଂ ସୋମାର୍ଯ୍ୟଧାରିଣଂ ଶୂଲିନଂ ପରମ୍ ।
ଭସ୍ମୋଜ୍ଜ୍ୱଳିତସର୍ବାଙ୍ଗଂ କପର୍ଦିନମୁପାସ୍ମହେ ॥ ୩୨ ॥

ରାମାଭିରାମାଂ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟସୀମାଂ ସୋମାବତଂସିକାମ୍ ।
ପାଶାଞ୍ଜୁଶଧନ୍ୱର୍ବାଶଧରାଂ ଧ୍ୟାୟେନ୍ନିଲୋଚନାମ୍ ॥ ୩୩ ॥

ଧ୍ୟାୟନ୍ନେବଂ ବର୍ଣ୍ଣଲକ୍ଷଂ ଜପତର୍ପଣତପୁରଃ ।
ବିଲୁପତ୍ରେଃ ଫଲ୍ଲେଃ ପୁଷ୍ପେଷ୍ଟିଲାଜ୍ୟୈଃ ପଙ୍କଜୈର୍ହୃନେତ୍ ॥ ୩୪ ॥

ସ୍ୱୟମାୟାନ୍ତ୍ର ନିଧୟଃ ସିଦ୍ଧୟଶ୍ଚ ସୁରେୟିତାଃ ।
ପୁନରଷ୍ଟାକ୍ଷରସ୍ୟାଥ ବ୍ରହ୍ମଗାୟତ୍ରରାଘବାଃ ॥ ୩୫ ॥

ରକ୍ଷାଦୟସ୍ତୁ ବିଜ୍ଞେୟଃ ଶ୍ରୀବୀଜଂ ମମ ଶକ୍ତିକମ୍ ।
ତତ୍-ପ୍ରୀତ୍ୟ ବିନିୟୋଗସ୍ତୁ ମନ୍ତ୍ରାର୍ଣ୍ଣେରଙ୍ଗକଳ୍ପନା ॥ ୩୬ ॥

କେୟୁରାଙ୍ଗଦକଙ୍କଣୈର୍ମଣିଗତୈର୍ବିଦ୍ୟୋତମାନଂ ସଦା
ରାମଂ ପାର୍ବଣତନ୍ତ୍ରକୋଟିସଦୃଶଛତ୍ରେଣ ବୈ ରାଜିତମ୍ ।
ହେମସ୍ତମ୍ବସହସ୍ରସୋତଶୟୁତେ ମଧ୍ୟେ ମହାମଣ୍ଡପେ
ଦେବେଶଂ ଭରତାଦିଭିଃ ପରିବୃତଂ ରାମଂ ଭଜେ ଶ୍ୟାମଲମ୍ ॥ ୩୭ ॥

କିଂ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେର୍ବହୁଭିର୍ବିନଶ୍ଚରଫଲୈରାୟାସସାଧ୍ୟୈର୍ବୃଥା
କିଂତିଲ୍ଲୋଭବିତାନମାତ୍ରବିଫଳୈଃ ସଂସାରଦୁଃଖାବହୈଃ ।
ଏକଃ ସନ୍ନପି ସର୍ବମନ୍ତ୍ରଫଳଦୋ ଲୋଭାଦିଦୋଷୋଦ୍-ଘୃତଃ
ଶ୍ରୀରାମଃ ଶରଣଂ ମମେତି ସତତଂ ମନ୍ତ୍ରୋଽୟମଷ୍ଟାକ୍ଷରଃ ॥ ୩୮ ॥

ଏବମଷ୍ଟାକ୍ଷରଃ ସମ୍ୟକ୍ ସପ୍ତଧା ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଃ ।
ରାମସପ୍ତାକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ର ଆଦ୍ୟନ୍ତେ ତାରସଂଯୁତଃ ॥ ୩୯ ॥

ନବାକ୍ଷୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ସ୍ୟାଞ୍ଛେଷଂ ଷଡ୍ବର୍ଣ୍ଣବନ୍ୟସେତ୍ ।
ଜାନକୀବଲ୍ଲଭଂ ତେନ୍ଦ୍ରଂ ବହ୍ନେର୍ଜାୟାଦୁମାଦିକମ୍ ॥ ୪୦ ॥

ଦଶାକ୍ଷରୋଽୟଂ ମନ୍ତ୍ରଃ ସ୍ୟାସୁର୍ବାଭୀଷ୍ଟଫଳପ୍ରଦଃ ।
ଦଶାକ୍ଷରସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରସ୍ୟ ବସିଷ୍ଠୋଽସ୍ୟ ରକ୍ଷିର୍ବିରାଟ୍ ॥ ୪୧ ॥

ଛନ୍ଦୋଽସ୍ୟ ଦେବତା ରାମଃ ସୀତାପାଣିପରିଗ୍ରହଃ ।
ଆଦ୍ୟୋ ବୀଜଂ ଦ୍ଵିଠଃ ଶକ୍ତିଃ କାମେନାଙ୍ଗକ୍ରିୟା ମତା ॥ ୪୨ ॥

ଶିରୋଲଲାଟଭୂମଧ୍ୟେ ତାଲୁକର୍ଣ୍ଣେଷୁ ହୃଦ୍ୟପି ।
ନାଭୁରୁଜାନୁପାଦେଷୁ ଦଶାର୍ଣ୍ଣାନ୍ଦ୍ରିନ୍ୟସେନ୍ନନୋଃ ॥ ୪୩ ॥

ଅୟୋଧ୍ୟାନଗରେ ରତ୍ନଚିତ୍ରେ ସୌବର୍ଣ୍ଣମଣ୍ଡପେ ।
ମନ୍ଦାରପୁଷ୍ପେରାବଞ୍ଚିତାନେ ତୋରଶାଞ୍ଚିତେ ॥ ୪୪ ॥

ସିଂହାସନେ ସମାସୀନଂ ପୁଷ୍ପକୋପରି ରାଘବମ୍ ।
ରକ୍ଷୋଭିର୍ହରିଭିର୍ଦେବୈର୍ଦିବ୍ୟୟାନଗତୈଃ ଶୁଭୈଃ ॥ ୪୫ ॥

ସଂସ୍ପୃୟମାନଂ ମୁନିଭିଃ ପ୍ରହ୍ୱେଷ୍ଟ ପରିସେବିତମ୍ ।
ସୀତାଲଂକୃତବାମାଙ୍ଗଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣେନୋପସେବିତମ୍ ॥ ୪୬ ॥

ଶ୍ୟାମଂ ପ୍ରସନ୍ନବଦନଂ ସର୍ବାଭରଣଭୂଷିତମ୍ ।
ଧ୍ୟାୟନ୍ନେବଂ ଜପେନ୍ନନ୍ଦଂ ବର୍ଣ୍ଣଲକ୍ଷମନନ୍ୟଧୀଃ ॥ ୪୭ ॥

ରାମଂ ତେନ୍ଦ୍ରଂ ଧନୁଷ୍ଠାଶୟେନ୍ଦ୍ରଃ ସ୍ୟାଦ୍ବହ୍ନିସୁନ୍ଦରୀ ।
ଦଶାକ୍ଷରୋଽୟଂ ମନ୍ତ୍ରଃ ସ୍ୟାନ୍ମୁନିର୍ବ୍ରହ୍ମା ବିରାଟ୍ ସ୍ତୁତଃ ॥ ୪୮ ॥

ଛନ୍ଦସ୍ତୁ ଦେବତା ପ୍ରୋକ୍ତୋ ରାମୋ ରାକ୍ଷସମର୍ଦନଃ ।
ଶେଷଂ ତୁ ପୂର୍ବବଲ୍ଲୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ତାପବାଶଧରଂ ସ୍ମରେତ୍ ॥ ୪୯ ॥

ତାରମାୟାରମାନଙ୍ଗବାକ୍ସୁବୀଜୈଶ୍ଚ ଷଡ୍ବିଧଃ ।
ଦଶାର୍ଣ୍ଣୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ସ୍ୟାଦ୍ବ୍ରହ୍ମବର୍ଣ୍ଣାତ୍ମକୋ ମନୁଃ ॥ ୫୦ ॥

ଶେଷଂ ଷଡ୍ବର୍ଣ୍ଣବଜ୍ଞେୟଂ ନ୍ୟାସଧ୍ୟାନାଦିକଂ ବୁଧୈଃ ।
ଦ୍ୱାଦଶାକ୍ଷରମନ୍ତ୍ରସ୍ୟ ଶ୍ରୀରାମ ଋଷିରୂପ୍ୟତେ ॥ ୫୧ ॥

ଜଗତୀ ଛନ୍ଦ ଇତ୍ୟୁକ୍ତଂ ଶ୍ରୀରାମୋ ଦେବତା ମତଃ ।
ପ୍ରଣବୋ ବୀଜମିତ୍ୟୁକ୍ତଃ କ୍ଳୀଂ ଶକ୍ତିର୍ହ୍ରୀଂ ଚ କୀଲକମ୍ ॥ ୫୨ ॥

ମନ୍ତ୍ରେଶାଙ୍ଗାନି ବିନ୍ୟସ୍ୟ ଶିଷ୍ଟଂ ପୂର୍ବବଦାତରେତ୍ ।
ତାରଂ ମାୟାଂ ସମୁଦାର୍ଯ୍ୟ ଭରତାଗ୍ରଜ ଇତ୍ୟପି ॥ ୫୩ ॥

ରାମଂ କୁଳଂ ବଦ୍ଧିଜାୟାନ୍ତଂ ମନ୍ତ୍ରୋଽୟଂ ଦ୍ଵାଦଶାକ୍ଷରଃ ।
ଓଁ ହୃଦ୍-ଭଗବତେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଭଦ୍ରୌ ଚ ଡୋୟୁତୌ ॥ ୫୪ ॥

ଅର୍କାଶ୍ଚୈ ଦ୍ଵିବିଧୋଽପ୍ୟସ୍ୟ ଋଷିଧ୍ୟାନାଦିପୂର୍ବବତ୍ ।
ଛନ୍ଦସ୍ତୁ ଜଗତୀ ଚୈବ ମନ୍ତ୍ରାଶ୍ଚୈରଙ୍ଗକଳ୍ପନା ॥ ୫୫ ॥

ଶ୍ରୀରାମେତି ପଦଂ ଚୋକ୍ତ୍ଵା ଜୟରାମ ତତଃ ପରମ୍ ।
ଜୟଦ୍ଵୟଂ ବଦେତ୍-ପ୍ରାଜ୍ଞୋ ରାମେତି ମନୁରାଜକଃ ॥ ୫୬ ॥

ତ୍ରୟୋଦଶାର୍ଣ୍ଣ ଋଷ୍ୟାଦି ପୂର୍ବବସ୍ତୁର୍ବକାମଦଃ ।
ପଦଦ୍ଵୟଦ୍ଵିରାବୃତ୍ତେରଙ୍ଗଂ ଧ୍ୟାନଂ ଦଶାର୍ଣ୍ଣବତ୍ ॥ ୫୭ ॥

ତାରାଦିସହିତଃ ସୋଽପି ସ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶବର୍ଣ୍ଣକଃ ।
ତ୍ରୟୋଦଶାର୍ଣ୍ଣମୁଦାର୍ଯ୍ୟ ପଶ୍ଚାଦ୍ରାମେତି ଯୋଜୟେତ୍ ॥ ୫୮ ॥

ସ ବୈ ପଞ୍ଚଦଶାର୍ଣ୍ଣସ୍ତୁ ଜପତାଂ କଳ୍ପଭୂରୁହଃ ।
ନମସ୍ତୁ ସୀତାପତୟେ ରାମାୟେତି ହନୁଦ୍ଵୟମ୍ ॥ ୫୯ ॥

ତତସ୍ତୁ କବଚାସ୍ତ୍ରାନ୍ତଃ ଷୋଡଶାକ୍ଷର ଇରିତଃ ।
ତସ୍ୟାଗସ୍ତ୍ୟଋଷିଶ୍ଚନ୍ଦୋ ବୃହତୀ ଦେବତା ଚ ସଃ ॥ ୬୦ ॥

ରାଂ ବୀଜଂ ଶକ୍ତିରସ୍ତଂ ଚ କୀଲକଂ ହୁମିତୀରିତମ୍ ।
ଦ୍ଵିପଞ୍ଚତ୍ରିଚତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣେଃ ସର୍ବେରଙ୍ଗଂ ନ୍ୟସେକ୍ତୁମାତ୍ ॥ ୬୧ ॥

ତାରାଦିସହିତଃ ସୋଽପି ମନ୍ତ୍ରଃ ସପ୍ତଦଶାକ୍ଷରଃ ।

ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ରାମଂ ଡେଢ଼ଂ ମହା ତତଃ ॥ ୬୨ ॥

ପୁରୁଷାୟ ପଦଂ ପଶ୍ଚାଦ୍ବିଂଶତିଃଷ୍ଟଦଶାକ୍ଷରଃ ।

ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରୋ ମୁନିଶ୍ଚନ୍ଦୋ ଗାୟତ୍ରୀ ଦେବତା ତ ସଃ ॥ ୬୩ ॥

କାମାଦିସହିତଃ ସୋଽପି ମନ୍ତ୍ର ଏକୋନବିଂଶକଃ ।

ତାରଂ ନାମୋ ଭଗବତେ ରାମାୟେତି ପଦଂ ବଦେତ୍ ॥ ୬୪ ॥

ସର୍ବଶବ୍ଦଂ ସମୁଦ୍ଧାର୍ଯ୍ୟଂ ସୌଭାଗ୍ୟଂ ଦେହି ମେ ବଦେତ୍ ।

ବହିଃକାୟାଂ ତଥୋଦ୍ଧାର୍ଯ୍ୟଂ ମନ୍ତ୍ରୋ ବିଂଶାଶ୍ଚକୋ ମତଃ ॥ ୬୫ ॥

ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ରାମାୟ ସକଳଂ ବଦେତ୍ ।

ଆପନ୍ନିବାରଣାୟେତି ବହିଃକାୟାଂ ତତୋ ବଦେତ୍ ॥ ୬୬ ॥

ଏକବିଂଶାଶ୍ଚକୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ସର୍ବାଭୀଷ୍ଟଫଳପ୍ରଦଃ ।

ତାରଂ ରମା ସ୍ତ୍ରୀବୀଜଂ ତ ତତୋ ଦାଗରଥାୟ ତ ॥ ୬୭ ॥

ତତଃ ସୀତାବଲ୍ଲଭାୟ ସର୍ବାଭୀଷ୍ଟପଦଂ ବଦେତ୍ ।

ତତୋ ଦାୟ ହୃଦକ୍ଳୋଽୟଂ ମନ୍ତ୍ରୋ ଦ୍ୱାବିଂଶଦକ୍ଷରଃ ॥ ୬୮ ॥

ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ବୀରରାମାୟ ସଂବଦେତ୍ ।

କଲ ଶତ୍ରୁନ୍ ହନ ଦ୍ୱୟଂ ବହିଃକାୟାଂ ତତୋ ବଦେତ୍ ॥ ୬୯ ॥

ତ୍ରୟୋବିଂଶାକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ସର୍ବଶତ୍ରୁନିବର୍ତ୍ତକଃ ।

ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରୋ ମୁନିଃ ପ୍ରୋକ୍ତୋ ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦ ଭବ୍ୟତେ ॥ ୭୦ ॥

ଦେବତା ବୀରରାମୋଽସୌ ବୀଜାଦ୍ୟାଃ ପୂର୍ବବନ୍ଧୁତାଃ ।
ମୂଳମନ୍ତ୍ରବିଭାଗେନ ନ୍ୟାସାନ୍-କୃତ୍ବା ବିଚକ୍ଷଣଃ ॥ ୭୧ ॥

ଶରଂ ଧନୁଷି ସଂଧ୍ୟାୟ ତିଷ୍ଠନ୍ତଂ ରାବଣୋନ୍ମୁଖମ୍ ।
ବଜ୍ରପାଣିଂ ରଥାରୁହଂ ରାମଂ ଧ୍ୟାତ୍ବା ଜପେନ୍ନନୁମ୍ ॥ ୭୨ ॥

ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ଶ୍ରୀରାମାୟ ପଦଂ ବଦେତ୍ ।
ତାରକବ୍ରହ୍ମଣେ ଚୋକ୍ତ୍ବା ମାଂ ତାରୟ ପଦଂ ବଦେତ୍ ॥ ୭୩ ॥

ନମସ୍ତାରାତୁଳ୍ଲକୋ ମନ୍ତ୍ରଶ୍ଚତୁର୍ବିଂଶତିବର୍ଣ୍ଣକଃ ।
ବୀଜାଦିକଂ ଯଥାପୂର୍ବଂ ସର୍ବଂ କୁର୍ମ୍ୟାଦ୍ବିଷତର୍ଣ୍ଣବତ୍ ॥ ୭୪ ॥

କାମସ୍ତାରୋ ନତିଶ୍ଳେଷ ତତୋ ଭଗବତେପଦମ୍ ।
ରାମଚନ୍ଦ୍ରାୟ ଚୋକ୍ତାୟ୍ ସକଲେତି ପଦଂ ବଦେତ୍ ॥ ୭୫ ॥

ଜନବଶ୍ୟକରାୟେତି ସ୍ବାହା କାମାତୁଳ୍ଲକୋ ମନୁଃ ।
ସର୍ବବଶ୍ୟକରୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ପଞ୍ଚବିଂଶତିବର୍ଣ୍ଣକଃ ॥ ୭୬ ॥

ଆଦୌ ତାରେଣ ସଂଯୁକ୍ତୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ଷଡ୍ବିଂଶଦକ୍ଷରଃ ।
ଅନ୍ତେଽପି ତାରସଂଯୁକ୍ତଃ ସପ୍ତବିଂଶତିବର୍ଣ୍ଣକଃ ॥ ୭୭ ॥

ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ରକ୍ଷୋଘ୍ନବିଶଦାୟ ତ ।
ସର୍ବବିଘ୍ନାନ୍ନସମୁଦ୍ଧାୟ ନିବାରୟ ପଦଦ୍ବୟମ୍ ॥ ୭୮ ॥

ସ୍ବାହାନ୍ତୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜୋଽୟମଷ୍ଟାବିଂଶତିବର୍ଣ୍ଣକଃ ।
ଅନ୍ତେ ତାରେଣ ସଂଯୁକ୍ତ ଏକୋନବ୍ତିଂଶଦକ୍ଷରଃ ॥ ୭୯ ॥

ଆଦୌ ସ୍ୱବୀଜସଂଯୁକ୍ତସ୍ତ୍ରୀଂଶଦୃଷ୍ଟାନ୍ତକୋ ମନୁଃ ।
ଅନ୍ତେଽପି ତେନ ସଂଯୁକ୍ତ ଏକତ୍ରୀଂଶାନ୍ତକଃ ସ୍ମୃତଃ ॥ ୮୦ ॥

ରାମଭଦ୍ର ମହେଷ୍ୱାସ ରଘୁବୀର ନୃପୋଞ୍ଜୟ ।
ଭୋ ଦଶାସ୍ୟାନ୍ତକାସ୍ତ୍ରାକଂ ଶ୍ରିୟଂ ଦାପୟ ଦେହି ମେ ॥ ୮୧ ॥

ଆନୁଷ୍ଠୁଭ ଋଷୀ ରାମଶ୍ଚନ୍ଦୋଽନୁଷ୍ଠୁୟ ଦେବତା ।
ରାଂ ବୀଜମସ୍ୟ ଯଂ ଶକ୍ତିରିଷ୍ଟାର୍ଥେ ବିନିୟୋଜୟେତ୍ ॥ ୮୨ ॥

ପାଦଂ ହୃଦି ଚ ବିନ୍ୟସ୍ୟ ପାଦଂ ଶିରସି ବିନ୍ୟସେତ୍ ।
ଶିଖାୟାଂ ପଞ୍ଚଭିର୍ନ୍ୟସ୍ୟ ତ୍ରିବର୍ଣ୍ଣେଃ କବଚଂ ନ୍ୟସେତ୍ ॥ ୮୩ ॥

ନେତ୍ରୟୋଃ ପଞ୍ଚବର୍ଣ୍ଣେଷ୍ଠ ଦାପୟେତ୍ୟସ୍ତମୁତ୍ୟତେ ।
ଚାପବାଣଧରଂ ଶ୍ୟାମଂ ସସୁଗ୍ରୀବବିଭୀଷଣମ୍ ॥ ୮୪ ॥

ହତ୍ୱା ରାବଣମାୟାନ୍ତଂ କୃତତ୍ରେଲୋକ୍ୟରକ୍ଷଣମ୍ ।
ରାମଚନ୍ଦ୍ରଂ ହୃଦି ଧ୍ୟାତ୍ୱା ଦଶଲକ୍ଷଂ ଜପେନ୍ନନୁମ୍ ॥ ୮୫ ॥

ବଦେଢାଶରଥାୟେତି ବିଦ୍ଧହେତି ପଦଂ ତତଃ ।
ସୀତାପଦଂ ସମୁଦ୍ୱୃତ୍ୟ ବଲ୍ଲଭାୟ ତତୋ ବଦେତ୍ ॥ ୮୬ ॥

ଧୀମହୀତି ବଦେଉନ୍ନୋ ରାମଶ୍ଚାପି ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍
ତାରାଦିରେଷା ଗାୟତ୍ରୀ ମୁକ୍ତିମେବ ପ୍ରୟଚ୍ଛତି ॥ ୮୭ ॥

ମାୟାଦିରପି ବୈଦୁଷ୍ୟଂ ରାମାଦିଷ୍ଠ ଶ୍ରିୟଃ ପଦମ୍ ।
ମଦନେନାପି ସଂଯୁକ୍ତଃ ସ ମୋହୟତି ମେଦିନୀମ୍ ॥ ୮୮ ॥

ପଞ୍ଚି ତ୍ରୀଣି ଷଡ଼ଶ୍ଚୈଷ୍ଠ ତ୍ରୀଣି ଚତ୍ୱାରି ବର୍ଣ୍ଣକୈଃ ।
ଚତ୍ୱାରି ଚ ଚତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣେରଙ୍ଗନ୍ୟାସଂ ପ୍ରକଳ୍ପୟେତ୍ ॥ ୮୯ ॥

ବୀଜଧ୍ୟାନାଦିକଂ ସର୍ବଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ଷତ୍-ବର୍ଣ୍ଣବକ୍ତ୍ରମାତ୍ ।
ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ଚତୁର୍ଥ୍ୟା ରଘୁନନ୍ଦନମ୍ ॥ ୯୦ ॥

ରକ୍ଷୋଘ୍ନବିଶଦଂ ତଦ୍ବନ୍ଧୁଧୁରେତି ବଦେଉତଃ ।
ପ୍ରସନ୍ନବଦନଂ ତେନ୍ଦ୍ରଂ ବଦେଦମିତତେଜସେ ॥ ୯୧ ॥

ବଲରାମୌ ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତୌ ବିଷ୍ଣୁଂ ତେନ୍ଦ୍ରଂ ନତିସ୍ତତଃ ।
ପ୍ରୋକ୍ତୋ ମାଲାମନ୍ତଃ ସପ୍ତଚତ୍ୱାରିଂଶଦ୍-ଭିରକ୍ଷରୈଃ ॥ ୯୨ ॥

ଋଷିଶ୍ଚନ୍ଦୋ ଦେବତାଦି ବ୍ରହ୍ମାନୁଷ୍ଠୁଭରାଘବାଃ ।
ସପ୍ତର୍ତ୍ତସପ୍ତଦଶଷତ୍-ରୁଦ୍ରସଂଖ୍ୟାଃ ଷଡ଼ଙ୍ଗକମ୍ ॥ ୯୩ ॥

ଧ୍ୟାନଂ ଦଶାକ୍ଷରଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ଲକ୍ଷମେକଂ ଜପେନ୍ନୁନୁମ୍ ।
ଶ୍ରିୟଃ ସୀତାଂ ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତାଂ ସ୍ୱାହାନ୍ତୋଽୟଂ ଷଡ଼କ୍ଷରଃ ॥ ୯୪ ॥

ଜନକୋଽସ୍ୟ ଋଷିଶ୍ଚନ୍ଦୋ ଗାୟତ୍ରୀ ଦେବତା ମନୋଃ ।
ସୀତା ଭଗବତୀ ପ୍ରୋକ୍ତା ଶ୍ରୀଂ ବୀଜଂ ନତିଶକ୍ତିକମ୍ ॥ ୯୫ ॥

କୀଳଂ ସୀତା ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତମିଷ୍ଟାର୍ଥେ ବିନିୟୋଜୟେତ୍ ।
ଦୀର୍ଘସ୍ୱରଯୁତାଦ୍ୟେନ ଷଡ଼ଙ୍ଗାନି ପ୍ରକଳ୍ପୟେତ୍ ॥ ୯୬ ॥

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଭାମମୁଜକରାଂ ରାମାଲୋକନତପୁରାମ୍ ।
ଧ୍ୟାୟେତ୍ଷତ୍-କୋଶମଧ୍ୟସ୍ଥରାମାଙ୍ଗୋପରି ଶୋଭିତାମ୍ ॥ ୯୭ ॥

ଲକାରଂ ତୁ ସମୁଦ୍ଭୂତ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣାୟ ନମୋଦ୍ରୁକଃ ।
ଅଗସ୍ତ୍ୟଋଷିରସ୍ୟାଧ ଗାୟତ୍ରଂ ଛନ୍ଦ ଉଚ୍ୟତେ ॥ ୯୮ ॥

ଲକ୍ଷ୍ମଣୋ ଦେବତା ପ୍ରୋକ୍ତୋ ଲଂ ବୀଜଂ ଶକ୍ତିରସ୍ୟା ହି ।
ନମସ୍ତୁ ବିନିୟୋଗୋ ହି ପୁରୁଷାର୍ଥଚତୁଷ୍ଟୟେ ॥ ୯୯ ॥

ଦୀର୍ଘଭାଜା ସ୍ୱବୀଜେନ ଷଡ଼ଙ୍ଗାନି ପ୍ରକଳ୍ପୟେତ୍ ।
ଦ୍ୱିଭୁଜଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରୁଚିରତନ୍ତୁଂ ପଦ୍ମନିଭେକ୍ଷଣମ୍ ॥ ୧୦୦ ॥

ଧନୁର୍ବାଣଧରଂ ଦେବଂ ରାମାରାଧନତପୁରମ୍ ।
ଭକାରଂ ତୁ ସମୁଦ୍ୱୃତ୍ୟ ଭରତାୟ ନମୋହ୍ତକଃ ॥ ୧୦୧ ॥

ଅଗସ୍ତ୍ୟଋଷିରସ୍ୟାଧ ଶେଷଂ ପୂର୍ବବଦାଚରେତ୍ ।
ଭରତଂ ଶ୍ୟାମଲଂ ଶାନ୍ତଂ ରାମସେବାପରାୟଣମ୍ ॥ ୧୦୨ ॥

ଧନୁର୍ବାଣଧରଂ ବୀରଂ କୈକେୟୀତନୟଂ ଭଜେ ।
ଶଂ ବୀଜଂ ତୁ ସମୁଦ୍ୱୃତ୍ୟ ଶତ୍ରୁଘ୍ନାୟ ନମୋହ୍ତକଃ ।
ଋଷ୍ୟାଦୟୋ ଯଥାପୂର୍ବଂ ବିନିୟୋଗୋଽରିନିଗ୍ରହେ ॥ ୧୦୩ ॥

ଦ୍ୱିଭୁଜଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବର୍ଣ୍ଣାତଂ ରାମସେବାପରାୟଣମ୍ ।
ଲବଣାସୁରହନ୍ତାରଂ ସୁମିତ୍ରାତନୟଂ ଭଜେ ॥ ୧୦୪ ॥

ହୃଂ ହନୁମାଂଶ୍ଚତୁର୍ଥ୍ୟକ୍ତଂ ହୃଦକ୍ତୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜକଃ ।
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଋଷିଃ ପ୍ରୋକ୍ତୋ ଯୋଜୟେତ୍-ପୂର୍ବବକ୍ତ୍ରମାତ୍ ॥ ୧୦୫ ॥

ଦ୍ୱିଭୁଜଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବର୍ଣ୍ଣାତଂ ରାମସେବାପରାୟଣମ୍ ।
ମୌଞ୍ଜୀକୌପୀନସହିତଂ ମାଂ ଧ୍ୟାୟେଦ୍ରାମସେବକମ୍ ॥ ଇତି ॥ ୧୦୬ ॥

॥ ଇତି ରାମରହସ୍ୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଦ୍ୱିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୨ ॥

॥ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥

ସନକାଦ୍ୟା ମୁନୟୋ ହନୁମନ୍ତଂ ପପ୍ରୁଃ ।
ଆଞ୍ଜନେୟ ମହାବଲ ପୂର୍ବୋକ୍ତମନ୍ତ୍ରାଣାଂ ପୂଜାପୀଠମନୁବ୍ରୁହୀତି ।
ହନୁମାନ୍ ହୋବାଚ ।- ଆଦୌ ଷଟ୍-କୋଶମ୍ । ତନ୍ମଧ୍ୟେ ରାମବୀଜଂ ସଶ୍ରୀକମ୍ ।
ତଦଧୋଭାଗେ ଦ୍ଵିତୀୟାନ୍ତଂ ସାଧ୍ୟମ୍ । ବୀଜୋର୍ଧ୍ଵଭାଗେ ଷଷ୍ଠ୍ୟନ୍ତଂ ସାଧକମ୍ ।
ପାର୍ଶ୍ଵେ ଦୃଷ୍ଟିବୀଜେ ତପ୍ତରିତୋ ଜୀବପ୍ରାଣଶକ୍ତିବିଶ୍ୟବୀଜାନି ।
ତସ୍ମିନ୍ ସନ୍ନିଶ୍ଚିନ୍ତୟିତ୍ଵାଂ ପ୍ରଣବାଦ୍ୟାଂ ବେଷ୍ଟନମ୍ ।
ଅଗ୍ନିଶାମୁରବାୟୁବ୍ୟପୁରଃପୃଷ୍ଠେଷୁ ଷଟ୍-କୋଶେଷୁ ଦୀର୍ଘଭାଞ୍ଜି ।
ହୃଦୟାଦିମନ୍ତ୍ରାଃ କ୍ରମେଣ ।
ରାଂ ରୀଂ ରୁଂ ରୈଂ ରୌଂ ରଃ ଇତି ଦୀର୍ଘଭାଞ୍ଜି ତଦ୍ଘ୍ୟକ୍ତହୃଦୟାଦ୍ୟସ୍ତ୍ରାନ୍ତମ୍ ।
ଷଟ୍-କୋଶପାର୍ଶ୍ଵେ ରମାମାୟାବୀଜେ । କୋଶାଗ୍ରେ ବାରାହଂ ହୁମିତି ।
ତଦ୍ଘୀଜାନ୍ତରାଲେ କାମବୀଜମ୍ । ପରିତୋ ବାଗ୍ଭବମ୍ ।
ତତୋ ବୃତ୍ତୟଂ ସାଷ୍ଟପଦମ୍ ।
ତେଷୁ ଦଲେଷୁ ସ୍ଵରାନଷ୍ଟବର୍ଗାନୁପ୍ରତିଦଲଂ ମାଳାମନୁବର୍ଣ୍ଣଷଟ୍କମ୍ ।
ଅନ୍ତେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରମ୍ । ତଦ୍ଘଲକପୋଲେଷ୍ଠଷ୍ଟବର୍ଣ୍ଣାନୁ । ପୁନରଷ୍ଟଦଲପଦ୍ଘମ୍ ।
ତେଷୁ ଦଲେଷୁ ନାରାୟଣାକ୍ଷାରୋ ମନ୍ତ୍ରଃ । ତଦ୍ଘଲକପୋଲେଷୁ ଶ୍ରୀବୀଜମ୍ ।
ତତୋ ବୃତ୍ତମ୍ । ତତୋ ଦ୍ଵାଦଶଦଲମ୍ ।
ତେଷୁ ଦଲେଷୁ ବାସୁଦେବଦ୍ଵାଦଶାକ୍ଷାରୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ।
ତଦ୍ଘଲକପୋଲେଷ୍ଠାଦିକ୍ଷାନ୍ତ୍ରାନ୍ (ଆଦିତ୍ୟାନ୍) । ତତୋ ବୃତ୍ତମ୍ । ତତଃ ଷୋଡ଼ଶଦଲମ୍ ।
ତେଷୁ ଦଲେଷୁ ହୁଂ ଫଟ୍ ନତିସହିତରାମଦ୍ଵାଦଶାକ୍ଷରମ୍ ।
ତଦ୍ଘଲକପୋଲେଷୁ ମାୟାବୀଜମ୍ ।
ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରତିକପୋଲଂ ଦ୍ଵିରାବୃତ୍ତ୍ୟା ହ୍ରଂ ସ୍ରଂ ଭ୍ରଂ ବ୍ରଂ ଭ୍ରମଂ ଶ୍ରୁଂ ଜ୍ରମ୍ ।
ତତୋ ବୃତ୍ତମ୍ । ତତୋ ଦ୍ଵାତ୍ରିଂଶଦଲପଦ୍ଘମ୍ ।
ତେଷୁ ଦଲେଷୁ ନୃସିଂହମନ୍ତ୍ରରାଜାନୁଷ୍ଠାପନନ୍ତଃ ।

ତଦଲକ୍ଷ୍ୟୋଲେଖ୍ୟବସ୍ତେକାଦଶରୁଦ୍ରଦ୍ୱାଦଶାଦିତ୍ୟମନ୍ତ୍ରାଃ ପ୍ରଣବାଦିନମୋକ୍ତାଶ୍ଚତୁର୍ଥ୍ୟକ୍ତାଃ କ୍ରମେଣ ।
 ତଦ୍ୱହିର୍ବଷଟ୍କାରଂ ପରିତଃ । ତତୋ ରେଖାତ୍ରୟଯୁକ୍ତଂ ଭୂପୁରମ୍ ।
 ଦ୍ୱାଦଶଦିକ୍ଷୁ ରାଶ୍ୟାଦିଭୂଷିତମ୍ । ଅଷ୍ଟନାଗୈରଧିଷ୍ଠିତମ୍ ।
 ଚତୁର୍ଦିକ୍ଷୁ ନାରସିଂହବୀଜମ୍ । ବିଦିକ୍ଷୁ ବାରାହବୀଜମ୍ ।
 ଏତସ୍ତ୍ରୈର୍ବାହ୍ନକଂ ଯନ୍ତ୍ରଂ ସର୍ବକାମପ୍ରଦଂ ମୋକ୍ଷପ୍ରଦଂ ଚ ।
 ଏକାକ୍ଷରାଦିନବାକ୍ଷରାକ୍ତାନାମେତଦ୍ୟନ୍ତ୍ରଂ ଭବତି । ତଦ୍ୱିଶାବରଣାହୁକଂ ଭବତି ।
 ଷଟ୍-କୋଶମଧ୍ୟେ ସାଙ୍ଗଂ ରାଘବଂ ଯୁଜେତ୍ ।
 ଷଟ୍-କୋଶେଷ୍ଟୁଙ୍ଗୈଃ ପ୍ରଥମା ବୃତ୍ତିଃ । ଅଷ୍ଟଦଳମୂଳେ ଆହ୍ୱାଦ୍ୟାବରଣମ୍ ।
 ତଦଗ୍ରେ ବାସୁଦେବାଦ୍ୟାବରଣମ୍ । ଦ୍ୱିତୀୟାଷ୍ଟଦଳମୂଳେ ଘୃଷ୍ଣାଦ୍ୟାବରଣମ୍ ।
 ତଦଗ୍ରେ ହନୁମଦାଦ୍ୟାବରଣମ୍ । ଦ୍ୱାଦଶଦଳେଷୁ ବସିଷ୍ଠାଦ୍ୟାବରଣମ୍ ।
 ଷୋଡଶଦଳେଷୁ ନୀଳାଦ୍ୟାବରଣମ୍ । ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶଦଳେଷୁ ପୁରାଦ୍ୟାବରଣମ୍ ।
 ଭୂପୁରାକ୍ତରିନ୍ଦ୍ରାଦ୍ୟାବରଣମ୍ । ତଦ୍ୱହିର୍ବଜ୍ରାଦ୍ୟାବରଣମ୍ ।
 ଏବମଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟ ମନୁଂ ଜପେତ୍ ॥

ଅଥ ଦଶାକ୍ଷରାଦିଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରାକ୍ତାନାଂ ମନ୍ତ୍ରାଣାଂ ପୂଜାପୀଠମୁଚ୍ୟତେ ।
 ଆଦୌ ଷଟ୍-କୋଶମ୍ । ତନ୍ମଧ୍ୟେ ସ୍ୱବୀଜମ୍ । ତନ୍ମଧ୍ୟେ ସାଧ୍ୟନାମାନ୍ତି ।
 ଏବଂ କାମବୀଜବେଷ୍ଟନମ୍ । ତତଃ ଶିଷ୍ଟେନ ନବାଶ୍ଟେନ ବେଷ୍ଟନମ୍ ।
 ଷଟ୍-କୋଶେଷୁ ଷଡଙ୍ଗାନ୍ୟଗ୍ନୀଶାସୁରବାୟୁବୃହସ୍ପତିଷ୍ଠେଷୁ ।
 ତହ୍ନପୋଲେଷୁ ଶ୍ରୀମାୟେ । କୋଶାଗ୍ରେ କ୍ରୋଧମ୍ । ତତୋ ବୃତ୍ତମ୍ ।
 ତତୋଽଷ୍ଟଦଳମ୍ । ତେଷୁ ଦଳେଷୁ ଷଟ୍ସଂଖ୍ୟାୟା ମାଳାମନୁବର୍ଣ୍ଣାନ୍ ।
 ତଦଲକ୍ଷ୍ୟୋଲେଷୁ ଷୋଡଶ ସ୍ୱରାଃ । ତତୋ ବୃତ୍ତମ୍ । ତପୁରିତ ଆଦିକ୍ଷାକ୍ତମ୍ ।
 ତଦ୍ୱହିର୍ଭୂପୁରଂ ସାଷ୍ଟଶୂଳାଗ୍ରମ୍ । ଦିକ୍ଷୁ ବିଦିକ୍ଷୁ ନାରସିଂହବାରାହେ ।
 ଏତନ୍ନହାୟନ୍ତମ୍ । ଆଧାରଶକ୍ତ୍ୟାଦିବୈଷ୍ଣବପୀଠମ୍ ।
 ଅଙ୍ଗୈଃ ପ୍ରଥମା ବୃତ୍ତିଃ । ମଧ୍ୟେ ରାମମ୍ । ବାମଭାଗେ ସୀତାମ୍ ।
 ତତ୍-ପୁରତଃ ଶାର୍ଙ୍ଗଂ ଶରଂ ଚ । ଅଷ୍ଟଦଳମୂଳେ ହନୁମଦାଦିଦ୍ୱିତୀୟାବରଣମ୍ ।

ଘୃଷ୍ଣାଦିତୃତୀୟାବରଣମ୍ । ଇନ୍ଦ୍ରାଦିଭିଷ୍ଣୁତୃର୍ଥୀ । ବଜ୍ରାଦିଭିଃ ପଞ୍ଚମୀ ।
ଏତଦ୍ୟନ୍ତାରାଧନପୂର୍ବକଂ ଦଶାକ୍ଷରାଦିମନ୍ତଃ ଜପେତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଇତି ରାମରହସ୍ୟୋପନିଷସ୍ତୁତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୩ ॥

॥ ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥

ସନକାଦ୍ୟା ମୁନୟୋ ହନୁମନ୍ତଂ ପପ୍ରୁଃ ।
ଶ୍ରୀରାମମନ୍ତ୍ରାଣାଂ ପୁରଷ୍ଟରଣବିଧିମନୁବ୍ରୁହୀତି ।

ହନୁମାନ୍-ହୋବାଚ ॥
ନିତ୍ୟଂ ତ୍ରିଷବଣସ୍ନାୟା ପୟୋମୁଲଫଳାଦିଭୁକ୍ ।
ଅଥବା ପାୟସାହାରୋ ହବିଷ୍ୟାନ୍ନାଦ ଏବ ବା ॥ ୧ ॥

ଷତ୍ରସୈଷ୍ଠ ପରିତ୍ୟକ୍ତଃ ସ୍ବାଶ୍ରମୋକ୍ତବିଧିଂ ଚରନ୍ ।
ବନିତାଦିଷୁ ବାଙ୍କର୍ମମନୋଭିର୍ନିଃସ୍ବହଃ ଶୁଚିଃ ॥ ୨ ॥

ଭୂମିଶାୟୀ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ନିଷ୍କାମୋ ଗୁରୁଭକ୍ତିମାନ୍ ।
ସ୍ନାନପୂଜାଜପଧ୍ୟାନହୋମତର୍ପଣତପୁରଃ ॥ ୩ ॥

ଗୁରୁପଦିଷ୍ଟମାର୍ଗେଣ ଧ୍ୟାୟନ୍ତ୍ରାମମନନ୍ୟଧୀଃ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟେନ୍ଦୁଗୁରୁଦୀପାଦିଗୋବ୍ରାହ୍ମଣସମୀପତଃ ॥ ୪ ॥

ଶ୍ରୀରାମସନ୍ନିଧୌ ମୌନୀ ମନ୍ତ୍ରାର୍ଥମନୁଚିନ୍ତୟନ୍ ।
ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମାସନେ ସ୍ଥିତ୍ବା ସ୍ବସ୍ତିକାଦ୍ୟାସନକ୍ରମାତ୍ ॥ ୫ ॥

ତୁଲସୀପାରିଜାତଶ୍ରୀବୃକ୍ଷମୂଳାଦିକସ୍ଥଳେ ।

ପଦ୍ମାକ୍ଷତୁଲସୀକାଷ୍ଠରୁଦ୍ରାକ୍ଷକୃତମାଲୟା ॥ ୭ ॥

ମାତୃକାମାଲୟା ମନ୍ତ୍ରୀ ମନସୈବ ମନୁଂ ଜପେତ୍ ।

ଅଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟ ବୈଷ୍ଣବେ ପୀଠେ ଜପେଦକ୍ଷରଲକ୍ଷକମ୍ ॥ ୮ ॥

ତର୍ପୟେତ୍ତଦ୍ଦଶାଂଶେନ ପାୟସାତ୍ତଦ୍ଦଶାଂଶତଃ ।

ଭୁକ୍ତୁୟାଦ୍ଭୋଜ୍ୟତେନୈବ ଭୋଜୟେତ୍ତଦ୍ଦଶାଂଶତଃ ॥ ୮ ॥

ତତଃ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଲିଂ ମୂଳମନ୍ତ୍ରେଣ ବିଧିବଦ୍ଧରେତ୍ ।

ତତଃ ସିଦ୍ଧମନୁର୍ଭୁତ୍ତା ଜୀବନ୍ତୁକ୍ତୋ ଭବେନ୍ନୁନିଃ ॥ ୯ ॥

ଅଶିମାଦିର୍ଭଜତ୍ୟେନଂ ଯୁନଂ ବରବଧୂରିବ ।

ଏହିକେଷୁ ଚ କାର୍ଯ୍ୟେଷୁ ମହାପତ୍ନୁ ଚ ସର୍ବଦା ॥ ୧୦ ॥

ନୈବ ଯୋଜ୍ୟା ରାମମନ୍ତଃ କେବଳଂ ମୋକ୍ଷସାଧକଃ ।

ଏହିକେ ସମନୁପ୍ରାପ୍ତେ ମାଂ ସ୍ଵରେଦ୍ରାମସେବକମ୍ ॥ ୧୧ ॥

ଯୋ ରାମଂ ସଂସ୍ଵରେନ୍ନିତ୍ୟଂ ଭକ୍ତ୍ୟା ମନୁପରାୟଣଃ ।

ତସ୍ୟାହମିଷ୍ଠସଂସିଦ୍ଧ୍ୟେ ଦୀକ୍ଷିତୋଽସ୍ଥି ମୁନୀଶ୍ଵରାଃ ॥ ୧୨ ॥

ବାଞ୍ଛିତାର୍ଥଂ ପ୍ରଦାସ୍ୟାମି ଭକ୍ତାନାଂ ରାଘବସ୍ୟ ତୁ ।

ସର୍ବଥା ଜାଗରୁକୋଽସ୍ଥି ରାମକାର୍ଯ୍ୟଧୂରଂଧରଃ ॥ ୧୩ ॥

॥ ଇତି ରାମରହସ୍ୟୋପନିଷସ୍ତୁତତ୍ତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୪ ॥

ସନକାଦ୍ୟା ମୁନୟୋ ହନୁମତ୍ ପପ୍ରଞ୍ଛୁଃ ।

ଶ୍ରୀରାମମନ୍ତ୍ରାର୍ଥମନୁବ୍ରୁହୀତି ।

ହନୁମାନ୍-ହୋବାଚ ॥

ସର୍ବେଷୁ ରାମମନ୍ତ୍ରେଷୁ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ଷଡକ୍ଷରଃ ।

ଏକଧାଥ ଦ୍ଵିଧା ତ୍ରେଧା ଚତୁର୍ଧା ପଞ୍ଚଧା ତଥା ॥ ୧ ॥

ଷଟ୍‌ସପ୍ତଧାଃଷ୍ଠଧା ଚୈବ ବହୁଧାୟଂ ବ୍ୟବସ୍ଥିତଃ ।

ଷଡକ୍ଷରସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ଶିବୋ ଜାନାତି ତତ୍ତ୍ଵତଃ ॥ ୨ ॥

ଶ୍ରୀରାମମନ୍ତ୍ରରାଜସ୍ୟ ସମ୍ୟଗର୍ଥୋଽୟମୁଚ୍ୟତେ ।

ନାରାୟଣାଷ୍ଟାକ୍ଷରେ ଚ ଶିବପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ତଥା ।

ସାର୍ଥକାର୍ଣ୍ଣବ୍ଧୟଂ ରାମୋ ରମନ୍ତେ ଯତ୍ର ଯୋଗିନଃ ।

ରକାରୋ ବହ୍ନିବଚନଃ ପ୍ରକାଶଃ ପର୍ଯ୍ୟବସ୍ୟାତି ॥ ୩ ॥

ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦରୂପୋଽସ୍ୟ ପରମାତ୍ମାର୍ଥ ଉଚ୍ୟତେ ।

ବ୍ୟଞ୍ଜନଂ ନିଷ୍କଳଂ ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରାଣୋ ମାୟେତି ଚ ସ୍ଵରଃ ॥ ୪ ॥

ବ୍ୟଞ୍ଜନୈଃ ସ୍ଵରସଂଯୋଗଂ ବିଚ୍ଛିନ୍ନତତ୍-ପ୍ରାଣୟୋଜନମ୍ ।

ରେଫୋ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟେ ତସ୍ମାନ୍ନୃତମାକାରୟୋଜନମ୍ ॥ ୫ ॥

ମକାରୋଽଭ୍ୟୁଦୟାର୍ଥଦ୍ଵାସ୍ର ମାୟେତି ଚ କୀର୍ତ୍ତ୍ୟତେ ।

ସୋଽୟଂ ବୀଜଂ ସ୍ଵକଂ ଯସ୍ମାସ୍ରମାୟଂ ବ୍ରହ୍ମ ଚୋଚ୍ୟତେ ॥ ୬ ॥

ସବିନ୍ଦୁଃ ସୋଽପି ପୁରୁଷଃ ଶିବସୂର୍ଯ୍ୟେନ୍ଦୁରୂପବାନ୍ ।

ଜ୍ୟୋତିସ୍ତସ୍ୟ ଶିଖା ରୂପଂ ନାଦଃ ସପ୍ରକୃତିର୍ମତଃ ॥ ୭ ॥

ପ୍ରକୃତିଃ ପୁରୁଷଶ୍ଚୋର୍ତ୍ତୋ ସମାୟାତ୍-ବ୍ରହ୍ମଣଃ ସ୍ତୁତୌ ।
ବିଦୁନାଦାତ୍ମକଂ ବୀଜଂ ବହିଃସୋମକଲାତ୍ମକମ୍ ॥ ୮ ॥

ଅଗ୍ନୀଷୋମାତ୍ମକଂ ରୂପଂ ରାମବୀଜେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ।
ୟଥୈବ ବଚବୀଜସ୍ତଃ ପ୍ରାକୃତଶ୍ଚ ମହାଦ୍ରୁମଃ ॥ ୯ ॥

ତଥୈବ ରାମବୀଜସ୍ତଃ ଜଗଦେତଜ୍ଜରାତରମ୍ ।
ବୀଜୋକ୍ତମୁଦୟାର୍ଥତ୍ଵଂ ରାମନାମନି ଦୃଶ୍ୟତେ ॥ ୧୦ ॥

ବୀଜଂ ମାୟାବିନିର୍ମୁକ୍ତଂ ପରଂବ୍ରହ୍ମେତି କୀର୍ତ୍ତ୍ୟତେ ।
ମୁକ୍ତିଦଂ ସାଧକାନାଂ ଚ ମକାରୋ ମୁକ୍ତିଦୋ ମତଃ ॥ ୧୧ ॥

ମାରୁପଦ୍ମାଦତୋ ରାମୋ ଭୁକ୍ତିମୁକ୍ତିଫଳପ୍ରଦଃ ।
ଆଦ୍ୟୋ ରା ତପ୍ତଦାର୍ପଣଃ ସ୍ୟାନ୍ନକାରସ୍ତ୍ଵପଦାର୍ପବାନ୍ ॥ ୧୨ ॥

ତୟୋଃ ସଂଯୋଜନମସୀତ୍ୟର୍ଥେ ତତ୍ତ୍ଵବିଦୋ ବିଦୁଃ ।
ନମସ୍ତୁମର୍ଥୋ ବିଜ୍ଞେୟୋ ରାମସ୍ତପ୍ତଦମୁଚ୍ୟତେ ॥ ୧୩ ॥

ଅସୀତ୍ୟର୍ଥେ ତତୁର୍ଥୀ ସ୍ୟାଦେବଂ ମନ୍ଦ୍ରେଷୁ ଯୋଜୟେତ୍ ।
ତତ୍ତ୍ଵମସ୍ୟାଦିବାକ୍ୟଂ ତୁ କେବଳଂ ମୁକ୍ତିଦଂ ଯତଃ ॥ ୧୪ ॥

ଭୁକ୍ତିମୁକ୍ତିପ୍ରଦଂ ଚୈତତ୍ତ୍ଵସ୍ଥାଦପ୍ୟତିରିଚ୍ୟତେ ।
ମନୁଷ୍ଠେତେଷୁ ସର୍ବେଷାମପିକାରୋଽସ୍ତି ଦେହିନାମ୍ ॥ ୧୫ ॥

ମୁମୁକ୍ଷୁଣାଂ ବିରକ୍ତାନାଂ ତଥା ଚାଗ୍ରମବାସିନାମ୍ ।
ପ୍ରଣବତ୍ପ୍ରାୟାଧା ଧ୍ୟେୟୋ ଯତୀନାଂ ଚ ବିଶେଷତଃ ।
ରାମମନ୍ତ୍ରାର୍ଥବିଜ୍ଞାନୀ ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତୋ ନ ସଂଶୟଃ ॥ ୧୬ ॥

ଯ ଇମାମୁପନିଷଦମଧୀତେ ସୋଂଶ୍ଚିପୁତୋ ଭବତି ।
ସ ବାୟୁପୁତୋ ଭବତି । ସୁରାପାନାତ୍-ପୁତୋ ଭବତି ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସ୍ତେୟାତ୍-ପୁତୋ ଭବତି । ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାୟାଃ ପୁତୋ ଭବତି ।
ସ ରାମମନ୍ତ୍ରାଣାଂ କୃତପୁରସ୍କରଣୋ ରାମଚନ୍ଦ୍ରୋ ଭବତି ।
ତଦେତଦୃତାତ୍ମ୍ୟକ୍ତମ୍ ———
ସଦା ରାମୋଽହମସ୍ମୀତି ତତ୍ତ୍ୱତଃ ପ୍ରବଦନ୍ତି ଯେ ।
ନ ତେ ସଂସାରିଣୋ ନୂନଂ ରାମ ଏବ ନ ସଂଶୟଃ ॥ ଓଁ ସତ୍ୟମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗୁଁସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀରାମରହସ୍ୟୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଶ୍ରୀରାମତାପିନୀ ଉପନିଷଦ

(ShriRamtaapinyupanisat / ShriRamtaapini Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପରିଡ଼ା

ଶ୍ରୀରାମତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ / ଶ୍ରୀରାମତାପିନୀ ଉପନିଷଦ
(ଶ୍ରୀରାମପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ଏବଂ ଶ୍ରୀରାମୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍)

॥ ଅଥ ଶ୍ରୀରାମପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଶ୍ରୀରାମତାପିନୀୟାର୍ଥଂ ଭକ୍ତୋଽଧ୍ୟାୟକଲେବରମ୍ ।

ବିକଲେବରକୈବଲ୍ୟଂ ଶ୍ରୀରାମବ୍ରହ୍ମ ମେ ଗତିଃ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବା ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତୁନୁଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଣ୍ଣ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ପ୍ରଥମୋପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ଚିନ୍ତୟେନ୍ ସ୍ମିନ୍ନୁହାବିଷ୍ଣୋ ଜାତେ ଦଶରଥେ ହରୌ ।

ରଘୋଃ କୁଲେଃଶିଲଂ ରାତି ରାଜତେ ଯୋ ମହୀସ୍ଥିତଃ ॥ ୧ ॥

ସ ରାମ ଇତି ଲୋକେଷୁ ବିଦ୍ୱଦ୍-ଭିଃ ପ୍ରକଟୀକୃତଃ ।

ରାକ୍ଷସା ଯେନ ମରଣଂ ଯାନ୍ତି ସ୍ତ୍ୱୋଦ୍ରେକତୋଽଧବା ॥ ୨ ॥

ରାମନାମ ଭୁବି ଖ୍ୟାତମଭିରାମେଣ ବା ପୁନଃ ।

ରାକ୍ଷସାନ୍ନର୍ତ୍ତ୍ୟରୂପେଣ ରାହୁର୍ମନସ୍ବିଜଂ ଯଥା ॥ ୩ ॥

ପ୍ରଭାହୀନାଂସ୍ତଥା କୃତ୍ୱା ରାଜ୍ୟାର୍ହାଣାଂ ମହୀଭୃତାମ୍ ।

ଧର୍ମମାର୍ଗଂ ଚରିତ୍ରେଣ ଜ୍ଞାନମାର୍ଗଂ ଚ ନାମତଃ ॥ ୪ ॥

ତଥା ଧ୍ୟାନେନ ବୈରାଗ୍ୟମୈଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟଂ ସ୍ଵପ୍ନଂ ପୂଜନାତ୍ ।
ତଥା ରାତ୍ୟସ୍ୟ ରାମାଖ୍ୟା ଭୁବି ସ୍ୟାଦଥ ତତ୍ତ୍ଵତଃ ॥ ୫ ॥

ରମନ୍ତେ ଯୋଗିନୋଽନନ୍ତେ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦେ ଚିଦାତ୍ମନି ।
ଇତି ରାମପଦେନାସୌ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମାଭିଧୀୟତେ ॥ ୬ ॥

ଚିନ୍ମୟସ୍ୟାଦ୍ବିତୀୟସ୍ୟ ନିଷ୍କଲସ୍ୟାଶରୀରିଣଃ ।
ଉପାସକାନାଂ କାର୍ଯ୍ୟାର୍ଥଂ ବ୍ରହ୍ମଣୋ ରୂପକଲ୍ପନା ॥ ୭ ॥

ରୂପସ୍ଥାନାଂ ଦେବତାନାଂ ପୁଂସ୍ୟଙ୍ଗାସ୍ତାଦିକଲ୍ପନା ।
ଦ୍ଵି ଚତ୍ଵାରି ଷଡ଼ଷ୍ଟାଃଽସାଂ ଦଶ ଦ୍ଵାଦଶ ଷୋଡ଼ଶ ॥ ୮ ॥

ଅଷ୍ଟାଦଶାମୀ କଥିତା ହସ୍ତାଃ ଶଙ୍ଖାଦିଭିର୍ଯୁତାଃ ।
ସହସ୍ରାନ୍ତାସ୍ତଥା ତାସାଂ ବର୍ଣ୍ଣବାହନକଲ୍ପନା ॥ ୯ ॥

ଶକ୍ତିସେନାକଲ୍ପନା ଚ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟେବଂ ହି ପଞ୍ଚିଧା ।
କଲ୍ପିତସ୍ୟ ଶରୀରସ୍ୟ ତସ୍ୟ ସେନାଦିକଲ୍ପନା ॥ ୧୦ ॥

ବ୍ରହ୍ମାଦୀନାଂ ବାଚକୋଽୟଂ ମନ୍ତ୍ରୋଽନ୍ୱର୍ଥାଦିସଂଜ୍ଞକଃ ।
ଜପ୍ତବ୍ୟୋ ମନ୍ତ୍ରିଣା ନୈବଂ ବିନା ଦେବଃ ପ୍ରସୀଦତି ॥ ୧୧ ॥

କ୍ରିୟା କର୍ମେତି କର୍ତ୍ତୃଣାମର୍ଥଂ ମନ୍ତ୍ରୋ ବଦତ୍ୟଥ ।
ମନନାନ୍ତ୍ରାଶନାନ୍ତୁନ୍ତଃ ସର୍ବବାଚ୍ୟସ୍ୟ ବାଚକଃ ॥ ୧୨ ॥

ସୋଭୟସ୍ୟାସ୍ୟ ଦେବସ୍ୟ ବିଗ୍ରହୋ ଯନ୍ତ୍ରକଲ୍ପନା ।
ବିନା ଯନ୍ତ୍ରେଣ ଚେତ୍-ପୂଜା ଦେବତା ନ ପ୍ରସୀଦତି ॥ ୧୩ ॥

॥ ଇତି ରାମପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁପଥମୋପନିଷତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଦ୍ଵିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥

ସ୍ଵର୍ଭୂଜ୍ୟୋତିର୍ମୟୋଽନନ୍ତରୂପୀ ସ୍ଵେନୈବ ଭାସତେ ।

ଜୀବତ୍ସେନେଦମୋଂ ଯୁସ୍ୟ ସ୍ଵଷ୍ଟିସ୍ଥିତିଲୟସ୍ୟ ଚ ॥ ୧ ॥

କାରଣତ୍ଵେନ ଚିହ୍ନକ୍ର୍ୟା ରଜଃସଂସ୍ପୃତମୋଗୁଣୈଃ ।

ୟଥୈବ ବଟବୀଜସ୍ଥଃ ପ୍ରାକୃତଶ୍ଚ ମହାହୁମଃ ॥ ୨ ॥

ତଥୈବ ରାମବୀଜସ୍ଥଂ ଜଗଦେତଜ୍ଜରାତରମ୍ ।

ରେଫାରୂଢା ମୂର୍ତ୍ତୟଃ ସୁ୍ୟଃ ଶକ୍ତୟସ୍ତ୍ରସ୍ର ଏବ ଚେତି ॥ ୩ ॥

ସ୍ରୀତାରାମୌ ତନ୍ମୟାବତ୍ର ପୂଜ୍ୟୌ ଜାତାନ୍ୟାଭ୍ୟାଂ ଭୁବନାନି ଦ୍ଵିସପ୍ତ ।

ସ୍ଥିତାନି ଚ ପ୍ରହତାନ୍ୟେବ ତେଷୁ ତତୋ ରାମୋ ମାନବୋ ମାୟୟାଧାତ୍ ॥ ୪ ॥

ଜଗତ୍-ପ୍ରାଣାୟାତ୍ମନେଃସ୍ତୈ ନମଃ ସ୍ୟାନ୍ନମସ୍ତୈକ୍ୟଂ ପ୍ରବଦେତ୍-ପ୍ରାଗ୍ମୁଣେନେତି ॥ ୫ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟଓଅନିଷସ୍ତୁଦ୍ଵିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୨ ॥

॥ ତୃତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥

ଜୀବବାଚୀ ନମୋ ନାମ ତାତ୍ତ୍ଵା ରାମେତି ଗୀୟତେ ।

ତଦାତ୍ମିକା ଯା ଚତୁର୍ଥୀ ତଥା ତାଃଽୟେତି ଗୀୟତେ ॥ ୧ ॥

ମନ୍ତ୍ରୋଽୟଂ ବାଚକୋ ରାମୋ ବାଚ୍ୟଃ ସ୍ୟାଦ୍ୟୋଗ ଏତୟୋଃ ।

ଫଲଦଶ୍ଚୈବ ସର୍ବେଷାଂ ସାଧକାନାଂ ନ ସଂଶୟଃ ॥ ୨ ॥

ୟଥା ନାମୀ ବାଚକେନ ନାମ୍ନା ଯୋଽଭିମୁଖୋ ଭବେତ୍ ।

ତଥା ବୀଜାତ୍ମକୋ ମନ୍ତ୍ରୋ ମନ୍ତ୍ରିଣୋଽଭିମୁଖୋ ଭବେତ୍ ॥ ୩ ॥

ବୀଜଶକ୍ତିଂ ନ୍ୟସେଦକ୍ଷବାମୟୋଃ ସ୍ତନୟୋରପି ।
କୀଲୋ ମଧ୍ୟୋଽବିନାଭାବ୍ୟଃ ସ୍ୱବାଞ୍ଛାବିନିୟୋଗବାନ୍ ॥ ୪ ॥

ସର୍ବେଷାମେବ ମନ୍ତ୍ରାଣାମେଷ ସାଧାରଣଃ କ୍ରମଃ ।
ଅତ୍ର ରାମୋଽନନ୍ତରୂପସ୍ତେଜସା ବହିନା ସମଃ ॥ ୫ ॥

ସ ତ୍ୱନ୍ମଷ୍ଟଗୁବିଶ୍ୱଶ୍ଚେଦଗ୍ନୀଷୋମାତ୍ମକଂ ଜଗତ୍ ।
ଉତ୍ପନ୍ନଃ ସୀତୟା ଭାତି ଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରିକୟା ଯଥା ॥ ୬ ॥

ପ୍ରକୃତ୍ୟା ସହିତଃ ଶ୍ୟାମଃ ପୀତବାସା ଜଟାଧରଃ ।
ଦ୍ୱିଭୁଜଃ କୁଣ୍ଡଳୀ ରତ୍ନମାଳୀ ଧୀରୋ ଧନୁର୍ଧରଃ ॥ ୭ ॥

ପ୍ରସନ୍ନବଦନୋ ଜେତା ଘୃଷ୍ଣ୍ୟଷ୍ଟକବିଭୂଷିତଃ ।
ପ୍ରକୃତ୍ୟା ପରମେଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟା ଜଗଦ୍ୟୋନ୍ୟାଽଙ୍କିତାଙ୍କଭୃତ୍ ॥ ୮ ॥

ହେମାଭୟା ଦ୍ୱିଭୁଜୟା ସର୍ବାଲଂକୃତୟା ଚିତା ।
ଶ୍ଲିଷ୍ଠଃ କମଳଧାରିଣ୍ୟା ପୁଷ୍ଠଃ କୋସଲଜାତୁଜଃ ॥ ୯ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୩ ॥

॥ ଚତୁର୍ଥୋପନିଷତ୍ ॥

ଦକ୍ଷିଣେ ଲକ୍ଷ୍ମଣେନାଥ ସଧନୁଷ୍ଠାଶିନା ପୁନଃ ।
ହେମାଭେ ନାନୁଜେନୈବ ତଥା କୋଶତ୍ରୟଂ ଭବେତ୍ ॥ ୧ ॥

ତଥୈବ ତସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରସ୍ୟ ଯସ୍ୟାଶୁଷ୍ଠ ସ୍ୱତେନ୍ଦ୍ରିୟା ।
ଏବଂ ତ୍ରିକୋଶରୂପଂ ସ୍ୟାତ୍ତଂ ଦେବା ଯେ ସମାୟୁଃ ॥ ୨ ॥

ସ୍ତୁତିଂ ଚକ୍ରୁଷ୍ଠ ଜଗତଃ ପତିଂ କଳ୍ପତରୌ ସ୍ଥିତମ୍ ।
କାମରୂପାୟ ରାମାୟ ନମୋ ମାୟାମୟାୟ ତ ॥ ୩ ॥

ନମୋ ବେଦାଦିରୂପାୟ ଓଙ୍କାରାୟ ନମୋ ନମଃ ।
ରମାଧରାୟ ରାମାୟ ଶ୍ରୀରାମାୟାତ୍ମମୂର୍ତ୍ତୟେ ॥ ୪ ॥

ଜାନକୀଦେହଭୂଷାୟ ରକ୍ଷୋଦ୍ଧାୟ ଶୁଭାଙ୍ଗିନେ ।
ଭଦ୍ରାୟ ରଘୁବୀରାୟ ଦଶାସ୍ୟାକ୍ରମରୂପିଣେ ॥ ୫ ॥

ରାମଭଦ୍ର ମହେଶ୍ଵାସ ରଘୁବୀର ନୃପୋତ୍ତମ ॥ ୬ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁତତ୍ତ୍ଵର୍ଥୋପନିଷତ୍ ॥ ୪ ॥

॥ ପଞ୍ଚମୋପନିଷତ୍ ॥

ଭୋ ଦଶାସ୍ୟାକ୍ରମାସ୍ତ୍ରାକଂ ରକ୍ଷାଂ ଦେହି ଶ୍ରିୟଂ ଚ ତେ ॥ ୧ ॥

ତୁମୈଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟଂ ଦାପୟାଥ ସଂପ୍ରତ୍ୟା ସ୍ଵରମାରଣମ୍ ।
କୁର୍ବନ୍ତି ସ୍ତୁତ୍ୟ ଦେବାଦ୍ୟାସ୍ତେନ ସାର୍ଥଂ ସୁଖଂ ସ୍ଥିତାଃ ॥ ୨ ॥

ସୁବକ୍ତ୍ରେୟଂ ହି ଋଷୟସ୍ତଦା ରାବଣ ଆସୁରଃ ।
ରାମପତ୍ନୀଂ ବନସ୍ଥାଂ ଯଃ ସ୍ମନିବୃତ୍ତ୍ୟର୍ଥମାଦଦେ ॥ ୩ ॥

ସ ରାବଣ ଇତି ଖ୍ୟାତୋ ଯଦ୍ଵା ରାବାଜ ରାବଣଃ ।
ତଦ୍ଘ୍ୟାଜେନେକ୍ଷିତୁଂ ସୀତାଂ ରାମୋ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଏବ ତ ॥ ୪ ॥

ବିଚେରତୁସ୍ତଦା ଭୂମୌ ଦେବୀଂ ସଂଦୃଶ୍ୟ ଚାସୁରମ୍ ।
ହତ୍ଵା କବନ୍ଧଂ ଶବରୀଂ ଗତ୍ଵା ତସ୍ୟାଞ୍ଜୟା ତୟା ॥ ୫ ॥

ପୂଜିତାବୀରପୁତ୍ରେଣ ଭକ୍ତେନ ଚ କପୀଶ୍ଚରମ୍ ।
ଆହୁୟ ଶଂସତାଂ ସର୍ବମାଦ୍ୟନ୍ତଂ ରାମଲକ୍ଷ୍ମଣୌ ॥ ୭ ॥

ସ ତୁ ରାମେ ଶଙ୍କିତଃ ସନ୍ପ୍ରତ୍ୟୟାର୍ଥଂ ଚ ଦୁନ୍ନଭେଃ ।
ବିଗ୍ରହଂ ଦର୍ଶୟାମାସ ଯୋ ରାମସ୍ତମଚିକ୍ଷିପତ୍ ॥ ୭ ॥

ସସ୍ତ୍ର ସାଲାନୁଭିଦ୍ୟାଶୁ ମୋଦତେ ରାଘବସ୍ତଦା ।
ତେନ ହୃଷ୍ଟଃ କପୀନ୍ଦ୍ରୋଽସୌ ସରାମସ୍ତସ୍ୟ ପଞ୍ଚନମ୍ ॥ ୮ ॥

ଜଗାମାଗର୍ଜଦନୁଜୋ ବାଲିନୋ ବେଗତୋ ଗୃହାତ୍ ।
ବାଲୀ ତଦା ନିର୍ଜଗାମ ତଂ ବାଲିନମଥାହବେ ॥ ୯ ॥

ନିହତ୍ୟ ରାଘବୋ ରାଜ୍ୟେ ସୁଗ୍ରୀବଂ ସ୍ଥାପୟେତ୍ତତଃ ॥ ୧୦ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁ ପଞ୍ଚମୋପନିଷତ୍ ॥ ୫ ॥

॥ ଷଷ୍ଠୋପନିଷତ୍ ॥

ହରୀନାହୁୟ ସୁଗ୍ରୀବସ୍ତାହ ଚାଶାବିଦୋଽଧୁନା ॥ ୧ ॥

ଆଦାୟ ମୈଥିଲୀମଦ୍ୟ ଦଦତ ଶ୍ବାଶୁ ଗଚ୍ଛତ ।
ତତସ୍ତତାର ହନୁମାନଋଷିଂ ଲଙ୍କାଂ ସମାୟୁୟୌ ॥ ୨ ॥

ସୀତାଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ବାଽସୁରାନ୍ ହତ୍ବା ପୁରଂ ଦଋ୍ଵା ତଥା ସ୍ବୟମ୍ ।
ଆଗତ୍ୟ ରାମେଣ ସହ ନ୍ୟବେଦୟତ ତତ୍ତ୍ବତଃ ॥ ୩ ॥

ତଦା ରାମଃ କ୍ରୋଧରୂପୀ ତାନାହୁୟାଥ ବାନରାନ୍ ।
ତୈଃ ସାର୍ଥମାଦାୟାସ୍ତ୍ରାଂଶୁ ପୁରୀଂ ଲଙ୍କାଂ ସମାୟୁୟୌ ॥ ୪ ॥

ତାଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ତଦଧୀଶେନ ସାର୍ଥଂ ଯୁଦ୍ଧମକାରୟତ୍ ।
ଘଟଶ୍ରୋତ୍ରସହସ୍ରାକ୍ଷଜିହ୍ୱାଂ ଯୁକ୍ତଂ ତମାହବେ ॥ ୫ ॥

ହତ୍ୱା ବିଭୀଷଣଂ ତତ୍ର ସ୍ଥାପ୍ୟାଥ ଜନକାତୁଜାମ୍ ।
ଆଦାୟାଙ୍କସ୍ଥିତାଂ କୃତ୍ୱା ସ୍ୱପୁରଂ ତୈର୍ଜଗାମ ସଃ ॥ ୬ ॥

ଧୃତଃ ସିଂହାସନସ୍ଥଃ ସନ୍ ଦ୍ୱିଭୁଜୋ ରଘୁନନ୍ଦନଃ ।
ଧନୁର୍ଧରଃ ପ୍ରସନ୍ନାତ୍ମା ସର୍ବାଭରଣଭୂଷିତଃ ॥ ୭ ॥

ମୁଦ୍ରାଂ ଜ୍ଞାନମୟୀଂ ଯୁମ୍ୟେ ବାମେ ତେଜଃ ପ୍ରକାଶିନୀମ୍ ।
ଧୃତ୍ୱା ବ୍ୟାଖ୍ୟାନନିରତଶ୍ଚିନ୍ତୟଃ ପରମେଶ୍ୱରଃ ॥ ୮ ॥

ଉଦର୍-ଦକ୍ଷିଣୟୋଃ ସ୍ୱସ୍ୟ ଶତ୍ରୁଘ୍ନଭରତୌ ଧୃତଃ ।
ହନୁମନ୍ତଂ ଚ ଶ୍ରୋତାରମଗ୍ରତଃ ସ୍ୟାତ୍ରିକୋଶଗମ୍ ॥ ୯ ॥

ଭରତାଧସ୍ତୁ ସୁଗ୍ରୀବଂ ଶତ୍ରୁଘ୍ନାଧୋ ବିଭୀଷଣମ୍ ।
ପଶ୍ଚିମେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଂ ତସ୍ୟ ଧୃତଚ୍ଛତ୍ରଂ ସଚାମରମ୍ ॥ ୧୦ ॥

ତଦଧସ୍ତୌ ତାଲବୃଦ୍ଧକରୌ ତ୍ର୍ୟସ୍ରଂ ପୁନର୍ଭବେତ୍ ।
ଏବଂ ଷଟ୍-କୋଶମାଦୌ ସ୍ୱଦୀର୍ଘାଙ୍ଗୌରେଷ ସଂଯୁତଃ ॥ ୧୧ ॥

ଦ୍ୱିତୀୟଂ ବାସୁଦେବାଦ୍ୟୈରାଗ୍ନେୟାଦିଷ୍ଟୁ ସଂଯୁତଃ ।
ତୃତୀୟଂ ବାୟୁସ୍ତୁ ଚ ସୁଗ୍ରୀବଂ ଭରତଂ ତଥା ॥ ୧୨ ॥

ବିଭୀଷଣଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣଂ ତାଙ୍ଗଦଂ ଚାରିବିମର୍ଦନମ୍ ।
ଜାମ୍ବବନ୍ତଂ ଚ ତୈର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତସ୍ତତୋ ଧୃଷ୍ଟିର୍ଜୟନ୍ତକଃ ॥ ୧୩ ॥

ବିଜୟଶ୍ଚ ସୁରାଷ୍ଟ୍ରଶ୍ଚ ରାଷ୍ଟ୍ରବର୍ଧନ ଏବ ଚ ।
ଅଶୋକୋ ଧର୍ମପାଲଶ୍ଚ ସୁମନ୍ତ୍ରେରେଭିରାବୃତଃ ॥ ୧୪ ॥

ସହସ୍ରଦୃଶ୍ମଦ୍ବିଧର୍ମକ୍ଷୋ ବରୁଣୋଽନିଲଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରୀଶଧାତ୍ରନନ୍ଦ୍ରାଶ୍ଚ ଦଶଭିସ୍ତେଭିରାବୃତଃ ॥ ୧୫ ॥

ବହିସ୍ତଦାୟୁର୍ଧୈଃ ପୂଜ୍ୟା ନୀଳାଦିଭିରଲଂକୃତଃ ।
ବସିଷ୍ଠବାମଦେବାଦିମୁନିଭିଃ ସମୁପାସିତଃ ॥ ୧୬ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁ ଷଷ୍ଠୋପନିଷତ୍ ॥ ୬ ॥

॥ ସପ୍ତମୋପନିଷତ୍ ॥

ଏବମୁଦ୍ଦେଶତଃ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶସ୍ତସ୍ୟ ଚାଧୁନା ।
ତ୍ରିରେଖାପୁଟମାଲିଖ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ତାରଦ୍ବୟଂ ଲିଖେତ୍ ॥ ୧ ॥

ତନ୍ମଧ୍ୟେ ବୀଜମାଲିଖ୍ୟ ତଦଧଃ ସାଧ୍ୟମାଲିଖେତ୍ ।
ଦ୍ବିତୀୟାନ୍ତଂ ଚ ତସ୍ୟୋର୍ଧ୍ବଂ ଷଷ୍ଠ୍ୟନ୍ତଂ ସାଧକଂ ତଥା ॥ ୨ ॥

କୁରୁଦ୍ବୟଂ ଚ ତତ୍ପାର୍ଶ୍ବେ ଲିଖେଦ୍ବୀଜାନ୍ତରେ ରମାମ୍ ।
ତତ୍ତ୍ୱର୍ଂ ପ୍ରଣବାଭ୍ୟାଂ ଚ ବେଷ୍ଟିତଂ ବୁଦ୍ଧିବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ॥ ୩ ॥

ଦୀର୍ଘଭାଜି ଷଡ଼ସ୍ତେ ତୁ ଲିଖେଦ୍ବୀଜଂ ହୃଦାଦିଭିଃ ।
କୋଶପାର୍ଶ୍ବେ ରମାମାୟେ ତଦଗ୍ରେଽନଙ୍ଗମାଲିଖେତ୍ ॥ ୪ ॥

କ୍ରୋଧଂ କୋଶାଗ୍ରାନ୍ତରେଷୁ ଲିଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର୍ୟଭିତୋ ଗିରମ୍ ।
ବୃତ୍ତତ୍ତ୍ୱୟଂ ସାଷ୍ଟପତ୍ରଂ ସରୋଜେ ବିଲିଖେସ୍ତୁରାନ୍ ॥ ୫ ॥

କେସରେଷ୍ଟପତ୍ରେ ଚ ବର୍ଗାଷ୍ଟକମଥାଲିଖେତ୍ ।
ତେଷୁ ମାଲାମନୋର୍ବର୍ଣ୍ଣାନ୍ନିଲିଖେତୁର୍ମସଂଖ୍ୟୟା ॥ ୬ ॥

ଅନ୍ତେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରାନେଏବଂ ପୁନରଷ୍ଟଦଲଂ ଲିଖେତ୍ ।
ତେଷୁ ନାରାୟଣାଷ୍ଟାଶ୍ଚଂ ଲିଖ୍ୟତ୍ତକ୍ରେସରେ ରମାମ୍ ॥ ୭ ॥

ତଦ୍ବହିର୍ଦ୍ବାଦଶଦଲଂ ବିଲିଖେଦ୍ବାଦଶାକ୍ଷରମ୍ ।
ତଥୋଂ ନମୋ ଭଗବତେ ବାସୁଦେବାୟ ଇତ୍ୟୟମ୍ ॥ ୮ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁ ସପ୍ତମୋପନିଷତ୍ ॥ ୭ ॥

॥ ଅଷ୍ଟମୋପନିଷତ୍ ॥

ଆଦିକ୍ଷାତ୍ରାନ୍-କେସରେଷ୍ଟ ବୃତ୍ତାକାରେଣ ସଂଲିଖେତ୍ ।
ତଦ୍ବହିଃ ଷୋଡଶଦଲଂ ଲିଖ୍ୟ ତକ୍ରେସରେ ଦ୍ବିୟମ୍ ॥ ୧ ॥

ବର୍ମାସ୍ତନତିସଂଯୁକ୍ତଂ ଦଲେଷୁ ଦ୍ବାଦଶାକ୍ଷରମ୍ ।
ତସ୍ତୁହିଷ୍ଠୀରଜାଦୀନାଂ ମନ୍ତ୍ରାନ୍ତୁଷ୍ଠୀ ସମାଲିଖେତ୍ ॥ ୨ ॥

ହୁଁ ସ୍ତୁଁ ଭୁଁ ବୁଁ ଲୁଁ ଶୁଁ ଜୁଁ ଚ ଲିଖେତ୍ତମ୍ୟକ୍ତତୋ ବହିଃ ।
ଦ୍ବାତ୍ରିଂଶାରଂ ମହାପଦ୍ମଂ ନାଦବିନ୍ଦୁସମାୟୁତମ୍ ॥ ୩ ॥

ବିଲିଖେନ୍ନନ୍ତରାଜାର୍ଣ୍ଣାଂସ୍ତେଷୁ ପତ୍ରେଷୁ ଯତ୍ତତଃ ।
ଧ୍ୟାୟେଦ୍ବିଷ୍ଟବସୁନେକାଦଶ ରୁଦ୍ରାଂଶ୍ଚ ତତ୍ର ବୈ ॥ ୪ ॥

ଦ୍ବାଦଶେନାଂଶ୍ଚ ଧାତାରଂ ବକ୍ଷକାରଂ ତତୋ ବହିଃ ॥ ୫ ॥

ଭୃଗୁଂ ବଜ୍ରଶୂଳାଦ୍ୟଂ ରେଖାତ୍ରୟସମନ୍ୱିତମ୍ ।
ଦ୍ୱାରୋପେତଂ ଚ ରାଶ୍ୟାଦିଭୂଷିତଂ ଫଣିସଂଯୁତମ୍ ।
ଅନନ୍ତୋ ବାସୁକିଶ୍ଳେଷ ତକ୍ଷଃ କର୍କୋଟପଦ୍ମକଃ ॥ ୬ ॥

ମହାପଦ୍ମଶ୍ଚ ଶଙ୍ଖଶ୍ଚ ଗୁଲିକୋଽଶ୍ୱୋ ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତିତାଃ ॥ ୭ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁଅଷ୍ଟମୋପନିଷତ୍ ॥ ୮ ॥

॥ ନବମୋପନିଷତ୍ ॥

ଏବଂ ମଣ୍ଡଲମାଲିଖ୍ୟ ତସ୍ୟ ଦିକ୍ଷୁ ବିଦିକ୍ଷୁ ଚ ॥ ୧ ॥

ନାରସିଂହଂ ଚ ବାରାହଂ ଲିଖେନ୍ନନ୍ଦଦ୍ୱୟଂ ତଥା ।
କୃତୋ ରେଫାନୁଗ୍ରହେନ୍ନୁନାଦଶକ୍ର୍ୟାଦିଭିର୍ଯୁତଃ ॥ ୨ ॥

ୟୋ ନୃସିଂହଃ ସମାଖ୍ୟାତୋ ଗ୍ରହମାରଣକର୍ମଣି ।
ଅନ୍ତୋଽର୍ଧ୍ରୀଶବିୟଦ୍ୱିନ୍ନୁନାଦବାଜଂ ଚ ସୌକରମ୍ ॥ ୩ ॥

ଦୁଃକାରଂ ଚାତ୍ର ରାମସ୍ୟ ମାଲମନ୍ତୋଽଧୁନେରିତଃ ।
ତାରୋ ନତିଶ୍ଚ ନିଦ୍ରାୟାଃ ସ୍ମୃତିର୍ଭେଦଶ୍ଚ କାମିକା ॥ ୪ ॥

ରୁଦ୍ରେଣ ସଂଯୁତା ବହିର୍ମେଧାଽମରବିଭୂଷିତା ।
ଦୀର୍ଘାଽକୂରୟୁତା ହ୍ଲାଦିନ୍ୟଥୋ ଦୀର୍ଘସମାନଦା ॥ ୫ ॥

କ୍ଷୁଧା କ୍ରୋଧିନ୍ୟମୋଘା ଚ ବିଶ୍ୱମପ୍ୟଥ ମେଧୟା ।
ଯୁକ୍ତା ଦୀର୍ଘା ଜ୍ୱାଲିନୀ ଚ ସୁସୂକ୍ଷ୍ମା ମୃତ୍ୟୁରୂପିଣୀ ॥ ୬ ॥

ସପ୍ତତିଷ୍ଠା ହ୍ଲାଦିନୀ ତ୍ୱକ୍ଷେଲଃ ପ୍ରୀତିଶ୍ଚ ସାମରା ।
ଜ୍ୟୋତିସ୍ତ୍ରୀକ୍ଷ୍ଣ-ଶାଗ୍ନିସଂଯୁକ୍ତା ଶ୍ୱେତାନୁସ୍ୱାରସଂଯୁତା ॥ ୭ ॥

କାମିକାପଞ୍ଚ ମୋଲାନ୍ତସ୍ତାନ୍ତାନ୍ତୋ ଧାନ୍ତ ଇତ୍ୟଥ ।
ସ ସାନନ୍ତୋ ଦୀର୍ଘୟୁତୋ ବାୟୁଃ ସୁକ୍ଷ୍ମୟୁତୋ ବିଷଃ ॥ ୮ ॥

କାମିକା କାମକା ରୁଦ୍ରୟୁକ୍ତାଧୋଽଥ ସ୍ଥିରା ସ ଏ ।
ତାପିନୀ ଦୀର୍ଘୟୁକ୍ତା ଭୂରନଲୋଽନନ୍ତଗୋଽନିଲଃ ॥ ୯ ॥

ନାରାୟଣାତ୍ମକଃ କାଲଃ ପ୍ରାଣାଂ ଭୋ ବିଦ୍ୟାୟା ଯୁତମ୍ ।
ପୀତା ରାତିସ୍ତଥା ଲାନ୍ତୋ ଯୋନ୍ୟା ଯୁକ୍ତୋଽନ୍ତତୋ ନତିଃ ॥ ୧୦ ॥

ସପ୍ତଚତ୍ୱାରିଂଶଦ୍ୱର୍ଣ୍ଣଗୁଣାନ୍ତଃ ସଗୁଣଃ ସ୍ୱୟମ୍ ।
ରାଜ୍ୟାଭିଷିକ୍ତସ୍ୟ ତସ୍ୟ ରାମସ୍ୟୋକ୍ତକ୍ରମାଲିଖେତ୍ ॥ ୧୧ ॥

ଇଦଂ ସର୍ବାତ୍ମକଂ ଯନ୍ତ୍ରଂ ପ୍ରାଗୁକ୍ତମୃଷିସେବିତମ୍ ।
ସେବକାନାଂ ମୋକ୍ଷକରମାୟୁରାରୋଗ୍ୟବର୍ଧନମ୍ ॥ ୧୨ ॥

ଅପୁତ୍ରିଣାଂ ପୁତ୍ରଦଂ ଚ ବହୁନା କିମନେନ ବୈ ।
ପ୍ରାପୁବନ୍ତି କ୍ଷଣାତ୍ସମ୍ୟଗତ୍ର ଧର୍ମାଦିକାନପି ॥ ୧୩ ॥

ଇଦଂ ରହସ୍ୟଂ ପରମମୀଶ୍ୱରେଣାପି ଦୁର୍ଗମମ୍ ।
ଇଦଂ ଯନ୍ତ୍ରଂ ସମାଖ୍ୟାତଂ ନ ଦେୟଂ ପ୍ରାକୃତେ ଜନେ ଇତି ॥ ୧୪ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁ ନବମୋପନିଷତ୍ ॥ ୯ ॥

॥ ଦଶମୋପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ଭୂତାଦିକଂ ଶୋଧୟେନ୍ନାରପୂଜାଂ କୃତ୍ୱା ପଦ୍ମାଦ୍ୟାସନସ୍ଥଃ ପ୍ରସନ୍ନଃ ।
ଅର୍ଚାବିଧାବସ୍ୟ ପୀଠାଧାରୋର୍ଧ୍ୱ ପାର୍ଶ୍ୱାର୍ଚନଂ ମଧ୍ୟପଦ୍ମାର୍ଚନଂ ଚ ॥ ୧ ॥

କୃତ୍ୱା ମୃଦୁଶୁଷ୍କ-ଶସ୍ତୁଲିକାୟାଂ ରତ୍ନାସନେ ଦେଶିକମର୍ଚୟିତ୍ୱା ।
ଶକ୍ତିଂ ଚାଧାରାଖ୍ୟକାଂ କୂର୍ମନାଗୌ ପୃଥିବ୍ୟକ୍ତେ ସ୍ୱାସନାଧଃ ପ୍ରକଳ୍ମ୍ୟ ॥ ୨ ॥

ବିଘ୍ନଂ ଦୁର୍ଗାଂ କ୍ଷେତ୍ରପାଲଂ ଚ ବାଣୀଂ ବୀଜାଦିକାଂ ଶ୍ଚାଗ୍ନିଦେଶାଦିକାଂ ଶ୍ଚ ।
ପୀଠସ୍ୟାଦ୍ରିଷ୍ଟେବ ଧର୍ମାଦିକାଂ ଶ୍ଚ ନଞ୍ଜିପୂର୍ବାସ୍ତ୍ରାଂସ୍ତସ୍ୟ ଦୀକ୍ଷର୍ତ୍ତୟେତ୍ ॥ ୩ ॥

ମଧ୍ୟେ କ୍ରମାଦର୍କବିଧିଗ୍ନିତେଜାଂ ସ୍ତ୍ରୀପର୍ଯ୍ୟୁପର୍ଯ୍ୟାଦିମୈରର୍ଚିତାନି ।
ରଜଃ ସତ୍ତ୍ୱଂ ତମ ଏତାନି ବୃତ୍ତତ୍ରୟଂ ବୀଜାଦ୍ୟଂ କ୍ରମାଦ୍-ଭାବୟେତ୍ ॥ ୪ ॥

ଆଶାବ୍ୟାଶାସ୍ତପ୍ୟଥାତ୍ମାନମନ୍ତ୍ରରାତ୍ମାନଂ ବା ପରମାତ୍ମାନମନ୍ତ୍ରଃ ।
ଜ୍ଞାନାତ୍ମାନଂ ଚାର୍ତ୍ତୟେତ୍ତସ୍ୟ ଦିକ୍ଷୁ ମାୟାବିଦ୍ୟେ ଯେ କଳାପାରତତ୍ତ୍ୱେ ॥ ୫ ॥

ସଂପୂଜୟେଦ୍ଦିମଲାଦ୍ୟାଶ୍ଚ ଶକ୍ତିରତ୍ୟର୍ଚୟେଦ୍ଦେବମାବାହୟେତ୍ ।
ଅଙ୍ଗବ୍ୟୁହାନି ଜଲାଦ୍ୟେଶ୍ଚ ପୂଜ୍ୟ ଘୃଷ୍ଣ୍ୟାଦିକୈର୍ଲୋକପାଲୈସ୍ତଦସ୍ତ୍ରେଃ ॥ ୬ ॥

ବସିଷ୍ଠାଦ୍ୟେର୍ମୁନିଭିର୍ନୀଲମୁଖ୍ୟିରାରାଧୟେନ୍ନାଘବଂ ଚନ୍ଦନାଦ୍ୟଃ ।
ମୁଖ୍ୟୋପହାରୈର୍ବିଧିପୈଶ୍ଚ ପୂଜ୍ୟେସ୍ତସ୍ମୈ ଜପାଦୀଂଶ୍ଚ ସମ୍ୟକ୍ସମର୍ପ୍ୟ ॥ ୭ ॥

ଏବଂଭୂତଂ ଜଗଦାଧାରଭୂତଂ ରାମଂ ବନ୍ଧେ ସଜ୍ଜିତାନନ୍ଦରୂପମ୍ ।
ଗଦାରିଶଙ୍ଖାକ୍ତ୍ୟଧରଂ ଭବାରିଂ ସ ଯେ ଧ୍ୟାୟେନ୍ନୋକ୍ଷମାପ୍ନୋତି ସର୍ବଃ ॥ ୮ ॥

ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ରାଘବୋଽଥୋ ତଦାନୀମନ୍ତ୍ରର୍ଦଧେ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରେ ଗଦାକ୍ତେ ।
ଧୃତ୍ୱା ରମାସହିତଃ ସାନୁଜଶ୍ଚ ସପତ୍ନଜଃ ସାନୁଗଃ ସର୍ବଲୋକୀ ॥ ୯ ॥

ତଦ୍-ଭକ୍ତା ଯେ ଲବ୍ଧକାମାଶ୍ଚ ଭୁକ୍ତା ତଥା ପଦଂ ପରମଂ ଯାନ୍ତି ତେ ଚ ।
ଇମା ଋତଃ ସର୍ବକାମାର୍ଥଦାଶ୍ଚ ଯେ ତେ ପଠନ୍ତ୍ୟମଲା ଯାନ୍ତି ମୋକ୍ଷଂ
ଯେତେ ପଠନ୍ତ୍ୟମଲା ଯାନ୍ତି ମୋକ୍ଷମିତି ॥ ୧୦ ॥

ଚିନ୍ମୟୋଽସ୍ତ୍ରିଂସ୍ତ୍ରୟୋଦଶ । ସ୍ୱଭୂର୍ଜ୍ୟୋତିସ୍ତ୍ରସ୍ରଃ ।
ସ୍ରୀତାରାମାବେକା । ଜୀବବାଚୀ ଷଟ୍ଷଷ୍ଟିଃ ।
ଭୂତାଦିକମେତାଦଶ । ପଞ୍ଚଶଶ୍ତେଷୁ ତ୍ରିନବତିଃ ।

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁ ଦଶମୋପନିଷତ୍ ॥ ୧୦ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀରାମପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

ଶ୍ରୀରାମୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍

॥ ଅଥ ଶ୍ରୀରାମୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ବୃହସ୍ପତିରୁବାଚ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟାମ୍ ।

ୟଦନ୍ନୁ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବାନାଂ ଦେବୟଜନଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ବ୍ରହ୍ମସଦନମବିମୁକ୍ତଂ

ବୈ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବାନାଂ ଦେବୟଜନଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ବ୍ରହ୍ମସଦନମ୍ ।

ତସ୍ମାଦ୍ୟତ୍ର କୃତନ ଗଚ୍ଛେତ୍ତଦେବ ମନ୍ୟେତେତୀଦଂ ବୈ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବାନାଂ

ଦେବୟଜନଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ବ୍ରହ୍ମସଦନମ୍ ।

ଅତ୍ର ହି ଜନ୍ତୋଃ ପ୍ରାଣେଷୁକ୍ରମମାଣେଷୁ ରୁଦ୍ରସ୍ତାରକଂ ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ୟାତଷ୍ଠେ

ୟେନାସ୍ରାବମୃତୀ ଭୂତା ମୋକ୍ଷୀ ଭବତି ।

ତସ୍ମାଦବିମୁକ୍ତମେବ ନିଷେବେତ । ଅବିମୁକ୍ତଂ ନ ବିମୁକ୍ତେତ୍ ।

ଏବମେବୈତଦ୍ୟାଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟା ॥ ୧ ॥

ଅଥ ହୈନଂ ଭାରତ୍ବାଜଃ ପପ୍ରୁକ୍ଷ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟାଂ କିଂ ତାରକଂ କିଂ ତରତୀତି ।

ସ ହୋବାଚ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟସ୍ତାରକଂ ଦୀର୍ଘାନଲଂ ବିମୁପୂର୍ବକଂ ଦୀର୍ଘାନଲଂ ପୁନର୍ମାୟାଂ

ନମଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରାୟ ନମୋ ଭଦ୍ରାୟ ନମ ଇତ୍ୟେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାତ୍ମିକାଃ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦାଶ୍ୟା ଇତ୍ୟୁପାସିତବ୍ୟାଃ ।

ଅକାରଃ ପ୍ରଥମାକ୍ଷରୋ ଭବତି । ଉକାରୋ ଦ୍ଵିତୀୟାକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

ମକାରସ୍ତୃତୀୟାକ୍ଷରୋ ଭବତି । ଅର୍ଧମାତ୍ରଶ୍ଚତୁର୍ଥୀକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

ବିନ୍ଦୁଃ ପଞ୍ଚମାକ୍ଷରୋ ଭବତି । ନାଦଃ ଷଷ୍ଠାକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

ତାରକତ୍ବାଞ୍ଜାରକୋ ଭବତି । ତଦେବ ତାରକଂ ବ୍ରହ୍ମ ତ୍ଵଂ ବିଦ୍ଧି ।

ତଦେବୋପାସ୍ୟମିତି ଜ୍ଞେୟମ୍ । ଗର୍ଭଜନ୍ମଜରାମରଣସଂସାରମହଦ୍-ଭୟାନ୍ତଂ ତାରୟତୀତି ।

ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ଷଡକ୍ଷରଂ ତାରକମିତି ॥

ୟ ଏତଦ୍ଭାରକଂ ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ନିତ୍ୟମଧୀତେ । ସ ସର୍ବଂ ପାପ୍ମାନଂ ତରତି ।
ସ ମୃତ୍ୟୁଂ ତରତି । ସ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଂ ତରତି । ସ ଭୃଶହତ୍ୟାଂ ତରତି ।
ସ ବୀରହତ୍ୟାଂ ତରତି । ସ ସର୍ବହତ୍ୟାଂ ତରତି । ସ ସଂସାରଂ ତରତି ସର୍ବଂ ତରତି ।
ସୋଽବିମୁକ୍ତମାଶ୍ରିତୋ ଭବତି । ସ ମହାନ୍ଭବତି । ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତୀତି ॥ ୭ ॥

ଅତ୍ରେତେ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି ———

ଅକାରାକ୍ଷରସଂଭୂତଃ ସୌମିତ୍ରିର୍ବିଶ୍ୱଭାବନଃ ।
ଉକାରାକ୍ଷରସଂଭୂତଃ ଶତ୍ରୁଘ୍ନସ୍ତ୍ରେଜସାତ୍ତ୍ୱକଃ ॥ ୧ ॥

ପ୍ରାଜ୍ଞାତ୍ମକସ୍ତୁ ଭରତୋ ମକାରାକ୍ଷରସଂଭବଃ ।
ଅର୍ଧମାତ୍ରାତ୍ମକୋ ରାମୋ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦୈକବିଗ୍ରହଃ ॥ ୨ ॥

ଶ୍ରୀରାମସାଂନିଧ୍ୟବଶାଞ୍ଜଗଦାନନ୍ଦଦାୟିନୀ ।
ଉତ୍ପତ୍ତିସ୍ଥିତିସଂହାରକାରିଣୀ ସର୍ବଦେହିନୀମ୍ ॥ ୩ ॥

ସା ସୀତା ଭବତି ଜ୍ଞେୟା ମୂଲପ୍ରକୃତିସଂଜ୍ଞିତା ।
ପ୍ରଣବତ୍ୱାତ୍-ପ୍ରକୃତିରିତି ବଦନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମବାଦିନଃ ॥ ୪ ॥ ଇତି ॥

ଓମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରମିଦଂ ସର୍ବଂ ତସ୍ୟୋପବ୍ୟାଖ୍ୟାନଂ ଭୂତଂ
ଭବଦ୍-ଭବିଷ୍ୟଦିତି ସର୍ବମୋଂକାର ଏବ ।
ୟଜ୍ଞାନ୍ୟତ୍ରିକାଲାତୀତଂ ତଦପ୍ୟୋଂକାର ଏବ । ସର୍ବଂ ହ୍ୟେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ ।
ଅୟମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମ ସୋଽୟମାତ୍ମା ଚତୁଷ୍ଟାଙ୍ଗାଗରିତସ୍ଥାନୋ ବହିଃପ୍ରଜ୍ଞଃ ସପ୍ତାଙ୍ଗ
ଏକୋନବିଂଶତିମୁଖଃ ସ୍ଥୂଳଭୂତ୍ୱୈଶ୍ୱାନରଃ ପ୍ରଥମଃ ପାଦଃ ॥

ସ୍ୱପ୍ନସ୍ଥାନୋଽନ୍ତଃପ୍ରଜ୍ଞଃ ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଏକୋନବିଂଶତିମୁଖଃ ପ୍ରବିବିକ୍ତଭୂକ୍ ତୈଜସୋ
ଦ୍ୱିତୀୟଃ ପାଦଃ ॥

ଯତ୍ର ସୁପ୍ତୋ ନ କଂଚନ କାମଂ କାମୟତେ ନ କଂଚନ ସ୍ବପ୍ନଂ ପଶ୍ୟତି ତସୁଷୁପ୍ତମ୍ ।
ସୁଷୁପ୍ତସ୍ଥାନ ଏକୀଭୂତଃ ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନ ଏବାନନ୍ଦମୟୋ ହ୍ୟାନନ୍ଦଭୁକ୍ ତେତୋମୁଖଃ
ପ୍ରାଜ୍ଞସ୍ତୃତୀୟଃ ପାଦଃ ॥

ଏଷ ସର୍ବେଶ୍ବର ଏଷ ସର୍ବଜ୍ଞ ଏଷୋଽନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମେ୍ୟଷ ଯୋନିଃ ସର୍ବସ୍ୟ ପ୍ରଭବାପ୍ୟୟୌ ହି ଭୂତାନାମ୍ ।
ନାନ୍ତଃପ୍ରଜ୍ଞଂ ନ ବହିଃପ୍ରଜ୍ଞଂ ନୋଭୟତଃପ୍ରଜ୍ଞଂ ନ ପ୍ରଜ୍ଞଂ ନାପ୍ରଜ୍ଞଂ ନ
ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନମଦୃଷ୍ଟମବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟମଗ୍ରାହ୍ୟମଲକ୍ଷଣମତିକ୍ର୍ୟମବ୍ୟପଦେଶ୍ୟମେକାତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟସାରଂ
ପ୍ରପଞ୍ଚୋପଶମଂ ଶାନ୍ତଂ ଶିବମଦ୍ବୈତଂ ଚତୁର୍ଥଂ ମନ୍ୟନ୍ତେ ।
ସ ଆତ୍ମା ସ ବିଜ୍ଞେୟଃ ସଦୋଜ୍ଞଲୋଽବିଦ୍ୟାତଜ୍ଞାର୍ଯ୍ୟହୀନଃ ସ୍ବାତ୍ମବନ୍ଧହରଃ ସର୍ବଦା ଦ୍ବୈତରହିତ
ଆନନ୍ଦରୂପଃ ସର୍ବାଧିଷ୍ଠାନଃ ସନ୍ନାତ୍ରୋ ନିରସ୍ତାବିଦ୍ୟାତମୋମୋହୋଽହମେବେତି
ସଂଭାବ୍ୟାହମିତ୍ୟୋଂ ତସ୍ରଦ୍ୟପୂର୍ବ୍ରହ୍ମ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚିଦାତ୍ମକଃ ।
ସୋଽହମୋଂ ତଦ୍ରାମଭଦ୍ରପରଂଜ୍ୟୋତୀଃ ସୋଽହମୋମିତ୍ୟାତ୍ମାନମାଦାୟ
ମନସା ବ୍ରହ୍ମଣୈକୀ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ॥

ସଦା ରାମୋଽହମସ୍ମୀତି ତତ୍ତ୍ବତଃ ପ୍ରବଦନ୍ତି ଯେ ।
ନ ତେ ସଂସାରିଣୋ ନୂନଂ ରାମ ଏବ ନ ସଂଶୟଃ ॥
ଇତ୍ୟୁପନିଷଦ୍ୟ ଏବଂ ବେଦ ସ ମୁକ୍ତୋ ଭବତୀତି ଯୁଜ୍ଞିବଲ୍ଲ୍ୟଃ ॥

ଅଥ ହୈନମତ୍ରିଃ ପପ୍ରୁକ୍ତ ଯୁଜ୍ଞିବଲ୍ଲ୍ୟଂ ଯୁ ଏଷୋଽନନ୍ତୋଽବ୍ୟକ୍ତପରିପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦୈକତିଦାତ୍ମା
ତଂ କଥମହଂ ବିଜାନୀୟାମିତି ।

ସ ହୋବାଚ ଯୁଜ୍ଞିବଲ୍ଲ୍ୟଃ ।
ସୋଽବିମୁକ୍ତ ଉପାସ୍ୟୋ ଯୁ ଏଷୋଽନନ୍ତୋଽବ୍ୟକ୍ତ ଆତ୍ମା ସୋଽବିମୁକ୍ତେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଇତି ।
ସୋଽବିମୁକ୍ତଃ କସ୍ମିନ୍ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଇତି ।
ବରଣାୟାଂ ନାସ୍ୟାଂ ଚ ମଧ୍ୟେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଇତି ॥

କା ବୈ ବରଣା କା ତ ନାଶୀତି ।

ଜନ୍ମାନ୍ତରକୃତାନ୍ସର୍ବାନ୍ମୋଷାନ୍ନାରୟତୀତି ତେନ ବରଣା ଭବତୀତି ।

ସର୍ବାନ୍ନିନ୍ଦ୍ରକୃତାନ୍ପାପାନ୍ନାଶୟତୀତି ତେନ ନାଶୀ ଭବତୀତି ।

କତମଜାସ୍ୟ ସ୍ଥାନଂ ଭବତୀତି ।

ଭୁବୋର୍ଦ୍ଧାଶସ୍ୟ ଚ ଯଃ ସନ୍ନିଃ ସ ଏଷ ଦୈର୍ଘ୍ୟଲୋକସ୍ୟ ପରସ୍ୟ ଚ ସନ୍ନିର୍ଭବତୀତି ।

ଏତଦ୍ୱୈ ସନ୍ନିଂ ସନ୍ନ୍ୟାଂ ବ୍ରହ୍ମବିଦ ଉପାସତ ଇତି ॥

ସୋଽବିମୁକ୍ତ ଉପାସ୍ୟ ଇତି ।

ସୋଽବିମୁକ୍ତଂ ଜ୍ଞାନମାଚକ୍ଷେ ଯୋ ବୈତଦେବଂ ବେଦ ସ ଏଷୋଽକ୍ଷରୋଽନନ୍ତୋଽବ୍ୟକ୍ତଃ

ପରିପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦୈକଚିଦାତ୍ମା ଯୋଽୟମବିମୁକ୍ତେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଇତି ॥

ଅଥ ତଂ ପ୍ରତ୍ୟୁବାଚ ।

ଶ୍ରୀରାମସ୍ୟ ମନୁଂ କାଶ୍ୟାଂ ଜଜାପ ବୃଷଭଧ୍ୱଜଃ ।

ମନ୍ମଥରସହସ୍ତ୍ରୈଷୁ ଜପହୋମାର୍ଚ୍ଚନାଦିଭିଃ ॥୧॥

ତତଃ ପ୍ରସନ୍ନୋ ଭଗବାଞ୍ଜ୍ଞୀରାମଃ ପ୍ରାହ ଶଂକରମ୍ ।

ବୃଣୀଷ୍ଠ ଯଦଭୀଷ୍ଠଂ ତଦାସ୍ୟାମି ପରମେଶ୍ୱର ॥ ୨ ॥ ଇତି ॥

ଅଥ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦାତ୍ମା ଶ୍ରୀରାମମୀଶ୍ୱରଃ ପପ୍ରଚ୍ଛ ।

ମଣିକର୍ଣ୍ଣ୍ୟାଂ ମତ୍ସେତ୍ରେ ଗଙ୍ଗାୟାଂ ବା ତଟେ ପୁନଃ ।

ମ୍ରିୟେତ ଦେହୀ ତଞ୍ଜନ୍ତୋର୍ମୁକ୍ତିର୍ନାତୋ ବରାନ୍ତରମ୍ ॥ ୩ ॥ ଇତି ॥

ଅଥ ସ ହୋବାଚ ଶ୍ରୀରାମଃ ॥

କ୍ଷେତ୍ରେତ୍ର ତବ ଦେବେଶ ଯତ୍ରକୁତ୍ରାପି ବା ମୃତାଃ ।

କୃମିକୀଟାଦୟୋଽପ୍ୟାଶୁ ମୁକ୍ତାଃ ସନ୍ତୁ ନ ଚାନ୍ୟଥା ॥ ୪ ॥

ଅବିମୁକ୍ତେ ତବ କ୍ଷେତ୍ରେ ସର୍ବେଷାଂ ମୁକ୍ତିସିଦ୍ଧୟେ ।
ଅହଂ ସଂନିହିତସ୍ତୁତ ପାଷାଣପ୍ରତିମାଦିଷୁ ॥ ୫ ॥

କ୍ଷେତ୍ରେଽସ୍ମିନ୍ନେଧ୍ୟାଂର୍ତ୍ତୟେଦ୍-ଭକ୍ତ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରେଣାନେନ ମାଂ ଶିବ ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାପେଭ୍ୟା ମୋକ୍ଷୟିଷ୍ୟାମି ମା ଶୁଭଃ ॥ ୬ ॥

ତୁଞ୍ଜୋ ବା ବ୍ରହ୍ମଣୋ ବାପି ଯେ ଲଭନ୍ତେ ଷଡ଼କ୍ଷରମ୍ ।
ଜୀବନ୍ତୋ ମନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧାଃ ସ୍ଵ୍ୟର୍ମୁକ୍ତା ମାଂ ପ୍ରାପ୍नुବନ୍ତି ତେ ॥ ୭ ॥

ମୁମୂର୍ଷୋର୍ଦକ୍ଷିଣେ କର୍ଣ୍ଣେ ଯୁସ୍ୟକସ୍ୟାପି ବା ସ୍ଵୟମ୍ ।
ଉପଦେକ୍ଷ୍ୟସି ମନ୍ଥନ୍ତଂ ସ ମୁକ୍ତୋ ଭବିତା ଶିବେତି ॥ ୮ ॥

ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରେଣୋକ୍ତଂ ଘ୍ନୋଽବିମୁକ୍ତଂ ପଶ୍ୟତି ସ ଜନ୍ମାନ୍ତରିତାନ୍ନୋଷାନ୍ନାରୟତୀତି
ସ ଜନ୍ମାନ୍ତରିତାନ୍ପାପାନ୍ନାଶୟତୀତି ।
ଅଥ ହୈନଂ ଭାରଦ୍ଵାଜୋ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟମୁବାଚାଥ କୈର୍ମନ୍ତ୍ରେଃ ସୁଭଃ ଶ୍ରୀରାମଃ ପ୍ରୀତୋ ଭବତି ।
ସ୍ଵାତ୍ମାନଂ ଦର୍ଶୟତି ତାନ୍ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବନ୍ନିତି ।
ସ ହୋବାଚ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟଃ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରେଣୈବଂ ଶିକ୍ଷିତୋ ବ୍ରହ୍ମା ପୁନରେତୟା
ଗାଥୟା ନମସ୍କରୋତି ॥

ବିଶ୍ଵାଧାରଂ ମହାବିଷ୍ଣୁଂ ନାରାୟଣମନାମୟମ୍ ।
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦବିଜ୍ଞଂ ପରଂବ୍ରହ୍ମସ୍ଵରୂପିଣମ୍ ॥

ମନସା ସଂସ୍ପରନ୍-ବ୍ରହ୍ମ ତୁଷ୍ଟାବ ପରମେଶ୍ଵରମ୍ ।
ଓଁ ଘ୍ନୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଦ୍ଵୈତପରମାନନ୍ଦାତ୍ମା ଯୁପୁରଂ
ବ୍ରହ୍ମ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ଵସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚାଶ୍ଟୈକରସାତ୍ତା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦାମୃତମ୍
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟସ୍ତାରକଂ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟୋ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁରୀଶ୍ୱରୋ ଯଃ ସର୍ବଦେବାନ୍ତା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୫ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟେ ସର୍ବେ ଦେବାଃ ସାଙ୍ଗାଃ ସଶାଖାଃ ସପୁରାଣାଃ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୬ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟୋ ଜୀବାନ୍ତା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୭ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଃ ସର୍ବଭୂତାନ୍ତରାନ୍ତା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୮ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟେ ଦେବାସୁରମନୁଷ୍ୟାଦିଭାବା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୯ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟେ ମତ୍ସ୍ୟକୂର୍ମାଦ୍ୟବତାରା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୦ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ପ୍ରାଣୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୧ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟାଃ ଛକରଶତତୁଷ୍ଟୟାତ୍ମା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୨ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ଯମୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୩ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚାତ୍ମକୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୪ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ମୃତ୍ୟୁ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୫ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜାମୃତଂ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୬ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟାନି ପଞ୍ଚ ମହାଭୂତାନି
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୭ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଃ ସ୍ଥାବରଜଙ୍ଗମାତ୍ମା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୮ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟ ପଞ୍ଚାଗ୍ନୟୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୯ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ସପ୍ତ ମହାବ୍ୟାହୃତୟୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୦ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ବିଦ୍ୟା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୧ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ସରସ୍ୱତୀ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୨ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୩ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ଗୌରୀ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୪ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ଜାନକୀ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୫ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ତ୍ରେଲୋକ୍ୟଂ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୬ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ସୂର୍ଯ୍ୟୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୭ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ସୋମୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୮ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟାନ୍ ନକ୍ଷତ୍ରାଣି
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୭୯ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନେ ଚ ନବ ଗ୍ରହା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩୦ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନେ ଚାଷ୍ଟୋ ଲୋକପାଳା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩୧ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନେ ଚାଷ୍ଟୋ ବସବୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩୨ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନେ ଚୈକାଦଶ ରୁଦ୍ରା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩୩ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନେ ଚ ଦ୍ୱିଦଶାଦିତ୍ୟା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩୪ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟକ ଭୂତଂ ଭବତ୍-ଭବିଷ୍ୟତ୍
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩୫ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍-ବ୍ରହ୍ମାଶ୍ୱସ୍ୟାନ୍ତର୍ବହିର୍ବ୍ୟାପ୍ନୋତି ଯୋ ବିରାଡ୍
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩୬ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନେ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩୭ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟା ପ୍ରକୃତି
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩୮ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଳୋକାରୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩୯ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚତସ୍ରୋଽର୍ଥମାତ୍ରା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୦ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଃ ପରମପୁରୁଷୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୧ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ମହେଶ୍ୱରୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୨ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ମହାଦେବୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୩ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟ ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ବାସୁଦେବାୟ
ଯୋ ମହାବିଷ୍ଣୁ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୪ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଃ ପରମାତ୍ମା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୫ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟୋ ବିଜ୍ଞାନାତ୍ମା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୬ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦୈକରସାତ୍ତ୍ଵା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ଵସ୍ତୁତ୍ଵେ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୪୭ ।।

ଇତ୍ୟେତାନ୍-ବ୍ରହ୍ମବିସ୍ତ୍ରୁତଦ୍ଵାରିଂଶନ୍ନୁତ୍ତୈର୍ନିତ୍ୟଂ
ଦେବଂ ସ୍ତୁବଂସ୍ତତୋ ଦେବଃ ପ୍ରୀତୋ ଭବତି ।
ତସ୍ମାଦ୍ୟ ଏତୈର୍ମନ୍ତ୍ରୈର୍ନିତ୍ୟଂ ଦେବଂ ସ୍ତ୍ରୋତି ସ ଦେବଂ ପଶ୍ୟତି
ସୋଽମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ସୋଽମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତୀତି ।। ୫ ।।

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଶ୍ରୁୟାମ ଦେବା ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୌସସ୍ତନୁଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।।
ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ।
ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

।। ଇତି ଶ୍ରୀରାମୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ।।

।। ଇତି ଶ୍ରୀରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ।।

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଗୋପାଳତାପିନୀ ଉପନିଷଦ

(Gopalataapinyupanisat / Gopalataapini Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଡରଶୀସେନ ମେହେର

ଗୋପାଳତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ / ଗୋପାଳତାପିନୀ ଉପନିଷଦ
(ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ଏବଂ ଗୋପାଲୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍)

॥ ଅଥ ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ବିଷ୍ଣୁପଦାଗାରଂ ସବିଶେଷତଃସ୍ତୋତ୍ବଲମ୍ ।
ପ୍ରତିସ୍ତୋତ୍ରିବିନିର୍ମୁକ୍ତଂ ନିର୍ବିଶେଷଂ ହରିଂ ଭଜେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥
ସ୍ଥିରୈରଞ୍ଜୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତ୍ରନ୍ତୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଗୋପାଳତାପନଂ କୃଷ୍ଣଂ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ୟଂ ବରାହକମ୍ ।
ଶାତ୍ୟାୟନୀ ହୟଗ୍ରୀବଂ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟଂ ଚ ଗାରୁଡମ୍ ॥

ଓଁ କୃଷିର୍ଭୂବାଚକଃ ଶବ୍ଦୋ ନଷ୍ଟ ନିର୍ବୃତିବାଚକଃ ।
ତସ୍ମୈଚୈକ୍ୟଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ କୃଷ୍ଣ ଇତ୍ୟଭିଧୀୟତେ ॥ ୧ ॥

॥ ପ୍ରଥମୋପନିଷତ୍ ॥

ହରିଃ ଓଁ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦରୂପାୟ କୃଷ୍ଣାୟାକ୍ଲିଷ୍ଟକାରିଣେ ।
ନମୋ ବେଦାନ୍ତବେଦ୍ୟାୟ ଗୁରବେ ବୁଦ୍ଧିସାକ୍ଷିଣେ ॥ ୧ ॥

ଓଁ ମୁନୟୋ ହ ବୈ ବ୍ରାହ୍ମଣମୁରୁଃ କଃ ପରମୋ ଦେବଃ କୁତୋ ମୃତ୍ୟୁର୍ବିଭେତି
କସ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନେନାଖିଲଂ ଭାତି କେନେଦଂ ବିଶ୍ୱଂ ସଂସରତୀତି ।

ତଦୁ ହୋବାତ ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣୋ ବୈ ପରମଂ ଦୈବତଂ ଗୋବିନ୍ଦାନୁତୁ୍ୟର୍ବିଭେତି
ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭଞ୍ଜାନେନ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାତଂ ଭବତି ସ୍ଵାହେଦଂ ସଂସରତୀତି ।
ତଦୁହୋରୁଃ କଃ କୃଷ୍ଣୋ ଗୋବିନ୍ଦଶ୍ଚ କୋଽସାବିତି ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭଃ କଃ
କା ସ୍ଵାହେତି ତାନୁବାତ ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ପାପକର୍ଷଣୋ ଗୋଭୂମିବେଦବେଦିତୋ
ବେଦିତା ଗୋପୀଜନାବିଦ୍ୟାକଲାପ୍ରେରକଃ ।
ତନ୍ନାୟା ଚେତି ସକଳଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମୈତଦ୍ୟୋ ଧ୍ୟାୟତି ରସତି ଭଜତି
ସୋଽମୃତୋ ଭବତି ସୋଽମୃତୋ ଭବତୀତି ॥ ୧ ॥

ତେ ହୋରୁଃ କିଂ ତଦ୍ରୂପଂ କିଂ ରସନଂ କଥଂ ବାଽହୋ ତଦ୍-ଭଜନଂ
ତସ୍ମିନ୍ ବିବିଦିଷତାମାଶ୍ୟାହୀତି ।
ତଦୁ ହୋବାତ ହୈରଣ୍ୟା ଗୋପବେଷମଭ୍ରାମଂ ତରୁଣଂ କଳ୍ପଦ୍ରୁମାଶ୍ରିତମ୍ ।

ତଦିହ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି ———

ସତ୍-ପୁଣ୍ଡରୀକନୟନଂ ମେଘାଭଂ ବୈଭୁ୍ୟତାମ୍ବରମ୍ ।
ଦ୍ଵିଭୁଜଂ ଜ୍ଞାନମୁଦ୍ରାଭ୍ୟଂ ବନମାଲିନମୀଶ୍ଵରମ୍ ॥

ଗୋପଗୋପାଙ୍ଗନାବୀତଂ ସୁରଦ୍ରୁମତଳାଶ୍ରିତମ୍ ।
ଦିବ୍ୟାଲଂକରଣୋପେତଂ ରତ୍ନପଙ୍କଜମଧ୍ୟଗମ୍ ॥

କାଲିନ୍ଦୀଜଳକଲ୍ଲୋଲାସଞ୍ଜିମାରୁତସେବିତମ୍ ।
ଚିତ୍ତୟଂଶ୍ଚେତସା କୃଷ୍ଣଂ ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ସଂସୃତେଃ ॥ ଇତି ॥

ତସ୍ୟ ପୁନା ରସନଭଜନଭୂମୀମୁସଂପାତଃ କାମାଦି କୃଷ୍ଣାୟେତ୍ୟେକଂ ପଦଂ
ଗୋବିନ୍ଦାୟେତି ଦ୍ଵିତୀୟଂ ଗୋପୀଜନେତି ତୃତୀୟଂ ବଲ୍ଲଭାୟେତି ତୁରୀୟଂ
ସ୍ଵାହେତି ପଞ୍ଚମମିତି ପଞ୍ଚପଦୀଂ ପ୍ରଜପନ୍ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗଂ ଦ୍ୟାବାଭୂମୀ
ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ରମସୌ ସାଗ୍ନୀ ତଦ୍ରୂପତୟା ବ୍ରହ୍ମ ସଂପଦ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମ ସଂପଦ୍ୟତେ ଇତି ॥ ୨ ॥

ତଦେଷ ଶ୍ଳୋକଃ ———

କୁମିତ୍ୟେବାଦାବାଦାୟ କୃଷ୍ଣାୟ ଯୋଗଂ ଗୋବିନ୍ଦାୟୋତ ତ ।
 ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭାୟ ବୃହଦ୍-ଘନଂ ଶ୍ୟାମଂ ତଦପ୍ୟୁଦରେଦ୍ୟା ।
 ଗତିସ୍ତ୍ରୟାସ୍ତ୍ର ମତ୍-କ୍ଷୁ ନାନ୍ୟା ଗତିଃ ସ୍ୟାଦିତି ଭକ୍ତିରସ୍ୟ ଭଜନଂ
 ତଦିହାମୁଦ୍ରୋପାଧିନୈରାଶ୍ୟେନୈବାମୁଷ୍ମିନ୍ନନଃକଲ୍ପନମେତଦେବ
 ତ ନୈଷ୍କର୍ମ୍ୟଂ କୃଷ୍ଣଂ ସତ୍ତ୍ଵଂ ବିପ୍ରା ବହୁଧା ଯଜନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦଂ ସତ୍ତ୍ଵଂ ବହୁଧା ରସନ୍ତି
 ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭୋ ଭୁବନାନି ଦଧ୍ରେ ସ୍ଵାହାଶ୍ରିତୋ ଜଗଦୈଜୟସୁରେତାଃ ।
 ବାୟୁର୍ଯଥୈକୋ ଭୁବନଂ ପ୍ରବିଷ୍ଟୋ ଜନେ୍ୟ ଜନେ୍ୟ ପଞ୍ଚରୂପୋ ବଭୂବ ।
 କୃଷ୍ଣସ୍ତଥୈକୋଽପି ଜଗନ୍ନିତାର୍ଥଂ ଶବ୍ଦେନାସୌ ପଞ୍ଚପଦୋ ବିଭାତୀତି ॥ ୩ ॥

ତେ ହୋରୁରୁପାସନମେତସ୍ୟ ପରମାତ୍ମନୋ ଗୋବିନ୍ଦସ୍ୟାଶିଳାଧାରିଣୋ ବ୍ରହ୍ମୀତି ।
 ତାନୁବାଚ ବ୍ରହ୍ମା ଯଜ୍ଞସ୍ୟ ପୀଠଂ ହୈରଣ୍ୟମଷ୍ଟପଲ୍ଲାଶମମୁଜଂ
 ତଦନ୍ତରାଲିକାନଲ୍ଲାସ୍ତୟୁଗଂ ତଦନ୍ତରାଦ୍ୟାର୍ଣ୍ଣ ବିଲିଖୀତ କୃଷ୍ଣାୟ ।
 ନମ ଇତି ବୀଜାଦ୍ୟଂ ସ ବ୍ରାହ୍ମଣମାଧ୍ୟାୟାନଙ୍ଗମନୁ ଗାୟତ୍ରୀଂ ଯଥାବଦ୍ୟାସଜ୍ୟ ଭୂମଣ୍ଡଳଂ
 ମୂଲବେଷ୍ଟିତଂ କୃତ୍ଵାଽଙ୍ଗବାସୁଦେବାଦିରୁକ୍ମିଣ୍ୟାଦିସ୍ଵଶକ୍ତୀନ୍ନାଦିବସୁଦେବାଦିପାର୍ଥାଦିନିଧ୍ୟାଦିବୀତଂ
 ଯଜେହ୍ରଂଧ୍ୟାସୁ ପ୍ରତିପଞ୍ଚିତିରୂପଚାରୈସ୍ତେନାସ୍ୟାଶିଳଂ ଭବତ୍ୟଶିଳଂ ଭବତୀତି ॥ ୪ ॥

ତଦିହ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି ———

ଏକୋ ବଶୀ ସର୍ବଗଃ କୃଷ୍ଣ ଇତ୍ୟ ଏକୋଽପି ସନ୍-ବହୁଧା ଯୋ ବିଭାତି ।
 ତଂ ପୀଠସ୍ତଂ ଯୋନୁଭଜନ୍ତି ଧୀରାସ୍ତେଷାଂ ସୁଖଂ ଶାଶ୍ଵତଂ ନେତରେଷାମ୍ ॥
 ନିତ୍ୟୋ ନିତ୍ୟାନାଂ ଚେତନଶ୍ଚେତନାନାମେକୋ ବହୁନାଂ ଯୋ ବିଦଧାତି କାମାନ୍ ।
 ତଂ ପୀଠଗଂ ଯୋନୁଯଜନ୍ତି ବିପ୍ରାସ୍ତେଷାଂ ସିଦ୍ଧିଃ ଶାଶ୍ଵତୀ ନେତରେଷାମ୍ ॥
 ଏତଦ୍ଵିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ଯୋ ନିତ୍ୟୋଦ୍ୟୁକ୍ତାଃ ସ୍ତଂଯଜନ୍ତେ ନ କାମାତ୍ ।
 ତେଷାମସୌ ଗୋପରୂପଃ ପ୍ରୟତ୍ନାତ୍-ପ୍ରକାଶୟେଦାତ୍ମପଦଂ ତଦୈବ ॥

ଯୋ ବ୍ରହ୍ମାଣଂ ବିଦଧାତି ପୂର୍ବଂ ଯୋ ବିଦ୍ୟାସ୍ତସ୍ମୈ ଗାପୟତି ସ୍ଥ କୃଷ୍ଣଃ ।
ତଂ ହ ଦେବମାତ୍ମବୃତ୍ତିପ୍ରକାଶଂ ମୁମୁକ୍ଷୁର୍ବେ ଶରଣମମ୍ନଂ ବ୍ରଜେତ୍ ॥

ଓଂକାରେଣାନ୍ତରିତଂ ଯୋ ଜପତି ଗୋବିନ୍ଦସ୍ୟ ପଞ୍ଚପଦଂ ମନୁଂ ତମ୍ ।
ତସ୍ୟୈବାସୌ ଦର୍ଶୟେଦାତ୍ମରୂପଂ ତସ୍ମାନ୍ମୁମୁକ୍ଷୁରଭ୍ୟାସେନ୍ନିତ୍ୟଶାନ୍ତ୍ୟୈ ॥

ଏତସ୍ମାଦନେ୍ୟ ପଞ୍ଚପଦାଦଭୁବନ୍-ଗୋବିନ୍ଦସ୍ୟ ମନବୋ ମାନବାନାମ୍ ।
ଦଶାର୍ଣ୍ଣାଦ୍ୟାସ୍ତେଽପି ସଂକ୍ରନ୍ଦନାଦୈ୍ୟରଭ୍ୟସ୍ୟନ୍ତେ ଭୂତିକାମୈର୍ଯଥାବତ୍ ॥

ତଦେତସ୍ୟ ସ୍ୱରୂପାର୍ଥଂ ବାଚା ବେଦୟେତି ତେ ପପ୍ରଞ୍ଛସ୍ତଦୁ ହୋବାଚ ବ୍ରହ୍ମଣଃ ।
ଅନବରତଂ ମୟା ଧ୍ୟାତସ୍ତତଃ ପରାର୍ଥାନ୍ତେ ସୋଽବୁଧ୍ୟାତ ଗୋପବେଷୋ
ମେ ପୁରସ୍ତାଦାବିର୍ଭୁବ ତତଃ ପ୍ରଣତୋ ମାୟା ।
ଅନୁକୂଲେନ ହୃଦା ମହ୍ୟମଷ୍ଟାଦଶାର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱରୂପଂ ସୃଷ୍ଟୟେ ଦତ୍ତାଽନ୍ତର୍ହିତଃ ପୁନଃ ସିସୃକ୍ଷା ମେ
ପ୍ରାଦୁରଭୁତ୍ତେଷ୍ଟସରେଷୁ ଭବିଷ୍ୟଜ୍ଜଗଦ୍ରୂପଂ ପ୍ରାକାଶୟଂସ୍ତଦାହ ତଦାହ ॥ ୫ ॥

ଅନୁକୂଲେନ ହୃଦା ମହ୍ୟମଷ୍ଟାଦଶାର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱରୂପଂ ସୃଷ୍ଟୟେ ଦତ୍ତାଽନ୍ତର୍ହିତ ଇତି ।
ଆକାଶାଦାପୋ ଜଳାତ୍-ପୃଥ୍ୱୀ ତତୋଽଗ୍ନିର୍ବିନ୍ଦୋରିନ୍ଦୁଃ, ତସ୍ମିଂପାତାଦର୍କ ।
ଇତି କ୍ଳୀଂକାରାଦସୃଜଂ କୃଷ୍ଣାଦାକାଶଂ ଖାଦ୍ୱାୟୁରିତ୍ୟୁରାସୁରଭିବିଦ୍ୟାଃ
ପ୍ରାଦୁରକାର୍ଷଂ ତଦୁତ୍ତରାତ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀପୁସାଦି ତ , ଇଦଂ ସକଲମିଦଂ ସକଲମିତି ॥ ୬ ॥

ଏତସ୍ୟୈବ ଯଜନେନ ତନ୍ତ୍ରଧ୍ୱଜୋ ଗତମୋହମାତ୍ମାନଂ ବେଦୟିତ୍ୱୋଂକାରାନ୍ତରାଲିକଂ
ମନୁମାବର୍ତ୍ତୟନ୍ , ସଙ୍ଗରହିତୋଽତ୍ୟାପତତ୍ ।
ତଦ୍ୱିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ସଦା ପଶ୍ୟନ୍ତି ସୁରୟଃ ।
ଦିବୀବ ତସ୍ମୁରାତତମ୍ ।
ତସ୍ମାଦେତନ୍ନିତ୍ୟମଭ୍ୟାସେନ୍ନିତ୍ୟମଭ୍ୟାସେଦିତି । ॥୭॥

ତଦାହୁରେକେ ଯୁସ୍ୟ ପ୍ରଥମପଦାଦ୍-ଭୂମିର୍ଦ୍ଭୂତୀୟପଦାଞ୍ଜଳଂ
ତୃତୀୟପଦାଞ୍ଜେଜଞ୍ଜୁର୍ଥାଦ୍ଵାୟୁଷ୍ଟରମାଦ୍ୟୋମେତି ।
ବୈଷ୍ଣବଂ ପଞ୍ଚିବ୍ୟାହୃତିମୟଂ ମନ୍ତ୍ରଂ କୃଷ୍ଣାବଭାସଂ
କୈବଲ୍ୟସ୍ତୈଃ ସତତମାବର୍ତ୍ତୟେଦିତି ॥

ତଦନ୍ତ୍ର ଗାଥାଃ ———

ଯୁସ୍ୟ ପୂର୍ବପଦାଦ୍-ଭୂମିର୍ଦ୍ଭୂତୀୟାସ୍ତ୍ରଲିଲୋଦ୍-ଭବଃ ।
ତୃତୀୟାଞ୍ଜେଜ ଉଦ୍-ଭୂତଂ ଚତୁର୍ଥାଞ୍ଜକ୍ଷବାହନଃ ॥

ପଞ୍ଚିମାଦମ୍-ବରୋପୁଞ୍ଜିସ୍ତମେବୈକଂ ସମଭ୍ୟସେତ୍ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଧ୍ବଜୋଽଗମଦ୍ଵିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦମବ୍ୟୟମ୍ ॥

ତତୋ ବିଶୁଦ୍ଧଂ ବିମଳଂ ବିଶୋକମଶେଷଲୋଭାଦିନିରସ୍ତ୍ରସଙ୍ଗମ୍ ।
ୟଞ୍ଜପଦଂ ପଞ୍ଚିପଦଂ ତଦେବ ସ ବାସୁଦେବୋ ନ ଯତୋଽନ୍ୟଦସ୍ତି ॥

ତମେକଂ ଗୋବିନ୍ଦଂ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦବିଗ୍ରହଂ ପଞ୍ଚିପଦଂ ବୃନ୍ଦାବନେ
ସୁରଭୁରୁହତଲାସୀନଂ ସତତଂ ସମରୁଦ୍ଧଶୋଽହଂ ପରମୟା ସ୍ମୃତ୍ୟା ତୋଷୟାମି ॥ ୮ ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁପ୍ରଥମୋପନିଷତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଦ୍ଵିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ନମୋ ବିଶ୍ଵରୂପାୟ ବିଶ୍ଵସ୍ଥିତ୍ୟନ୍ତହେତବେ ।

ବିଶ୍ଵେଶ୍ଵରାୟ ବିଶ୍ଵାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧ ॥

ନମୋ ବିଜ୍ଞାନରୂପାୟ ପରମାନନ୍ଦରୂପିଣେ ।

କୃଷ୍ଣାୟ ଗୋପୀନାଥାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨ ॥

ନମଃ କମଲନେତ୍ରାୟ ନମଃ କମଲମାଲିନେ ।

ନମଃ କମଲନାଭାୟ କମଲାପତୟେ ନମଃ ॥ ୩ ॥

ବର୍ହାପୀତାଭିରାମାୟ ରାମାୟାକୁଷ୍ମେଧସ୍ତେ ।

ରମାମାନସହଂସାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪ ॥

କଂସବଂଶବିନାଶାୟ କେଶିଚାଣୁରଘାତିନେ ।

ବୃଷଭଧ୍ଵଜବନ୍ଦ୍ୟାୟ ପାର୍ଥସାରଥୟେ ନମଃ ॥ ୫ ॥

ବେଶୁବାଦନଶୀଳାୟ ଗୋପାଲାୟାହିମର୍ଦ୍ଦିନେ ।

କାଲିନ୍ଦୀକୁଲଲୋଳାୟ ଲୋଲକୁଣ୍ଡଲଧାରିଣେ ॥ ୬ ॥

ପଲ୍ଲବୀନୟନାମ୍ବୋଜମାଲିନେ ନୃତ୍ୟଶାଲିନେ ।

ନମଃ ପ୍ରଣତପାଲ୍ଲାୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୭ ॥

ନମଃ ପାପପ୍ରଣାଶାୟ ଗୋବର୍ଧନଧରାୟ ତ ।

ପୁତନାଜୀବିତାନ୍ତାୟ ତୃଣାବର୍ତ୍ତସୁହାରିଣେ ॥ ୮ ॥

ନିଷ୍କଲାୟ ବିମୋହାୟ ଶୁଦ୍ଧାୟାଶୁଦ୍ଧବୈରିଣେ ।

ଅଦ୍ଵିତୀୟାୟ ମହତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୯ ॥

ପ୍ରସୀଦ ପରମାନନ୍ଦ ପ୍ରସୀଦ ପରମେଶ୍ୱର ।
ଆଧିବ୍ୟାଧିଭୁଜଂଗେନ ଦଷ୍ଟଂ ମାମୁଦ୍ଧର ପ୍ରଭୋ ॥ ୧୦ ॥

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୁକ୍ମିଣୀକାନ୍ତ ଗୋପୀଜନମନୋହର ।
ସଂସାରସାଗରେ ମଗ୍ନଂ ମାମୁଦ୍ଧର ଜଗଦ୍ଭୁରୋ ॥ ୧୧ ॥

କେଶବ କ୍ଳେଶହରଣ ନାରାୟଣ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପରମାନନ୍ଦ ମାଂ ସମୁଦ୍ଧର ମାଧବ ॥ ୧୨ ॥

ଅଥ ହୈବଂ ସ୍ମୃତିଭିରାଚାରାଧୟାମି ତେ ଯୁୟଂ ତଥା ପଞ୍ଚପଦଂ ଜପନ୍ତଃ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଂ ଧ୍ୟାୟନ୍ତଃ ସଂସୃତିଂ ତରିଷ୍ୟାଥେତି ସ ହୋବାଚ ହୈରଣ୍ୟଃ ।
ଅମ୍ନଂ ପଞ୍ଚପଦଂ ମନ୍ତ୍ରମାବର୍ତ୍ତୟେଦ୍ୟଃ ସ ଯାତ୍ୟନାୟାସତଃ କେବଲଂ ତତ୍ ।
ଅନେଜଦେକଂ ମନସୋ ଜବାୟୋ ନୈନଢ୍ଵେବା ଆପୁବନ୍ପୂର୍ବମର୍ଷଦିତି ।
ତସ୍ମାକ୍ନୁଷ୍ଠ ଏବ ପରୋ ଦେବସ୍ତଂ ଧ୍ୟାୟେତ୍ ରସେତ୍ ଭଜେତ୍
ଭଜେଦିତ୍ୟୋଂ ତସ୍ମଦିତି ॥ ୧୩ ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନୁ୍ୟପନିଷସ୍ତୁତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୨ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୌସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନୁ୍ୟପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

ଗୋପାଲୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍

॥ ଅଥ ଗୋପାଲୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦରୂପାୟ କୃଷ୍ଣାୟାକ୍ଲିଷ୍ଟକର୍ମଣେ ।
ନମୋ ବେଦାନ୍ତବେଦ୍ୟାୟ ଗୁରବେ ବୁଦ୍ଧିସାକ୍ଷିଣେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥
ଦ୍ଵିରେରଞ୍ଜେସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତନ୍ନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷ୍ଟା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ॥
ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତାକ୍ଷ୍ୟୋଃ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଓଁ ଏକଦା ହି ବ୍ରଜସ୍ତ୍ରିୟଃ ସକାମାଃ ଶର୍ବରୀମୁଷିତ୍ୱା
ସର୍ବେଶ୍ଵରଂ ଗୋପାଲଂ କୃଷ୍ଣଂ ହି ତା ଭବିରେ ।
ଭବାର ତାଃ କୃଷ୍ଣମନୁଃ କସ୍ତୈ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ଭୈକ୍ଷ୍ୟଂ ଦାତବ୍ୟଂ ଭବତି ଦୁର୍ବାସସେତି ।
କଥଂ ଯାସ୍ୟାମୋଽତୀର୍ତ୍ତା ଜଲଂ ଯମୁନାୟାଃ ।
ଯତଃ ଶ୍ରେୟୋ ଭବତି କୃଷ୍ଣେତି କୃଷ୍ଣୋ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀତୁଂକ୍ତ୍ୱା ମାର୍ଗଂ ବୋ ଦାସ୍ୟତୁଂଭାନା
ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ।
ଅଗାଧା ଗାଧା ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ।
ଅପୂତଃ ପୂତୋ ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱାଽବ୍ରତୀ ବ୍ରତୀ ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ।
ନିଷ୍କାମଃ ସକାମୋ ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ।

ଅଶ୍ରୋତ୍ରିୟଃ ଶ୍ରୋତ୍ରିୟୋ ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ତୁତ୍ବା ଶୁଭ୍ରା ତଦ୍ବୀଚ ହ ବୈ
 ସ୍ତୁତ୍ବା ତଦ୍ବାକ୍ୟେନ ତୀର୍ତ୍ତା ତାଂ ସୌର୍ଯ୍ୟାଂ ହି ବୈ ଗତ୍ବାଶ୍ରମଂ ପୁଣ୍ୟତମଂ
 ନତ୍ବା ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠତମଂ ହି ରୌଦ୍ରଂ ଚେତି ଦତ୍ତାଂସ୍ତୈ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ କ୍ଷୀରମୟଂ
 ଘୃତମୟଂ ମିଷ୍ଠତମଂ ହି ବା ଇଷ୍ଠତମଃ ସ ଦୁଷ୍ଠଃ ସ୍ନାତ୍ବା ଭୃକ୍ଷ୍ମାଂଶିଷଂ
 ପ୍ରୟୋଜ୍ୟାଜ୍ଞାମଦାକ୍ରଥଂ ଯାସ୍ୟାମୋଃତୀର୍ତ୍ତା ସୌର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ସ ହୋବାଚ ମୁନିର୍ଦୁର୍ବାସିନଂ ମାଂ ସ୍ତୁତ୍ବା ବୋ ଦାସ୍ୟତୀତି ମାର୍ଗମ୍ ।
 ତାସାଂ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠା ଗାନ୍ଧର୍ବୀ ହୋବାଚ ସହୈବୈତାଭିରେବଂ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ କଥଂ କୃଷ୍ଣୋ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ।
 କଥଂ ଦୁର୍ବାସିନୋ ମୁନିସ୍ତାଂ ହି ମୁଖ୍ୟାଂ ବିଧାୟ ପୂର୍ବମନୁ କୃତ୍ବା ତୁଷ୍ଠୀମାସୁଃ ।
 ଶବ୍ଦବାନାକାଶଃ ଶବ୍ଦାକାଶାଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନସ୍ତସ୍ଥିନ୍ନାକାଶେ ତିଷ୍ଠତ୍ୟାକାଶସ୍ତଂ ନ ବେଦ ସ
 ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୧ ॥

ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣବାନ୍ଧାୟଃ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣବାୟୁଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନସ୍ତସ୍ଥିନ୍ନାୟୌ ତିଷ୍ଠତି ବାୟୁର୍ନ ବେଦ ତଂ ସ
 ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ରୂପବଦିଦଂ ତେଜୋ ରୂପାଗ୍ନିଭ୍ୟାଂ
 ଭିନ୍ନସ୍ତସ୍ଥିନ୍ନଗ୍ନୌ ତିଷ୍ଠତ୍ୟଗ୍ନିର୍ନ ବେଦ ତଂ ହି ସ ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୨ ॥

ରସବତ୍ୟ ଆପୋ ରସାଦ୍-ଭୋ ଭିନ୍ନାସ୍ତାସ୍ତସ୍ମୃ ତିଷ୍ଠତି ।
 ଆପୋ ନ ବିଦୁସ୍ତଂ ହି ସ ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୩ ॥

ଗନ୍ଧବତୀ ଭୂମିର୍ଗନ୍ଧଭୂମିଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନସ୍ତସ୍ୟାଂ ଭୂମୌ ତିଷ୍ଠତି ଭୂମିର୍ନ
 ବେଦ ତଂ ହି ସ ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୪ ॥

ଇଦଂ ହି ମନସ୍ତେଷ୍ଠେବଂ ହି ମନୁତେ ତାନିଦଂ ଗୃହ୍ଣାତି ।
 ଯତ୍ର ହି ସର୍ବମାତ୍ମୈବାଭୁଞ୍ଜତ ବା କୁତ୍ର ମନୁତେ କ୍ବ ବା ଗଚ୍ଛତୀତି ସ
 ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୫ ॥

ଅୟଂ ହି କୃଷ୍ଣୋ ଯୋ ବୋ ହି ପ୍ରେଷ୍ଠଃ ଶରୀରଦ୍ବୟକାରଣଂ ଭବତି
ଦ୍ବୌ ସୁପର୍ଣ୍ଣୌ ଭବତୋ ବ୍ରହ୍ମଣୋଂ ଶତ୍ରୁତସ୍ତଥେତରୋ ଭୋକ୍ତା ଭବତି ।
ଅନ୍ୟୋ ହି ସାକ୍ଷୀ ଭବତୀତି ॥ ୭ ॥

ବୃକ୍ଷଧର୍ମେ ଚୌ ତିଷ୍ଠତୋଽଭୋକ୍ତୁଭୋକ୍ତାରୌ ପୂର୍ବୋ ହି ଭୋକ୍ତା ଭବତି ।
ତଥେତରୋଽଭୋକ୍ତା କୃଷ୍ଣୋ ଭବତୀତି ଯତ୍ର ବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟେ ନ ବିଦାମୋ
ବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟାଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନୋ ବିଦ୍ୟାମୟୋ ଯଃ ସ କଥଂ ବିଷୟୀ ଭବତୀତି ॥ ୭ ॥

ଯୋ ହି ବୈ କାମେନ କାମାନ୍-କାମୟତେ ସ କାମୀ ଭବତି ଯୋ ହି ବୈ
ତୁକାମେନ କାମାନ୍ କାମୟତେ ସୋଽକାମୀ ଭବତୀତି ।
ଜନ୍ମଜରାଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନଃ ସ୍ଥାଣୁରୟମଚ୍ଛେଦ୍ୟୋଽୟମ୍ ।
ୟୋଽସୌ ସୂର୍ଯ୍ୟେ ତିଷ୍ଠତି ଯୋଽସୌ ଗୋଷୁ ତିଷ୍ଠତି ଯୋଽସୌ ଗୋପାନ୍-ପାଳୟତି
ୟୋଽସୌ ଗୋପେଷୁ ତିଷ୍ଠତି ଯୋଽସୌ ସର୍ବେଷୁ ଦେବେଷୁ ତିଷ୍ଠତି ଯୋଽସୌ
ସର୍ବେର୍ବେଦୈର୍ଗାୟତେ ଯୋଽସୌ ସର୍ବେଷୁ ଭୂତେଷ୍ଠାବିଶ୍ୟ ତିଷ୍ଠତି
ଭୂତାନି ଚ ବିଦଧାତି ସ ବୋ ହି ସ୍ଵାମୀ ଭବତୀତି ॥ ୮ ॥

ସା ହୋବାଚ ଗାନ୍ଧର୍ବୀ କଥଂ ବାଂସ୍ଥାସୁ ଜାତୋଽସୌ ଗୋପାଳଃ କଥଂ ବା ଜ୍ଞାତୋଽସୌ
ତ୍ବୟା ମୁନେ କୃଷ୍ଣଃ ।
କୋ ବାଂସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଃ । କିଂ ବାଂସ୍ୟ ସ୍ଥାନଂ । କଥଂ ବା ଦେବକ୍ୟାଂ ଜାତଃ ।
କୋ ବାଂସ୍ୟ ଜାୟାନ୍-ରାମୋ ଭବତି । କୀଦୃଶୀ ପୂଜାଂସ୍ୟ ଗୋପାଳସ୍ୟ ଭବତି ।
ସାକ୍ଷାତ୍-ପ୍ରକୃତିପରୟୋରୟମାତ୍ମା ଗୋପାଳଃ କଥମବତୀର୍ଣ୍ଣୋ ଭୂମ୍ୟାଂ ହି ବୈ ॥ ୯ ॥

ସ ହୋବାଚ ତାଂ ହି ବା ଏକୋ ହି ବୈ ପୂର୍ବଂ ନାରାୟଣୋ ଦେବୋ
ୟସ୍ମିଂଲ୍ଲୋକା ଓତାଶ୍ଚ ପ୍ରୋତାଶ୍ଚ ତସ୍ୟ ହୃଦ୍ବ୍ରାହ୍ମଣୋଽବ୍ୟୟୋନିଃ ।
ସ ପିତା ତସ୍ମୈ ହ ବରଂ ଦଦୌ । ସ କାମପ୍ରଶ୍ନମେବ ବଦ୍ରେ ।

ତଂ ହାସ୍ତେ ଦଦୌ ସ ହୋବାଚାତ୍ମୟୋନିରବତାରାଣାଂ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠୋଽବତାରଃ
କୋ ଭବତି ଯେନ ଲୋକାସ୍ତୁଷ୍ଟା ଦେବାସ୍ତୁଷ୍ଟା ଭବନ୍ତି ଯଂ ସ୍ତୂତ୍ବା ବା ମୁକ୍ତା
ଅସ୍ଥାସ୍ତଂସାରାଦ୍-ଭବନ୍ତି କଥଂ ବାଃସ୍ୟାବତାରସ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମତା ଭବତି || ୧୦ ||

ସ ହୋବାଚ ତଂ ହି ନାରାୟଣୋ ଦେବଃ ସକାମ୍ୟା ମେରୋଃ ଶୃଙ୍ଗେ
ୟଥା ସପ୍ତ ପୁର୍ୟୋ ଭବନ୍ତି ତଥା ହି ନିଷ୍କାମ୍ୟାଃ ସକାମ୍ୟାଶ୍ଚ ଭୂଲୋକତକ୍ରେ
ସପ୍ତ ପୁର୍ୟୋ ଭବନ୍ତି ତାସାଂ ମଧ୍ୟେ ସାକ୍ଷାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମଗୋପାଳପୁରୀ ହିତି ସକାମ୍ୟା
ନିଷ୍କାମ୍ୟା ଚ ଦେବାନାଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ଚ ଭବତି || ୧୧ ||

ୟଥା ହି ବୈ ସରସି ପଦ୍ମଂ ତିଷ୍ଠତି ତଥା ଭୂମ୍ୟାଂ ହି ତିଷ୍ଠତୀତି ।
ଚକ୍ରେଣ ରକ୍ଷିତା ହି ବୈ ମଧୁରା ତସ୍ମାଦ୍ଭୋପାଳପୁରୀ ହି ଭବତୀତି ।
ବୃହଦ୍-ବୃହଦ୍ବନଂ ମଧୋର୍ମଧୁବନଂ ତାଲସ୍ତାଲବନଂ କାମ୍ୟଃ କାମବନଂ ବହୁଲୋ
ବହୁଲବନଂ କୁମୁଦଃ କୁମୁଦବନଂ ଖଦିରଃ ଖଦିରବନଂ ଭଦ୍ରୋ ଭଦ୍ରବନଂ ଭାଣ୍ଡୀର
ଇତି ଭାଣ୍ଡୀରବନଂ ଶ୍ରୀବନଂ ଲୋହବନଂ ବୃନ୍ଦୟା ବୃନ୍ଦାବନମେତୈରାବୃତା ପୁରୀ ଭବତି || ୧୨ ||

ତତ୍ର ତେଷ୍ଟେବଂ ଗହନେଶ୍ଟେବ ଦେବା ମନୁଷ୍ୟା ଗନ୍ଧର୍ବା ନାଗାଃ
କିଂନରା ଗାୟନ୍ତୀତି ନୃତ୍ୟନ୍ତୀତି ତତ୍ର ଦ୍ଵାଦଶାଦିତ୍ୟା ଏକାଦଶ ରୁଦ୍ରା
ଅଶ୍ଵୌ ବସବଃ ସପ୍ତ ମୁନୟୋ ବ୍ରହ୍ମା ନାରଦଶ୍ଚ ପଞ୍ଚ ବିନାୟକା
ବୀରେଶ୍ଵରୋ ରୁଦ୍ରେଶ୍ଵରୋଽମ୍ବିକେଶ୍ଵରୋ ଗଣେଶ୍ଵରୋ ନୀଳକଣ୍ଠବିଶ୍ଵେଶ୍ଵରୋ
ଗୋପାଳେଶ୍ଵରୋ ଭଦ୍ରେଶ୍ଵର ଏତଦାଦ୍ୟାନି ଲିଙ୍ଗାନି ଚତୁର୍ବିଂଶତିର୍ଭବନ୍ତି ।
ଦ୍ଵେ ବନେ ସ୍ତଃ କୃଷ୍ଣବନଂ ଭଦ୍ରବନଂ ତୟୋରନ୍ତର୍ଦ୍ଵାଦଶ ବନାନି
ପୁଣ୍ୟାନି ପୁଣ୍ୟତମାନି ତେଷ୍ଟେବ ଦେବାସ୍ତିଷ୍ଠନ୍ତି ସିଦ୍ଧାଃ ସିଦ୍ଧିଂ ପ୍ରାପ୍ତାସ୍ତତ୍ର
ହି ରାମସ୍ୟ ରାମା ମୂର୍ତ୍ତିଃ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନସ୍ୟ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନମୂର୍ତ୍ତିରନିରୁଦ୍ଧସ୍ୟାନିରୁଦ୍ଧମୂର୍ତ୍ତିଃ
କୃଷ୍ଣସ୍ୟ କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତିର୍ବନେଶ୍ଟେବ ମଧୁରାସ୍ତେବ ଦ୍ଵାଦଶ ମୂର୍ତ୍ତୟୋ ଭବନ୍ତି || ୧୩ ||

ଏକାଂ ହି ରୁଦ୍ରା ଯଜନ୍ତି ଦ୍ୱିତୀୟାଂ ହି ବ୍ରହ୍ମା ଯଜତି ତୃତୀୟାଂ ହି ବ୍ରହ୍ମଜା ଯଜନ୍ତି
ଚତୁର୍ଥୀଂ ମରୁତୋ ଯଜନ୍ତି ପଞ୍ଚମୀଂ ବିନାୟକା ଯଜନ୍ତି ଷଷ୍ଠୀଂ ବସବୋ ଯଜନ୍ତି
ସପ୍ତମୀମୃଷୟୋ ଯଜନ୍ତ୍ୟଷ୍ଟମୀଂ ଗନ୍ଧର୍ବା ଯଜନ୍ତି ନବମୀମଘରସୋ ଯଜନ୍ତି ଦଶମୀ ହି
ଦିବୋଽଧିଷ୍ଠାନ୍ତି ତିଷ୍ଠତ୍ୟେକାଦଶ୍ୟନ୍ତରିଷପଦଂ ଗତା ଦ୍ୱାଦଶୀ ତୁ ଭୂମ୍ୟାଂ ତିଷ୍ଠତି
ତା ହି ଯେ ଯଜନ୍ତି ତେ ମୃତ୍ୟୁଂ ତରନ୍ତି ମୁକ୍ତିଂ ଲଭନ୍ତେ ଗର୍ଭଜନ୍ମଜରାମରଣତାପତ୍ରୟାତ୍ମକଂ
ଦୁଃଖଂ ତରନ୍ତି ॥ ୧୪ ॥

ପ୍ରଥମାଂ ମଧୁରା ରମ୍ୟାଂ ସଦା ବ୍ରହ୍ମାଦିସେବିତାମ୍ ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦାଶାର୍ଙ୍ଗରକ୍ଷିତାଂ ମୁଗଲାଦିଭିଃ ॥

ୟତ୍ରାସୌ ସଂସ୍ଥିତଃ କୃଷ୍ଣସ୍ତୀଭିଃ ଶକ୍ତ୍ୟା ସମାହିତଃ ।
ରାମାନିରୁଦ୍ରପ୍ରଦ୍ୟୁନ୍ନୈ ରୁକ୍ମିଣ୍ୟା ସହିତୋ ବିଭୁଃ ॥

ଚତୁଃଶବ୍ଦୋ ଭବେଦେକୋ ହ୍ୟେଂକାରଃ ସମୁଦାହୃତଃ ।
ତସ୍ମାଦେବ ପରୋ ରଜସ ଇତି ସୋଽହମିତ୍ୟବଧାର୍ଯ୍ୟ ଗୋପାଲୋଽହମିତି ଭାବୟେତ୍ ।
ସ ମୋକ୍ଷମଶୁତେ ସ ବ୍ରହ୍ମତ୍ୱମଧିଗଚ୍ଛତି ସ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍-ଭବତି ଗୋପାଞ୍ଜୀବାନ୍ମୁ
ଆତ୍ମତ୍ୱେନାସୃଷ୍ଟିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମାଲୀତି ସ ଗୋପାଲୋ ଭବତି ହ୍ୟେଂ ତଦ୍ୟତ୍ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବ୍ରହ୍ମ କୃଷ୍ଣାତ୍ମକୋ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦୈକରୂପଃ ସୋଽହମ୍ ।
ଓଁ ତଦ୍ଘୋପାଲଦେବ ଏବ ପରଂ ସତ୍ୟମବାଧିତଂ ସୋଽହମିତ୍ୟାତ୍ମାନମାଦାୟ ମନସ୍ୱେକ୍ୟଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ।
ଆତ୍ମନୋ ଗୋପାଲୋଽହମିତି ଭାବୟେତ୍ ଏବାବ୍ୟକ୍ତୋଽନନ୍ତୋ ନିତ୍ୟୋ ଗୋପାଲଃ ।
ମଧୁରାୟାଂ ସ୍ଥିତିର୍ବ୍ରହ୍ମନ୍-ସର୍ବଦା ମେ ଭବିଷ୍ୟତି ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦାପଦ୍ମବନମାଲାବୃତସ୍ତୁ ବୈ ॥

ଚିସ୍ୱରୂପଂ ପରଂଜ୍ୟୋତିଃସ୍ୱରୂପଂ ରୂପବର୍ଜିତମ୍ ।
ସଦା ମାଂ ସଂସ୍ମରନ୍-ବ୍ରହ୍ମନ୍ନୁପଦଂ ଯାତି ନିଶ୍ଚିତମ୍ ॥

ମଧୁରାମଣ୍ଡଲେ ଯସ୍ତୁ ଜମ୍ବୁଦ୍ବୀପସ୍ଥିତୋଽପି ବା ।
ଯୋଃର୍ଯ୍ୟେତ୍-ପ୍ରତିମାଂ ପ୍ରୀତ୍ୟା ସ ମେ ପ୍ରିୟତରୋ ଭୁବି ॥ ୧୫ ॥

ତସ୍ୟାମଧିଷ୍ଠିତଃ କୃଷ୍ଣରୂପୀ ପୂଜ୍ୟସ୍ତୟା ସଦା ।
ଚତୁର୍ଥା ତାସ୍ୟାଧିକାରୀଭେଦତ୍ତେନ ଯଜନ୍ତି ମାମ୍ ॥

ୟୁଗାନୁବର୍ତ୍ତନୋ ଲୋକା ଯଜନ୍ତୀହ ସୁମେଧସଃ ।
ଗୋପାଲଂ ସାନୁଜଂ କୃଷ୍ଣଂ ରୁକ୍ମିଣ୍ୟା ସହ ତପୁରମ୍ ॥

ଗୋପାଲୋଽହମଜୋ ନିତ୍ୟଃ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନୋଽହଂ ସନାତନଃ ।
ରାମୋଽହଂ ହ୍ୟନିରୁଦ୍ଧୋଽହମାତ୍ମାନମର୍ଚ୍ଚୟେଦୁଧଃ ॥

ମୟୋକ୍ତେନ ସଧର୍ମେଣ ନିଷ୍କାମେଣ ବିଭାଗଣଃ ।
ତୈରୟଂ ପୂଜନୀୟୋ ବୈ ଭଦ୍ରକୃଷ୍ଣୋ ନିବାସିଭିଃ ॥

ତଦ୍ଦର୍ମଗତିହୀନା ଯେ ତସ୍ୟାଂ ମୟି ପରାୟଣାଃ ।
କଲିନା ଗ୍ରସିତା ଯେ ବୈ ତେଷାଂ ତସ୍ୟାମବସ୍ଥିତିଃ ॥

ୟଥା ଦ୍ବଂ ସହ ପୁତ୍ରେଷୁ ଯଥା ରୁଦ୍ରୋ ଗଣୈଃ ସହ ।
ୟଥା ଶ୍ରିୟାଃଭିୟୁକ୍ତୋଽହଂ ତଥା ଭକ୍ତୋ ମମ ପ୍ରିୟଃ ॥ ୧୬ ॥

ସ ହୋବାଚାକ୍ଷୟୋନିଶ୍ଚତୁର୍ଭର୍ଦ୍ଦେବୈଃ କଥମେକୋ ଦେବଃ ସ୍ୟାତ୍ ।
ଏକମକ୍ଷରଂ ଯଦ୍ବିଶୁତଂ ହ୍ୟନେକାକ୍ଷରଂ କଥଂ ଭୂତଂ ସ ହୋବାଚ ।
ତଂ ହି ବୈ ପୂର୍ବଂ ହ୍ୟେକମେବାଦ୍ବିତୀୟଂ ବ୍ରହ୍ମାସୀଉସ୍ମାଦବ୍ୟକ୍ତଂ ବ୍ୟକ୍ତମେବାକ୍ଷରଂ
ତସ୍ମଦକ୍ଷରାନ୍ନହାନ୍ନହତୋ ବା ଅହଂକାରସ୍ତସ୍ମାଦେବାହଂକାରାପୃଞ୍ଚି ତନ୍ନାତ୍ରାଣି
ତେଭ୍ୟୋ ଭୂତାନି ତୈରାବୃତମକ୍ଷରଂ ଭବତି ।

ଅକ୍ଷରୋଽହମୋଂକାରୋଽହମଜରୋଽଭୟୋଽମୃତୋ ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ହି ବୈ

ସ ମୁକ୍ତୋଽହମସ୍ତ୍ୟକ୍ଷରୋଽହମସ୍ତି ।

ସତ୍ତାମାତ୍ରଂ ବିଶ୍ୱରୂପଂ ପ୍ରକାଶଂ ବ୍ୟାପକଂ ତଥା ।

ଏକମେବାଦ୍ୟୟଂ ବ୍ରହ୍ମ ମାୟୟା ତୁ ଚତୁଷ୍ଟୟମ୍ ॥

ରୋହିଣୀତନୟୋ ରାମୋ ଅକାରାକ୍ଷରସଂଭବଃ ।

ତୈଜସାତ୍ମକଃ ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନ ଉକାରାକ୍ଷରସଂଭବଃ ॥

ପ୍ରାଜ୍ଞାତ୍ମକୋଽନିରୁଦ୍ଧୋ ବୈ ମକାରାକ୍ଷରସଂଭବଃ ।

ଅର୍ଥମାତ୍ରାତ୍ମକଃ କୃଷ୍ଣୋ ଯସ୍ମିନ୍ନିଶ୍ଠଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ॥

କୃଷ୍ଣାତ୍ମିକା ଜଗନ୍ନର୍ତ୍ତୀ ମୂଳପ୍ରକୃତିରୁକ୍ଳିଣୀ ॥

ବ୍ରଜସ୍ୱୀଜନସଂଭୂତଃ ଶ୍ରୁତିଭ୍ୟୋ ବ୍ରହ୍ମସଂଗତଃ ।

ପ୍ରଣବେନ ପ୍ରକୃତିତ୍ୱଂ ବଦନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମବାଦିନଃ ॥

ତସ୍ମାଦୋଂକାରସଂଭୂତୋ ଗୋପାଲୋ ବିଶ୍ୱସଂସ୍ଥିତିଃ ।

କ୍ଳୀମୋଂକାରଂ ଚ ଏକତ୍ୱଂ ପଠ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମବାଦିଭିଃ ॥

ମଧୁରାୟାଂ ବିଶେଷେଣ ମାଂ ଧ୍ୟାୟନ୍ନୋକ୍ଷମଶୁଭେ ॥

ଅଷ୍ଟପତ୍ରଂ ବିକସିତଂ ହୃଦ୍ଭୂତଂ ତତ୍ର ସଂସ୍ଥିତମ୍ ।

ଦିବ୍ୟଧ୍ୱଜାତପତ୍ରେଷୁ ଚିହ୍ନିତଂ ଚରଣଦ୍ୱୟମ୍ ।

ଶ୍ରୀବତ୍ସଲାଞ୍ଜନଂ ହୃଦ୍ଭୂତଂ କୌସୁଭଂ ପ୍ରଭୟା ଯୁତମ୍ ॥

ଚତୁର୍ଭୁଜଂ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଶାର୍ଙ୍ଗପଦ୍ମଗଦାନୃତମ୍ ।

ସୁକେୟୁରାନୃତଂ ବାହୁଂ କଣ୍ଠଂ ମାଲୀସୁଶୋଭିତମ୍ ॥

ଦ୍ୟୁମନ୍ତ୍ରୀଚମତୟଂ ସ୍ଫୁରନ୍ନକରକୁଣ୍ଡଳମ୍ ।
ହିରଣ୍ମୟଂ ସୌମ୍ୟତନ୍ମୁଂ ସ୍ଵଭକ୍ତାୟାଭୟପ୍ରଦମ୍ ॥

ଧ୍ୟାୟେନ୍ନନସ୍ତ୍ରୀ ମାଂ ନିତ୍ୟଂ ବେଶୁଶୃଙ୍ଖଧରଂ ତୁ ବା ॥

ମଥ୍ୟତେ ତୁ ଜଗତ୍ରର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନେନ ଯେନ ବା ।
ତସ୍ମାତ୍ତୁତଂ ଯଦ୍ୟସ୍ମାଂ ମଥୁରା ସା ନିଗଦ୍ୟତେ ।
ଅଷ୍ଟଦିକ୍ପାଲିଭିର୍ଭୂମିପଦ୍ମଂ ବିକସିତଂ ଜଗତ୍ ॥

ସଂସାରାର୍ଣ୍ଣବସଂଜାତଂ ସେବିତଂ ସମମାନସୈଃ ।
ଚନ୍ଦ୍ରସୂର୍ଯ୍ୟମ୍ବରୌଚିତ୍ୟା ଧୃଜୋ ମେରୁର୍ହିରଣ୍ମୟଃ ॥

ଆତପତ୍ରଂ ବ୍ରହ୍ମଲୋକଂ ମଧୋର୍ଧ୍ଵଚରଣଃ ସ୍ଫୁତମ୍ ।
ଶ୍ରୀବତ୍ରଂ ଚ ସ୍ଵରୂପଂ ଚ ବର୍ତ୍ତତେ ଲାଞ୍ଜନୈଃ ସହ ।
ଶ୍ରୀବତ୍ରଲାଞ୍ଜନଂ ତସ୍ମାନ୍ନାଥ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମବାଦିଭିଃ ॥

ଯେନ ସୂର୍ଯ୍ୟାଗ୍ନିବାକ୍ଚନ୍ଦ୍ରତେଜସା ସ୍ଵସ୍ଵରୂପିଣା ।
ବର୍ତ୍ତତେ କୌସ୍ଫୁଭମଣିଂ ତଂ ବଦନ୍ତୀଶମାନିନଃ ॥

ସତ୍ତ୍ଵଂ ରଜସ୍ତମ ଇତି ଅହଂକାରଶ୍ଚତୁର୍ବିଧଃ ।
ପଞ୍ଚଭୂତାତ୍ମକଃ ଶଙ୍ଖଃ ପରୋ ରଜସି ସଂସ୍ଥିତଃ ॥

ବାଲସ୍ଵରୂପମତ୍ୟନ୍ତଂ ମନଶ୍ଚକ୍ରଂ ନିଗଦ୍ୟତେ ।
ଆଦ୍ୟା ମାୟା ଭବେଚ୍ଛାର୍ଜଂ ପଦ୍ମଂ ବିଶ୍ଵଂ କରେ ସ୍ଥିତମ୍ ।
ଆଦ୍ୟା ବିଦ୍ୟା ଗଦା ବେଦ୍ୟା ସର୍ବଦା ମେ କରେ ଶ୍ରିତା ।
ଧର୍ମାର୍ଥକାମକେୟୂର୍ଭୈର୍ଦିବୈର୍ନିତ୍ୟମବାରିତୈଃ ।
କଣ୍ଠଂ ତୁ ନିର୍ଗୁଣଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ମାଲ୍ୟତେ ମାୟାୟଃଜୟା ।
ମାଲା ନିଗଦ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମଂସ୍ତବ ପୁତ୍ରେଷୁ ମାନସୈଃ ॥

କୃଷ୍ଣସ୍ୟ ସ୍ୱରୂପଂ ଚ କିରୀଟଂ ପ୍ରବଦନ୍ତି ମାମ୍ ।
ଅକ୍ଷରୋଽପି ପ୍ରସ୍ତୁରଞ୍ଜକୁଶୁଲଂ ଯୁଗଲଂ ସ୍ତୁତମ୍ ॥

ଧ୍ୟାୟେନ୍ନମ ପ୍ରିୟୋ ନିତ୍ୟଂ ସ ମୋକ୍ଷମପିଗଚ୍ଛତି ।
ସ ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ତସ୍ମୈ ଚ ଆତ୍ମାନଂ ଦଦାମୀତି ॥

ଏତସ୍ମିନ୍ ଭବିଷ୍ୟତି ମୟା ପ୍ରୋକ୍ତଂ ବିଧେ ତବ ।
ସ୍ୱରୂପଂ ଦ୍ୱିବିଧଂ ଚୈବ ସଗୁଣଂ ନିର୍ଗୁଣଂ ତଥା ॥ ୧୭ ॥

ସ ହୋବାଚାତ୍ମୟୋନିର୍ବ୍ୟକ୍ତାନାଂ ମୂର୍ତ୍ତୀନାଂ ପ୍ରୋକ୍ତାନାଂ କଥଂ
ବାବଧାରଣା ଭବନ୍ତି କଥଂ ବା ଦେବା ଯଜନ୍ତି ରୁଦ୍ରା ଯଜନ୍ତି
ବ୍ରହ୍ମା ଯଜତି ବିନାୟକା ଯଜନ୍ତି ଦ୍ୱାଦଶାଦିତ୍ୟା ଯଜନ୍ତି ବସବୋ
ୟଜନ୍ତ୍ୟପ୍ସରସୋ ଯଜନ୍ତି ଗନ୍ଧର୍ବା ଯଜନ୍ତି ସ୍ୱପଦଂ ଗତାଃ କ୍ରୂପାନେ
ତିଷ୍ଠତି କାଂ ମନୁଷ୍ୟା ଯଜନ୍ତି ।

ସ ହୋବାଚ ତଂ ତୁ ହ ବୈ ନାରାୟଣୋ ଦେବଃ ।
ଆଦ୍ୟା ଅବ୍ୟକ୍ତା ଦ୍ୱାଦଶ ମୂର୍ତ୍ତୟଃ ସର୍ବେଷୁ ଲୋକେଷୁ ସର୍ବେଷୁ
ଦେବେଷୁ ସର୍ବେଷୁ ମନୁଷ୍ୟେଷୁ ତିଷ୍ଠତି ରୁଦ୍ରେଷୁ ଚୌଦ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମଣେ
ବ୍ରାହ୍ମୀ ଦେବେଷୁ ଦୈବୀ ମାନସେଷୁ ମାନସୀ ବିନାୟକେ ବିଘ୍ନବିନାଶିନୀଦିତ୍ୟେଷୁ
ଜ୍ୟୋତିର୍ଗନ୍ଧର୍ବେଷୁ ଗାନ୍ଧର୍ବ୍ୟପ୍ସରଃସ୍ତେବଂ ଗୌର୍ବସୁଷ୍ମେବଂ କାମ୍ୟାକ୍ରୂପାନେ ପ୍ରକାଶନ
ଆବିର୍ଭାବା ତିରୋଭାବା କେବଳା ତୁ ସ୍ୱପଦେ ତିଷ୍ଠତି ତାମସୀ ସାତ୍ତ୍ୱିକୀ ରାଜସୀ
ମାନୁଷୀ ବିଜ୍ଞାନଘନ ଆନନ୍ଦଘନଃ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦୈକରସେ ଭକ୍ତିୟୋଗେ ତିଷ୍ଠତି ॥ ୧୮ ॥

ଓଁ ଟାଂ ପ୍ରାଣାତ୍ମନେ ଟାଂ ତସ୍ମଦ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ପ୍ରାଣାତ୍ମନେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧ ॥
ଓଁ ଟାଂ କୃଷ୍ଣାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭାୟ ଟାଂ ତସ୍ମଦ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ
ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨ ॥

ଓଁ ଟାମପାନାତ୍ମନେ ଟାଂ ତସ୍ମଦ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ଅପାନାତ୍ମନେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩ ॥

ଓଁ ଟାଂ କୃଷ୍ଣାୟ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନାୟାନିରୁଦ୍ଧାୟ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ବ୍ୟାନାତୁନେ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବ୍ୟାନାତୁନେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୫ ॥
 ଓଁ ଟାଂ କୃଷ୍ଣାୟ ରାମାୟ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୬ ॥
 ଓଁ ଟାମୁଦାନାତୁନେ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ଉଦାନାତୁନେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୭ ॥
 ଓଁ ଟାଂ କୃଷ୍ଣାୟ ଦେବକୀନନ୍ଦନାୟ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୮ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ସମାନାତୁନେ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ସମାନାତୁନେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୯ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଗୋପାଳାୟ ନିଜସ୍ୱରୂପାୟ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୦ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ପ୍ରଧାନାତୁ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୧ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସାବିନ୍ଦ୍ରିୟାତୁ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୨ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ଭୂତାତୁ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୩ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସାରୁଦ୍ରମପୁରୁଷୋ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୪ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ପରବ୍ରହ୍ମଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୫ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ସର୍ବଭୂତାତୁ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୬ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ଜାଗ୍ରସ୍ୱପ୍ନସୁଷୁପ୍ତିମତୀତ୍ୟ ଭୂର୍ଭୂତୀତୋ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ
 ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୭ ॥

ଏକୋ ଦେବଃ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ଗୃହଃ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ସର୍ବଭୂତାନ୍ତରାତୁ ।
 କର୍ମାଧ୍ୟକ୍ଷଃ ସର୍ବଭୂତାଧିବାସଃ ସାକ୍ଷୀ ଚେତା କେବଲୋ ନିର୍ଗୁଣଶ୍ଚ ॥

ରୁଦ୍ରାୟ ନମ ଆଦିତ୍ୟାୟ ନମୋ ବିନାୟକାୟ ନମଃ ସୂର୍ଯ୍ୟାୟ ନମୋ ବିଦ୍ୟାୟେ ନମଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ନମୋଃଶ୍ୱୟେ ନମଃ ପିତ୍ରେ ନମୋ ନିରୂତୟେ ନମୋ ବରୁଣାୟ ନମୋ ମରୁତେ
 ନମଃ କୁବେରାୟ ନମ ଇଶାନାୟ ନମୋ ବ୍ରହ୍ମଣେ ନମଃ ସର୍ବେଭ୍ୟା ଦେବେଭ୍ୟା ନମଃ ।
 ଦତ୍ତା ସ୍ତୁତିଂ ପୁଣ୍ୟତମାଂ ବ୍ରହ୍ମଣେ ସ୍ୱସ୍ତରୂପିଣେ ।
 କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱଂ ସର୍ବଲୋକାନାମନ୍ତର୍ଧାନେ ବଭୂବ ସଃ ॥

ବ୍ରହ୍ମଣୋ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ରେଭ୍ୟୋ ନାରଦାଋ ଶ୍ରୁତଂ ଯଥା ।

ତଥା ପ୍ରୋକ୍ତଂ ତୁ ଗାନ୍ଧର୍ବ ଗଚ୍ଛ ତ୍ବଂ ସ୍ଵାଲୟାନ୍ତ୍ରିକଂ ଗଚ୍ଛ ତ୍ବଂ ସ୍ଵାଲୟାନ୍ତ୍ରିକମିତି ॥ ୧୯ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଶ୍ରୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥

ପ୍ରିରେରଞ୍ଜେସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତ୍ରନ୍ତୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ॥

ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଲୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷସମାପ୍ତା ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଳତାପିନ୍ୟପନିଷସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

କୃଷ୍ଣ ଉପନିଷଦ

(Krushnopanishat / Krushna Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଡରଶୀସେନ ମେହେର

କୃଷ୍ଣୋପନିଷତ୍ / କୃଷ୍ଣ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ କୃଷ୍ଣୋପନିଷତ୍ ॥

ଯେ ରାମଃ କୃଷ୍ଣତାମେତ୍ୟ ସାର୍ବାତ୍ମ୍ୟଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ଲୀଲୟା ।

ଅତୋଷୟଦେବମୈନିପଚଳଂ ତଂ ନତୋଽସ୍ମାଦ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବା ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଂସସ୍ତନୁଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ॥

ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟୋଽରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଶ୍ରୀମହାବିଷ୍ଣୁଂ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଲକ୍ଷଣଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଂ

ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ସର୍ବାଙ୍ଗସୁନ୍ଦରଂ ମୁନୟୋ ବନବାସିନୋ ବିସ୍ମିତା ବଭୂବୁଃ ।

ତଂ ହୋରୁର୍ନୌଽବଦ୍ୟମବତାରାନ୍ନୈ ଗଣ୍ୟନ୍ତେ ଆଲିଙ୍ଗାମୋ ଭବନ୍ତମିତି ।

ଭବାନ୍ତରେ କୃଷ୍ଣାବତାରେ ଯୁୟଂ ଗୋପିକା ଭୂତ୍ୱା ମାମାଲିଙ୍ଗଥ

ଅନ୍ୟେ ଯେଽବତାରାସ୍ତେ ହି ଗୋପା ନ ସ୍ତ୍ରୀଷ୍ଠ ନୋ କୁରୁ ।

ଅନ୍ୟୋନ୍ୟବିଗ୍ରହଂ ଧାର୍ଯ୍ୟଂ ତବାଙ୍ଗସ୍ପର୍ଶନାଦିହ ।

ଶଶ୍ୱତ୍ସ୍ପର୍ଶୟିତାଽସ୍ମାକଂ ଗୃହୀମୋଽବତାରାନ୍ନୟମ୍ ॥ ୧ ॥

ରୁଦ୍ରାଦୀନାଂ ବଚଃ ଶୃତ୍ୱା ପ୍ରୋବାଚ ଭଗବାନ୍ସୁୟମ୍ ।

ଅଙ୍ଗସଙ୍ଗଂ କରିଷ୍ୟାମି ଭବଦ୍ୱାକ୍ୟଂ କରୋମ୍ୟହମ୍ ॥ ୨ ॥

ମୋଦିତାସ୍ତେ ସୁରାଃ ସର୍ବେ କୃତକୃତ୍ୟାଧୁନା ବୟମ୍ ।
ୟୋ ନନ୍ଦଃ ପରମାନନ୍ଦୋ ଯୁଗୋଦା ମୁକ୍ତିଗେହିନୀ ॥ ୩ ॥

ମାୟା ସା ତ୍ରିବିଧା ପ୍ରୋକ୍ତା ସତ୍ତ୍ୱରାଜସତାମସୀ ।
ପ୍ରୋକ୍ତା ଚ ସାତ୍ତ୍ୱିକୀ ରୁଦ୍ରେ ଭକ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମଣି ରାଜସୀ ॥ ୪ ॥

ତାମସୀ ଦୈତ୍ୟପକ୍ଷେଷୁ ମାୟା ତ୍ରେଧା ହ୍ୟଦାହୃତା ।
ଅଜେୟା ବୈଷ୍ଣବୀ ମାୟା ଜପ୍ୟେନ ଚ ସୁତା ପୁରା ॥ ୫ ॥

ଦେବକୀ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ରା ସା ଯା ବେଦୈରୁପଗୀୟତେ ।
ନିଗମୋ ବସୁଦେବୋ ଯୋ ବେଦାର୍ଥଃ କୃଷ୍ଣରାମୟୋଃ ॥ ୬ ॥

ସୁବତେ ସତତଂ ଯସ୍ମୁ ସୋଽବତୀର୍ଣ୍ଣୋ ମହୀତଲେ ।
ବନେ ବୃନ୍ଦାବନେ କ୍ରୀଡନ୍-ଗୋପଗୋପୀସୁରୈଃ ସହ ॥ ୭ ॥

ଗୋପ୍ୟା ଗାବ ଋତସ୍ତସ୍ୟ ଯଷ୍ଟିକା କମଲାସନଃ ।
ବଂଶସ୍ତୁ ଭଗବାନ୍-ରୁଦ୍ରଃ ଶୃଙ୍ଗମିନ୍ଦ୍ରଃ ସଗୋସୁରଃ ॥ ୮ ॥

ଗୋକୁଲଂ ବନବୈକୁଣ୍ଠଂ ତାପସାସ୍ତତ୍ର ତେ ଦ୍ରୁମାଃ ।
ଲୋଭକ୍ରୋଧାଦୟୋ ଦୈତ୍ୟାଃ କଲିକାଲସ୍ତ୍ରିରସ୍ତୁତଃ ॥ ୯ ॥

ଗୋପରୂପୋ ହରିଃ ସାକ୍ଷାନ୍ନାୟାବିଗ୍ରହଧାରଣଃ ।
ଦୁର୍ବୋଧଂ କୁହକଂ ତସ୍ୟ ମାୟୟା ମୋହିତଂ ଜଗତ୍ ॥ ୧୦ ॥

ଦୁର୍ଜୟା ସା ସୁରୈଃ ସର୍ବୈର୍ଧୃଷ୍ଟିରୂପୋ ଭବେଦ୍ବିଜଃ ।
ରୁଦ୍ରୋ ଯେନ କୃତୋ ବଂଶସ୍ତସ୍ୟ ମାୟା ଜଗନ୍ନଥମ୍ ॥ ୧୧ ॥

ବଲ୍ଲଂ ଜ୍ଞାନଂ ସୁରାଣାଂ ବୈ ତେଷାଂ ଜ୍ଞାନଂ ହୃତଂ କ୍ଷଣାତ୍ ।
ଶେଷନାଗୋ ଭବେଦ୍ରାମଃ କୃଷ୍ଣୋ ବ୍ରହ୍ମେବ ଶାଶ୍ୱତମ୍ ॥ ୧୨ ॥

ଅଷ୍ଟାବଷ୍ଟସହସ୍ରେ ଦ୍ୱେ ଶତାଧିକଃ ପ୍ରିୟସ୍ତଥା ।
ରତୋପନିଷଦସ୍ତା ବୈ ବ୍ରହ୍ମରୂପା ଋତଃ ପ୍ରିୟଃ ॥ ୧୩ ॥

ଦ୍ୱେଷଶ୍ଚାଶ୍ରୁମଲ୍ଲୋଽୟଂ ମସ୍ତରୋ ମୁଷ୍ଟିକୋ ଜୟଃ ।
ଦର୍ପଃ କୁବଲୟାପୀତୋ ଗର୍ବୋ ରକ୍ଷଃ ଖଗୋ ବକଃ ॥ ୧୪ ॥

ଦୟା ସା ରୋହିଣୀ ମାତା ସତ୍ୟଭାମା ଧରେତି ବୈ ।
ଅଦ୍ଭାସୁରୋ ମହାବ୍ୟାଧିଃ କଲିଃ କଂସଃ ସ ଭୂପତିଃ ॥ ୧୫ ॥

ଶମୋ ମିତ୍ରଃ ସୁଦାମା ଚ ସତ୍ୟାକୁରୋଦ୍ଭବୋ ଦମଃ ।
ୟଃ ଶଙ୍ଖଃ ସ ସ୍ୱୟଂ ବିଷ୍ଣୁର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀରୂପୋ ବ୍ୟବସ୍ଥିତଃ ॥ ୧୬ ॥

ଦୁର୍ୟସିନ୍ଧୌ ସମୁପ୍ତନ୍ନୋ ମେଘଘୋଷସ୍ତୁ ସଂସ୍ତୃତଃ ।
ଦୁର୍ୟୋଦଧିଃ କୃତସ୍ତେନ ଭଗ୍ନଭାଣ୍ଡୋ ଦଧିଗ୍ରହେ ॥ ୧୭ ॥

କ୍ରୀତତେ ବାଲକୋ ଭୂତ୍ୱା ପୂର୍ବବସ୍ତୁମହୋଦବୌ ।
ସଂହାରାର୍ଥଂ ଚ ଶତ୍ରୁଣାଂ ରକ୍ଷଣାୟ ଚ ସଂସ୍ଥିତଃ ॥ ୧୮ ॥

କୃପାର୍ଥେ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ଗୋପ୍ତାରଂ ଧର୍ମମାତ୍ମଜମ୍ ।
ୟସ୍ତସ୍ମିନୀଶ୍ୱରେଶାସୀଉଚକ୍ରଂ ବ୍ରହ୍ମରୂପଧୃକ୍ ॥ ୧୯ ॥

ଜୟନ୍ତୀସଂଭବୋ ବାୟୁଶ୍ଚମରୋ ଧର୍ମସଂଜ୍ଞିତଃ ।
ୟସ୍ୟାସୌ ଜ୍ଞାନନାଭାସଃ ଖଞ୍ଜରୂପୋ ମହେଶ୍ୱରଃ ॥ ୨୦ ॥

କଶ୍ୟପୋଲୁଖଲଃ ଖ୍ୟାତୋ ରଘୁର୍ମାତାଽଦିତିସ୍ତଥା ।
ଚକ୍ରଂ ଶଙ୍ଖଂ ଚ ସଂସିଦ୍ଧିଂ ବିନ୍ଦୁଂ ଚ ସର୍ବମୁର୍ଧନି ॥ ୨୧ ॥

ୟାବନ୍ତି ଦେବରୂପାଣି ବଦନ୍ତି ବିଭୁଧା ଜନାଃ ।
ନମନ୍ତି ଦେବରୂପେଭ୍ୟ ଏବମାଦି ନ ସଂଶୟଃ ॥ ୨୨ ॥

ଗଦା ଚ କାଳିକା ସାକ୍ଷାତ୍ତୁର୍ବଶତୁନିବର୍ତ୍ତଣୀ ।
ଧନୁଃ ଶାଙ୍ଖଂ ସ୍ୱମାୟା ଚ ଶରକ୍ଷାଲଃ ସୁଭୋଜନଃ ॥ ୨୩ ॥

ଅବ୍-ଜକାଣ୍ଡଂ ଜଗତ୍ତୃଣଂ ଧୃତଂ ପାଣୌ ସ୍ୱଲୀଲୟା ।
ଗରୁଡୋ ବଚଭାଣ୍ଡୀରଃ ସୁଦାମା ନାରଦୋ ମୁନିଃ ॥ ୨୪ ॥

ବୃନ୍ଦା ଭକ୍ତିଃ କ୍ରିୟା ବୁଦ୍ଧିଃ ସର୍ବଜନ୍ମପ୍ରକାଶିନୀ ।
ତସ୍ମାନ୍ନ ଭିନ୍ନଂ ନାଭିନ୍ନମାଭିର୍ଭିନ୍ନୋ ନ ବୈ ବିଭୁଃ ॥
ଭୂମାବୁଦ୍ଧାରିତଂ ସର୍ବଂ ବୈକୁଣ୍ଠଂ ସ୍ୱର୍ଗବାସିନାମ୍ ॥ ୨୫ ॥

ସର୍ବତୀର୍ଥଫଳଂ ଲଭତେ ଯଃ ଏବଂ ବେଦ । ଦେହବନ୍ଧାଦ୍ବିମୁଚ୍ୟତେ ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବା ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଂସସ୍ତନୁଭିର୍ବ୍ୟାଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାକ୍ଷ୍ୟୋଽରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି କୃଷ୍ଣୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ହୟଗ୍ରୀବ ଉପନିଷଦ

(Hayagribopanisat / Hayagriba Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଡରଶୀସେନ ମେହେର

ହୟଗ୍ରୀବୋପନିଷଦ୍ / ହୟଗ୍ରୀବ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ହୟଗ୍ରୀବୋପନିଷଦ୍ ॥

ସ୍ବଜ୍ଞୋଽପି ଯତ୍-ପ୍ରସାଦେନ ଜ୍ଞାନଂ ତତ୍ତ୍ବଲମ୍ବାପୁୟାତ୍ ।

ସୋଽୟଂ ହୟାସ୍ୟା ଭଗବାନ୍ଦୃଦି ମେ ଭାତୁ ସର୍ବଦା ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତନ୍ତୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ସ୍ବସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ବସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ବବେଦାଃ ।

ସ୍ବସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ବସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ପ୍ରଥମୋପନିଷଦ୍ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ନାରଦୋ ବ୍ରହ୍ମାଣମୁପସମେତ୍ୟୋବାଚାଧୀହି ଭଗବନ୍ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଂ

ବରିଷ୍ଠାଂ ଯୟା ତିରାସ୍ରର୍ବପାପଂ ବ୍ୟପୋହ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଂ ଲଭ୍ବୈଶ୍ବର୍ଯ୍ୟବାନ୍ଭବତି ।

ବ୍ରହ୍ମୋବାଚ ହୟଗ୍ରୀବଦୈବତ୍ୟାନ୍ତନ୍ତ୍ରାନ୍ୟୋ ବେଦ ସ ଶ୍ରୁତିସ୍ମୃତିତିହାସପୁରାଣାନି ବେଦ ।

ସ ସର୍ବୈଶ୍ବର୍ଯ୍ୟବାନ୍ଭବତି । ତ ଏତେ ମନ୍ତ୍ରାଃ —

ବିଶ୍ବୋଽଗ୍ନିର୍ବସୁରୂପାୟ ତିନ୍ନୟାନନରୂପିଣେ ।

ତୁଭ୍ୟଂ ନମୋ ହୟଗ୍ରୀବ ବିଦ୍ୟାରାଜାୟ ସ୍ବାହା ସ୍ବାହା ନମଃ ॥ ୧॥

ରାଗ୍ୟଭୃଃସାମରୂପାୟ ବେଦାହରଣକର୍ମଣେ ।

ପ୍ରଣବୋଢ୍ଘୀଥବପୁଷେ ମହାଶ୍ବଶିରସେ ନମଃ ସ୍ବାହା ସ୍ବାହା ନମଃ ॥ ୨॥

ଉଦ୍ଧୀଥ ପ୍ରଣବୋଦ୍ଧୀଥ ସର୍ବବାଗୀଶ୍ବରେଶ୍ବର ।

ସର୍ବବେଦମୟାତିତ୍ତ୍ୟ ସର୍ବଂ ବୋଧୟ ବୋଧୟ ସ୍ବାହା ସ୍ବାହା ନମଃ ॥ ୩॥

ବ୍ରହ୍ମାତ୍ରିରବିସବିତୃଭାର୍ଗବା ଋଷୟଃ । ଗାୟତ୍ରୀତ୍ରିଷୁବନୁଷ୍ଟୁପ୍ ଛନ୍ଦାଂସି ।

ଶ୍ରୀମାନ୍‌ହୟଗ୍ରୀବଃ ପରମାତ୍ମା ଦେବତେତି । ଲ୍-ହୌ(ହ୍-ସୌ)ମିତି ବୀଜମ୍ ।

ସୋଃହମିତି ଶକ୍ତିଃ । ଲ୍-ହୃ(ହ୍-ସୌ)ମିତି କୀଲକମ୍ । ଭୋଗମୋକ୍ଷୟୋର୍ବିନିୟୋଗଃ ।

ଅକାରୋକାରମକାରୈରଙ୍ଗନ୍ୟାସଃ । ଧ୍ୟାନମ୍ ।

ଶଙ୍ଖଚକ୍ରମହାମୁଦ୍ରାପୁସ୍ତକାଦ୍ୟଂ ଚତୁର୍ଭୁଜମ୍ ।

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରସଂକାଶଂ ହୟଗ୍ରୀବମୁପାସ୍ମହେ ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀମିତି ଦ୍ବେ ଅକ୍ଷରେ । ଲ୍-ହୌ(ହ୍-ସୌ)ମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରମ୍ ।

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତ ଇତି ସପ୍ତାକ୍ଷରାଣି । ହୟଗ୍ରୀବାୟେତି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରାଣି ।

ବିଷ୍ଣୁବ ଇତି ତ୍ର୍ୟାକ୍ଷରାଣି । ମହ୍ୟଂ ମେଧାଂ ପ୍ରଜ୍ଞାମିତି ଷଡକ୍ଷରାଣି ।

ପ୍ରୟତ୍ନ ସ୍ବାହେତି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରାଣି । ହୟଗ୍ରୀବସ୍ୟ ତୁରୀୟୋ ଭବତି ॥ ୪॥

ଓଁ ଶ୍ରୀମିତି ଦ୍ବେ ଅକ୍ଷରେ । ଲ୍-ହୌ(ହ୍-ସୌ)ମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରମ୍ ।

ଏମୈମୈମିତି ତ୍ରୀଣ୍ୟକ୍ଷରାଣି । କ୍ଳୀଂ କ୍ଳୀମିତି ଦ୍ବେ ଅକ୍ଷରେ ।

ସୌଃ ସୌରିତି ଦ୍ବେ ଅକ୍ଷରେ । ହ୍ରୀମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରମ୍ ।

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତ ଇତି ସପ୍ତାକ୍ଷରାଣି । ମହ୍ୟଂ ମେଧାଂ ପ୍ରଜ୍ଞାମିତି ଷଡକ୍ଷରାଣି ।

ପ୍ରୟତ୍ନ ସ୍ବାହେତି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରାଣି । ପଞ୍ଚମୋ ମନୁର୍ଭବତି ॥ ୫॥

॥ ଇତି ହୟଗ୍ରୀବୋପନିଷସ୍ତୁ ପ୍ରଥମୋପନିଷତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଦ୍ଵିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥

ହୟଗ୍ରୀବୈକାକ୍ଷରେଣ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଂ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ।

ବ୍ରହ୍ମା ମହେଶ୍ଵରାୟା ମହେଶ୍ଵରଃ ସଂକର୍ଷଣାୟା ସଂକର୍ଷଣୋ ନାରଦାୟା ନାରଦୋ

ବ୍ୟାସାୟା ବ୍ୟାସୋ ଲୋକେଭ୍ୟଃ ପ୍ରାୟୁକ୍ତଦିତି ହକାରୋଂସକାରୋମକାରୋଂ

ତ୍ରୟମେକସ୍ବରୂପଂ ଭବତି ।

ଲ୍-ହୌଂ(ହ୍-ସୌଂ) ବୀଜାକ୍ଷରଂ ଭବତି ।

ବୀଜାକ୍ଷରେଣ ଲ୍-ହୌଂ(ହ୍-ସୌଂ) ରୂପେଣ ତତ୍ତ୍ଵାପକାନାଂ ସଂପ୍ରସାରସ୍ବତୌ ଭବତଃ ।

ତସ୍ବରୂପଜ୍ଞାନାଂ ବୈଦେହୀ ମୁକ୍ତିଶ୍ଚ ଭବତି ।

ଦିକ୍ପାଲାନାଂ ରାଜ୍ଞାଂ ନାଗାନାଂ କିନ୍ନରାଣାମଧିପତିର୍ଭବତି ।

ହୟଗ୍ରୀବୈକାକ୍ଷରଜପଶୀଲୀଙ୍ଗିୟା ସୂର୍ଯ୍ୟାଦୟଃ ସ୍ବତଃ ସ୍ବସ୍ବକର୍ମଣି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ।

ସର୍ବେଷାଂ ବୀଜାନାଂ ହୟଗ୍ରୀବୈକାକ୍ଷରବୀଜମନୁଷ୍ଠମଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜାତ୍ମକଂ ଭବତି ।

ଲ୍-ହୌଂ(ହ୍-ସୌଂ) ହୟଗ୍ରୀବସ୍ବରୂପୋ ଭବତି । ଅମୃତଂ କୁରୁ କୁରୁ ସ୍ବାହା ।

ତତ୍ତ୍ଵାପକାନାଂ ବାକ୍ତିଜିଃ ଶ୍ରୀସିଦ୍ଧିରଷ୍ଟାଙ୍ଗୟୋଗସିଦ୍ଧିଶ୍ଚ ଭବତି ।

ଲ୍-ହୌଂ(ହ୍-ସୌଂ) ସକଲସାମ୍ରାଜ୍ୟେନ ସିଦ୍ଧିଂ କୁରୁ କୁରୁ ସ୍ବାହା ।

ତାନେତାନ୍ନନ୍ୟାନ୍ୟା ବେଦ ଅପବିତ୍ରଃ ପବିତ୍ରୋ ଭବତି ।

ଅବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ସୁବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ଭବତି । ଅଗମ୍ୟାଗମନାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।

ପତିତସଂଭାଷଣାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି । ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାତକୈର୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ।

ଗୃହଂ ଗୃହପତିରିବ ଦେହୀ ଦେହାନ୍ତେ ପରମାତ୍ମାନଂ ପ୍ରବିଶତି ।

ପ୍ରଜ୍ଞାନମାନନ୍ଦଂ ବ୍ରହ୍ମ ତତ୍ତ୍ଵମସି ଅୟମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମ ଅହଂ ବ୍ରହ୍ମସ୍ମୀତି

ମହାବାକ୍ୟେଃ ପ୍ରତିପାଦିତମର୍ଥଂ ତ ଏତେ ମନ୍ତ୍ରଃ ପ୍ରତିପାଦୟନ୍ତି ।

ସ୍ବରବ୍ୟଞ୍ଜନଭେଦେନ ଦ୍ଵିଧା ଏତେ । ଅଥାନୁମନ୍ତ୍ରାଞ୍ଜିପତି ।

ୟଦ୍ଘାଗ୍ଧଦନ୍ତ୍ୟବିଚେତନାନି ରାଷ୍ଟ୍ରୀ ଦେବାନାଂ ନିଷସାଦ ମନ୍ତ୍ରା ।

ଚତସ୍ର ଉର୍ଜଂ ଦୁଦୁହେ ପୟାଂସି କ୍ବ ସ୍ବିଦସ୍ୟାଃ ପରମଂ ଜଗାମ ॥ ୧॥

ଗୌରୀର୍ମିମାୟ ସଲିଲାନି ତକ୍ଷତ୍ୟେକପଦୀ ଦ୍ଵିପଦୀ ସା ଚତୁଷ୍ପଦୀ ।
ଅଷ୍ଟାପଦୀ ନବପଦୀ ବଭୂରୁଷୀ ସହସ୍ରାକ୍ଷରା ପରମେ ବ୍ୟୋମନ୍ ॥ ୨॥

ଓଷ୍ଠାପିଧାନା ନକୁଲୀ ଦନ୍ତେଃ ପରିବୃତା ପବିଃ ।
ସର୍ବସ୍ତ୍ରୈଃ ବାତ ଇଶାନା ତାରୁ ମାମିହ ବାଦୟେତି ତ ବାଗ୍ରସଃ ॥ ୩॥

ସସର୍ପରୀରମତିଂ ବାଧମାନ ବୃହନ୍ନିମାୟ ଜମଦଗ୍ନିଦତ୍ତା ।
ଆସୁର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଦୁରିତା ତନାନ ଶ୍ରବୋ ଦେବେଷ୍ଠମୃତମଜୁର୍ଯ୍ୟମ୍ ॥ ୪॥

ୟ ଇମାଂ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାମେକାଦଶ୍ୟାଂ ପଠେଽୟମ୍ଗ୍ରୀବପ୍ରଭାବେନ ମହାପୁରୁଷୋ ଭବତି ।
ସ ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ।
ଓଁ ନମୋ ବ୍ରହ୍ମଣେ ଧାରଣଂ ମେ ଅସ୍ତୁନିରାକରଣଂ ଧାରୟିତା ଭୂୟାସଂ କର୍ଣ୍ଣୟୋଃ
ଶ୍ରୁତଂ ମାତୋଽହଂ ମମାମୁଷ୍ୟ ଓମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

॥ ଇତି ହୟଗ୍ରୀବୋପନିଷସ୍ତୁ ଦ୍ଵିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୨ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶ୍ରୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଗ୍ନୂସପ୍ତନୂଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ଓଁ ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ।
ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ୍ୟୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ହୟଗ୍ରୀବୋପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ଉପନିଷଦ

(Dattatreya Upanishad / Dattatreya Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋପନିଷତ୍ / ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋପନିଷତ୍ ॥

ଦତ୍ତାତ୍ରେୟାବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଂ ସଂବେଦ୍ୟା ନନ୍ଦବିଗ୍ରହମ୍ ।

ତ୍ରିପାନ୍ନାରାୟଣାକରଂ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟମୁପାସ୍ମହେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଗ୍ମୁସ୍ତନ୍ମୁଭିର୍ବ୍ୟାଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ଓଁ ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ପ୍ରଥମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ସତ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରେ ବ୍ରହ୍ମା ନାରାୟଣଂ ମହାସାମ୍ରାଜ୍ୟଂ କିଂ ତାରକଂ ତନ୍ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବନ୍ନିତ୍ୟୁକ୍ତଃ

ସତ୍ୟାନନ୍ଦତିଦାତ୍ତକଂ ସାତ୍ତ୍ୱିକଂ ମାମକଂ ଧାମୋପାସ୍ମେତ୍ୟାହ ।

ସଦା ଦତ୍ତୋଽହମସ୍ମୀତି ପ୍ରତ୍ୟେତସ୍ତଂ ବଦନ୍ତି ଯେନ ତେ ସଂସାରିଣୋ ଭବନ୍ତି ନାରାୟଣେନୈବଂ

ବିବକ୍ଷିତୋ ବ୍ରହ୍ମା ବିଶ୍ୱରୂପଧରଂ ବିଷ୍ଣୁଂ ନାରାୟଣଂ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟଂ ଧ୍ୟାତ୍ୱା ସଦ୍ବଦତି ।

ଦମିତି ହଂସଃ । ଦାମିତି ଦୀର୍ଘଂ ତଦ୍ୱୀଜଂ ନାମ ବୀଜସ୍ତମ୍ । ଦାମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରଂ ଭବତି ।

ତଦେତତ୍ତାରକଂ ଭବତି । ତଦେବୋପାସିତବ୍ୟଂ ବିଜ୍ଞେୟଂ ଗର୍ଭାଦିତାରଣମ୍ ।

ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା ।

ବଚବୀଜସ୍ତମିବ ଦତ୍ତବୀଜସ୍ତଂ ସର୍ବଂ ଜଗତ୍ । ଏତଦେବୈକାକ୍ଷରଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତମ୍ ।

। ଦତ୍ତାତ୍ରେୟସତକ୍ଷରମନ୍ତଃ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟାସ୍ୟେ ସତକ୍ଷରମ୍ । ଓମିତି ପ୍ରଥମମ୍ । ଶ୍ରୀମିତି ଦ୍ଵିତୀୟମ୍ । ହ୍ରୀମିତି ତୃତୀୟମ୍ ।
କୁମ୍ଭାମିତି ଚତୁର୍ଥମ୍ । ଗ୍ଳୌମିତି ପଞ୍ଚମମ୍ । ଦ୍ରାମିତି ଷଷ୍ଠମ୍ । ସତକ୍ଷରୋଽୟଂ ଭବତି ।
ୟୋଗାନୁଭବୋ ଭବତି । ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା ।
ଦ୍ରମିତୁ୍ୟକ୍ତା ଦ୍ରାମିତୁ୍ୟକ୍ତା ବା ଦତ୍ତାତ୍ରେୟାୟ ନମ ଇତ୍ୟଷ୍ଟାକ୍ଷରଃ ।
ଓଁ ଶ୍ରୀଂ ହ୍ରୀଂ କୁଂ ଗ୍ଳୌଂ ଦ୍ରାଂ ଇତି ସତକ୍ଷରୋଽୟଂ ଭବତି ।

ଦତ୍ତାତ୍ରେୟାୟେତି ସତ୍ୟାନନ୍ଦତିଦାତ୍ତକମ୍ । ନମ ଇତି ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦକବିଗ୍ରହମ୍ ।
ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା ।
ଦତ୍ତାତ୍ରେୟାୟେତି କୀଲକମ୍ । ତଦେବ ବୀଜମ୍ । ନମଃ ଶକ୍ତିର୍ଭବତି ।
ଓମିତି ପ୍ରଥମମ୍ । ଆମିତି ଦ୍ଵିତୀୟମ୍ । ହ୍ରୀମିତି ତୃତୀୟମ୍ । କ୍ରୋମିତି ଚତୁର୍ଥମ୍ ।
ଏହୀତି ତଦେବ ବଦେତ୍ ।

ଦତ୍ତାତ୍ରେୟେତି ସ୍ଵାହେତି ମନ୍ତ୍ରରାଜୋଽୟଂ ଦ୍ଵାଦଶାକ୍ଷରଃ ।
ଜଗତୀ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା । ଓମିତି ବୀଜମ୍ ।
ସ୍ଵାହେତି ଶକ୍ତିଃ । ସଂବୁଦ୍ଧିରିତି କୀଲକମ୍ । ଦ୍ରମିତି ହୃଦୟେ ।
ହ୍ରୀଂ କୁମ୍ଭାମିତି ଶୀର୍ଷେ । ଏହୀତି ଶିଖାୟାମ୍ । ଦତ୍ତେତି କବଚେ ।
ଆତ୍ରେୟେତି ଚକ୍ଷୁଷି । ସ୍ଵାହେତ୍ୟସ୍ତେ । ତନ୍ମୟୋ ଭବତି ।
ୟ ଏବଂ ବେଦ । ଷୋଡଶାକ୍ଷରଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାସ୍ୟେ ।

ପ୍ରାଣଂ ଦେୟମ୍ । ମାନଂ ଦେୟମ୍ । ଚକ୍ଷୁର୍ଦେୟମ୍ । ଶ୍ରୋତ୍ରଂ ଦେୟମ୍ ।
ସଦ୍‌ଦଶଶିରଶ୍ଚିନି ଷୋଡଶାକ୍ଷରମନ୍ତୋ ନ ଦେୟୋ ଭବତି ।
ଅତିସେବାପରଭକ୍ତଗୁଣବକ୍ତିଷ୍ୟାୟ ବଦେତ୍ ।
ଓମିତି ପ୍ରଥମଂ ଭବତି । ଐମିତି ଦ୍ଵିତୀୟମ୍ । କ୍ରୋମିତି ତୃତୀୟମ୍ । କୁମ୍ଭାମିତି ଚତୁର୍ଥମ୍ ।
କୁମ୍ଭାମିତି ପଞ୍ଚମମ୍ । ଦ୍ରାମିତି ଷଷ୍ଠମ୍ । ହ୍ରୀମିତି ସପ୍ତମମ୍ । ହ୍ରୁମିତ୍ୟଷ୍ଟମମ୍ ।

ସୌରିତି ନବମମ୍ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟାୟେତି ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶମ୍ । ସ୍ବାହେତି ଷୋଡ଼ଶମ୍ ।
ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା ।
ଓଁ ବୀଜମ୍ । ସ୍ବାହା ଶକ୍ତିଃ । ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତଂ କୀଲକମ୍ ।
ଓମିତି ହୃଦୟେ । କ୍ଳାଂ କ୍ଳୀଂ କ୍ଳୁମିତି ଶିଖାୟାମ୍ ।
ସୌରିତି କବଚେ । ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତଂ ଚକ୍ଷୁଷି । ସ୍ବାହେତ୍ୟସ୍ତେ ।
ୟୋ ନିତ୍ୟମଧୀୟାନଃ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦସୁଖୀ ମୋକ୍ଷୀ ଭବତି ।
ସୌରିତ୍ୟନ୍ତେ ଶ୍ରୀବୈଷ୍ଣବ ଇତ୍ୟୁତ୍ୟତେ ।

ତଦ୍ଭାପୀ ବିଷ୍ଣୁରୂପୀ ଭବତି । ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ଛନ୍ଦୋ ବ୍ୟାଖ୍ୟାସ୍ୟେ ।
ସର୍ବତ୍ର ସଂବୁଦ୍ଧିରିମାନୀତ୍ୟୁତ୍ୟନ୍ତେ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ହରେ କୃଷ୍ଣ ଉନ୍ନତ୍ତାନନ୍ଦଦାୟକ ।
ଦିଗମ୍ବର ମୁନେ ବାଲପିଶାଚ ଜ୍ଞାନସାଗର ॥ ୧॥ ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ।

ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ ।
ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା ଦତ୍ତାତ୍ରେୟେତି ହୃଦୟେ ।
ହରେ କୃଷ୍ଣେତି ଶୀର୍ଷେ ।
ଉନ୍ନତ୍ତାନନ୍ଦେତି ଶିଖାୟାମ୍ ।
ଦାୟକ ମୁନ ଇତି କବଚେ ।
ଦିଗମ୍ବରେତି ଚକ୍ଷୁଷି ।
ପିଶାଚଜ୍ଞାନସାଗରେତ୍ୟସ୍ତେ ।
ଅନୁଷ୍ଠୁତୋଽୟଂ ମୟାଧୀତଃ ।
ଅବ୍ରହ୍ମଜନ୍ମଦୋଷାଶ୍ଚ ପ୍ରଶଶ୍ୟନ୍ତି ।
ସର୍ବୋପକାରୀ ମୋକ୍ଷୀ ଭବତି ।
ୟ ଏବଂ ବେଦେତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥ ୧॥

॥ ଇତି ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପ୍ରଥମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧॥

॥ ଦ୍ଵିତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଓମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟାୟ ସ୍ଵରଣମାତ୍ରସଂତୁଷ୍ଟାୟ ମହାଭୟନିବାରଣାୟ

ମହାଜ୍ଞାନପ୍ରଦାୟ ଚିଦାନନ୍ଦାତ୍ମନେ ବାଲୋନ୍ମୁଖପିଣ୍ଡାତବେଷାୟେତି

ମହାୟୋଗିନେଃ ବଧୂତାୟେତି ଅନସୂୟାନନ୍ଦବର୍ଧନାୟାତ୍ରିପୁତ୍ରାୟେତି

ସର୍ବକାମଫଳପ୍ରଦାୟ ଓମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ଭବବନ୍ଧମୋଚନାୟେତି ହ୍ରୀମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ସକଳବିଭୂତିଦାୟେତି କ୍ରୋମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ସାଧ୍ୟାକର୍ଷଣାୟେତି ସୌରିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ସର୍ବମନଃସୋଭଣାୟେତି ଶ୍ରୀମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ମହୋମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ଚିରଂଜୀବିନେ ବଷତିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ବଶୀକୂରୁ ବଶୀକୂରୁ ବୌଷତିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ଆକର୍ଷୟାକର୍ଷୟ ହୁମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ବିଦ୍ଵେଷୟ ବିଦ୍ଵେଷୟ ଫଡିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ଭଜାଟୟୋଜାଟୟ ଠଠେତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ସ୍ତମ୍ଭୟ ସ୍ତମ୍ଭୟ ଖଖେତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ମାରୟ ମାରୟ ନମଃ ସଂପନ୍ନାୟ ନମଃ ସଂପନ୍ନାୟ ସ୍ଵାହା ପୋଷୟ ପୋଷୟ

ପରମନ୍ତ୍ରପରୟନ୍ତ୍ରପରତନ୍ତ୍ରଂ ଶ୍ଳିକ୍ଷି ଛ୍ଳିକ୍ଷି ଗ୍ରହାନ୍ନିବାରୟ ନିବାରୟ ବ୍ୟାଧୀନ୍ନିବାରୟ ନିବାରୟ

ଦୁଃଖଂ ହରୟ ହରୟ ଦାରିଦ୍ର୍ୟଂ ବିଦ୍ରାବୟ ବିଦ୍ରାବୟ ଦେହଂ ପୋଷୟ ପୋଷୟ ଚିତ୍ତଂ

ତୋଷୟ ତୋଷୟେତି ସର୍ବମନ୍ତ୍ରସର୍ବୟନ୍ତ୍ରସର୍ବତନ୍ତ୍ରସର୍ବପଲ୍ଲବସ୍ପରୁପାୟେତି

ଓଁ ନମଃ ଶିବାୟେତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥ ୨॥

॥ ଇତି ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋପନିଷତ୍ସୁ ଦ୍ଵିତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୨॥

॥ ତୃତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ୟ ଏବଂ ବେଦ । ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା ।
ଓମିତି ବୀଜମ୍ । ସ୍ବାହେତି ଶକ୍ତିଃ । ଦ୍ରାମିତି କୀଲକମ୍ । ଅଷ୍ଟମୂର୍ତ୍ୟଷ୍ଟମନ୍ତ୍ରା ଭବନ୍ତି ।
ୟୋ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ବାୟୁଗ୍ନିସୋମାଦିତ୍ୟବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁରୁଦ୍ରୈଃ ପୂତୋ ଭବତି ।
ଗାୟତ୍ରୀ ଶତସହସ୍ରଂ ଜପ୍ତଂ ଭବତି । ମହାରୁଦ୍ରଶତସହସ୍ରଜାପୀ ଭବତି ।
ପ୍ରଣବାୟୁତକୋଟିଜପ୍ତୋ ଭବତି । ଶତପୁରୀଞ୍ଜିତାପରାନ୍ପୁନାତି ।
ସ ପଞ୍ଚ-କ୍ରିପାବନୋ ଭବତି । ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାତକୈର୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ।
ଗୋହତ୍ୟାଦିପାତକୈର୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ।
ତୁଲ୍ୟପୁରୁଷାଦିଦାନୈଃ ପ୍ରପାପାନତଃ ପୂତୋ ଭବତି ।
ଅଶେଷପାପାନୁକ୍ତୋ ଭବତି । ଭକ୍ଷ୍ୟାଭକ୍ଷ୍ୟପାପୈର୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ।
ସର୍ବମନ୍ତ୍ରୟୋଗପାରୀଣୋ ଭବତି । ସ ଏବ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଭବତି ।
ତସ୍ମାନ୍ନିଷ୍ୟଂ ଭକ୍ତଂ ପ୍ରତିଗୃହଣୀୟାତ୍ । ସୋଽନନ୍ତଫଳମଶ୍ନୁତେ ।
ସ ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତୀତ୍ୟାହ ଭଗବାନ୍ନାରାୟଣୋ ବ୍ରହ୍ମାଣମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

॥ ଇତି ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋପନିଷସ୍ତୁତୃତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୩॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଗ୍ମ୍ବସ୍ତନୁଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ଓଁ ସ୍ବସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ବସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ବବେଦାଃ ।
ସ୍ବସ୍ତି ନସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ବସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥ ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ଇତି ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋପନିଷସ୍ତମାତ୍ରା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଗାରୁଡ଼ ଉପନିଷଦ

(Gaarudopanisat / Garuda Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀମତୀ ସସ୍ମିତା ମହାପାତ୍ର

ଗାରୁଡ଼ୋପନିଷଦ୍ / ଗରୁଡ଼ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଗାରୁଡ଼ୋପନିଷଦ୍ ॥

ବିଷଂ ବ୍ରହ୍ମାତିରିକ୍ତଂ ସ୍ୟାଦମୃତଂ ବ୍ରହ୍ମମାତ୍ରକମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମାତିରିକ୍ତଂ ବିଷବଦ୍-ବ୍ରହ୍ମମାତ୍ରଂ ଖଗେତହମ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୌସ୍ତନ୍ମୁଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ଓଁ ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଗାରୁଡ଼ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଂ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ଯାଂ ବ୍ରହ୍ମା ବିଦ୍ୟାଂ ନାରଦାୟ ପ୍ରୋବାଚ ନାରଦୋ ବୃହସ୍ପେନାୟ
ବୃହସ୍ପେନ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଭରଦ୍ବାଜାୟ ଭରଦ୍ବାଜୋ ଜୀବନ୍ତାମେଭ୍ୟଃ ଶିଷ୍ୟେଭ୍ୟଃ ପ୍ରାୟଚ୍ଛତ୍ ।
ଅସ୍ୟାଃ ଶ୍ରୀମହାଗରୁଡ଼ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟା ବ୍ରହ୍ମା ରକ୍ଷିଃ । ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ ।
ଶ୍ରୀଭଗବାନ୍ନୁହାଗରୁଡ଼ୋ ଦେବତା ।
ଶ୍ରୀମହାଗରୁଡ଼ପ୍ରୀତ୍ୟର୍ଥେ ମମ ସକଲବିଷବିନାଶନାର୍ଥେ ଜପେ ବିନିଯୋଗଃ ।

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠାଭ୍ୟାଂ ନମଃ । ଶ୍ରୀ ମହାଗରୁଡ଼ାୟ ତର୍ଜନୀଭ୍ୟାଂ ସ୍ୱାହା ।
ପକ୍ଷୀନ୍ଦ୍ରାୟ ମଧ୍ୟମାଭ୍ୟାଂ ବଷଟ୍ । ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁବଲ୍ଲଭାୟ ଅନାମିକାଭ୍ୟାଂ ହୁମ୍ ।
ତ୍ରିଲୋକ୍ୟ ପରିପୂଜିତାୟ କନିଷ୍ଠିକାଭ୍ୟାଂ ବୌଷଟ୍ ।
ଉଗ୍ରଭୟଂକରକାଳାନଲରୂପାୟ କରତଲକରପୃଷ୍ଠାଭ୍ୟାଂ ଫଟ୍ ।
ଏବଂ ହୃଦୟାଦିନ୍ୟାସଃ । ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବରୋମିତି ଦିଗ୍ବନ୍ଧଃ । ଧ୍ୟାନମ୍ ।

ସ୍ୱପ୍ନିକୋ ଦକ୍ଷିଣଂ ପାଦଂ ବାମପାଦଂ ତୁ କୁଞ୍ଚିତମ୍ ।
ପ୍ରାଞ୍ଜିଲୀକୃତଦୋର୍ଯ୍ୟୁଗ୍ମଂ ଗରୁଡଂ ହରିବଲ୍ଲଭମ୍ ॥ ୧ ॥

ଅନନ୍ତୋ ବାମକଟକୋ ଯଜ୍ଞସୂତ୍ରଂ ତୁ ବାସୁକିଃ ।
ତକ୍ଷକାଃ କଟିସୂତ୍ରଂ ତୁ ହାରଃ କାର୍କୋଟ ଉତ୍ୟତେ ॥ ୨ ॥

ପଦ୍ମୋ ଦକ୍ଷିଣକର୍ଣ୍ଣେ ତୁ ମହାପଦ୍ମସ୍ତୁ ବାମକେ ।
ଶଙ୍ଖଃ ଶିରଃପ୍ରଦେଶେ ତୁ ଗୁଲିକସ୍ତୁ ଭୃଞ୍ଜାନ୍ତରେ ॥ ୩ ॥

ପୌଷ୍ଠକାଲିକନାଗାଭ୍ୟାଂ ଚାମରାଭ୍ୟାଂ ସୁବୀଜିତମ୍ ।
ଏଲାପୁତ୍ରକନାଗାଦ୍ୟୈଃ ସେବ୍ୟମାନଂ ମୁଦାନୃତମ୍ ॥ ୪ ॥

କପିଲାକ୍ଷଂ ଗରୁଡ଼ଂ ସୁବର୍ଣ୍ଣସଦୃଶପ୍ରଭମ୍ ।
ଦୀର୍ଘବାହୁଂ ବୃହତ୍ସ୍ନିହଂ ନାଦାଭରଣଭୂଷିତମ୍ ॥ ୫ ॥

ଆଜାନୁତଃ ସୁବର୍ଣ୍ଣାଭମାକଣ୍ଠୋଽସ୍ତୁହିନପ୍ରଭମ୍ ।
କୁଞ୍ଜୁମାରୁଣମାକଣ୍ଠଂ ଶତଚନ୍ଦ୍ରନିଭାନନମ୍ ॥ ୬ ॥

ନୀଲାଗ୍ରନାସିକାବକ୍ତ୍ରଂ ସୁମହତ୍ପରୁକୁଣ୍ଡଳମ୍ ।
ଦଂଷ୍ଟ୍ରାକରାଲବଦନଂ କିରୀଟମୁକୁଟୋଢ୍ଘୁଳମ୍ ॥ ୭ ॥

କୁଞ୍ଜୁମାରୁଣସର୍ବାଙ୍ଗଂ କୁନ୍ଦେନ୍ଦୁଧବଲାନନମ୍ ।
ବିଷ୍ଣୁବାହୁ ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ କ୍ଷେମଂ କୁରୁ ସଦା ମମ ॥ ୮ ॥

ଏବଂ ଧ୍ୟାୟେନ୍ତ୍ରିସଂଧ୍ୟାସୁ ଗରୁଡଂ ନାଗଭୂଷଣମ୍ ।
ବିଷଂ ନାଶୟତେ ଶୀଘ୍ରଂ ତୁଲରାଶିମିବାନଳଃ ॥ ୯ ॥

ଓମୀମୋଂ ନମୋ ଭଗବତେ ଶ୍ରୀମହାଗରୁତାୟ ପକ୍ଷୀନ୍ଦ୍ରାୟ ବିଷ୍ଣୁବଲ୍ଲଭାୟ
 ତ୍ରିଲୋକ୍ୟପରିପୂଜିତାୟ ଉଗ୍ରଭୟଂକରକାଳାନଲରୂପାୟ ବଜ୍ରନଖାୟ
 ବଜ୍ରତୁଣ୍ଡାୟ ବଜ୍ରଦନ୍ତାୟ ବଜ୍ରଦଂଷ୍ଟ୍ରାୟ ବଜ୍ରପୁଚ୍ଛାୟ ବଜ୍ରପକ୍ଷାଲକ୍ଷିତଶରୀରାୟ
 ଓମୀକେହ୍ୟେହି ଶ୍ରୀମହାଗରୁତାପ୍ରତିଶାସନାସ୍ଥିନାବିଶାବିଶ ଦୁଷ୍ଟାନାଂ ବିଷଂ
 ଦୁଷୟ ଦୁଷୟ ସ୍ୱଷ୍ଟାନାଂ ନାଶୟ ନାଶୟ ଦନ୍ତଶୂକାନାଂ ବିଷଂ ଦାରୟ ଦାରୟ
 ପ୍ରଲୀନଂ ବିଷଂ ପ୍ରଶାଶୟ ପ୍ରଶାଶୟ ସର୍ବବିଷଂ ନାଶୟ ନାଶୟ ହନ ହନ
 ଦହ ଦହ ପଚ ପଚ ଭସ୍ମୀକୂରୁ ଭସ୍ମୀକୂରୁ ହୁଂ ଫଟ୍ ସ୍ୱାହା ।।

ଚନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡଳସଂକାଶ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳମୁଷ୍ଟିକ ।
 ପୃଥ୍ୱୀମଣ୍ଡଳମୁଦ୍ରାଙ୍ଗ ଶ୍ରୀମହାଗରୁତାୟ ବିଷଂ ହର ହର ହୁଂ ଫଟ୍ ସ୍ୱାହା ।।

ଓଁ କ୍ଷିପ ସ୍ୱାହା ।।

ଓମୀଂ ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷାଶାଂ ଚ
 ବିଷରୂପିଣୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ବିଷଶୋଷଣୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷହାରିଣୀ
 ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷମନ୍ତଃପ୍ରଲୀନଂ ବିଷଂ ପ୍ରନଷ୍ଟଂ
 ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ୱାହା ।।

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ମହାଗରୁତାୟ ବିଷ୍ଣୁବାହନାୟ
 ତ୍ରିଲୋକ୍ୟପରିପୂଜିତାୟ ବଜ୍ରନଖବଜ୍ରତୁଣ୍ଡାୟ ବଜ୍ରପକ୍ଷାଲଂକୃତଶରୀରାୟ
 ଏହ୍ୟେହି ମହାଗରୁତ ବିଷଂ ଛିନ୍ନି ଛିନ୍ନି ଆବେଶୟାବେଶୟ ହୁଂ ଫଟ୍ ସ୍ୱାହା ।।

ସୁପର୍ଣ୍ଣୋଽସି ଗରୁଡ଼ାତ୍ରିବୃତ୍ତେ ଶିରୋ ଗାୟତ୍ରଂ ଚକ୍ଷୁଃ ସ୍ତୋମ ଆତ୍ମା
 ସ୍ରାମ ତେ ତନୁର୍ବାମଦେବ୍ୟଂ ବୃହଦ୍ରଥନ୍ତରେ ପକ୍ଷୋଃ ଯଜ୍ଞାୟଜ୍ଞିୟଂ
 ପୁଚ୍ଛଂ ଛନ୍ଦାଂସ୍ୟଙ୍ଗାନି ପିଷ୍ଟିୟା ଶଫା ଯଜୁଂଷି ନାମ ।।

ସୁପର୍ଯ୍ୟୋଽସି ଗରୁଡ଼ାନିବଂ ଗଚ୍ଛ ସୁବଃ ପତ ଓମୀଂ
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାମମାବାସ୍ୟାୟାଂ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସ୍ୟାଂ ପୁରୋବାଚ ସତରତି ସତରତି
ତଜ୍ଞାରୀ ମଜ୍ଞାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ବିଷହାରିଣୀ ହତଂ
ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ପ୍ରନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ
ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ବାହା ।।

ତତସ୍ତୟମ୍ । ଯଦ୍ୟନନ୍ତକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବାନନ୍ତକଃ ସ୍ତୟମ୍ ।
ସତରତି ସତରତି ତଜ୍ଞାରୀ ମଜ୍ଞାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ବାହା ।।

ଯଦି ବାସୁକିଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ବାସୁକଃ ସ୍ତୟମ୍ ।
ସତରତି ସତରତି ତଜ୍ଞାରୀ ମଜ୍ଞାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ବାହା ।।

ଯଦି ବା ତକ୍ଷକଃ ସ୍ତୟମ୍ ।
ସତରତି ସତରତି ତଜ୍ଞାରୀ ମଜ୍ଞାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ବାହା ।।

ଯଦି କର୍କୋଟକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା କର୍କୋଟକଃ ସ୍ତୟମ୍ ।
ସତରତି ସତରତି ତଜ୍ଞାରୀ ମଜ୍ଞାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ବାହା ।।

ଯଦି ପଦ୍ମକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ପଦ୍ମକଃ ସ୍ତୟମ୍ ।
ସତରତି ସତରତି ତଜ୍ଞାରୀ ମଜ୍ଞାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ବାହା ।।

ୟଦି ମହାପଦ୍ମକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ମହାପଦ୍ମକଃ ସ୍ଵୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ଵାହା ॥

ୟଦି ଶଙ୍ଖକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ଶଙ୍ଖକଃ ସ୍ଵୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ଵାହା ॥

ୟଦି ଗୁଲିକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ଗୁଲିକଃ ସ୍ଵୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ବିଷହାରିଣୀ
ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା
ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ଵାହା ॥

ୟଦି ପୌଷ୍ଠକାଲିକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ପୌଷ୍ଠକାଲିକଃ ସ୍ଵୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ
ବିଷହାରିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ
ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ଵାହା ॥

ୟଦି ନାଗକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ନାଗକଃ ସ୍ଵୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ବିଷହାରିଣୀ
ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା
ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ଵାହା ॥

ୟଦି ଲୁତାନାଂ ପ୍ରଲୁତାନାଂ ଯଦି ବୃଷ୍ଟିକାନାଂ ଯଦି ଘୋଟକାନାଂ ଯଦି
ସ୍ଥାବରଜଙ୍ଗମାନାଂ ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷନାଶିନୀ
ବିଷଦୂଷିଣୀ ବିଷହାରିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ
ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ଵାହା ॥

ଅନନ୍ତବାସୁକିତକକକକୋଟକପଦ୍ମକମହାପଦ୍ମକଶଙ୍ଖକ୍ରଗୁଲିକପୌଷ୍ପକାଲିକନାଗକ
 ଇତ୍ୟେଷାଂ ଦିବ୍ୟାନାଂ ମହାନାଗାନାଂ ମହାନାଗାଦିରୂପାଣାଂ
 ବିଷତୁଣ୍ଡାନାଂ ବିଷଦନ୍ତାନାଂ ବିଷଦଂଷ୍ଟ୍ରାଣାଂ ବିଷାଙ୍ଗାନାଂ ବିଷପୁଞ୍ଜାନାଂ
 ବିଶ୍ୱଚାରାଣାଂ ବୃଷ୍ଟିକାନାଂ ଲୁତାନାଂ ପ୍ରଲୁତାନାଂ ମୂଷିକାଣାଂ ଗୃହଗୌଲିକାନାଂ
 ଗୃହଗୋପିକାନାଂ ଘୃଣସାନାଂ ଗୃହଗିରିଗହ୍ୱରକାଲାନଲବଲ୍ଲୀକୋଦ୍-ଭୂତାନାଂ
 ତାର୍ଣ୍ଣାନାଂ ପର୍ଣ୍ଣାନାଂ କାଷ୍ଠଦାରୁବୃକ୍ଷକୋଟରସ୍ଥାନାଂ
 ମୂଲତ୍ୱଗ୍-ଦାରୁନିର୍ଯ୍ୟାସପତ୍ରପୁଷ୍ପଫଲୋଦ୍-ଭୂତାନାଂ
 ଦୁଷ୍ଟକୀଟକପିଶ୍ଚାନମାର୍ଜାରଜମୁକବ୍ୟାଘ୍ରବରାହାଣାଂ
 ଜରାୟୁଜାଣ୍ଡଜୋଦ୍-ଭିଢ଼ସ୍ୱେଦଜାନାଂ
 ଶସ୍ତ୍ରବାଶସ୍ତତସ୍ତୋଟ୍ରଶମହାବ୍ରଣକୃତାନାଂ କୃତ୍ରିମାଣାମନ୍ୟେଷାଂ
 ଭୂତବେତାଲକୂଷ୍ମାଣ୍ଡପିଶାଚପ୍ରେତରାକ୍ଷସୟକ୍ଷଭୟପ୍ରଦାନାଂ
 ବିଷତୁଣ୍ଡଦଂଷ୍ଟ୍ରାନାଂ ବିଷାଙ୍ଗାନାଂ ବିଷପୁଞ୍ଜାନାଂ ବିଷାଣାଂ
 ବିଷରୂପିଣୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ବିଷଶୋଷିଣୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷହାରିଣୀ
 ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷମନ୍ତଃପ୍ରଲୀନଂ ବିପ୍ରନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ହତଂ ତେ
 ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଦ୍ରେଣ ସ୍ୱାହା ।।

ଯ ଇମାଂ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାମମାବାସ୍ୟାୟାଂ ପଠେଚ୍ଛୁଣ୍ଠୟାଦ୍ୱା ଯାବଦ୍ଭୀବଂ ନ ହିଂସନ୍ତି ସର୍ପୀଃ ।
 ଅଶ୍ୱୌ ବ୍ରାହ୍ମଣାନ୍-ଗ୍ରାହୟିତ୍ୱା ତୃଣେନ ମୋଚୟେତ୍ ।
 ଶତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାନ୍-ଗ୍ରାହୟିତ୍ୱା ଚକ୍ଷୁଷା ମୋଚୟେତ୍ ।
 ସହସ୍ରଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାନ୍ ଗ୍ରାହୟିତ୍ୱା ମନସା ମୋଚୟେତ୍ ।
 ସର୍ପାଞ୍ଜଲେ ନ ମୁଞ୍ଚନ୍ତି । ତୃଣେ ନ ମୁଞ୍ଚନ୍ତି ।
 କାଷ୍ଠେ ନ ମୁଞ୍ଚନ୍ତି ତ୍ୟାହ ଭଗବାନ୍-ବ୍ରହ୍ମେତ୍ୟପନିଷତ୍ ।।

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗୁଁସସ୍ତନୁଭିର୍ବ୍ୟାଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ଓଁ ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାଶ୍ୟୋଃ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତତ୍ତ୍ୱ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀଗରୁଡ଼ୋପନିଷଦ୍ ସମାପ୍ତା ॥

॥ ଇତି ବୈଷ୍ଣବ ଉପନିଷଦ୍ ସମାପ୍ତା ॥

